

teach
yourself

ukrainian

goal
all-around confidence

category
language

content

- learn to speak, understand and write ukrainian
- progress quickly beyond the basics
- explore the language in depth

be where you want to be with **teach yourself**

teach
yourself®

ukrainian
olena bekh
and
james dingley

For over sixty years, more than 40 million people have learnt over 750 subjects the **teach yourself** way, with impressive results.

be where you want to be
with **teach yourself**

CONTENTS

Introduction	1
Pronunciation	4
1 Добрий день! Як ваше ім'я? Hello! What's your name? Introducing yourself and others. Greeting people and asking names. Simple statements and questions.	13
2 Дуже приемно з Вами познайомитися Very nice to meet you Simple description of a room. Further introductions and expressing appreciation. Some countries and nationalities. The plural. Counting from 1 to 4.	26
3 Стівене, Ви маєте сім'ю? Stephen, do you have a family? Offering things. Please and thank you. Talking about your family. Saying goodbye.	41
4 «Алло! Я телефоную з Лондона...» "Hello! I am calling from London..." Making a telephone conversation. What is possible or necessary. Ukrainian surnames. Counting from 5 to 10.	55
5 Нам треба замовити номер у готелі We need to book a room in a hotel Finding your way around. Possession. Booking a hotel room. Changing money. Counting from 11 to 1 000 000.	70
6 Який в Україні клімат? What's the climate like in Ukraine? Apologising. Saying what you like and how old you are. Talking about the weather and past events. Some time expressions and months of the year.	83
7 Я маю плани розвивати торгівлю з Україною I have plans to develop trade with Ukraine Answering the question 'where?' Playing sports and musical instruments. More time expressions.	97
8 Ми летимо Українськими Авіалініями We are flying with Ukrainian Airlines Expressing agreement. Talking about future events and travel. Ordinal numbers and years. Telling the time.	109
9 Ваш паспорт, будь ласка Your passport, please Passport and customs control. More description of future events. Verbs of motion.	127

For UK order enquiries: please contact Bookpoint Ltd, 130 Milton Park, Abingdon, Oxon OX14 4SB. Telephone: +44 (0) 1235 827720. Fax: +44 (0) 1235 400454. Lines are open 9.00–18.00, Monday to Saturday, with a 24-hour message answering service. Details about our titles and how to order are available at www.teachyourself.co.uk

For USA order enquiries: please contact McGraw-Hill Customer Services, P.O. Box 545, Blacklick, OH 43004-0545, USA Telephone: 1-800-722-4726. Fax: 1-614-755-5645.

For Canada order enquiries: please contact McGraw-Hill Ryerson Ltd, 300 Water St, Whitby, Ontario L1N 9B6, Canada. Telephone: 905 430 5000. Fax: 905 430 5020.

Long renowned as the authoritative source for self-guided learning – with more than 30 million copies sold worldwide – the *Teach Yourself* series includes over 300 titles in the fields of languages, crafts, hobbies, business, computing and education.

British Library Cataloguing in Publication Data: a catalogue record for this title is available from The British Library.

Library of Congress Catalog Card Number: on file

First published in UK 2001 by Hodder Headline Ltd., 338 Euston Road, London, NW1 3BH.

First published in US 2001 by Contemporary Books, A Division of the McGraw-Hill Companies, 1 Prudential Plaza, 130 East Randolph Street, Chicago, IL 60601 USA.

This edition published 2003.

The 'Teach Yourself' name is a registered trade mark of Hodder & Stoughton Ltd.

Copyright © 1997, 2003 Olena Bekh and James Dingley

In UK: All rights reserved. No part of this publication may be reproduced or transmitted in any form or by any means, electronic or mechanical, including photocopy, recording, or any information storage and retrieval system, without permission in writing from the publisher or under licence from the Copyright Licensing Agency Limited. Further details of such licences (for reprographic reproduction) may be obtained from the Copyright Licensing Agency Limited, of 90 Tottenham Court Road, London W1T 4LP.

In US: All rights reserved. Except as permitted under the United States Copyright Act of 1976, no part of this publication may be reproduced or distributed in any form or by any means, or stored in a database or retrieval system, without the prior written permission of Contemporary Books.

Typeset by Transet Limited, Coventry, England.

Printed in Great Britain for Hodder & Stoughton Educational, a division of Hodder Headline Ltd., 338 Euston Road, London NW1 3BH by Cox & Wyman Ltd, Reading, Berkshire.

Impression number 10 9 8 7 6 5 4 3 2 1
Year 2007 2006 2005 2004 2003

Letters and sounds in Ukrainian

Letters	English equivalent	Word	Transcription	Translation
Printed	Written	Sound	Word	
A a	À a	a	bus	автомобіль [awtomobil'] car
B b	Β β	v/w*	veal	вікнó [veeknó] window
			will	вчóра [wchóra] yesterday
				любóв [l'ooóbóv] love
E e	Ε e	e	let	дéрево [dérevo] tree
И и	Ι i	i	bit	кнíга [kníha] book
І і	Ι i	ee	beat	квíтка [kveétka] flower
К к	Κ κ	k	kitten	кіт [keet] cat
М м	Μ μ	m	more	мóре [móre] sea
Н н	Η η	n	net	нéбо [nébo] sky
О о	Ο ο	o	pot	олíвéць [oleevéts'] pencil
П п	Π π	p	spit	папíр [papeér] paper
Р р	Ρ ρ	r	roof	рýчка [roóchka] pen
С с	С c	s	sell	селó [seló] village
Т т	Τ τ	t	tart	тáто [táto] daddy
У у	Υ γ	oo/w*	tooth	зуб [zoob] tooth
			will	учóра [wchóra] yesterday
Х х	Χ χ	kh	loch	хлóпчик [khlópchik] boy

*The letter **в** is pronounced [v] before a vowel, and [w] before a consonant or at the end of a word. Another example: the city of **Львів** in Western Ukraine is pronounced [l'veew].

The letter **y** is pronounced [oo] between consonants, and [w] when it stands at the beginning of a word before a consonant.

You will find that the letters **в** and **y** can be interchanged in the same word (e.g. **вчóра** and **учóра** above) when they have the same pronunciation [w]. There are certain rules that govern whether you use **в** or **y**; they will be introduced later.

The remaining twenty letters all differ significantly from anything in the English alphabet:

Г [h]	Б [b]	Є [ye]	Ц [ts]
Г [g]	В [-]	З [z]	Ч [ch]
Д [d]	Ф [f]	Ї [yee]	Ш [sh]
Ж [zh]	Ю [yoo]	Й [y]	Шч [shch]
Л [l]			

Letters and sounds

In Ukrainian

Ukrainian words

Letters	English equivalent	Word	Transcription	Translation
Printed	Written	Sound	Word	
В в	Β β	b	bush	брат [brat] brother
Г г	Γ γ	h	how	гáрний [hárniy] beautiful
Г г	Γ γ	g	gang	гáнок [ganok] porch
Д д	Δ δ	d	do	друг [drooh] friend
Є є	Ε ε	ye	yes	Свгéн [yewhén] Eugene
Ж ж	Ζ ζ	zh	measure	журнали́ст [zhoornal'eést] journalist
З з	Ζ ζ	z	zoo	зелéний [zeléniy] green
Ү ү	Ϊ Ϊ	yee	yeast	йка [yeézha] food
Й и	Ϊ Ϊ	y	boy	чóрний [chórmiy] black
Л л	Լ Լ	l	lamp	лáмпа [lámpa] lamp
Ф ф	Փ Փ	f	photo	фóто [fóto] photograph
Ц ц	Ц Ц	ts	tsar	цéрква [tsérvka] church
Ч ч	Ч Ч	ch	church	чóловíк [cholovík] man, husband
Ш ш	Շ Շ	sh	shine	шáпка [shápka] hat
Ш щ	Շ Շ	shch	fresh	куш [kooshch] bush
			cheese	
Ь ь	՞ ՞			низъкýй [niz'kýy] low
Ю ю	Յ Յ	yoo	youth	юнáк [yoonák] young man
Ր Ր	Ր Ր	ya	yard	яблуко [yáblooko] apple

10	Я поїжу вам будинок <i>I'll show you the building</i>	137
	Describing the interior of a house or flat. Reading small ads in a newspaper. Becoming familiar with Ukrainians. Talking about your knowledge of foreign languages.	
11	Ми з друзями хочемо пообідати <i>My friends and I want to have lunch</i>	150
	Addressing people. Ordering a meal in a restaurant. Getting to know Ukrainian cuisine.	
12	Я б хотів погуляти вулицями Києва <i>I should like to walk the streets of Kyiv</i>	163
	A brief tour of Kyiv. More on directions. Being late.	
13	Я привіз пропозиції щодо створення спільного підприємства <i>I have brought proposals for the creation of a joint venture</i>	178
	Polite requests. Comparing things. Conducting business and shopping for clothes.	
14	Я хочу викликати лікаря <i>I want to call out the doctor</i>	192
	Describing common ailments. The Ukrainian medical service. Further comparisons.	
15	Як Ви уявляєте собі ідеальну дружину? <i>What's your idea of the perfect wife?</i>	205
	Describing people's appearance and character. Conversational tactics – extracting information, exclamations, changing the subject.	
16	Поїзд прибуває на першу колію <i>The train arriving on track number one ...</i>	218
	Train travel. Talking about indefinite things and negatives.	
17	За наших дорогих гостей! <i>Here's to the health of our guests!</i>	231
	Socialising and visiting Ukrainians' homes. Major Ukrainian festivals. Giving orders.	
18	До побачення, Україно! <i>See you again, Ukraine!</i>	245
	Writing letters. More about possession and negatives. Wordbuilding.	
	Key to the exercises	259
	Ukrainian – English vocabulary	270
	Grammatical index	299

INTRODUCTION

Ukraine is one of the new countries on the map of Europe, but the language and history of the people who live there can be traced back at least as far as the tenth century, when Kyiv (still better known as Kiev) was already a well-established meeting place of trade routes and nations. In Ukraine it is possible to hear Bulgarian, Greek, Hungarian, Polish, Romanian, Romany, Russian and Yiddish. One language however unites all the people of Ukraine – Ukrainian, the sole official language of the Ukrainian state. Incidentally, Ukrainian forms of names of towns and rivers will be used throughout the book – hence Kyiv (Kiev), L'viv (Lviv, Lwów, Lemberg), Odesa (Odessa), Dnipro (Dnieper).

There are many reasons for learning Ukrainian. Intellectual curiosity about the language and culture of a 'new' European people is certainly one. At a more immediately practical level Ukraine is still waiting to be discovered as a tourist country. As Ukraine becomes stronger

economically, the need will grow for foreign businessmen to have some idea of the language in order to do business there. Whatever the reason, we hope that you will enjoy the flavour of the Ukrainian language as much as you will enjoy the rich flavours of Ukrainian cooking.

How to use the book

The book is divided into eighteen units. With one exception, each unit contains dialogues, grammar notes under the heading 'How the language works' and illustrative material to back up what you have learned. Exercises of various types will give you a chance to test your knowledge.

We are convinced that the best way to learn Ukrainian is to acquire as soon as possible the ability to read, however slowly and painstakingly at first, dialogues and texts that we hope are both interesting and lively, even to the point of being far-fetched! The tapes provide an extra opportunity to hear the material and practise your own spoken Ukrainian. The first half of the book contains units that may seem to contain an alarming amount of grammar. Don't panic – it doesn't all need to be learned at once! The information is there for continuous reference.

We hope to have succeeded in presenting the kind of Ukrainian that will be accepted and understood anywhere in Ukraine. Once you have completed the 18 units, you will have a solid foundation on which to develop your knowledge. Ukrainians will be delighted that you have taken the trouble to learn something of their language.

In *Teach Yourself Ukrainian* you will meet a number of characters closely connected with Ukraine. Stephen Taylor is the director of Hermes Clothing. He is interested in business opportunities in Ukraine and has already started to learn Ukrainian. His friend, Taras Koval, an Englishman with a Ukrainian background, has been teaching him the language, and together they plan a trip to Ukraine which will combine business with pleasure. Taras is married to Vira from Ukraine. Before his trip to Ukraine Stephen makes a useful contact when he meets an English lawyer of Ukrainian extraction, Iuri Morozenko. Stephen's business contacts in Ukraine are Solomiia Koval'chuk, the director of a clothing company in Kyiv, and Ihor Stakliv, the general manager of the company. You will also meet Ihor's wife Ol'ha and their three children, Natalka, Ostap and Olenka. Taras has a Ukrainian friend, Bohdan. During his trip around Ukraine Stephen meets his old friend, Andrew, an American journalist.

PRONUNCIATION

Alphabet

You will first have to learn to recognise the Cyrillic alphabet which the Ukrainians use, and the sounds for which the letters stand. The Cyrillic alphabet has a long history and is closely linked to the spread of Orthodox Christianity. Other languages that use the Cyrillic alphabet are Belarusian, Russian and Serbian.

The Ukrainian alphabet has thirty three letters in all.

The first group of letters includes those which are either identical or nearly so in both shape and sound, and those which are identical in shape to their English counterparts but represent an entirely different sound:

A [a]	K [k]	C [s]
B [v or w]	M [m]	T [t]
E [e]	O [o]	Y [oo]
И [i]	P [r]	X [kh]
І [ee]	H [n]	

Note on transcription: Letters within square brackets will always represent a transcription of the Ukrainian Cyrillic letters into the closest English equivalents that are given in this list. You will sometimes see combinations of letters in the transcription of Ukrainian words that represent quite a different sound from that which the same letters would stand for in an English word. The Ukrainian word **гай** [hay] means 'grove of trees'. The sequence [ay] has more or less the same sound as the letters 'ie' in 'lie' or 'y' in 'my'.

Stress

The stressed part of the word will also be marked in transcription by an accent mark ['] over the vowel that bears the stress. Remember that the double letters [oo] and [ee] in transcription represent one sound. The stress mark will appear on the second letter, e.g. **рӯчка** [roóchka]. You have to learn the stress position of each new word in Ukrainian; there are no rules to help, unfortunately!

Consonants and vowels

We can now divide the alphabet into **consonants**:

Бб, Вв, Гг, Гг, Дд, Жж, Зз, Йй, Кк, Лл, Мм, Нн, Пп, Рр, Сс, Тт, Фф, Хх, Цц, Чч, Шш, Щщ

and **vowels**:

Аа, Ее, Єє, Ии, Іі, Її, Оо, Уу, Юю, Яя

Note that the letters **Э, Ї, Ю, Я**, listed as vowels above, in fact stand for the consonant **Й** followed by the vowels **Е, И, У, А**. In other words these letters stand for two sounds.

Here is the complete Ukrainian alphabet:

Аа Бб Вв Гг Гг Дд Ее Єє Жж Зз Ии Іі Її Йй
Кк Лл Мм Нн Оо Пп Рр Сс Тт Уу Фф Хх
Цц Чч Шш Щщ Ъъ Юю Яя

Notes:

1 The letter **Щ** stands for a combination of two sounds: **Ш + Ч**. Conversely there are some combinations of two letters that actually stand for one sound:

ДЖ for the 'j' sound in 'jam', e.g. **я ходжӯ** [ya khojoó] (*I go*);

ДЗ for the 'dz' sound that can be heard at the end of the word 'buds', e.g. **дзёркало** [dzérkalo] (*mirror*).

2 You can see that several of the letters have exactly the same shape in both capital and small forms, e.g. **Вв, Кк, Мм, Нн, Тт**, in contrast to letters in the English alphabet which look like them, e.g. **Bb, Kk, Mm, Hh, Tt**. This similarity is preserved in some of the handwritten forms as well, for example:

PRINTED		HANDWRITTEN	
capital	small	capital	small
В	в	В	в
К	к	К	к
М	м	М	м
Н	н	Н	н
Т	т	Т	т

Examples: **квітка** **квітка**
кіт **кіт**
вікно **вікно**

3 Look at the handwritten forms of the letters **Л, М, Я** when they are joined to preceding letters.

PRINTED		HANDWRITTEN	
capital	small	capital	small
Л	л	л	л
М	м	м	м
Я	я	я	я

Here are some examples of these letters in various combinations; note the hook before the handwritten forms:

олівець *olivec'j*
зелений *zelenij*

земля *zemlia*
лампа *lampa*

 Земля [zeml'á] the planet Earth

земля [zeml'á] ground

You will see that the handwritten form of the letter **І** has exactly the same height as the corresponding handwritten forms of **а, г, е, ж, и, м**, etc.

Make sure that you differentiate **M** and **T** in handwriting, e.g.

PRINTED

HANDWRITTEN

мáма

mama

тáто

tato

 мáма [máma]

mum

The 'soft sign'

As we said earlier, there are thirty three letters in the Ukrainian alphabet. However, if you count the number of letters that represent consonants and vowels, you will find only thirty two. There is one letter – **ь** – that has no sound value of its own, but which has a direct effect on the pronunciation of the consonant that stands before it.

Consonants

Consonants can be pronounced either **hard** or **soft**. Take the Ukrainian letter **т**; if you pronounce it with the tip of your tongue against your top teeth, you produce the **hard** sound. If you try to pronounce the same sound with the tip of your tongue against the palate, you will automatically produce the **soft** sound. Try the same thing with some other Ukrainian consonants: **л, ц, н**. First try to say the hard sound followed by the vowel **а**: **та – ла – ца – на**.

Now try the **soft** equivalent with the same vowel sound, but look at how we write them together: **ти – ля – ця – на**.

та – ла – ца – на

The difference between hard and soft consonants can also occur at the end of words or in front of another consonant inside a word. Try to pronounce the vowel **а** before the hard consonants: **ат – ал – ац – ан**. Now look at how we write the soft equivalent; try to read the following sequences: **ать – аль – аць – ань**.

ат – ал – ац – ан

The letter **ь** is called the '**soft sign**'; it has no sound of its own, but is used to show that the consonant that stands before it is a soft one. The letter will be represented in transcription by an **inverted comma** ['].

Just to make matters more complicated the soft sign normally appears as an ordinary apostrophe ['] or as an acute accent ['] or is omitted entirely when Ukrainian words (most frequently, placenames and personal names) are written in the Latin alphabet. The female first name **Ольга** will appear as [ól'ha] as a guide to understanding the Ukrainian letters in this chapter, but would normally be written as Ol'ha, Ol'ha or Olha. The city of **Львів** appears as [l'veev] in our transcription system in this chapter, but normally looks like L'viv, L'viv or Lviv. In later units, when the transcription system is no longer being used, you will find Ol'ha and L'viv.

Here are some examples of actual Ukrainian words:

день [den']

day

день

учитель [wchítel'] teacher

учитель

дóнка [dón'ka] daughter

дóнка

низький [niz'kýj] low

низький

Note that the handwritten form of the soft sign looks something like the English 'b', but has a shorter downward stroke.

Vowels

Let's look again at the vowel letters that denote sounds beginning with **и** [y]: **я** [ya], **ю** [yoo], **е** [ye], **ї** [yee]. When we read the letters in the alphabet, they denote two sounds: [y] followed by a vowel. This combination of sounds occurs very frequently in Ukrainian words:

яблуко [yáblooko] apple

Єврéя [yewhén] Eugene

юнáк [yoonák] young man

їжa [yéezha] food

Three of these letters (**я**, **ю**, **є**) can also be used to show that a consonant occurring before them is to be pronounced soft, e.g. **тя** [t'a], **мо** [l'oo], **нє** [n'e]. As you can see, the [y] sound before the vowel [a, oo, e] disappears.

Now let's have some more practice:

який [yakiy] what kind of?	любовь [l'ooobóv] love
Юрій [yoóreey] George	цирк [tsirk] circus
лáлька [l'ál'ka] doll	лáмпа [lámpa] lamp

The letter **ї** is best described as lazy; it can only stand for the sounds [y] + [ee].

Let's go over this ground again. How do we know when to read the letters **я**, **ю**, **є** as two sounds when they occur inside a word, and when to read them as one?

They are read as two sounds when they occur after a vowel, e.g. **поéзія** [poézeeya] (poetry), **шия** [sheéya] (neck). We also read them as two sounds when between a consonant and one of the letters **я**, **ю**, **є**, **ї** you see an apostrophe ['] (not the reverse one [']) that we are using in the transcription to denote soft consonants!). This denotes that the consonant is to be pronounced 'hard' with a following clear 'y' sound before the vowel. Here are some examples:

ім'я [eemyá]	name
здорóв'я [zdrov'ya]	health
прем'éra [premyéra]	first night of a play
інтерв'ю [eentervyoó]	interview

Now let's look at how these letters work together to form words. In Ukrainian we say most words just as we write them, and write them just as we say them. This phonetic principle in Ukrainian works most of the time.

Pronunciation exercises

Remember that the stress marks are intended as a guide to help you with pronunciation. They are not used in everyday printed texts, and you do not need to write them except as a means of helping you memorise the position of the stress in each new word that you meet.

1 Reading practice

(a) The first group of letters are close to their English counterparts in both shape and the sound that they represent.

А	Е	З	І	К	М	О	С	Т
Аа	Ее	[a]			Ее	[e in let]		
Зз		[z]			Іі	[ee]		
Кк		[k]			Мм	[m]		
Оо		[o]			Сс	[s]		
Тт		[t]						

замóк

міст

місто

сім

кіт

(b) This second group contains letters some of which look like English letters but in fact represent different sounds.

В	Д	И	Н	Р	У	Х
Вв		[v, w]			Дд	[d]
Ии		[i]			Нн	[n]
Рр		[r]			Уу	[oo]
Хх						

Рýнок

рис

кáва

вісім

турýст

рукá

ніс

вýхо

(c) This third group contains letters that are quite unlike anything in the English alphabet.

Б	Г	Г	С	Ж	Ї	Ї	Л	П	Ф	Ц	Ч	Щ	Щ	Ю	Я
Бб							Гг								
	Г'г														
		[g in gang]													
				Жж											
				[zh]											
					Її										
					[y]										
						Лл									
						[l]									
							Пп								
							[p]								
								Фф							
								[f]							
									Цц						
									[ts]						
										Чч					
										[tʃ]					
											Щщ				
											[shch]				
												Яя			
												[ya]			

You have now seen all the letters of the Ukrainian alphabet several times over! Here are some lists of words for you to

practise. How many can you understand already? The first group is the easiest; the third group may require some guesswork.

(d)	бар	банк	факс	офіс	музика	таксі
	актор	метро	мама	віза	сестра	тетіс
(e)	багаж	бізнес	бізнесмен	балкон	баскетбол	інфекція
	кімнат	телефон	гольф	план	калькулятор	фото
	вокзал	тролейбус	лімон	шоколад	журналіст	календар
(f)	компанія	директор	картка	інститут	університет	папір
	комп'ютер	Америка	ресторан	паспорт	гараж	міністр
	партнер	адреса	номер	аеропорт	документ	автобус
	день	економіка	ідея	інтерв'ю	комерція	американець
	кредит	лампа	ліфт	стоп	сигарета	молокот
	банан	суп	сбус	віно	сосиска	вермішель

2 Reading and writing practice

- (a) Now practise the handwritten forms of the Ukrainian alphabet. You have seen these words already.

Example:	Друг	Фото	Фото
село	дівчина	вікно	лампа
куш	лялька	гáнок	папір
яблуко	поéзія	кіт	їжа
цирк	любов	квітка	дерево
Юрій	мóре		

- (b) Here are some names of towns and rivers in Ukraine. Some you may have heard of, others may be completely new. Practise reading and writing the names.

(i) towns and cities

Київ	Львів	Одеса	Ялта
Полтава	Ужгород	Черкаси	Хáрків
Чернігів	Чорнóбиль	Луцьк	Житóмир
Вінниця	Тернопіль	Севастóполь	Сімферóполь

(ii) rivers

Дніпро	Буг	Донéць	Дністер
--------	-----	--------	---------

1

ДОБРÍДЕНЬ! ЯК ВÁШЕ ІМ'Я?

Hello! What's your name?

In this unit you will learn:

- how to introduce yourself
- how to introduce members of your family
- how to greet people
- how to identify objects (e.g. 'this is my house')
- how to ask simple questions using question words
- how to ask someone what their name is

Діалóг 1 (Dialogue 1)

Taras has invited Stephen to his home.

Тарас Добрий день, Стівене!* Прóшу захóдити.

Стівен Добрýдень, Тарáс!* Як спрáви?

Тарас Дáкую, добрé. А як ти?

Стівен Дáкую, непогáно.

Тарас Сідáй, будь лáска.

Стівен Дúже дáкую.

добрýдень
прóшу захóдити

як спрáви?
дáкую
добрé

hello/how do you do? (lit. good day)
hello/how do you do?
please come in (lit. [I] ask [you] to come in)
how are things? (lit. how things?)
thank you (lit. [I] thank)
fine

а як ти?
непогано
сідай
будь ласка
дуже дякую

and you? (lit. and how [are] you?)
not bad
sit down
please
thank you very much (lit. very [much])
[I] thank)

*Special forms of the names Стјепан and Тапац, used when addressing people; see unit 11.

Later that evening Taras shows Stephen a photograph of his family in Ukraine. **Микóла** is a Ukrainian male name; **Марія** and **Оксáна** are female ones.

Here is a picture of Taras' family with a friend.

Діалог 2 (Dialogue 2)

Тарас Це – мій брат. Його звуть Микола. Він актор.

Стівен А хто це?

Тарас Це – моя сестра. Її ім'я Оксана.

Стівен Яка її професія?

Тарас	Вона музикант.
Сінен	А це твоя мама?
Тарас	Так. Її звуть Марія. Вона математик.
Сінен	А то також твій брат?
Тарас	Ні. То мій друг Ендрю.

Стівен	Він українець?
Тарас	Ні. Він не українець. Він американець.
Стівен	А його професія?
Тарас	Він журналіст. А це — я.

цо	<i>this</i>
мій	<i>my</i>
ногò звуть	<i>his name is</i> (lit. him [they] call)
ін	<i>he</i>
актор	<i>actor</i>
и	<i>and, but</i>
хто	<i>who</i>
мої	<i>my</i>
сестра	<i>sister</i>
її	<i>her</i>
якá	<i>what</i>
понá	<i>she</i>
музикáнт	<i>musician</i>
твой	<i>your</i>
так	<i>yes</i>
її звуть	<i>her name is</i> (lit. her [they] call)
матоматик	<i>mathematician</i>
то	<i>that</i>
також	<i>also, too, as well</i>
ні	<i>no</i>
не	<i>not</i>
Андрю	<i>Andrew</i>
українець	(lit.) <i>a Ukrainian man</i>
він українець?	<i>is he Ukrainian?/a Ukrainian?</i>
америкáнець	(lit.) <i>an American</i>
професія	<i>profession</i>

(a) Правда чи неправда? (True or false?)
Answer in Ukrainian.

- 1 Це мої сестрі Оксана. Вона журналіст.
2 Це мій брат Микола. Він актор.

- 3 Це мої **мáма**. Її ім'я Марія.
- 4 Це мій друг Ендрю. Він українець.

(b) Answer the following questions in English.

- 1 How does Stephen answer the question 'How are you?'
- 2 Who are the people on the photo?
- 3 What is the name of Taras' brother?
- 4 What is his mother's profession?

Як функціонує мóва How the language works

1 'The' and 'a' in Ukrainian

There are no definite ('the') or indefinite ('a') articles in Ukrainian.

2 'Is' in Ukrainian

As you can see from the sentences in the dialogue, you do not need a word for 'is' in sentences like 'This is my brother. He is an actor.' There will be more about this in the next unit.

3 Asking simple questions

In Ukrainian the words for the statement **він** **українець** (*he is Ukrainian*) and the question **він** **українець?** (*is he Ukrainian?*) occur in the same order. In print the question is obviously marked by the question mark. In speech the intonation makes all the difference. In a question the voice rises and falls on the word that is important for the question:

Він українець?

Is he Ukrainian?

Ukrainian makes frequent use of the little word **а** to introduce questions, e.g. from the dialogues **а ти?** (*and you?*) **а хто це?** (*and who's this?*) **а це твоя мáма?** (*is that your mother?*) **а то також твій брат?** (*and is that also your brother?*) **а йогó професія?** (*and [what is] his profession?*).

It is used to change the flow of the conversation, and to seek new information. It can sometimes be translated into English as 'and' or 'so' at the beginning of the sentence.

It can also occur at the beginning of a statement, e.g. **а це я** (*and that's me*).

4 Nouns

A noun is a word that refers to a person, e.g. **boy** – **хлóпчик**, **sister** – **сестрá**, **journalist** – **журналіст**, an object e.g. **car** – **автомóбіль**, **church** – **цéркви**, **photograph** – **фóто**, or abstract concept, e.g. **day** – **день**, **love** – **тобó**, **health** – **здорóв'я**.

5 Gender

Look at the final letters of the words in these columns:

він	вонá	вонó
син	дóнъка	нéбо
брат	сестрá	мóре
цирк	лáмпа	вікнó
сон		

The words **він**, **син**, **брат** are masculine in gender; **вонá**, **дóнъка**, **сестрá** are feminine. The nouns denote either male (**син**, **брат**) or female (**дóнъка**, **сестрá**) human beings; the gender of the Ukrainian nouns therefore depends upon the sex of the person. **Нéбо**, **мóре** and **вікнó** all denote objects and are therefore neuter in gender. So what about **цирк** and **лáмпа**? After all they both denote objects, but have not been included in the list of neuter nouns.

The issue here is that in Ukrainian gender is a grammatical principle that is not restricted to the sex distinctions of the natural world. Gender is assigned largely on the basis of the final letter of the noun in question. If you look again at the list above, you will see that masculine nouns end in a consonant, feminine nouns end in **-a**, neuter nouns end in **-o** or **-e**. 'Ending in a consonant' also covers those nouns that end in a consonant

followed by the 'soft sign', e.g. **олівець**. Feminine nouns can also end in **-я**, e.g. **кіця**.

The personal pronoun **він** can replace any noun of masculine gender, and **вона** any noun of feminine gender; **вони** refers only to nouns of neuter gender.

Note: Some nouns ending in a soft consonant or **ч**, **ж**, **ш** are in fact feminine. Some nouns ending in **-я** are neuter. You have already seen one such neuter noun in this unit – **ім'я** (name). When such problem nouns occur in the dialogues the gender will be given in the word-lists: (m), (f), or (n).

6 Adjectives

An adjective is a word used to describe a noun. Adjectives can denote the quality of an object (good, bad, beautiful, small, blue) or what the object is made of (wooden, woollen).

Adjectives change their form according to the gender of the noun they accompany. Look at the following examples:

Masculine
який
гáрний будýнок
зелéний олівець
сýній олівець

Feminine
якá?
гáрна дíвчина
зелéна лáмпа
сýнка лáмпа

Neuter
якé?
гáрне нéбо
зелéне пóле
сýнє нéбо

пóле
сýній

field
dark blue, navy

You can see that masculine adjectives end in a vowel and a consonant (**ий** or **ий**), feminine adjectives in **а** or **я**, neuter adjectives in **е** or **е**. The adjective endings **ий** (m), **а** (f), and **е** (n) are called hard; the adjective endings **ий** (m), **я** (f), and **е** (n) are called soft. Two examples:

hard endings: дóбрíй, дóбра, дóбре

soft endings: сýній, сýнка, сýнє

As a rule adjectives stand before the nouns which they accompany, as in the sentence:

Це гáрна дíвчина.

This is a beautiful girl.

The words **гáрна дíвчина** (*a/the beautiful girl*) by themselves are only part of a sentence. See what happens when the adjective comes after the noun, e.g.

Дíвчина гáрна.

The girl is beautiful.

7 Pronouns

Personal pronouns

A personal pronoun is a word that replaces a noun, for example:

This is my son. **He** is an actor.

This is my daughter. **She** is a

Це мíй син. **Він** актóр.

Це мóя дóнъка. **Вона** музикáнт.

Here are all the personal pronouns of Ukrainian. The first person pronouns refer to the speaker(s), the second person refers to the person(s) being spoken to, the third person refers to the person(s) or thing(s) being spoken about.

	<i>Singular</i>	<i>Plural</i>
<i>First person:</i>	я	ми
<i>Second person:</i>	ти	ви
<i>Third person:</i>	він вона вонó	he she it вонí
		they

There is no distinction for gender in the third-person plural personal pronoun **вонí**.

Demonstrative pronouns

The words 'this', 'that' are called demonstrative pronouns. There will be more about these words in a later unit. For the time being simply note: **це** – 'this is', **то** – 'that is'.

Possessive pronouns

The possessive pronouns are:

мíй *my, mine*

твíй *your, yours*

чий *whose*
який *what kind of?*

You saw two examples involving the word **мій** in the dialogue:

мій брат	<i>my brother</i>
мій друг	<i>my friend</i>

You have already seen that the word for 'my' changes its form with feminine nouns:

моя сестра	<i>my sister</i>
моя мама	<i>my mother</i>

The word will also change its form with neuter nouns:

моє ім'я	<i>my name</i>
моє село	<i>my village</i>

The word for 'your' changes in the same way: **твій**, **твой**, **твоє**. The question word 'whose?' also changes like this: **чий?**, **чия?**, **чие?**.

чий?	чия?	чие?
мій брат	моя сестра	моє ім'я

Чий це автомобіль? <i>Whose car [is] this?</i>	Це мій <i>It['s] mine.</i>
Чий це книга? <i>Whose book [is] that?</i>	Не моя <i>[It's] not mine.</i>

Now look at the following examples:

мій автомобіль <i>my car</i>	Автомобіль мій. <i>The car is mine.</i>
Це мій автомобіль. <i>This is my car.</i>	

As you can see, Ukrainian uses the same word **мій** for 'my' and 'mine'. The same applies to **твій**.

твоє яблуко <i>your apple</i>	Яблуко твоє. <i>The apple is yours.</i>
Це твоє яблуко. <i>This is your apple.</i>	

Cultural note: 'you' – Ви or ти?

Use the personal pronoun **ти** when addressing one person whom you **know well**, e.g. a relative or a close friend (like the French *tu*). **Ви** is used when talking to several people or as a polite form of address to one person whom you do **not know very well**, e.g. in official situations, in talking to older persons, those who occupy a senior position, etc. In writing the pronoun **ви**, when used as a polite form of address to one person, has a capital letter: **Ви**. The corresponding possessive pronouns are **твій** (**твой**, **твоє**) and **Ваш** (**Вáша**, **Вáше**).

When meeting a Ukrainian for the first time it is always advisable to use **Ви** and **Ваш**.

8 Case

Nouns, pronouns and adjectives change their endings for number and case. The case of a noun is determined by its function in the sentence. Nouns and pronouns are listed in wordlists and dictionaries in the nominative or 'naming' case. It most frequently occurs as the subject of a sentence, or as the description of the subject, e.g. **Я – англієць**, **Оксана – музикант**, where the personal pronoun and all the nouns are in the nominative case. Adjectives are listed in the form of the masculine nominative singular.

9 Asking questions with question words хто? що?

хто?	<i>who?</i>
що?	<i>what?</i>

We can make simple questions by adding question words:

Хто це?	<i>Who is this?</i>
Що тво?	<i>What is that?</i>

10 How to say what your name is

Моє ім'я Тарас.	<i>My (first) name is Taras.</i>
Моє прізвище Коваль.	<i>My surname is Koval.</i>

It is possible to say the same thing in the following way:

Менé звуть Тарáс Кóваль. *My name is Taras Koval.*

зву́ть – [they] call

The words **Менé звуть** literally mean 'me [they] call'. Both Ukrainian phrases, **Моé ім'я** and **Менé звуть**, are the equivalent of the English 'my name is'.

Моé ім'я ... Моé прíзвище ... Менé звуть ...

11 How to ask what someone's name is

(a) informal

Як твоé ім'я? *What is your (first) name?* (lit. how [is] your name?)

Як твоé прíзвище? *What is your surname?*

Як тебе звуть? *What is your name (and surname)?*

(b) formal/polite

Як Вáще ім'я? Як Вáще прíзвище? Як Вас звуть?

тебé (from ти)
vas (from ви)

you
you

ВПРАВИ (exercises)

1 Read the dialogue again. Complete the table below by putting a cross (+) in the right box.

	журнали́ст	музикáнт	актóр	матемáтик
Марíя				
Éндрю				
Микóла				
Оксáна				

Now answer a few questions following the examples:

Хто цé?

Це брат.

Хто то?

То сестrá.

Що цé?

Це квíтка.

Що то?

То вíкнó.

(друг, учíтель, мáма, хлóпчик, лáлька, чоловíк, лáмпа, дéрево, дíвчинка, гáнок, мóре)

Now some questions, saying 'yes' or 'no' in Ukrainian.

Example: Це автомобíль? – **Ні**, це дерево. (*No, it's a tree*).

(a) Це чоловíк?

(Yes, it's a ...)

(b) Це кни́га?

(Yes, it's a ...)

(c) То квíтка?

(No, it's a doll.)

(d) То рúчка?

(No, it's a bush.)

(e) Це хлóпчик?

(Yes, it's a ...)

(f) То цéркva?

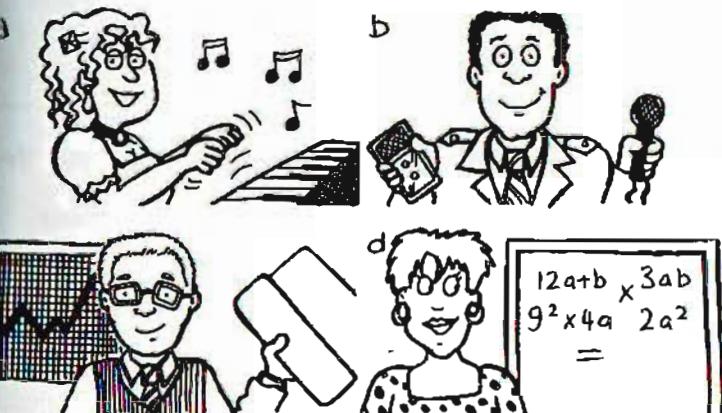
(Yes, it's a ...)

(g) Це яблukо?

(No, it's a pencil.)

(a) Name these people (choose their names from the list below).

(b) Imagine that you are meeting these people. How would you ask each of them what their names and professions are, and how might they reply?

(i) Оксáна Вéличко

(ii) Марíя Кóваль

(iii) Éндрю Кróсbi

(iv) Стíвен Тéйлор

- 5 Write out the following nouns in **three** columns, according to their **gender**. At the same time check **that** you know what they mean.

<i>Masculine</i>	<i>Feminine</i>	<i>Neuter</i>
чоловік	жінка	сінце

сінце, чоловік, жінка, дέрево, ганок, вікно, квітка, кіт, небо, хлопчик, кущ, автомобіль, будинок, дівчинка, яблуко, юнак, іжа, друг, книга, море, олівець, папір, ручка, фото, церква, шапка, лялька, пирк, лампа, журналіст, сестра

- 6 Choose the right form of the adjective to go with the nouns in the list below.

Example: **Брат високий**

Брат	(високий, висока, високе)
Квітка	(гарний, гарна, гарне)
Ручка	(мій, мої, моє)
Яблуко	(зелений, зелена, зелене)
Село	(красивий, красива, красиве)

великий	<i>big, great, large</i>
красивий	<i>beautiful, handsome</i>
цікавий	<i>interesting</i>
теплий	<i>warm</i>
високий	<i>tall, high</i>
маленький	<i>little, small</i>
стілець (m)	<i>chair</i>

- 7 Answer the following questions, using adjectives from the list above:

Example: **Який це будинок?** Це великий будинок.

Яке це яблуко?	Це (small)
Яка це квітка?	Це (beautiful)
Яка це шапка?	Це (warm)
Яке це дέрево?	Це (tall, high)
Яка це книга?	Це (interesting)

- 8 Now do the reverse! Form simple questions from the sentences below:

Example: **Чий це стілець?**

(a) _____?	Це мій стілець.
(b) _____?	Це моя лялька.
(c) _____?	Це мій олівець.
(d) _____?	Це моє яблуко.
(e) _____?	Це моя книга.
(f) _____?	Це моє фото.
	Це мій кіт.

- 9 Find the correct answer from the list on the right.

Це високе дέрево?	Так, це гарна дівчина.
Це гарна дівчина?	Так, це тепле море.
Це тепле море?	Ні, це зелений папір.
Це великий будинок?	Ні, це низький кущ.
Це чорний папір?	Ні, це маленький будинок.
Це високий кущ?	Так, це високе дέрево.

(a) You are in Kyiv. At a reception you are asked what your name is. What are the words **that** you are likely to hear? How **will** you respond?

(b) You are showing some photographs to a Ukrainian friend. Your friend asks if one of the people on the photo is your brother. What does s/he actually say? You reply that it is not your brother – it is a friend. How **will** you phrase your reply in Ukrainian?

2

ДУЖЕ ПРИЄМНО З
-ВÁМИ ПОЗНАЙÓМИТИСЯ-

Very nice to meet you

In this unit you will learn:

- how to make a simple description of a room
- how to say you like something
- what to say when someone is introduced to you
- the names of some countries and nationalities
- something about the plural

Діалог 1

The next evening Taras again invites Stephen to his home to meet his wife and to discuss some business questions.

Тарас Привіт, Стівен!

Стівен Добрий вечір. Як життя?

Тарас Нормально, дякую. Віро, познайомся: це мій друг Стівен.

Стівен Стівен Тейлор.

Віра Дуже приємно, Віра. Перепрошую, як Ваше прізвище?

Стівен Тейлор. Я англієць.

Віра Дуже рада з Вáми познайомитися. Тарáс, запрошуй друга до вітальні.

Тарас Стівене, захόдь, будь лáска. Прóшу сідáти.

Стівен Дякую. Це дуже гáрна, свíтла кімнатá. Тут великі вікна, м'які, зру́чні мéблі. Як тут зáтишно!

Тарас Ми мáємо не дуже великий будíнок, алé ми йогó дуже лóбимо.

Стівен Ти мáєш сад?

Тарас Так. Я мáю гáрний сад. Хóчеш подивйтися?

Стівен О, це великий сад. Мені дуже подобаються ці зелéні кущі та яскráві квіти. І тут такі високі дерéва. Вонí, мáбуть, дуже старí?

Тарас Так. Ти знаєш, Стівене, сьогóдні не дуже тéплíй день. Тут прохóлдно. Ходíмо до кімнати.

привіт!

вечір

як життя?

життя (п)

нормально

познайомся: це мій друг

дуже приємно

перепрощую

дуже рада з Вáми познайомитися

запрошуй друга

до вітальні

вітальня

захóдь

прóшу сідáти

світла (m. nom. sg.: світлий)

кімнатá

тут

м'якí (m. nom. sg.: м'якíй)

зручнí (m. nom. sg.: зручнýй)

мéблі

зáтишно

як тут зáтишно!

ми мáємо

алé

ми йогó дуже лóбимо

ти мáєш

овд

я мáю

хóчеш подивйтися?

менí (дуже) подобаються

цí

та

яскráві (m. nom. sg.: яскráвий)

такí (m. nom. sg.: такíй)

мáбуть

старí (m. nom. sg.: старíй)

hi!

evening

how's life?

life

OK

meet my friend. (lit. get acquainted: this is my friend)

nice to meet you

excuse me/beg your pardon

I am very pleased to meet you (lit. [I am] very glad with you to get acquainted)

invite [your] friend

to the living-room

living-room

come in

please sit down

bright (feminine form)

room

here

soft (plural form)

comfortable (plural form)

furniture (plural form)

[it is] cosy

how cosy it is here

we have

but, however

we love it very much

you have

garden

I have

[do you] want to have a look?

I like (very much)

these

and

brightly-coloured (plural form)

such (plural form)

perhaps, maybe

old (plural form)

знаєш	[you] know
сьогодні	today
прохолідно	[it is] cool, chilly
ходімо	let's go
до кімнати	to/into the room

(a) Правда чи неправда? Answer in Ukrainian

- 1 Стівен Тейлор – українець.
- 2 Тут великі вікна.
- 3 Тарас має гарний сад.
- 4 Сьогодні дуже теплий день.

(b) Answer the following questions in English

- 1 How does Taras introduce Stephen to Vira? Repeat the phrase.
- 2 Which room in Taras' house is very beautiful?
- 3 What do we know about the trees in Taras' garden?
- 4 Why do Taras and Stephen decide to go back into the house?

Як функціонує мова

1 'Singular' and 'plural'

Nouns, pronouns, adjectives and verbs in Ukrainian change their endings according to the role they play in each sentence. You have already seen how adjectives change their endings to 'agree with' the gender of the noun with which they occur.

The endings also tell us about the **number** of the noun (and adjective, if there is one) in question; the singular number is used to refer to one person or object, the plural number to refer to more than one.

Some nouns in Ukrainian, like **меблі** in this dialogue, exist only in the plural form. Such words will be specially marked in the wordlists.

The wordlist for the dialogue in this unit gives adjectives in the form in which they occur there, and also in the form in which they occur in dictionaries.

2 How is the plural formed?

In this unit you have already seen several plural forms of nouns and adjectives:

теплі кущі
некрасі квіти

великі вікна
високі дерева

Most Ukrainian masculine and feminine nouns in the plural have one of the endings **и**, **і**, **ї**. Which one depends on the ending in the singular. Look at these examples:

кімнати (кімната)
сади (сад)
кущі (кущ)
землі (земля)

учителі (учитель)
гай (гай)
шай (шайя)

(a) Masculine and feminine nouns:

- If the last consonant in the noun is hard, use **и** (**кімнати**, **сади**).
- If the last consonant in the noun is soft (i.e. is followed by the 'soft sign' or the letters **я**, **ю**, or **е**, which show that the preceding consonant is soft) or one of the following letters **ж**, **ч**, **ш**, **щ**, **и**, use **і** (**кущі**, **вітальні**, **учителі**).
- If the last letter of the noun is **й** (**гай**) or **я** (**шайя**) after a vowel, substitute **і** for that letter.

Note: Two nouns that you have already met form their plurals in a somewhat irregular way. Make special note of:

друг – другі

квітка – квіти

Some nouns lose a vowel when forming the nominative plural, e.g.:

англієць – англійці
стільць – стільці
олівець – олівці

будинок – будинки
гáнок – гáнки
день – дні

Such words will always be indicated in the wordlists.

(b) Neuter nouns:

Neuter nouns ending in **-о** in the singular always end in **-а** in the nominative plural. Those neuter nouns which have an **-е** ending in the singular change that ending to **я** or **і** (i.e. я after a hard consonant, і after a soft consonant or **п**):

вікна (вікно)

дерéва (дерево)

прізвища (прізвище)

сéла (село)

моря (море)

The neuter noun **ім'я** requires special attention. Its nominative plural is **іменá**.

3 Making adjectives plural

The plural ending for both hard and soft adjectives is the same, irrespective of the gender of the following noun: **-i**

hard

м'який
гáрний
дóбрый

soft

м'якí
гáрні
дóбрí

4 'My', 'your', 'our' in the plural

Here are the forms of the possessive pronouns 'my' and 'your':

мíй, моí, моé
твáй, твóй, твóе
вáш, вáша, вáше

моí
твóй
зéші

Note: The forms of **наш** (our) are like those of **вáш**.

5 Number and numbers

Learning about the plural naturally leads into counting. The numbers 1-4 in Ukrainian are:

- 1 одíн (m), однá (f), однé (n)
- 2 два (m & n), двí (f)
- 3 три (all genders)
- 4 чотíри (all genders)

• Одíн/однá/однé is followed by the nominative singular:

одíн стíлéць однá кíмнáта однé вíкнó

• Двí/двí – чотíри are followed by the nominative plural:

двí стíлъцí/двí кíмнáти три братí чотíри вíкнá

Діалóг 2

Now for a chance to check your knowledge so far:

A chance meeting in the street. Taras accidentally touches the handbag of a lady who is walking towards him hand in hand with a tall man.

Тарáс О! ...Лíдо, якá зúстрíч! Вíбач, будь лáска!

Лíда Дóбрый вéчíр, Тарáce! Познайóмся: це мíй чоловíк, Володíмíр.

Тарáс Дуже рáдий познайóмитися. Тарáс.

Володíмíр (shakes Taras' hand) Перепрóшую, як Вáше ім'я?

Тарáс Тарáс. Тарáс Кóваль.

Володíмíр Дúже приéмно.

Лíда Як твої спрáви?

Тарáс Непогáно. А як ви?

Лíда Дúже дóбре. Сьогднí дúже гáрний, тéплíй день і ми гуляéмо.

Тарáс Ну, дóбре, щаслíво...

Лíда Тарáce... Слúхай, подзвонíй колý-нéбудь. Ось наш телéфóн. Ми запрóшуюмо в гóстí.

Володíмíр Так, подзвонíть неодмíнно!

Тарáс Чудово. Дáкую.

зúстрíч (f)

якá зúстрíч!

вíбач, будь лáска

ми гуляéмо

щаслíво

олýхай!

подзвонíй колý-нéбудь

ми запрóшуюмо в гóстí

подзвонíть неодмíнно!

meeting

what a meeting!

please excuse me

we're out for a walk (inf. гуляти)

cheer! good luck!

listen!

phone [us] sometime (inf. подзвонити)

we invite [you] to visit us

phone [us] without fail!

7 What is a verb?

Verbs denote an action (Stephen *runs* fast; she *is reading* a book), or a mental process (Taras *thinks* logically), or a state (Vera *is* my sister). They also denote when the action takes place. **Tense** means the time of the action to which the verb refers: **past, present or future**. Ukrainian verbs have separate forms for each of the three tenses. In this unit you will learn the forms of the **present tense**.

8 The verb 'to be'

Це – мій брат Микола.
To – мій друг Єндрю.

This is my brother Mykola.
That is my friend Andrew.

These sentences can also be expressed in a slightly different way:

Це є мій брат Микола.
To є мій друг Єндрю.

This is my brother Mykola.
That is my friend Andrew.

The word *є* ('is' or 'are') is not compulsory – you can either use it or leave it out in sentences like this.

First person:	я є	ми є	<i>I am</i>	<i>we are</i>
Second person:	ти є	ви є	<i>you are</i>	<i>you are</i>
Third person:	він є	вонá є	<i>he is</i>	<i>they are</i>

9 There is/there are

Тут великі вікна, м'які, зручні меблі.

There are large windows and soft, comfortable furniture here.

Sentences with 'there is, there are' in English usually denote the location of person or objects, e.g. 'there are two girls here' 'there is a letter on the table'. In Ukrainian there is no equivalent phrase for 'there is/there are' and the location comes at the beginning of the sentence.

Тут високі дерева.

There are tall trees here.

Тут великі вікна.

There are large windows here.

У вітальні м'які, зручні меблі.

There is soft, comfortable furniture in the living room.

10 It is

Тут зáтишно.
Сьогóдні прохóлóдно.
Дуже приéмно з вáмі
познайóмитися.

It is cosy here.
It is chilly today.
It is very nice to meet you.

Ukrainian does not use a word for 'it' in sentences like this where the pronoun 'it' does not seem to refer to a noun. After all, you cannot ask 'What is chilly today?' and expect to get a reasonable answer!

11 Adverbs

An adverb describes how an action is performed, e.g. 'he can run *fast*', 'Stephen speaks Ukrainian *well*'. Many adverbs in English end in *-ly*, e.g. neatly, beautifully, thoughtfully. In Ukrainian adverbs can be formed from adjectives by replacing the *-ий* ending of the masculine nominative singular with *-о*, e.g.

приéмний *pleasant*
гáрний *beautiful*

приéмно *pleasantly*
гáрно *beautifully*

A few adverbs end in *-е*, e.g.

дóбрý *good*

дóбрe *well*

Words like *зáтишно* (*it is cosy*), *прохóлóдно* (*it is cool*) (see section 10 above) are also adverbs in form, and are formed from adjectives in exactly the same way:

Гáрно, що Ви тут.
Тéпло сьогóдні.

It's fine that you're here.
It's warm today.

12 Verbs – the dictionary form

Every verb has a base form used for dictionaries called an infinitive. Most Ukrainian verbs have infinitives ending in *-ти*. You have already met a few:

прóшу захóдити / прóшу сідáти

The equivalent form in English is 'to come in', 'to sit down'.

Some special forms of the infinitive

You have also seen two infinitives (познайомитися, подивитися) which are slightly different because they end in -ся.

See what a change in meaning it can make

дозвольте познайомити...	let [me] introduce (somebody)
дозвольте познайомитися	let [me] introduce myself

дозвольте	let [me]
-----------	----------

The suffix -ся can come after any personal form of the verb, as well as the infinitive, e.g.

Мені подобаються квіти. *I like the flowers* (lit. the flowers please me).

There will be more about -ся in unit 5.

Note: The infinitive of the verb 'to be' is бути.

13 The present tense of verbs

Ukrainian verbs are divided into two conjugation patterns. The word conjugation refers to the form of the personal endings. The significant feature of the first conjugation is the letter -e (after a consonant) or -e (after a vowel) in the second and third persons of the singular and the first and second persons of the plural. For example, the verb мáти (to have):

First person:	я мáю	ми мáємо
Second person:	ти мáєш	ви мáєте
Third person:	він мáє	вони мáють

Here are some first conjugation verbs in the present tense:

	зна́ти (to know)	сидáти (to sit down)	запрóшувати (to invite)	дáкувати (to thank)
I	зна́ю	сидáю	запрóшую	дáкую
you	зна́еш	сидáеш	запрóшуєш	дáкуюш
he/she/it	зна́є	сидáє	запрóшує	дáкуює
we	зна́ємо	сидáємо	запрóшуємо	дáкуюмо
you	зна́єте	сидáєте	запрóшуєте	дáкуюте
they	зна́ють	сидáють	запрóшують	дáкують

Verbs like мáти, зна́ти and сидáти are completely regular; you can deduce the forms of the present tense from the infinitive. However, you can see from the last two verbs that the infinitives contain a syllable (-на-) which is not present in the other forms given here. (Перепрóшувати has forms exactly like those of запрóшувати.) This is why all verbs will be listed in the infinitive and the forms of the first and second persons singular when necessary, because from those forms all other forms of the present tense can be deduced.

14 Giving orders and making requests

The verb forms познайомся, запрóшуй, захóдь, подзвонí/подзвонíти are called imperatives. They denote orders, requests or invitations: захóдь, будь лáска (come in, please).

15 Asking questions without question words

Question words are words like 'who, what, whose, how' – хто, що, чий, як. Questions without a question word (unit 1) are formed in writing simply by adding a question mark or by rising intonation in speech.

However frequent use is made of a little word чи followed by the question itself.

Чи він англієць?

Is he English? (lit. [is] he [an] Englishman?)

Чи ти мáєш сад?

Do you have a garden?

Чи ти хóчеш подивитися?

Do you want to have a look?

16 How to:

(a) greet people in Ukrainian

time of day	formal	informal
6:00–12:00	Доброго ранку!	good morning
12:00–18:00	Добрий день!	good afternoon/ day
18:00–22:00	Добрий вечір!	good evening

(b) ask: How are things?

• Questions

Як спраїві?	How are things?
Як життє?	How's life?
Як чоловік/дружина?	How's the husband/the wife?
Як діти?	How are the children?

• Possible replies

Дякую, ...	Thanks, ...
чудово	great! fine!
дуже добре	very good
добре	good
непогано	not bad
нормально	OK
так собі	so-so
не дуже добре	not very good
погано	bad, rotten
жахливо	absolutely awful

(c) introduce yourself and other people

Дозвольте відрекомендуватися:	Я – Стівен.
Дозвольте познайомитися:	Мене звуть Стівен.
	Моє ім'я Стівен.
	Моє прізвище Тейлор.

In informal situations when addressing one person and introducing someone, you can say:

Познайомся: це Стівен.

When introducing yourself in a very informal situation, you can say:

Привіт: я Стівен.

Hi! I [am] Stephen.

but be very sure. This way of introducing yourself is extremely casual!

When being introduced to someone for the first time you shake hands and say: Дуже приємно and name yourself, e.g. Я Петрі Гнатюк, or Дуже радий (m)/рада (f) з вами познайомитися.

Here are some phrases for introducing other people:

Дозвольте представити:	Це Джон.
Дозвольте відрекомендувати:	Це мій друг Джим.
Дозвольте познайомити:	Це моя подруга Марія.
Познайомтесь:	Це Марія.

(d) say: Here is...

Ось телефон.	Ось наш будинок.
Ось мій автомобіль/Ось моя машайна	

(e) identify some countries and nationalities

країна (country)	національність (nationality)
(m)	(f)
Україна (Ukraine)	українець
Америка (America)	американець
Німеччина (Germany)	німець
Канада (Canada)	канадієць
Росія (Russia)	росіянин
Англія (England/Great Britain)	англієць
Франція (France)	француз
Італія (Italy)	італієць
Іспанія (Spain)	іспанець
Австралія (Australia)	австралієць
Японія (Japan)	японець

Note:

- the word for 'foreigner': іноземець (m), іноземка (f)
- All the masculine nouns in the above list ending in -ець or -ень lose their final vowel when forming the nominative plural, e.g.

іспанець	іспанці	японець	японці
антлієць	англійці	италієць	італійці

- The nominative plural of **росіянин** is exceptional: **росіяни**.

Впра́ви

1 Add the necessary pronoun, **ти** or **ви**.

- (a) ... сідаєш.
- (b) ... маєте сад?
- (c) ... знаєш Стівена?

Now make the **ви** form in those sentences where there are **ти** forms now, and *vice versa*.

2 You are acting as interpreter between a visitor who does not speak Ukrainian and your Ukrainian host who does not speak English. Put the visitor's remarks into Ukrainian, and the host's replies into English.

Example

Visitor *This is a bright room. Це світла кімната.*

Host *Так, кімната дуже світла. Yes, the room is very bright.*

Visitor *What room is that?*

Host *Там вітальня.*

Visitor *It's very cosy!*

Host *Так, тут м'які, зручні меблі.*

Visitor *Is this your garden? It's big!*

Host *Так, це мій сад. Він дуже гарний.*

3 Put the infinitives in brackets into the correct form required by the personal pronoun in each sentence.

- (a) Я (мати) зручний будинок.
- (b) Він (сидати) у крісло.
- (c) Ми (запрошувати) до вітальні.
- (d) Ти (знати), де Тарас?

4 Make complete sentences out of the following words.

- (a) друг, це, мій.
- (b) англійка, вона.
- (c) має, будинок, великий, він.
- (d) вітальні, запрошуємо, до.
- (e) Марія, канадійка.

5 Answer the following questions in Ukrainian with 'yes' or 'no' as required, using the words in brackets as a guide.

Example: Чи Стівен американець? (Englishman) Ні, він англієць.

- (a) Чи це вітальня? (living room) ...
- (b) Чи це Віра? (Oksana) ...
- (c) Чи тут великі вікна? (little windows) ...
- (d) Чи це Ваш брат Микола? (my friend Andrew) ...

6 Identify the nationality in each of the following sentences according to the example.

Example: Peter comes from England. Він англієць.

- (a) This musician comes from Germany. Він
- (b) My wife comes from Italy. Вона
- (c) This is a journalist from Spain. Він
- (d) You come from Russia. Ти
- (e) I am from Ukraine. Я
- (f) This person is from Australia. Вона

7 Give Ukrainian equivalents of the English phrases in the following dialogue:

Тарас Привіт!

Стівен Hello! Please come in.

Тарас Як справи?

Стівен Thank you, fine. And you?

Тарас Дякую, непогано.

Стівен Please sit down.

Тарас Дякую. Як тут зáтишно.

- 8 Complete the following dialogue by translating the English words in brackets into Ukrainian:

Олéг Добрийденъ, як (life)?

Микóла (OK), дáкую. А як ти?

Олéг (Absolutely awful). Познайомся, (this is my wife) Тетяна. Тетяно, це мíй (friend).

Тетяна (Very) приéмно (with you) познайомитися. (I beg your pardon), як Вáше (first name)?

Микóла Микóла.

Олéг (Please sit down).

Микóла (Thank you).

Тетяна Ви українець?

Микóла Ні, я італієць, (my mother is Ukrainian). Йí звуть Марія. (Your house is very beautiful.) Як тут (cosy).

Олéг (Yes), цей будíнок (is very old), алé (comfortable). (We have) зручні, світлі (rooms), гарний (garden).

3

СТІВЕНЕ, ВИ МÁЄТЕ СІМ'Ю?

Stephen, do you have a family?

In this unit you will learn how to:

- offer things
- say please and thanks
- talk about your family
- say goodbye

Діалóг 1

Same evening in Taras' house in London. Conversation over coffee.

Тарáс Ти хóчеш пíти чай чи кáву?

Стíвен Кáву, будь лáска.

Вíра Цúкор?

Стíвен Ні, дáкую.

Тарáс Я пам'ятáю, ти не лóбши цúкру. Берí, будь лáска, тістечка, їж пéчivo.

Вíра (offers cakes) Прóшу, пригощáйтесь.

Стíвен Дáкую. О, це дúже смáчно. Я люблю тістечка.

Тарáс Чи тобí налýти ще кáви?

Стíвен Так, прóшу. Дúже дóбра кáва.

хóчеш (inf.: хотіти; 1st person хóчу)	you want
пíти (п'ю, п'єш)	to drink
чай	tea
чи	(here:) or

кáву (nom.: кáва)	coffee
цúкор	sugar
пам'ятáю (inf.: пам'ятáти)	I remember
ти не любиш цúкру	You don't like sugar
берй (inf.: брати; беру, берéш)	take!
тістечка (sg.: тістечко)	(fancy) cakes
їж (inf.: істи; present tense: їм, їсí, їсть; їмб, їстé, їдáти)	eat!
пéчivo	biscuits
пригощáйтесь (inf.: пригощáтися)	help yourself!
смáчно	[it is] tasty
Чи тобí налýти щé кáви?	Shall [I] pour you out some more coffee?

Як функціонує мóва

1 More orders and requests

This dialogue introduces more imperative forms. The form of the imperative depends on the pronoun that would be used when speaking to that person, **ти** or **ви**. Here are both forms of the imperatives that you have seen so far:

ти (singular – informal)

бер-й
їж
запрóшу-й
захóдь
знайом-ся
подзвон-й
пригощá-й-ся

ви (plural or formal singular)

бер-іть
їж-те
запрóшу-й-те
захóдь-те
знайом-те-ся
подзвон-і-ть
пригощá-й-те-ся

Note: The hyphens are there to help you see how the words are built up. The rules for forming the imperative are given in unit 18. All new imperative forms occurring in the texts will be given in the wordlists.

The object of a sentence (accusative case)

The accusative case is primarily used as the case of the direct object, i.e. the form for the word that is at the 'receiving end' of the action of the subject:

Запрóшуй дру́га.

Ти маéш сад?

Ти хóчеш пýти чай?

Ти хóчеш пýти кáву?

Ти не любиши цúкор.

Берй тістечка.

Їж пéчivo.

Я люблю тістечка.

The masculine singular nouns **сад**, **чай**, **цúкор** do not change their form; in other words their accusative singular form is exactly the same as the 'dictionary form', the nominative singular. The same is true of the neuter singular noun **пéчivo**; the accusative neuter plural noun **тістечка** is also identical to the nominative plural.

However two nouns have changed in form:

Запрóшуй дру́га.

(nom. sg.: друг)

Ти хóчеш пýти кáву?

(nom. sg.: кáва)

Invite [your] friend.

Do you want to drink coffee?

Кáва is a feminine noun; all feminine nouns ending in **-a** in the nominative singular change the **-a** to **-y** in the accusative singular. **Друг**, however, is a masculine singular noun, and yet it behaves differently from the other masculine nouns in the list.

1 Animacy

We need to look at the meaning of the word **друг**, 'friend', i.e. a male human being. The idea of animacy is of great importance in Ukrainian grammar. When it comes to forming the accusative singular, masculine nouns in the singular are divided into animate and inanimate. Animate nouns cover all the animal kingdom, including male human beings; in the accusative singular they add **-a** to the form of the nominative singular. Masculine nouns referring to objects and abstract concepts are all inanimate. Animacy is also important in the plural of feminine nouns denoting human beings and animals.

2 Endings of the accusative case – nouns

The following tables will give you an overview of the endings for the nominative and accusative cases in both the singular and plural:

(a) Masculine inanimate nouns

Nom. S.	пáспорт	будýнок	олівéць
Acc. S.	пáспорт	будýнок	олівéць
Nom Pl.	пaспортý	будýнки	олівцí
Acc. Pl.	пaспортý	будýнки	олівцí

(b) Masculine animate nouns

Nom. S.	брат	друг	учýтель	англіéць	росіáнний
Acc. S.	брáта	дру́га	учýтеля	англіéця	росіáннина
Nom Pl.	брáтý	дру́зі	учýтелеí	англіéці	росіáнни
Acc. Pl.	брáтів	дру́зів	учýтелеíв	англіéців	росіáн

(c) Feminine inanimate nouns

Nom. S.	кнýга	вúлиця	зúстріч
Acc. S.	кнýгу	вúлицю	зúстріч
Nom Pl.	кнýги	вúлицí	зúстрічí
Acc. Pl.	кнýги	вúлицí	зúстрічí

(d) Feminine animate nouns

Nom. S.	сестrá	япóнка	англíйка	кýця
Acc. S.	сестrý	япóнку	англíйку	кýцю
Nom Pl.	сéстри	япóнки	англíйки	кýці
Acc. Pl.	сестrép	япóнок	англíйок	кýць

(e) Neuter nouns

Nom. S.	дéрево	прíзвище	мóре	життý	іm'я
Acc. S.	дéрево	прíзвище	мóре	життý	іm'я
Nom Pl.	дерéва	прíзвища	морý	життý	іменá
Acc. Pl.	дерéва	прíзвища	морý	життý	іменá

Note:

- All inanimate nouns of whatever gender share endings for the nominative and accusative cases in the plural.
- Masculine and feminine animate nouns in the plural have different endings for the accusative case. In fact it would be more accurate to say that feminine nouns in this case have no endings at all! The **-a** that marks the nominative singular ending of a feminine noun is dropped; in the case of **сестра**, **япóнка** and **англíйка** this would lead to a cluster of consonants at the end of the word. In such circumstances a vowel is inserted between the consonants: **-o-** or occasionally **-e-**.
- Masculine animate nouns have a quite different ending in the accusative plural: **-ів**. Nouns like **росіáнний** behave somewhat differently; the nominative plural form is shorter, and the accusative plural has no ending at all, like feminine nouns.
- Proper names (words like **ІÓрій**) are also nouns and have case endings. Of course, they are animate (**Я знаю Тарáса**). **Микóла**, although a male name, ends in **-a**, and so declines like a feminine noun – hence **Я знаю Микóлу**.

(Revise the sections on hardness and softness of consonants in the Introduction and section (2) in unit 2.

3 The accusative case – personal pronouns

	Nom.	Acc.	Nom.	Acc.
First person:	я	менé	ми	нас
Second person:	ти	тебé	ви	вас
Third person: (m)	він	йогó		
	(f)	вона	ї	
	(n)	вонó	йогó	їх

Reminder: The third person pronouns make no gender distinction in the plural.

4 Endings of the accusative case – adjectives

The tables that follow give the endings of both the nominative and accusative cases.

(a) with animate nouns

Hard endings

	Nom. S.	Acc. S.	Nom. Pl.	Acc. Pl.
M.	добрій	доброго	добрі	добріх
F.	добра	добру	добрі	добріх

Soft endings

	Nom. S.	Acc. S.	Nom. Pl.	Acc. Pl.
M.	сіній	сінього	сіні	сініх
F.	сіня	сіню	сіні	сініх

(b) with inanimate nouns

Hard endings

	Nom. S.	Acc. S.	Nom. Pl.	Acc. Pl.
M.	добрій	добрій	добрі	добрі
F.	добра	добру	добрі	добрі
N.	добрє	добрє	добрі	добрі

Soft endings

	Nom. S.	Acc. S.	Nom. Pl.	Acc. Pl.
M.	сіній	сіній	сіні	сіні
F.	сіня	сіню	сіні	сіні
N.	сінє	сінє	сіні	сіні

Діалог 2

The conversation over coffee and cakes continues:

Віра
Olivia

Стівене, ви маєте сім'ю?

Я неодружений. У мене є батьків в Шотландії. Мама пенсіонерка, а тато працює в банку. Де я маю бабусю. А Ваши батьків у Великобританії?

Віра
Olivia

Ні. Вони в Україні. Мама й тато живуть у Чернігові, а тітка в Києві.

Стівен
Olivia

Я ще не дуже добре знаю українські міста. Перепрошу, чи ви не знаєте, котра година?

Віра
Olivia

Дев'ята. Ви поспішаєте?

Стівен
Olivia

Так, трошки. Я вже маю йти додому. Дуже дякую за гостинність.

Тарас
Olivia

Приходь ще.

Стівен
Olivia

До побачення!

Віра
Olivia

На все добре!

Тарас
Olivia

Па!

(не)одружений

(un)married

у мене с

I have

батьків

parents

в Шотландії (ном.: Шотландія)

in Scotland

пенсіонерка

pensioner (f)

працює (inf.: працювати)

works

в банку (ном.: банк)

in a bank

що (here:)

also, as well

бабусю (ном.: бабуся)

granny

живут (inf.: жити; живу, живе, живе)

[they] live

в Чернігові (ном.: Чернігів)

In Chernihiv

тітка

aunt

в Києві (ном.: Київ)

in Kyiv

місті (ном.: місто)

towns

котра година?

what time is it? (lit. which hour?)

дев'ята (т. ном. sg.: дев'ята)

nine o'clock (lit. ninth)

ви поспішаєте? (inf.: поспішати)

are you in a hurry?

тробшки

a little

маю (inf.: мати)

(here:) have to, must, should

йті (here: йти after a word ending in a vowel) (ідти, ідеш)

to go

додому

home

дякую за гостинність

thanks for the hospitality

приходь ще!

come again!

(іші = ще after a word ending in a consonant)

goodbye

до побачення

all the best

на все добре!

bye-bye

Here are some questions on both dialogues:

(a) Правда чи неправда? Answer in Ukrainian.

- 1 Стівен лобить тістечка.
- 2 Тарас і Віра живуть у Полтаві.
- 3 Стівен добре знає українські містя.
- 4 Віра поспішає додому.

(b) Answer the following questions in English.

- 1 What kind of drink does Stephen choose?
- 2 Is Stephen married?
- 3 Where do Vira's parents live?
- 4 At what time does Stephen have to go home?

Як функціонує мова

3 Prepositions

A preposition is a word that, together with the endings of nouns, pronouns and adjectives, helps to relate words to each other in a sentence. Examples of English prepositions are 'about, into, for'.

So far you have seen the Ukrainian prepositions з and до: я дуже радий з вами познайомитися (I am very pleased to get acquainted with you); запрошуй до вітальні (invite (him) into the living room); ходімо до кімнати (let's go to the room), but for the time being just learn the whole phrase, because different cases are involved.

Here are some prepositions which are followed by a noun or pronoun in the accusative case:

(a) у/в (to, into)

Оксана сідає в автомобіль. *Oksana gets (lit. sits down) into the car.*

(on) (with days of the week)

Я не працюю в суботу. *I don't work on Saturday.*

Note: the preposition **у/в** is followed by a different case in some phrases in the dialogue; it has a different meaning there (*in*) and is followed by a different case (the locative) that will be dealt with later. For the time being learn the phrases in which this case occurs, e.g. **в Шотландії, в банку.**

(b) на (to)

Я йду на роботу.
Я їду на вокзал.

*I am going to work.
I am travelling to the station.*

The difference in usage (with the accusative case) between the prepositions **у/в** and **на** in the meaning 'to' is best left to experience! Just note the phrases where each preposition occurs.

(c) про (about)

Я знаю про фірму «Гермес-Клозінг».
I know about the Hermes Clothing firm.

(d) за (for, after **дякую**)

Дякую за квіти.

Thanks for the flowers.

субота Saturday
робота work

вокзал station

4 Another use for чи

You have already seen that **чи** introduces a question without a question word (as in **Чи він англієць?**). It can also be used to mean 'or', as in **Він англієць чи українець?**

5 Having and having to

у мене є

I have

Stephen uses both ways of saying 'to have' in Ukrainian in the space of a few lines. You saw the verb **мати** in the previous unit; it corresponds exactly in form to the English verb.

The other construction (у мене є) is a very common way of expressing possession. It will be explained in detail in unit 5. For now compare the two ways in which Stephen can say that he has a granny:

Я маю бабусю (accusative case – granny is the object)
У мене є бабуся (nominative case – granny is the subject)

In the phrase **маю** **йті** **додому** we see a form of the verb **мати** followed by an infinitive in the sense of 'I have to go home'.

6 Київ and Чернігів

The capital city of Ukraine is called **Київ**, but when we are actually in Kyiv, we are **у Києві**. Similarly with **Чернігів** – when there, we are **у Чернігові**. This **alternation of vowels** (i with o or e, й with e) within words is an important feature of Ukrainian.

You have already seen that **мій** and **твій** change to **мой/твой**, **моє/твоє**, **мої/твої**.

The words in which this alternation occurs will be specially marked in the wordlists in the following way: (alt. i/o), (alt. i/e) or (alt. й/е). There will be more on this in unit 12.

7 Start to talk about your family!

First, a few new words:

родина	(extended) family (i.e. not only you, your husband/wife and children, but grandchildren, grandparents, aunts, uncles, etc.)
дідусь	granddad
заміжня	married (a woman to a man)
<i>Note:</i> because of the meaning, this adjective is always in the feminine gender!	
<i>Note also that it has a soft ending.</i>	
дядько (m)	uncle
дитина (pl.: діти)	child
онук	grandson
онучка	granddaughter
племінник	nephew
племінниця	niece
дружина	wife
жінка	woman, wife (colloquial)

Now for some sample sentences:

Чи Ви маєте сім'ю?
Так, я маю дружину (чоловіка), сіна й доньку.

Ні, я неодружений (незаміжня).

Чи у Вас є діти?
У мене є син/донька.
У мене є синий/три доньки

Чи у тебе є дідусь?
Так. Він дуже старий. А ще я маю бабусю.
де живе твоя родина?
У мене є батьків в Шотландії. Мама пенсіонерка, а тато працює в банку.

8 How to offer things and what to say in reply

(a) Formal:

Ви хочете чай чи каву?
Ви хочете пити чай чи каву?
Беріть, будь ласка, тістечка.
Іжте, будь ласка, печиво.
Вам наліти ще кави?

Прόшу, каву.
Чай, будь ласка.
Дякую.
Дякую, я не хочу.
Так, прόшу.

(b) Informal:

Кава?
Чай?
Цукор?
Будь ласка, бері тістечка.
Іж печиво.
Ще кави?

Так, прόшу.
Ні, кава.
Ні, дякую.

9 Please and thanks

Always use a polite **Прόшу!** or **Будь ласка!** (please) when making a request and follow up with **Дякую** (thank you). When you thank somebody for something, you will hear **Прόшу!** in response. You should do the same when someone thanks you.

10 It's time to say goodbye

До побачення!
(the most commonly used phrase: lit. till next meeting)

Goodbye

До зустрічі!

До вечора!

До звітра!

Щасливо!

See you!

See you tonight!

See you tomorrow!

Good luck! Cheorio!

Some very informal phrases:

Бувай (to one person)/

Бувайте (plural)

Па!

Bye for now!

Bye-bye

Вправи

1 Divide the following sentences into two columns:

- (a) where **мати** means 'to have';
 (b) where **мати** means 'to have to', 'must'

Я маю сад.

Я маю йти.

Він має поспішати.

Ти маєш каву.

Ти маєш читати книгу.

Ти маєш телефон.

2 Insert the correct form of one of the following verbs: **іти**, **пити**, **брати**, **жити** according to the sense:

Стівен ... тістечка.

Ти ... каву?

Він ... у Києві.

Ми ... чай.

(Note: the forms can be worked out from the information in the wordlist.)

3 Complete the sentences by putting the words in the right-hand column into the accusative case:

Тарас знає

дівчика

книга

місто

англієць

українець

4 Here are some dialogues to be reconstructed entirely in Ukrainian:

(a) Reply to the questions in Ukrainian:

Host Ти хочеш чай чи каву?

You Coffee, please.

Host Вам наліти ще кави?

You Yes, please.

Host Цукор?

You No, thanks.

Host Бері, будь ласка, тістечка.

You Thanks very much, I like cakes.

Host Прόшу.

You Thank you. It's very tasty.

Host Тобі ще кави?

You Yes, please. It's very good coffee.

(b) Provide your part of this dialogue in Ukrainian:

You Excuse me, what's the time?

Host Дев'ята.

You Thanks.

Host Ви поспішаєте?

You Yes, I am in a great hurry. I have to go home.

Host До зустрічі.

You Many thanks for your hospitality. Goodbye.

5 Complete the sentences, using the correct endings of the accusative case.

	M	N	F
Я їду	на	(вокзал)	(робота)
Я читаю	про	(бізнес)	(сім'я)
Я знаю		(Київ)	(Україна)
Я маю		(автомобіль)	(жінка)
Я маю		(дядько)	(тітка)

6 Talk about your family! **У Вас є сім'я?**

Try a variety of answers, using the phrase **У мене є:**

- (a) I have a brother and two sisters.
- (b) I have three grandsons.
- (c) I have a husband/wife.

Now use the phrase **Я маю:**

- (d) I have a husband/wife.
- (e) I have a grandson.
- (f) I have my parents in Scotland.

4

«АЛЛО! Я ТЕЛЕФОНУЮ З ЛОНДОНА...»

“Hallo! I am calling from London...”

In this unit you will learn:

- how to make a telephone conversation
- how to say what is possible and what is necessary
- something about Ukrainian surnames

Діалог

Stephen is on the phone to his Ukrainian partners. Here is his conversation:

Стівен	Алло? Добрий день.
Секретарка	Добрий день.
Стівен	Це Вас турбую Стівен Тейлор.
Секретарка	Перепрощую?
Стівен	Моє прізвище Тейлор. Чи можна попросити до телефону пані Малярчук?
Секретарка	Однú хвилиночку, пане Тейлор.
Стівен (Pause)	Дякую.
Малярчук	Алло, я слухаю.
Стівен	Пані Малярчук, це телефонує Стівен Тейлор з фірми «Гермес Клозінг».
Малярчук	О, добрий день, Стівене. Дуже рада. Де Ви зараз? Звідки Ви телефонуєте?

- Стівен** Я телефоную з Англії, з Лондона. Маю до Вас спрáву.
- Малярчук** Слухаю Вас.
- Стівен** Я хочу відвідати Київ та інші міста України. Я не маю багато часу, але хочу побути кілька днів у Львові. Чи Ви можете замовити для мене готель?
- Малярчук** З приємністю. Стівене, Вам трéба офіційне запрошення?
- Стівен** Думаю, так.
- Малярчук** Немає проблем. Ви маєте квиток на літак до Києва?
- Стівен** Так, я вже замовив квиток на Українські авіалінії. Я маю одéржати візу за три дні. Дякую за допомóгу. Я дуже радий Вас чути.
- Малярчук** Дякую за дзвінок.
- Стівен** До побачення.
- Малярчук** До зустрічі.

 Note: from now on words will be given in their dictionary form, i.e. nominative singular for nouns, nominative masculine singular for adjectives, infinitive for verbs (plus first and second persons of the singular where these forms cannot be deduced from the infinitive. In this unit only the forms in which the words occur in the dialogue will be added in brackets.)

телефонувáти (here: телефоную)	to telephone
з (preposition + gen.)	from
аллó	Hallo (at the start of a telephone conversation)
турбувати (here: турбус)	to trouble
це Вас турбус Стівен Тейлор	this is Stephen Taylor troubling you
можна	[it is] possible
попросити	to ask for, to request
пáні	Mrs
однú хвиліночку!	just a moment!
хвиліна	moment, minute
пан	Mr (the form пáні is used when addressing someone)
слухати (here: слухаю)	to listen
це телефонус Стівен Тейлор	this is Stephen Taylor phoning
де?	where?
звідки?	from where?
відвідати	to visit
багато (+ gen.)	much, a lot of

час	time
побути	to spend some time
кілька (+ gen.)	a few, several
Львів (here: у Львові)	L'viv (alt. lv)
замовити	to order, to book, to make a reservation
готель (m)	hotel
приємність (f)	pleasure
з приємністю	with pleasure
проблема	problem
намає проблем	no problem! (lit. there are no problems)
трéба	[it is] necessary
офіційний (here: офіційне)	official
запрошення (n)	invitation
думаю, так	I think so (lit. I think yes)
літак	plane
квиток на літак до Києва	ticket for the plane to Kyiv
вже	already
я вже замовив квиток	I have already ordered the ticket
авіалінії (pl.)	airlines
одéржати	to get, receive
візу (here: візу)	visa
за три дні	in three days' time
допомóга (here: допомóгу)	help, assistance
чути	to hear
дзвінок	(telephone) call

(a) Прáвда чи непрáвда?

- 1 Стівен телефонує з Києва.
- 2 Стівен уже замовив квиток на літак.
- 3 Він також ужé має візу.
- 4 Стівен хоче відвідати Київ.

(b) Дáйте відповідь на цi запитання англійською мовою (Answer these questions in English)

- 1 Who is the person Stephen is phoning?
- 2 Does Stephen have a lot of time for his visit?
- 3 Does Stephen need a letter of invitation for his forthcoming visit?
- 4 How does Stephen intend to travel to Ukraine?

Як функціонує мова

1 The genitive case

Calling Kyiv from London

The dialogue contains phrases involving two prepositions that are followed by the genitive case:

Мóжна попросíти пáні
Малýрчuk до телéфóну?

*Is it possible to ask Mrs Maliarchuk
[to come] to the telephone?*

(You have already seen phrases with **до** and the genitive meaning 'to', 'into' in unit 2.)

Я телéфоную з Áнглії,
з Лóнданa.

*I am phoning from England,
from London.*

The genitive case is used after several prepositions which will be listed later. It is also used after words denoting an unspecified quantity, e.g.

- багáто (*much, many, a lot of*) багáто книг *a lot of books*
- мáло (*little, few, not much, not many*) мáло часу *little time*
- кíлька/дéкілька (*several, a few*) кíлька днíв *a few days*
- and in the plural after the numerals 5–10.

Related to this is the use of the genitive case in a partitive sense, e.g.

налýти кáви, чáю *to pour out some coffee, tea*
налýти багáто кáви, чáю, *to pour out a lot of coffee, tea*

The genitive case sometimes corresponds to the English '-s/-s' ending, e.g.

Це сестrá Стíвена. *This is Stephen's sister.*

2 Endings of the genitive case – nouns

Masculine nouns (animate and inanimate)

Nom. S.	пáспорт	будýнок	олíвéць	телéфóн
Gen. S.	пáспорта	будýнку	олíвцá	телéфóну
Nom Pl.	пáспорти	будýнки	олíвцí	телéфóни
Gen. Pl.	пáспортив	будýнків	олíвців	телéфóнів

Nom. S.	брат	хлóпчик	друг	учýтель	англíєць
Gen. S.	брáта	хлóпчика	другá	учýтеля	англíєця
Nom Pl.	брáти	хлóпчики	другíз	учýтелей	англíєці
Gen. Pl.	брáтів	хлóпчиків	другíзів	учýтелей	англíєців

Feminine nouns (animate and inanimate)

Nom. S.	кнýга	вúлиця	сестrá	компáнія	зúстрíч
Gen. S.	кнýги	вúлицí	сестрý	компáнії	зúстрíчí
Nom Pl.	кнýги	вúлицí	сестрí	компáнії	зúстрíчí
Gen. Pl.	кнýг	вúлиць	сестré	компáній	зúстрíчей

Neuter nouns

Nom. S.	дéрево	прíзвище	мóре	життý	ім'я
Gen. S.	дéрева	прíзвища	мóря	життý	іменí
Nom Pl.	дерéва	прíзвища	морé	життíв	іменá
Gen. Pl.	дерéв	прíзвищ	морíв	життíв	імén

You can deduce from these tables that the accusative case for animate nouns is the same as the genitive.

Note:

(a) Masculine

There are two possible endings, **-a** (-я) or **-y** (-ю). The rules for determining which ending can be attached to which noun are complex. The vocabulary at the back of the book provides information on the correct genitive singular ending for all masculine nouns that occur in this book.

(b) Feminine

There is no ending at all in the genitive plural, except in the case of nouns like **зúстрíч** (which end in a consonant in the nominative singular), where the ending is **-ей**.

(c) Neuter

Neuter nouns which have a nominative singular ending in **-e** or **-я** have the same genitive plural endings as masculine nouns. Neuter nouns with a nominative singular ending in **-o** (and some in **-e** like **прíзвище**) are like feminine nouns in that they have no ending at all in the genitive plural.

3 Adjectives – genitive case

Hard endings

	Nom. S.	Gen. S.	Nom. Pl.	Gen. Pl.
M.	дóбрýй	дóброго	дóбрí	дóбрíх
F.	дóбрa	дóбрaї	дóбрí	дóбрíх
N.	дóбрe	дóбрoго	дóбрí	дóбрíх

Soft endings

	Nom. S.	Gen. S.	Nom. Pl.	Gen. Pl.
M.	сýнýй	сýнього	сýнí	сýнíх
F.	сýнýя	сýньої	сýнí	сýнíх
N.	сýнýе	сýнього	сýнí	сýнíх

4 Personal pronouns – genitive case

	S.	Pl.
First person:	менé	нас
Second person:	тебé	вас
Third person: (m) (f) (n)	його її його	їх

Note:

- There is a stress shift in **менé**, **тебé** when they are preceded by a preposition: **до менé**, **до тебé**.
- When the third-person pronouns are preceded by a preposition they change their form: **до його**, **у її**, **до їх**. There is also a stress shift in the singular forms.

5 Possessive pronouns – genitive case

Here are the genitive endings:

	Nom. S.	Gen. S.	Nom. Pl.	Gen. Pl.
M.	мíй	моgó	моí	моíх
F.	моý	моéї	моí	моíх
N.	моé	моé	моí	моíх

Тuї has the same endings as **мíй**.

	Nom. S.	Gen. S.	Nom. Pl.	Gen. Pl.
M.	наш	нашого	нашí	нашíх
F.	наша	нашої	нашí	нашíх
N.	нашe	нашого	нашí	нашíх

Ваш has the same endings as **наш**.

Refer back to the table of personal pronouns above. The genitive forms of the third-person pronouns, both singular and plural, also fulfil the function of possessive pronouns, e.g.

його сестrá	<i>his sister</i>
його друг	<i>his friend</i>
його життя	<i>his life</i>
його батькí	<i>his parents</i>

As you can see, the word **його** remains the same, irrespective of the gender or number of the accompanying noun. The same is true of **її** (*her*) and **їх** (*their*).

Note: **Його** and **її** can also mean 'its' when referring to an inanimate masculine/neuter or feminine noun.

Вправа

This is a description of Stephen's office; it contains a lot of words in the genitive case. Can you spot them all? Check the vocabulary at the back of the book for the meaning of new words. Read the text and then answer the questions on it.

Це кабінэт Стівена. Стівен Тейлор – директор великої компанії «Гермес-Клозінг», яка продає мідний одяг. Кабінэт Стівена великий і світлий. Там багато книг і мало меблів: один стіл, одне крісло, чотири стільці. Стівен має кілька українсько-англійських та англо-українських словників, тому що він часто робить переклади з англійської мови на українську. Стівен має комп'ютер, калькулятор, телефон, автозвідповідач, телевізор і настільну лампу. На столі лежить папка для пошти; там є декілька ділових листів, а також приватний лист із Києва від друга. На столі також стоїть фото мами Стівена та його сестри. На стіні – великий календар з України.

(a) Правда чи неправда?

- 1 Стівен – директор компанії, яка продає меблі.
- 2 Стівен часто робить переклади з англійської мови на українську.
- 3 На столі лежить яблуко.
- 4 У кабінеті Стівена (in Stephen's office) є багато меблів.

(b) Дайте відповідь на ці запитання англійською мовою

- 1 How many armchairs are there in Stephen's office?
- 2 Why does he need the Ukrainian dictionaries?
- 3 Who is the private letter from?
- 4 What is hanging on the wall?

6 Prepositions with the genitive case

до	to/till	до Києва (direction – to Kyiv)
		до міста (to town)
		до обіду (time – 'till lunch')

Note: Я маю телефонувати до нього. *I have to phone him.*

після	after	після обіду
-------	-------	-------------

від	from	з Києва, з Америки (direction, e.g. a letter from America)
		з другої години (time – 'from two o'clock')
		від брата (a sender, e.g. a letter from my brother)
		від Одеси (distance, e.g. two hundred kilometres from Odesa)
		ліворуч/праворуч від метрополітену (to the left/right of)
без	without	без яблук, без кави
для	for	для брата, для дружини
бліз	by, next to	бліз телефому

Note: до (+ genitive) у/в (+ accusative) з – від (+ genitive)

Compare the following sentences:

Я іду в університет.

I am going to the university
(I work there, am a student).

Я іду з університету.

I am going (coming) from the university (I was there for a specific purpose).

Я іду до університету.

(1) *I am going to the university* (i.e. same meaning as в університеті).

Я іду від університету.

(2) *I am going as far as the university* (but I'm not going to enter the building – perhaps «Університет» is the name of a bus stop or metro station).

I am going (coming) from the university (from outside the building, or from the bus stop or metro station with that name).

The preposition з can also take the form із or зі if:

(i) the word it follows ends with more than one consonant, or:

(ii) the word before which it stands begins with more than one consonant

лист із Києва від друга

a letter from Kyiv from my friend, i.e. a letter from my friend in Kyiv

7 Numbers 5–10

Число:	Скільки?	Котрій?
5	п'ять	п'ятий
6	шість	шостий
7	сім	съомий
8	вісім	восьмий
9	дев'ять	дев'ятий
10	дέсять	десятий

The numerals answering the question word **скільки?** (*how many?*) (i.e. one, two, three, etc.) are called **cardinal numerals**. Those which answer the question **котрій?** (*which one?*) (i.e. first, second, third, etc.) are called **ordinal numerals**.

The ordinal numerals 1st – 4th are:

1st – **п'ерший**; 2nd – **другий**; 3rd – **третій** (soft endings!);
4th – **четвертий**.

8 Verbs – second conjugation

The second conjugation differs from the first in certain endings:

	singular	plural
1	-ю/-у	-имо*
2	-иш*	-ите*
3	-ить*	-яты/-ать

*И is replaced by І after a vowel or apostrophe.

говорити (to speak)		стояти (to stand)	
1 говорю	говоримо	стою	стоїмо
2 говориш	говорите	стоїш	стоїтє
3 говорить	говорять	стоїть	стоїть

Look at the forms of the first person singular and the third person plural of the following verbs:

любити (to love)

1	любліо	любимо
2	любиш	любите
3	любить	люблять

робити

робліо	рбимо
робиш	рбите
робить	рблять

and at the first person singular of **летіти** (*to fly*):

я лечу	ми летимо
ти летиш	ви летите
він	
вона летить	вони летять
воно	

Such changes will be noted in the wordlists in the following way:

любити (любліо, любиш, люблять)
летіти (лечу, летиш)

On the basis of this information it is possible to deduce all the other forms of the present tense.

9 Is it possible?

Чи **можна** попросити до телефону пані **Малярчук**?

[Is it] possible to ask Mrs Maliarchuk to the telephone?

This is the best way of asking for someone on the phone. It also introduces the useful word **можна**, which literally means 'it is possible/permitted/feasible'.

Чи **можна** західити до **кімнати**?

May I/we come into the room?

Чи **можна** летіти до **Полтави**?

Can/May I/we fly to Poltava?
(Is it possible to...?)

Чи **можна** зателефонувати до **Києва**?

Can/May I/we phone Kyiv?

Чи **можна** подивитися **пошту**? **Can/May I/we have a look at the mail?**

(Так,) **можна**.
(Ні,) **не можна**.

Yes, you can/may.
No, you can't/may not.

10 Is it necessary?

Вам трéба офіцíйне запрошення?

Чи трéба захóдити?

Чи трéба летіти до Полтави?

Чи трéба зателефонувáти до Кíєва?

Чи трéба подивýтися пошту? Must I/we have a look at the mail?
(Так,) трéба.
(Ні,) не трéба.

Here we have a new form (**вам**) of the pronoun **ви**, which we need in this construction. It is the form of the **dative case**; it will be explained in unit 6. For the time being simply learn the whole phrase.

The word **трéба** is colloquial; a more formal equivalent is **потрібно**. **Трéба** could be replaced in all the examples above by **потрібно** with no change in meaning.

11 Mrs Maliarchuk – something on surnames in Ukrainian

Grammatically speaking the verb **попросíти** is followed by the **accusative case**. The word **пáні** (*Mrs*) never changes, and the surname **Maliarchuk**, although it ends in a consonant, does not change either because it here refers to a woman. Asking for Mr Maliarchuk would be a different matter altogether: **Чи мóжна попросíти пáна Малýрчукá?**

12 Minutes and moments

Хвили́на is a minute of sixty seconds. The suffix that the receptionist adds, **-очка**, is sometimes called a **diminutive suffix**. Obviously there is no such thing as a small minute, so 'moment' is the most appropriate translation. She could also have said **одну хвили́нку** with no difference in meaning, except perhaps that **хвили́нка** has a greater 'feel-good factor'. The intention presumably is to make Stephen hope that he really

Do you need an official invitation?
(lit. Is an official invitation necessary for you?)

Do I/we need to come in?
Do I/we have to fly to Poltava?
(is it necessary to...?)

Do I/we have to phone Kyiv?

will not have to wait too long! Incidentally she uses the **accusative case** because of the **imperative чекáйте!** (*wait!* – **infinitive чекáти**) that she assumes will be supplied by the hearer.

Ukrainians make a great deal of use of such suffixes to colour their speech. Attention will be drawn to them whenever they occur in future dialogues.

13 How to join simple sentences together

And, an', 'n'

The use of the Ukrainian words for 'and' **і, ѹ, та**, depends on the sounds that surround them.

(a) **І** is used when the preceding word ends and/or the following word starts with a consonant (including those in **я, ю, е, і**), e.g.

Офіс Стíвена великий і свíтлий. Там багáто книг і мáло мéблíв.

(b) **ІІ** occurs between vowels/ or after a vowel and before a consonant, e.g.

Мáма ѹ тáто в Полтавí; Украíна ѹ Англія

(c) **та** is used in order to avoid a cluster of two **i** sounds between words, e.g.

зелéні кущí та яскráві квíти; Кíїв та іншí містá

In formal situations a **такж** can also be translated as 'and':

Там є дéкілька дíлових листíв, а такж привáтний лист із Кíєва

'Which' and 'that'

In the dialogue and text you have seen phrases like:

Стíвен Тéйлор – дíректор великої компáнії, якá продаé мóдний одяг.

Чудóво, що ви дзвóните.

The words **якá** and **що** join the two parts of the phrase that are separated in writing by a comma. You have already seen **якá** before (**якýй, якá**,

якé; якí: *what kind of? which?*) It also functions as a **relative pronoun** in Ukrainian. It would be possible to say in English 'Stephen Taylor is the director of a large company. The company makes fashionable clothing.' However, it is more convenient to avoid repetition of the word 'company' and make one sentence by using the relative pronoun 'that' or 'which'. The pronoun is called 'relative' because it relates back to an item already mentioned. The form of **який** preserves the gender of the noun to which it refers (here the noun **компанія** is feminine).

Що when it joins two parts of a sentences is the equivalent of English 'that' in sentences like 'He said that he would come tomorrow'. This word is sometimes omitted in English sentences: It's good you're phoning, it's great you called. It is much more unusual to omit the word in Ukrainian.

Вправи

міністéрство	ministry
парламéнт	parliament
бóзеро	lake
дискéтка	floppy disk

1 Complete the table, putting the noun in brackets into the correct form of the genitive singular (or plural, after the words **багáто**, **мáло**, **скíльки**, **п'ять**):

	M	N	F
до	(брат)	(місто)	(Амéрика)
з	(вокзáл)	(місто)	(робóта)
після	(обíд)	(прíзвище)	(розмóба)
без	(цúкор)	(вікнó)	(сестrá)
для	(друг)	(міністéрство)	(машина)
біля	(банк)	(дерево)	(лáмпа)
Будíноч	(парламéнт)	(міністéрство)	(фíрма)
Чáшка	(чай)	(мслакó)	(кáва)
Багáто (мáло, скíльки?)	(словník)	(бóзеро)	(спráва)

2 Insert the correct form of the Ukrainian word for 'and' (i, а, та) in the following sentences:

- (a) Стíвен має комп'ютер ... калькулятор.
- (b) На столі є лáмпа ... автовідповідáч.
- (c) В óфісі є стíл, стíльцí ... інші мéблі.

3 Insert the necessary preposition (від, до, після, без, для, у/в) in the following sentences:

- (a) ... обіду я ц́ду ... другá
- (b) Я ц́ду ... квіткá.
- (c) Чоловíк сідáє ... машину.
- (d) Я працюю ... понеділкá.
- (e) Це лист із Київa ... мáми.
- (f) Я маю дискéти ... комп'ютера.

4 Using information from this unit and the previous one, say some things about yourself in Ukrainian.

I live in London. This is my office. The office is large and bright, it has very comfortable furniture. I am the director of a big company. I want to visit Kyiv and other cities of Ukraine. I have already ordered my ticket on Ukrainian Airlines.

I am not married but I have a large family. I have parents in Scotland, five brothers and four sisters. I also have lots of friends.

5 Complete the dialogue by translating the English phrases into Ukrainian.

A Аллó, слухаю.

B Good afternoon. This is (your name) speaking. Мóжна попросíти до телефону (the name of the person to whom you wish to speak)?

A Just a moment, please. I'm sorry, who is speaking?

B Ce (your name).

A Дáкую.

5

НАМ ТРЁБА ЗАМОВИТИ
НÓМЕР У ГОТЕЛІ

We need to book a room in a hotel

In this unit you will learn:

- how to find your way around
- more about numbers
- how to say that you have (or don't have) something
- how to book a hotel room
- how to change money

Діалóг 1

Solomiia Oleksandrivna Maliarchuk and Ihor Ivanovych Stakhiv, the Kyiv firm «Moda»:

Малярчук Ігоре Івáновичу, ми маємо замóвити готéль для Стівена Тéйлора.

Стáхів Колí він прибувае?

Малярчук Двáдцять дев'я́того лíпня, у четвéр.

Стáхів Гаráзд. Якíй нóмér замóвити? I на скíлькóх?

Малярчук Він прóсить два нóмери «люкс» – для ньбóго і для йогó дрúга.

Стáхів Немáе прóблéм. На скíлькí днíв?

Малярчук На сíм, до п'я́того сéрпня. Пíсля Кíєва він планує відвíдати Лíвів. На жáль, він не має чáсу дóвго там бýти.

Стáхів Соломíe Олéксандréвно, на скíлькí днíв замóвити готéль у Лíвóві?

Малярчук
Стáхів
Малярчук

На два днí: на шóсте й сýбóме сéрпня.

Також, на двох, так?

Так. До рéчи, Ігоре Івáновичу, Стíвен цíкáвиться, чи мóжна в Украíні розрахóвуватися за тóвáри креdíтною кárткою, чéком чи готíвкою. У Вас є нóмер йогó фáкса?

Так.

Дáйте йомú, будь лáска, фáксом усíо інформáцію щóдо фíнáнсíв і повíдóмте новíй курс бóмíну валíоти.

Дóбре.

колí
прибуваéти
двáдцять дев'я́того лíпня,
у четвéр

гаráзд

якíй нóмér замóвити?

на скíлькóх?

просíти (прошú, прóсиш)

він прóсить два нóмери

нóмér

люкс

на скíлькí днíв [замóвити

готéль]?

на сíм [днíв]

до п'я́того сéрпня

на два днí: на шóсте й сýбóме

сéрпня

на двох

до рéчи

цикáвиться

розрахóвуватися

тováр

креdíтна кárтка

креdíтною кárткою

чек

чéком

готíвка

готíвкою

дáти (here: дáйте - imperative)

фáксом

увéсь (here: усíо)

íнформáція

щóдо (+ gen.)

when
to arrive
on the twenty ninth of July, on
Thursday

OK
what kind of room [should I] book?
for how many people?

to ask for
he's asking for two rooms

hotel room
de-luxé hotel room or suite
for how many days [should I] book
the hotel?

for seven days
to the fifth of August
for two days, the sixth and seventh
of August

for two people
incidentally
(here:) to wonder (lit. to be interested)
to pay, settle up

goods
credit card
with a credit card

cheque
by cheque

cash
with cash

to give
by fax

all
information

as for, as far as ... is/are concerned

фінанси	<i>finances</i>
повідомити (here: повідомте - imperative)	<i>to inform</i>
новий	<i>new</i>
курс	<i>exchange rate, course</i>
обмін	<i>exchange</i>
валюта	<i>currency</i>

(a) Правда чи неправда?

- 1 Стівен прибувáє до Київа 29 лíпня.
- 2 Ігор Івáнович має замóвити нóмер у готéлі з двáдцять вóсьмого лíпня до четвéртого сéрпня.
- 3 Стівен просíть одíн нóмер «люкс».
- 4 Після Київа Малярчук планує відвíдати Львів.

(b) Дáйте вíдповіді на цí запитáння англійською мóвою

- 1 On what day of the week does Stephen arrive in Kyiv?
- 2 Who is going to accompany Stephen on his trip to Ukraine?
- 3 For how many days does Stephen need to book a hotel room in Lviv?
- 4 What kind of information is going to be sent to Stephen by fax?

Як функціонує мóва

1 Expressing possession

In unit 3 Stephen says **У мéне є батькí в Шотлáндї** and **Я маю бабýсю**. In the space of a few lines he uses both ways of saying 'I have' in Ukrainian. The verb **мáти** is entirely regular, but the other expression is also very common and must be explained in some detail.

У Стівена (gen.) є словникí *Stephen has dictionaries* (lit. in (nom. pl.) *Stephen's possession there are dictionaries*).

The possessor goes into the genitive case after the preposition **у/в**, and the possession(s) into the nominative case.

We could say about Stephen:

У Стівена на робóті є
дéкілька словників.

Stephen has several dictionaries
at work.

2 Negative expressions

The genitive case is used after negated verbs, i.e. verbs preceded by the word **не**, e.g.

Стівен має комп'ютер.
Я п'ю кáву.

Стівен не має комп'ютера.
Він не п'є кáви.

Немáє in the meaning 'there is/are no...' is always written as one word, e.g.

немáє проблем
(contrast: є проблема!)

there are no problems
there's a problem

and what (or who) there isn't goes into the genitive case. Another example:

Стáхів тут?
Hi, йогó/Стáхова тут немáє.
Is Stakhiv here?
No, he/Stakhiv isn't here.

The words **не має** are written separately when they mean *doesn't have*.

possession	non-possession		
Gen.	Gen.	Nom.	Gen.
у мéне є	у мéне немáє	кредítна кáртка	кредítної кáртки
Nom.	Nom.	Acc.	Gen.
я маю	я не маю	кредítну кáртку	кредítної кáртки

3 Saying 'yes, I have' and 'no, I don't'

У Вас є вóмер йогó фáксу?

Tak. Yes.	Hi. No.
Tak, є. Yes, I have.	Hi, немáє. No, I don't.
Tak, у мéне є вóмер йогó фáксу. Yes, I've got his fax number.	Hi, у мéне немáє вóмера йогó фáксу. No, I haven't got his fax number.

Чи Ви маєте вóмер йогó фáксу?

Так. Yes.

Так, маю. Yes, [I] have.

Так, я маю нόмер його факсу. Yes, I've got his fax number.

Hi. No.

Hi, не маю. No, I haven't.

Hi, я не маю нόмера його факсу. No, I haven't got his fax number.

Note on pronunciation: The words for 11–19, 20 and 30 all contain **дцять**; in pronunciation the **д** is omitted, e.g. **двá(д)цять**. In the words for 16, 50 and 60 the letter **т** between consonants is also omitted in pronunciation, e.g. **шic(т)нáдцять**.

A reminder on agreement

Одін (одна, однé) is always followed by the nominative singular, however big the number, e.g.

тýсяча одна пíч

a thousand and one nights

Два (двí), три and чотíри are always followed by the nominative plural, e.g.

сорок три листý

forty three letters

4 Numerals – 11 upwards

Число:	Скільки?
11	одинáдцять
12	дванáдцять
13	тринáдцять
14	чотирнáдцять
15	п'ятнáдцять
16	шістнáдцять
17	сімнáдцять
18	вісімнáдцять
19	дев'ятнáдцять
20	двáдцять
21 ...	двáдцять один
30	тридцять
40	сорок
50	п'ятдесят
60	шістдесят
70	сімдесят
80	вісімдесят
90	дев'яносто
100	сто
101 ...	сто один
200	двісті
300	триста
400	чотириста
500	п'ясто
600	шісто
700	сімсто
800	вісімсто
900	дев'ятсто
1 000	тýсяча
2 000	дві тýсячі
5 000	п'ять тýсяч
1 000 000	мільйон
1 000 000 000	мільйáрд

Котрý?
одинáдцятий
дванáдцятий
тринáдцятий
чотирнáдцятий
п'ятнáдцятий
шістнáдцятий
сімнáдцятий
вісімнáдцятий
дев'ятнáдцятий
двадцятий
двáдцятий пéрший
тридцятий
сороковий
п'ятдесятій
шістдесятій
сімдесятій
вісімдесятій
дев'яностій
сто
сто пéрший
двохсотий
трьохсотий
чотирихсотий
п'ятисотій
шестисотій
семисотій
восьмисотій
дев'ятисотій
тýсячний
двохтýсячний
п'ятитýсячний
мільйонний
мільйáрдний

Діалог 2

A conversation on a Kyiv street.

Вонá Ромáне, ходíмо до ресторáну. Я дýже хóчу їсти.

Він Так, це дýже дóбра дýмка. Чекáй, я лишé маю помінáти грóші.

Вонá Тобí багáто трéба помінáти?

Він Дóларів п'ятдесят, я дýумаю. Ти не знаєш, який сьогóдні курс?

Вонá Не знаю. Трéба запитáти. Он пункт óбмíну.

Він Ходíмо. (To the cashier in the bureau de change): Ви мінáєте дóлари?

Касíр Скільки вам потрібно помінáти?

Він П'ятдесят. У вас є грýвнí?

Касíр Так. Де вáші дóлари?

Він Ось, прóшу.

Касíр (counts out the money and passes the hryvni across the counter): Будь лáска. Ось квítáнція.

Він Ну що, ходíмо обідати?

Вонá Так. Я страпнó хóчу їсти.

Роман

я дуже хочу їсти

думка

я лиші маю помінити гроши
гроши (pl., no sg., gen.: грошей)
доларів п'ятдесят

треба запитати

пункт обміну

касир

квитанція

ну що!

обідати

страшно

Roman (a common Ukrainian male name)

I am very hungry (lit. I very much want to eat)

idea, thought

I just have to change [some] money money

about fifty dollars (the inversion of the numeral and the noun makes the amount approximate)

You'll have to ask

bureau de change

cashier

receipt

so alright, then!

to have lunch

terribly

Cultural note:

Ukraine introduced its new currency in September 1996: the *hryvnia* – **гривня**, gen. pl. **гривень**. It is divided into 100 *kopiyky* – **копійка** (see Grammar section 5 in this unit). The *hryvnia* replaced the *karbovantsi*: **карбованець**, gen. sg. **карбованця**, sometimes also referred to as the coupon (**купон**), at the rate of 100,000 *karbovantsi* = 1 *hryvnia*. The official abbreviation for the *hryvnia* is UAH.

5 Try not to get stressed about stress

You have already seen that it is impossible to predict which syllable in a Ukrainian word will be stressed. There have also been examples of nouns which change the position of their stress in different cases. It is beyond the scope of this book to go into detail on all the ways in which stress position can change; you will find that with practice it is possible to get to grips with stress!

There are, however, some stress problems that require a little explanation at this stage. The word **комінка** has nom. pl. **комійки**, gen. pl. **комійок**. Look what happens when these forms are preceded by a numeral: **две комійки**, **п'ять комійок**.

6 Verbs that end in -ся

Here are some phrases that you saw in unit 2:

Дуже рада з Вáми познайомитися.

Дозвольте познайомити: це Джон.

Дозвольте відрекомендуватися: я – Джон.

Дозвольте відрекомендувати: це Джон.

The additional letters **-ся** form the **reflexive suffix**, meaning that the subject of the verb (usually a person) does the action to himself/herself, e.g.

пригоща́йся

help yourself

Compare:

Я не хочу турбува́ти друга.

Я не хочу турбува́тися про друга.

Я вмива́ю/одяга́ю сина.

Я вмива́юся/одяга́юся.

I don't want to worry my friend.

I don't want to worry [myself] about my friend.

I am washing my son/getting my son dressed.

I am getting washed/getting dressed.

In later units you will see that the addition of **-ся** gives the meaning 'each other' to some verbs, e.g. **бачити** (to see) – **бачитися** (to see each other).

Here is the full present tense of both **турбува́ти** and **турбува́тися**:

турбува́ти	турбува́тися
S.	S.
Pl.	Pl.
1. турбóю	турбóмо
2. турбóеш	турбóете
3. турбóє	турбóють
1. турбóяся	турбóмося
2. турбóєшся	турбóетесь
3. турбóється	турбóються

Note the ending of the third-person singular; all first conjugation verbs add **-ть** before **-ся**.

Note on pronunciation: The second-person singular ending **-ши** is pronounced [s's'a]; the third-person singular ending **-тсья** is pronounced [ts'ts'a].

The addition of the reflexive suffix **-ся** can make the difference between

a transitive and an intransitive verb. A transitive verb is one that has an object, e.g. 'I opened the door'. An intransitive verb has no object, e.g. 'the door opened':

Я спинів автомобіль.
Автомобіль спинився.

I stopped the car. (transitive)
The car stopped. (intransitive)

There are verbs ending in **-ся** which either

(a) do not exist without it, e.g. **подобатися** (to please), **сміятися** (to laugh) or

(b) have a completely different meaning when it is added, e.g. **розраховуватися** (to settle up), **розраховувати** (to reckon, take account of, rely on someone); **народити** (to give birth), **народитися** (to be born).

7 Names in Ukrainian

Ukrainians have three names: surname, first name and patronymic (which tells us the first name of the person's father). This is the usual order in official documents.

(a) The surname (прізвище), common to all members of the immediate family, e.g. **Кóваль**, **Морóз**. Surnames like these that end in a consonant have the same form for men and women. They decline when they refer to a man, e.g. (from the dialogue) (**Петрá**) **Малýрчuká**, but not when they refer to a woman, (**Соломíj**) **Малýрчuk**. By tradition a woman may change her surname to that of her husband upon marriage.

(b) The first name (ім'я), given by the parents to the child after birth. Ukrainian has a wealth of 'unofficial' forms of 'official' names, e.g.

Марíя: **Марíчка**, **Марíйка**, **Марýся**, **Марýсенька**
Петró: **Пéтрíк**, **Петrýs**

These familiar forms are extremely informal, and should therefore never be used in official situations and documents, or in combination with the patronymic:

(c) The patronymic (ім'я по бáтькові) is formed from the father's name by means of a variety of different suffixes, e.g.

-ович, **-евич** (male):

Тарáс Петróвич Кóваль
Ігор Івáнович Стáхів

-івн-(а) (female):

-ївн-(а)

Оксáна Петríвна Кóваль

Тетýна Андрíївна Григорéнко

Like all proper names patronymics decline; bear in mind that they are adjectives.

Solomiia Maliarchuk addresses her colleague Ihor Stakhiv in the vocative case: **І́горе Івáновичу!** using his first name **І́гор** and his patronymic **Івáнович**. We now know that his father was called **Івáн**. In turn he addresses her as **Соломíe Олексáндровно** (first name **Соломíя**, patronymic **Олексáндровна**); Solomiia's father was **Олексáндр**.

This is the polite way of addressing Ukrainians in a formal situation. The endings of the vocative case are dealt with in detail in unit 11.

8 Another use for так

You already know **так** as 'yes'. Ihor Stakhiv uses the word in the question **Такóж, на двох, так?** to mean '[It's] also for two, isn't it?' This is the so-called 'tag question' e.g.

Вíпа українка, так?

Vira is a Ukrainian, isn't she?

The first part of such sentences should be pronounced like a statement, with question intonation only on the final word **так**.

9 Another use for чи

Стíвен цікáвиться, чи мóжна
в Україні розрахувáтися за

Stephen wonders if/whether it is possible to pay for goods in Ukraine with a credit card.

You have already seen **чи** introduce questions without a question word or meaning 'or'. Here we see it being used to introduce what is called an indirect question. The direct question would have looked like this:

Stephen wonders: 'It is possible to pay for goods, etc.?'

10 Space orientation

де?	where?	куді?	where to? (whither?)	звідки?	where from? (whence?)
ось	here is ...	сюдá	to here (hither)	звідси	from here (hence)
он	[over] there	тудí	to there (thither)	звідти	from there (thence)
тут	here	вперéд	to the front, forwards	спéреду	from the front
там	there	назáд	to the rear, back(wards)	ззáду	from behind
правóвуч	on the right	прáмо	straight	здóму	from home
лівóруч	on the left	додóму	home(wards)		
попéреду	in front				
позáду	behind				
далéко	far off				
блíзъко	near				
вýсоко	high				
нíзъко	low				
вдóма/					
удóма	at home				

Words like 'whither, whence, etc' have a decidedly quaint feel in English. The Ukrainian equivalents, however, are in everyday use, e.g.

Де ти живéш?

Where do you live?

Кудá ти йдéш?

Where are you going?

Звідки ти?

Where are you from?

Вправи

1 Make phrases with the following numerals and nouns:

Приклад: багáто тýсяч, ма́ло грóшей, одýн дóлар

приклад

example

1 (Одýн)	(грýвня, дóлар, тýсяча)
4 (Чотýри)	(грýвня, дóлар, тýсяча)
5 (П'ять)	(грýвня, дóлар, тýсяча)
22 (Двáдцять два)	(грýвня, дóлар, тýсяча)
78 (Сімдесят вíсім)	(грýвня, дóлар, тýсяча)
200 (Двíстí)	(грýвня, дóлар, тýсяча)

312 (Триста дванáдцять)	(грýвня, дóлар, тýсяча)
645 (Шістсот сóрок п'ять)	(грýвня, дóлар, тýсяча)
багáто	(грóші, валюта, грýвня, дóлар, тýсяча)
ма́ло	(грóші, валюта, грýвня, дóлар, тýсяча)
трóхи	(грóші, валюта, грýвня, дóлар, тýсяча)

2 Make the following sentences negative (if they are positive) or positive (if they are negative):

- Я ма́ю машíну.
- У ме́не немáє сáду.
- Вíра ма́є тíстечко.
- У дирéктора немáє помíчникá (assistant)
- Фíрма ма́є лíтак.
- У тéбе немáє квíткá?

3 Construct sentences using both ways of saying that the subject of the sentence doesn't have something, according to the example:

Приклад: Петró не (ма́ти) (брáт).

Петró не ма́е бráта.
У Петrá немáе бráта.

- Ти не (ма́ти) (кнíга)?
- Вонí не (ма́ти) (паспортí)
- Я не (ма́ти) (сад).
- Ви не (ма́ти) (сад).
- Вíра не (ма́ти) (сестrá).
- Сéстри не (ма́ти) (грóші).
- Стíвен ішé не (ма́ти) (вíза).

4 Turn your part of this dialogue into Ukrainian.

You I need to book a room.

Hotel На колí?

You For today.

Hotel На скíлькóх?

You For two people.

Hotel На скíльки днíв?

You For four.

- 5 Can you tell your wheres from your whithers? What words in the list below are likely to be found in answers to the following question words?

Приклад: Де? Там.

Де?

Звідки?

Куди?

вперед, там, звідти, сюди, спереду, ось, назад, звідси, тут, туди

- 6 Some situations in which to practise your Ukrainian.

(a) in the hotel

You are at the check-in desk. Tell the clerk that you:

- (i) want a single room (a room for one);
- (ii) for a week, or maybe two;
- (iii) don't have much money;
- (iv) need to change dollars into (на + acc) Ukrainian money.

(b) walking along a Kyiv street with a Ukrainian friend. You suddenly say:

- (i) let's go to a restaurant, I'm terribly hungry – but;
- (ii) unfortunately I don't have any Ukrainian money;

Your friend replies:

- (i) There's a bureau de change up ahead, how much do you want to change?

You want to change about twenty-five dollars.

6

ЯКИЙ В УКРАЇНІ КЛІМАТ?

What's the climate like in Ukraine?

In this unit you will learn how to:

- say you are sorry
- say what you like
- say how old you are
- talk about the weather
- talk about events in the past
- use some time expressions

Діалог 1

In a pub near the Ukrainian Embassy.

Стівен Вібачте, будь ласка... Я бачу, що Ви читаете українську газету. Ви знаєте українську мову?

Морозенко Так, я українець, але я народився і живу в Лондоні.

Стівен Пробачте мені моє цікавість... Мені дуже подобається українська мова. Я вивчаю її вже два роки. Мені допомагає мій праєтель.

Морозенко Як добре! Належно, Ви вже бували в Україні?

Стівен На жаль, ще ні. Я вивчаю мову тут, у Лондоні. Але я збиралося іхати туди, тому що я маю комерційні інтереси.

Морозенко То Ви бізнесмén?

Стівен Так, моя фірма робить жіночий і чоловічий одяг. Мені трéба відвідати моїх українських партнérів.

- Морозенко** Я бажаю Вам успіху! Ви ще такий молодий.
Стівен Це Вам здається. Мені вже тридцять п'ять років.
Морозенко Ось Вам моя візитна карточка. Мене звату Юрій Морозенко. Я юрист і часто бував у Україні. Якщо я можу Вам допомогти, прошу мені подзвонити. Я працюю щодня з дев'ятої до п'ятої години.
- Стівен** Дякую. (Hands over his business card). У вас такé цікаве прізвище: Морозенко...
- Морозенко** Так, дуже «холодне»... (laughs).
- Стівен** Алé мороз і холод це краще, ніж цей жахливий дощ сьогодні...

вібачити	<i>to forgive, excuse</i>
бачити	<i>to see</i>
читати	<i>to read</i>
газета	<i>newspaper</i>
пробачити	<i>to forgive, excuse</i>
допомагати	<i>to help</i>
напевно	<i>for sure</i>
бувати	<i>to visit, spend time in</i>
напевно, Ви вже бували в Україні	<i>you have probably already been to Ukraine</i>
збиратися	<i>to get ready</i>
комерційний	<i>commercial</i>
інтерес	<i>interest</i>
бізнесмен	<i>businessman</i>
жіночий	<i>female</i>
чоловічий	<i>male</i>
жіночий і чоловічий одяг	<i>women's and men's clothing</i>
бажати	<i>to wish</i>
успіх	<i>success</i>
молодий	<i>young</i>
здаватися (3rd sg.: здається)	<i>to seem</i>
Це Вам здається	<i>It just seems so to you</i>
візитна карточка	<i>business card</i>
юрист	<i>lawyer</i>
щодні	<i>every day</i>
якщо	<i>if</i>
допомогти	<i>to help</i>
мороз	<i>frost</i>
холод	<i>cold</i>
краще	<i>better</i>
ніж	<i>than</i>
жахливий	<i>terrible</i>
дощ	<i>rain</i>

Як функціонує мова

1 Giving things to people – the dative case

This case is used to denote the indirect object of a verb. English typically either has no special form, or uses the preposition 'to' or 'for', e.g.

Give me some money.

I bought my daughter a horse.

Give some money to the man.

I bought a horse for my daughter.

You have already seen several instances of the dative case in Ukrainian:

Дякую Вам за допомогу.

Thank you for [your] help.

Пробачте мені мою цікавість.

Forgive me my curiosity.

Мені допомагає мій приятель.

My friend is helping me.

Я бажаю Вам успіху.

I wish you success.

Ось Вам моя візитна карточка.

Here is my business card for you.

Прόшу мені подзвонити.

Please give me a call.

Телефонуйте мені.

Telephone me.

The person you thank (дякувати), forgive (пробачити, вібачити), wish something to (бажати), help (допомагати), telephone (подзвонити, телефонувати) is in the **dative case**. (You can also **телефонувати до** + someone in the **genitive case** – the meaning is exactly the same: **телефонуйте до мене**.)

The dative case can also be used:

- with words denoting need, necessity

Стівен, Вам трéба офіційне запрошення?

Stephen, do you need an official invitation? (lit. Stephen, is an official invitation necessary for you?)

Мені потрібно оформити візу для поїздки в Україну.

I need to obtain a visa for the trip to Ukraine. (lit. It is necessary for me to obtain a visa for the trip to Ukraine.)

Мені трéба відвідати моїх українських партнérів.

I need to visit my Ukrainian partners. (lit. It is necessary for me to visit my Ukrainian partners.)

- with a variety of 'impersonal expressions'

In English such sentences often contain the pronoun 'it', e.g. It seems to me, it was very pleasant for me:

Це Вам здається.

Холодно.

Мені холодно.

That's just how it seems to you.

It is cold.

I am cold (lit. It is cold for me).

And some examples that you will encounter in the second part of the dialogue:

Мені пощастило, що я вас зустрів.

Мені було приємно з вами познайомитися.

It is fortunate for me that I met you.

It was pleasant for me to make your acquaintance.

- with подобатися (to please)

Стівенові подобається українська мова.

Stephen likes Ukrainian. (lit. The Ukrainian language is pleasing to Stephen.)

In English what you like is the object. In Ukrainian what you like is the subject. Here is another example:

Вам подобаються ці квіти?

Do you like these flowers?
(lit. Do these flowers please you?)

The subject of the Ukrainian sentence is квіти, a plural noun; therefore the verb has a plural ending, подобаються.

- to give your age

Мені трійдцять п'ять років.

Оксані чотири роки.

Скільки Вам років?

I am thirty five.

Oksana is four.

How old are you?

2 Dative case – noun endings

(a) Masculine nouns

Nom. S.	брат	друг	будинок
Dat. S.	брата/ові	дру́гу/ові	будинку/ові
Nom. Pl.	брати	дру́зі	будинки
Dat. Pl.	брата́м	дру́зям	будинкам

Nom. S.	учитель	олівець	англієць
Dat. S.	учителю/еві	олівецю/еві	англійцю/еві
Nom. Pl.	учителі	олівеці	англійці
Dat. Pl.	учителям	олівецям	англійцям

(b) Feminine nouns

Nom. S.	сестра	вулиця	компанія	книга	зустріч
Dat. S.	сестрі	вулиці	компанії	книзі	зустрічі
Nom. Pl.	сестри	вулиці	компанії	книги	зустрічі
Dat. Pl.	сестрам	вулицям	компаніям	книгам	зустрічам

(c) Neuter nouns

Nom. S.	дерево	міре	прізвище	життя	ім'я
Dat. S.	дереву	мірю	прізвищу	життю	імені
Nom. Pl.	дерева	моря	прізвища	житті	імена
Dat. Pl.	деревам	морям	прізвищам	життям	іменам

The two types of ending for masculine nouns in the dative singular, **-ові** (-еві/-еві), **-у** (-ю), are interchangeable. However the ending **-ові** (-еві/-еві) is used very infrequently with nouns denoting inanimate objects. The ending **-еві** is 'soft'; **-еві** occurs when the nominative ends in **-й**, e.g. Олексій (man's name) – Олексієві.

Note what happens in the dative singular to feminine nouns containing **г**, **к**, **х** before the final **-а**, e.g. **пóдруга**, **квітка**, **мúха** (fly). Before the ending of the dative singular, **-і**, those consonants change:

Г	з(i)	пóдруга – пóдругі
К + i =	ц(i)	кáртка – кáртці
Х	с(i)	мúха – мýсі

3 Adjectives – dative case

Hard endings

M.	Nom. S.	Dat. S.	Nom. Pl.	Dat. Pl.
F.	дóбрій	дóброму	дóбрі	дóбрим
N.	дóбра	дóбрій	дóбрі	дóбрим
	дóбре	дóброму	дóбрі	дóбрим

Soft endings

	Nom. S.	Dat. S.	Nom. Pl.	Dat. Pl.
M.	сінній	сіньому	сінні	сіннім
F.	сіння	сінній	сінні	сіннім
N.	сінне	сіньому	сінні	сіннім

4 Possessive pronouns – dative case

	Nom. S.	Dat. S.	Nom. Pl.	Dat. Pl.
M.	мій	моєму	мої	моїм
F.	мої	моїй	мої	моїм
N.	моє	моєму	мої	моїм

Твій has the same endings as мій.

	Nom. S.	Dat. S.	Nom. Pl.	Dat. Pl.
M.	наш	нáшому	нáші	нáшим
F.	нáша	нáшій	нáші	нáшим
N.	нáше	нáшому	нáші	нáшим

Ваш has the same endings as наш.

5 Personal pronouns – dative case

	S.	Pl.
First person:	мені	нам
Second person:	тобі	вам
Third person: (m), (n) (ї)	йому	їм

Діалог 2

Stephen and Iurii Morozenko talk about the weather in Ukraine.

Стівен До рéчи, менé дуже цікáвить погóда в Україні. Там тéпло зарáз?

- Морозéнко Влітку жárко, мóже бути плюс трýдцять грáдусів.
Стівен За Цéльсíєм?
- Морозéнко Так. А взýмку в Україні зáвжди дýже хóлодно.
Стівен Морóз? (*laughs*)
- Морозéнко Так, морóз, вíтер, снíг.
Стівен Жахливо. Колí менí хóлодно, я не мóжу працюватí.
- Морозéнко Чомý? Українцí мають тéплíй óдяг.
Стівен Дýже вдýчний Вам за цíкáву розmóву. Менí пощастило, що я Вас зустрíв.
- Морозéнко Менí такóж дýже приéмно з Вáми познайóмитися.
Стівен Телефонуйтe менí, якщó маéте вíльний час.
- Морозéнко Неодмíнно. До побáчення, пáне Морозéнко.
Морозéнко До зúстрíчі.

цíкáвити	<i>to interest</i>
погóда	<i>weather</i>
влітку	<i>in summer</i>
жárко	<i>[it is] hot</i>
мóже бути	<i>maybe, perhaps</i>
плюс	<i>plus</i>
грáдус	<i>degree</i>
за Цéльсíєм	<i>centigrade</i>
узымку	<i>in winter</i>
зáвжди	<i>always</i>
хóлодно	<i>[it is] cold</i>
вíтер (gen.: вíтру)	<i>wind</i>
снíг	<i>snow</i>
чомý?	<i>why?</i>
вдýчний	<i>grateful</i>
менí пощастило	<i>I was fortunate</i>
зустрíти (here: зустрíв)	<i>to meet</i>
Менí пощастило, що я Вас зустрíв	<i>It was lucky for me that I met you</i>
вíльний	<i>free</i>

(a) Пráвда чи непráвда?

- 1 Морозéнко читáє англíйську газéту.
- 2 Стівен вивчáє українську мóву в Лóндоні.
- 3 Стівена дýже цíкáвить погóда в Іспáнії.
- 4 Взýмку в Україні дýже тéпло.

(b) Дайте відповіді на ці запитання англійською мовою

- For how long has Stephen been learning Ukrainian?
- What does Morozenko give to Stephen?
- What is Morozenko's job?
- Does Stephen like cold weather?

6 Verbs – talking about events in the past

It is very easy to form the past tense of verbs in Ukrainian. The important points to bear in mind are the **gender** and **number** of the subject. Here are some examples of past-tense verbs that you have already seen:

Я замовив квиток.

Чудово, що Ви

зателефонували.

Я народився в Лондоні.

Мені дуже пощастило, що я

Вас зустрів.

I have ordered the ticket.

[It's] great that you phoned.

I was born in London.

It was very fortunate for me that

I met you.

English has a variety of forms that can be grouped together as 'past tense': I have come, I came, I was coming, I had come. Ukrainian has no distinctions of this kind, relying almost entirely on context.

Let's take as our example the sentence **Я замовив квиток**. The past-tense form **замовив** ends in a hard consonant (-в) and is derived from the infinitive **замови-ти**. By looking at the examples of plural past-tense forms given above, it is easy to make the plural form **Ви замовили**.

The ending **-в** denotes a **masculine singular** ending. It changes to **-л** to form the **feminine** and **neuter singular** endings (**-ла**, **-ло**) and the **plural** ending for all genders (**-ли**).

замовити			
S.	Pl.		
M я, ти, він замовив	F я, ти, вона замовила	N вонó замовило	ми, ви (Ви), вони замовили

Here are some past tense forms of verbs that you already know that are not quite so straightforward:

могті (to be able)	міг (m), моглá (f), моглó (n)	моглá (pl)
їсти (to eat)	їв (m), їла (f), їло (n)	їли (pl)
*ітá (to go)	ішов (m), ішлá (f), ішлó (n)	ішли (pl)

*Remember that the first letter **i** changes to **ї** after a word ending in a vowel, e.g. **вона** **їшлá**.

7 Time phrases

(a) Котрá годіна? What's the time?

You have already met the phrase **Котрá годіна?** It literally means 'Which hour [is it]?' There the reply was **Дев'ята** (nine o'clock: lit. 'the ninth [hour]'). **Дев'ята** is an adjective; it is in the feminine form because it agrees with **годіна**, even though that word is not necessarily used.

In this dialogue Lawyer Morozenko says **Я працюю щодня з дев'ятої до п'ятої години** (*I work every day from nine to five*: lit. from the ninth to the fifth hour), using the prepositions **з** (from) and **до** (to) followed by the genitive case.

A polite way of asking what the time is or, indeed, any question:

Перепрóшу, чи Ви не
знаєте, котрá годіна?

*Excuse me, could you please tell
me the time?*

(b) I've been doing something for ages and am still doing it

Я вивчáю українську мову

*I have been learning Ukrainian
for two years [already].*

Stephen has been learning Ukrainian for a long time and is still learning it. Ukrainian uses the **present tense** (**вивчáю**); English uses the **perfect continuous tense** (**have been learning**).

The English time phrase has a preposition 'for'; the equivalent phrase in Ukrainian is simply **два роки** with no preposition.

Я живу в Києві вжé два
місяці.

*I have been living in Kyiv for
two months [already].*

Скажіть, будь лáска, є пíво?

*Tell me please, is [there] [any]
beer? I like it a lot.*

Ні, його не має вжé 5 днів.

*No, there hasn't been [any] [for]
five days. But [there] is [some]*

very good wine.

(c) *every minute of every hour of every day...*

Lawyer Morozenko goes to his office every day. He says **щодні** (i.e. **що + день** in the genitive case) in Ukrainian. Lots of time words are built up in this way, e.g. **що + рік** gives **щорічно** (*every year*), **що + субота** produces **щосуботи** (*every Saturday*) and so on.

(d) *Last week, next year, etc.*

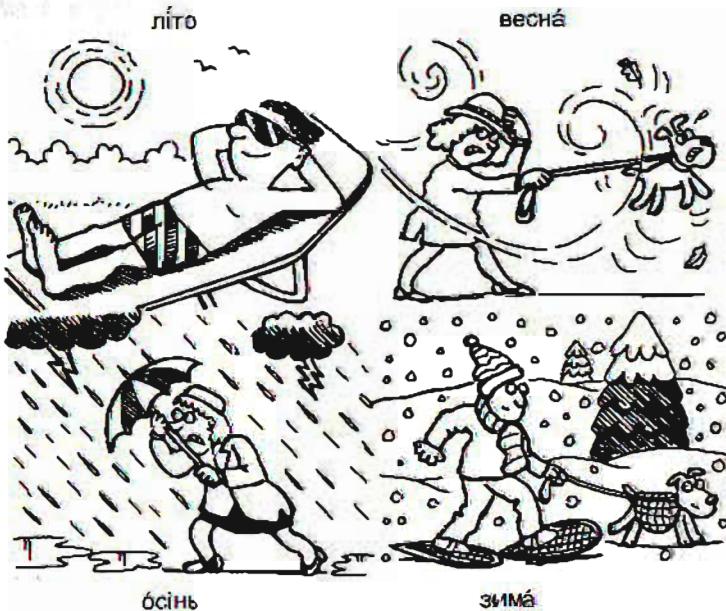
The genitive case is also used for these time expressions:

минулого тижня	<i>last week</i>
настінного тижня	<i>next week</i>
минулого четверга	<i>last Thursday</i>
настінного четверга	<i>next Thursday</i>
минулого року	<i>last year</i>
настінного року	<i>next year</i>

The seasons of the year

порá рóку

season

• зима	<i>winter</i>	взýмку	<i>in winter</i>
грудень (gen.: грудня)		December	
січень (gen.: січня)		January	
літотий (gen.: літотого)		February	
• весна	<i>spring</i>	навесні	<i>in spring</i>
березень (gen.: березня)		March	
квітень (gen.: квітня)		April	
травень (gen.: травня)		May	
• літо	<i>summer</i>	влітку	<i>in summer</i>
чeрвень (gen.: чeрвня)		June	
лiпень (gen.: лiпня)		July	
céрпень (gen.: céрпня)		August	
• осінь (f) (alt. i/e) <i>autumn</i>		восені	<i>in autumn</i>
вeресень (gen.: вeресня)		September	
жовтень (gen.: жовтня)		October	
листопáд		November	

Note: The names of the months are spelt with a small letter in Ukrainian, not with a capital letter like English. They are all masculine in gender.

Вправи

- 1 (a) One of Taras' friends in Kyiv is gossiping about his neighbours. Here is some of the information he gives. However, some of it is wrong. Compare this information with the table below and fill in the 'true' or 'false' boxes.

Це мої сусіди: Олéксяй Дмитрович, водíй, йому – трíдцять чотири рóки; Людмíла Андрíївна, офиціáнтка, їй – двáдцять один рік; Петро Івáнович, слíосар, йому – сірок вісім рóків; Микóла Григорóвич, учíтель, йому – п'ятдесят шість рóків; Зóя Анатóлівна, пенсіонéрка, їй – шістдесят два рóки; Оксáна Михáйлівна, фотомодéль, їй – двáдцять вісім рóків.

сусíд (m)
водíй
слíосар
офиціáнтка (f)
фотомодéль

neighbour (f: сусíдка)
driver
plumber
waitress (m: офиціáнт)
model

	true	false
The teacher is 56.		
The waitress is 28.		
The model is 21.		
The plumber is 46.		
The pensioner is 62.		
The driver is 37.		

(b) Now summarize the information given in the table in Ukrainian, giving the name and patronymic of each person in the correct case:

Приклад: Зої Анатоліївні шістдесят два роки.

2 Put the words in brackets into the correct form of the dative singular.

- (a) Майкл піше лист (Джон).
- (b) Це подарунок (дружина).
- (c) Тарас телефонує (директор).
- (d) Наталка дзвонить (учителька).
- (e) (Олег) подобається музика.
- (f) (Тетяна) 24 роки.
- (g) (Андрій) дуже жарко.
- (h) (Катерина) трéба мати фотоапарат.
- (i) (Вадим) потрібна машинна.
- (j) (Вона) можна подарувати квіти.

подарунок present
подарувати (подару́ю, подару́еш) to give as a present

3 Write out the following sentences in full, putting the words in brackets into the correct form.

who?	what?	to whom? (if any)
Студент	(писати)	(лист – in pl.)
Микола	(писати)	(книга)
Я	(писати)	(ім'я)
Ми	(писати)	(прізвище – in pl.)
Вони	(писати)	(факс)
		(партнер – in pl.)

4 Find the answers to the following questions from the right-hand column.

- (a) Скільки Вам років? (i) Взимку в Україні холодно.
- (b) Чи холодно взимку в Україні? (ii) Мені не подобається теплий клімат.
- (c) Вам подобається теплий клімат? (iii) Так, влітку там жарко.
- (d) Чи влітку там жарко? (iv) Мені вже 35 років.

5 Read the dialogues in units 5 and 6 once again. Try turning the following sentences into Ukrainian.

- (a) We have to book a hotel room.
- (b) I am planning to visit France.
- (c) We require two de-luxe rooms.
- (d) I am a businessman and often visit Ukraine.
- (e) I have no information on the finances.
- (f) My friend was reading a Ukrainian newspaper.
- (g) We've already been to Ukraine.
- (h) Our firm makes cars.

6 Which of the Ukrainian sentences that you have just written answer the following questions?

- (a) Яку газету читає мій друг?
- (b) Що робить наша фірма?
- (c) Хто планує відвідати Францію?
- (d) Чи я часто бував в Україні?

7 Read the following weather forecast from the newspaper *Вечірній Київ* and answer the questions.

ПОГОДА

Сьогодні сонце з'айде о 7 годині 26 хвилин, зайде о 16 годині 3 хвилини. Тривалість дня 8 годин 37 хвилин.

Як повідомили кореспондента «Вечірнього Києва» в Українському гідрометцентрі, зім'ятра в Києві хмарно з проясненнями, вночі без опадів, вдень невеликий дощ, вітер зіхідний, 7-12 метрів на секунду. Температура вночі від 3 градусів морозу до 3 градусів тепла, вдень 3-8 градусів тепла.

зійті	(here:) <i>to rise</i>
зайті	(here:) <i>to set</i>
сонце зійде	<i>the sun will rise</i>
о 7 годині 26 хвилин	<i>at 7.26am</i>
сонце зайде	<i>the sun will set</i>
тривалість (f)	<i>length, duration</i>
кореспондент	<i>correspondent</i>
гідрометцентр	<i>meteorological centre</i>
в Українському гідрометцентрі	<i>in the Ukrainian met centre</i>
хмарно	<i>cloudy</i>
прояснення (n)	(here:) <i>clear period</i>
з проясненнями	<i>with clear periods</i>
вночі	<i>at night</i>
опади (pl.)	<i>precipitation</i>
вдень	<i>during the day</i>
західний	<i>western</i>
вітер західний	<i>wind from the west</i>
7 метрів на секунду	<i>seven metres per second</i>

- (a) What season do you think it is?
- (b) How long is the day going to be?
- (c) Is it going to rain at night or during the day?
- (d) What is the temperature going to be during the day?

7

Я МАЮ ПЛАНІ РОЗВИВАТИ – ТОРГІВЛЮ З УКРАЇНОЮ –

I have plans to develop trade with Ukraine

In this unit you will learn:

- how to answer the question де? (where?)
- how to play sports and musical instruments in Ukrainian
- more about telling the time
- more about saying what you like doing
- some special features of Ukrainian verbs

Діалог

Stephen gives an interview to the Ukrainian newspaper *Kyiv Panorama*:

Кореспондент Шановний пане Тейлор! Скажіть, будь ласка, яка мета Вашого майбутнього візиту до України?

Стівен Я іду до цієї країни для переговорів про створення спільногопідприємства. Я маю зустрічі з українськими бізнесменами, а також у Міністерстві торгівлі, на Українській біржі, у Національному банку України. Мій бізнес – це виробництво та продаж мідного блягу.

Кореспондент Ще одне запитання. Скажіть, будь ласка, де Ви навчілися так добре розмовляти українською мовою?

Стівен Я вивчаю її в Лондоні. Я маю серйозні плани

розвивати торгівлю з Україною і хочу знати її мову, розуміти своїх колег у Києві та Львові без перекладача. Українська мова дуже гарна. Я часто слухаю радіо, читаю українські газети й журнали. Мені також допомагає мій друг, він українець.

Кореспондент
Стівен

Розкажіть про Ваши смаки.

Я люблю музику, граю на гітарі. Люблю спорт, граю в теніс, гольф, волейбол. Мені також подобається смачна їжа і, звичайно, гарний, мідний обяд.

Кореспондент
Стівен
Кореспондент

Ви маєте сім'ю?

Я неодружений.

Бажаю Вам приємної поїздки й успіху в комерції.

Стівен
Кореспондент

Дуже дякую.

Дякую Вам за цікаву розповідь.

розвивати	<i>to develop</i>
торгівля з Україною	<i>trade with Ukraine</i>
шановний	<i>esteemed</i>
мета	<i>aim, purpose</i>
майбутній (here: майбутнього)	<i>future (adj.)</i>
візіт (here: візіту)	<i>visit</i>
країна (here: країни)	<i>country</i>
переговори (here: переговорів)	<i>talks</i>
створення (n)	<i>creation</i>
спільній (here: спільного)	<i>joint (adj.)</i>
підприємство (here: підприємства)	<i>enterprise</i>
спільне підприємство	<i>joint venture</i>
з українськими бізнесмінами	<i>with Ukrainian businessmen</i>
біржа	<i>stock exchange</i>
національний (here: національному)	<i>national</i>
виробництво	<i>production</i>
продаж	<i>sale</i>
навчатися (here: навчилася)	<i>to learn</i>
розвомляти українською мовою	<i>to speak [in] Ukrainian [language]</i>
серйозний (here: серйозні)	<i>serious</i>
план	<i>plan</i>
свій (here: своїх)	<i>(here:) my</i>
колега (here: колег)	<i>colleague</i>
перекладач (here: перекладача)	<i>interpreter, translator</i>
слухати (here: слухаю)	<i>to listen [to]</i>
журнал (here: журнали)	<i>journal</i>

розказати (here imperative:

розкажіть)

смак (here: смаки)

грати

грати в (+ acc.)

грати на (+ loc.)

гітара (here: гітарі)

спорт

тенніс

гольф

волейбол

смачний (here: смачна)

звичайно

приємний (here: приємної)

комерція (here: комерції)

розвідка (f)

to tell

taste

to play

to play games and sports

to play musical instruments

guitar

sport

tennis

golf

volleyball

tasty

of course

pleasant

commerce

account, narrative

(a) Пряда чи непряда?

- 1 Стівен має зустрічі з українськими бізнесмінами.
- 2 Стівен хоче розвивати спорт в Україні.
- 3 Стівен любить грати на гітарі.
- 4 Кореспондент бажає Стівенові приємної поїздки.

(b) Дайте відповіді на ці запитання англійською мовою

- 1 Which bank does Stephen intend to visit in Ukraine?
- 2 Why does Stephen often listen to the radio?
- 3 Who is helping Stephen learn Ukrainian?
- 4 What kind of clothes does Stephen like?

Як функціонує мова

1 Another possessive pronoun

The dialogue in this unit introduces another possessive pronoun – **свій**, **свої**, **свої**. This word has a special 'reflexive' usage, which means that it will always 'refer back' to the subject of the sentence:

Я хочу розуміти своїх колег у Києві.

I want to understand my colleagues in Kyiv.

but:

Він не розуміє своїх колег. He doesn't understand his colleagues.

In other words, **свій** can mean 'my', 'your', 'his', 'her', 'it's', 'our', 'their', according to context.

Свій declines exactly like **мій** and **твій**.

2 Nouns – locative case

The locative case is used to answer the question **де?** (where?) and **коли?** (when?) in certain time expressions. There are several examples in the dialogue and the commentary. Here are tables giving the endings in the singular and plural for nouns and adjectives. This case never occurs without a preposition.

3 Locative case – noun endings

(a) Masculine nouns

Nom. S. Loc. S. (у/в, на +)	паспорт паспорті	олівець олівці	будинок будинку
Nom Pl. Loc. Pl. (у/в, на +)	паспорті паспортах	будинки будинках	олівці олівцях

Nom. S. Loc. S. (у/в, на +)	брат братові	друг другові	учитель учителеві	англієць англійцеві
Nom Pl. Loc. Pl. (у/в, на +)	брати братах	друзі друзях	учителі учителях	англійці англійцях

(b) Feminine nouns

Nom. S. Loc. S. (у/в, на +)	сестра сестрі	вулиця вулиці	компанія компанії	книга книзі	зустріч зустрічі
Nom Pl. Loc. Pl. (у/в, на +)	сестри сестрах	вулиці вулицях	компанії компаніях	книги книгах	зустрічі зустрічах

(c) Neuter nouns

Nom. S. Loc. S. (у/в, на +)	дерево дереві	місто місті	прізвище прізвищі	життя житті	ім'я імені
Nom Pl. Loc. Pl. (у/в, на +)	дерева деревах	міст містах	прізвища прізвищах	життя життях	імена іменах

Note:

- The masculine singular ending **-ові/-еві/-еві** is used predominantly with nouns denoting human beings.
- The masculine singular ending **-у** occurs after the suffixes **-к**, **-ак**, **-ик**, **-ок**, e.g. **у будинку** and in some other short nouns, e.g. **у байку**, **у парку**, **у снігу**, **у саду**, **у гаю**.
- Before the ending of the locative singular **-і**, the consonants **к**, **г**, **х** change in the following way: **к** – **ц**; **г** – **з**; **х** – **ц**. Note that the consonant **-к** changes to **-ц** only when the locative ending is **-і**; when the locative ending is **-у** there is no change, e.g. **у ріці** (рік), **на березі** (берег), **на півверсі** (півверх), **на підрузі** (підруга), **у книзі** (книга), **у руці** (рукa).

4 Adjectives – locative case

Hard endings

	Nom. S.	Loc. S.	Nom. Pl.	Loc. Pl.
M.	добрій	доброму	добрі	добріх
F.	добра	добрій	добрі	добріх
N.	добре	доброму	добрі	добріх

Soft endings

	Nom. S.	Loc. S.	Nom. Pl.	Loc. Pl.
M.	сíній	сíньому	сíні	сíніх
F.	сíня	сíній	сíні	сíніх
N.	сíнє	сíньому	сíні	сíніх

5 Possessive pronouns – locative case

	Nom. S.	Loc. S.	Nom. Pl.	Loc. Pl.
M.	мíй	моéму	моí	моíх
F.	моý	моíй	моí	моíх
N.	моé	моéму	моí	моíх

Твíй and сvíй have the same endings as мíй.

	Nom. S.	Loc. S.	Nom. Pl.	Loc. Pl.
M.	наш	нашому	наші	наших
F.	наша	нашíй	наші	наших
N.	нашé	нашому	наші	наших

Ваш has the same endings as наш.

6 Personal pronouns – locative case

	S.	P.
First person:	менí	
Second person:	тобí	
Third person: (m), (n) (f)	нъбому ній	нас вас них

Note: As the locative case occurs only with prepositions, the third person pronouns always have the prefixed **и-** attached.

7 Prepositions with locative case

у/в	in/at	у готéлі, у пárку на бráтові, на учýтелеvi в Одéсі, у містí у містáх, на робóті, на вúлиці, на другому пóверсí
на	on/at	

when to use **у** or **в**

The Ukrainian prepositions meaning 'in' has two forms:

- **у**, used at the beginning of a sentence or after a break within a sentence (represented in writing by a comma):

У Кíєві є багáто цíкáвих будýнкíв.

Я вивчáю мóву тут,
у Лóндоні.

There are lots of interesting buildings in Kyiv.

I am studying the language here in London.

- **в**, used after a word ending in a vowel:

Я живý в Лóндоні.

Я чáсто бувáю в Украíні.

I live in London.

I am often in Ukraine.

The same rules apply to **у/в** when it is used with the accusative or genitive case.

8 Time phrases and the locative case

(a) years and months (see also the next unit)

у тýсяча дев'ято́цьо́т
дев'яносто шóстому рóцí

in 1996

у лýпні

in July

у вéресні

in September

у листопáді

in November

Contrast **у** + accusative case for the days of the week, e.g. **у четвéр** (on Thursday etc.)

(b) At what time?

Use the preposition **о** (or **об** before a vowel):

о котрій годіні?

о п'єршій

об одинадцятій годіні

at what time? (lit. at which hour?)

at one (lit. at the first)

at eleven

9 A special use for the preposition **на** and the locative case

Що на ньому?

На Стівенові мόдний костюм.

На ньому білий піджак червоне пальто

What is he wearing?

Stephen is wearing a fashionable suit.

He is wearing a white jacket red coat

The verb **носіти** (ношу, носиш), which you will meet later with the meaning 'to carry', is also used to denote 'wearing', but with the additional meaning that the item in question is worn regularly:

Чи Стівен носить окуляри? Does Stephen wear glasses?

10 Verbal aspect

Verbal aspect is to do with the way in which an action is viewed. Ukrainian verbs have two aspects: **imperfective** and **perfective**.

imperfective

The imperfective aspect denotes that something is happening right now, was happening or will be happening at a particular moment, e.g.

Стівен зараз телефонує до Києва.

Stephen is phoning Kyiv at the moment.

Він читав українську газету.

He was reading a Ukrainian newspaper.

Вона сміялася.

She was laughing.

It can also denote an action that is repeated or is regular.

Стівен щотижня телефонує до Києва.

Stephen phones Kyiv every week.

Він щодні читав українські газети.

He read (used to read) Ukrainian newspapers every day.

The imperfective future is introduced in unit 8.

perfective

The perfective aspect denotes that the action has already commenced or has been completed in the past or will have been completed in the future, e.g.

Вона засміялася.

Добре, що ти зателефонував.

She burst out laughing.

It's good that you phoned (made this call).

Perfective verbs cannot therefore have a present tense, as the present tense is used for actions that are either in progress now, or are repeated.

The use of the perfective future will be looked at in unit 9. There is no difference between imperfective and perfective verbs in the formation of the past tense.

11 How are aspects formed?

Unfortunately no rules can be given. Here are a few examples:

Group 1:	Imperfective	Perfective
	піти	відпіти
	сміятися	засміятися
	дивитися	подивитися
	читати	прочитати
	істи	зісти
	робити	зробити

Group 1 contains perfective verbs that have been formed from imperfective verbs by the addition of a prefix.

Group 2:	давати	дати
	продажати	продажати
	запрошувати	запросити
	купувати	купити

Group 2 contains imperfective verbs that are formed by means of the suffixes **-ва** or **-ува/-юва**.

Group 3:	вивчати	вивчити
	замовляти	замовити

Group 3 contrasts imperfective verbs with **-а** (or **-я** after a soft consonant) and perfective verbs with **-и**. Some other changes, e.g. as in

замовляти-замовити, or shifts in stress position, may be involved.

Some verbs in groups 2 and 3 also display **consonant alternations**, e.g.

запропонувати, запросяти замовляти, замовити.

There will be more about consonant alternations in unit 12.

Group 4:

допомага́ти	допомо́гти
зустрі́ча́ти(ся)	зустрі́ти(ся)
сіда́ти	сісти
брáти	взя́ти
захóдити	зайтý

Group 4 contains verbs that form their imperfective and perfective aspects in ways that are difficult to categorise; indeed, on occasion (e.g. **брáти**), the perfective is formed from a completely different word.

From now on the aspect of all new verbs will be marked in the word lists as **impf.** (imperfective) or **pf.** (perfective).

aspect and verbal prefixes

Let us look at some of the ways in which prefixes, such as those in group 1 above, can affect meaning.

If we add the prefix **по-** to the verb **просити** (to ask for something) we get the perfective equivalent, with no real change in meaning other than the stress placed on the completion of the action. However, if we add the prefix **за-** to the same verb, the new perfective verb has a completely different meaning: **запросити** (to invite), from which in turn a new imperfective is formed: **запропонувати**. Adding the prefix **пере-** to the same verb produces a word meaning 'to apologise' – **перепросити**, **перепропонувати**.

In some of the verbs listed above, the prefix **по-** can give the meaning of 'doing a little bit of the action', e.g.

працюва́ти	<i>to work</i>
попрацюва́ти	<i>to do a bit of work</i>

aspect in the past tense

It is useful to consider the whole context which determines the use of either the imperfective or the perfective aspect of the verb in the past tense, e.g.

Я пив кáву might occur in the following situations:

I was drinking coffee, but everyone else was drinking tea.

I was drinking coffee all through the meeting.

I drank (used to drink) coffee every day, but now I can't because of the state of my health.

whereas the likely situations for **я ви́пив кáву** are:

I drank up (finished drinking) my/the coffee, got up and left for work.
I have finished my coffee – look, there isn't any left.

Вправи

1 Put the words in brackets into the locative case, according to the example:

Приклад: Микóла гуля́є в (парк). Микóла гуля́є в парку.

- (a) На (кореспондéнт) мóдний костýом.
- (b) Мóжва помінáти грóші в (Національний банк).
- (c) Я влітку був у (Лóндóн).
- (d) Ми живемó у (Львíв).
- (e) Музикáнт грáє на (гítáра).

2 Certain consonants change in the locative case. Give either the locative case form or the nominative case form, according to the information given:

Приклад: Ногá – но...

Р ... – рóці

кни́га – кни́...

пóдру ... – пóдрузí

жінка – жін ...

лáль ... – лáльцí

Ногá – ногí

рíк – рóці

кáрт... – кáртцí

поїздка – поїзд ...

мýха – му ...

рýч ... – рúчцí

3 Insert the correct form of the preposition **у/в** in the following sentences:

(a) У/в мéне є батькí у/в Шотлáндїї.

(b) Тáто працює у/в бáнку.

(c) Я незабáром іду у/в Україну.

(d) Словník у/в кабінéti.

- (e) На скільки днів замовити готель у/в Львові?
 (f) У/в вас є номер його факсу?
 (g) Тітка живе у/в Чернігові.

4 Complete the following sentences by adding the correct verb from the list below.

- (a) Велосипед дуже зручний. На ньому можна (...).
 (b) Мені подобаються книжки. Їх можна (...).
 (c) Моя мама робить смачні тістечка. Я люблю їх (...).
 (d) Моя сестра любить балет, але вона не вміє (...).
 (e) Мій друг купив гітару. Він хоче навчитися грати на ній (...).

такувати, їздити, грати, їсти, читати

5 Complete the following sentences by translating the English words and phrases into Ukrainian.

- (a) Стівен (is phoning) Кийв зараз.
 (b) Віра (phones Kyiv) щотижня.
 (c) Ігор (was reading) газету «Вечірній Кийв» (yesterday) увічорі.
 (d) Оксана (used to read) англійські книжки (every day).

6 Get ready to give personal information about yourself. Try answering the following questions.

- (a) Скільки Вам років?
 (b) У якому році Ви народилися?
 (c) У якому місяці Ви народилися?
 (d) У якій країні Ви народилися?
 (e) У якому місті Ви народилися?
 (f) Де Ви тепер живете?
 (g) Чи Ви вже були в Україні?

8

МИ ЛЕТИМО УКРАЇНСЬКИМИ АВІАЛІНІЯМИ

We are flying with Ukraine Airlines

In this unit you will learn how to:

- express agreement
- talk about events that will be happening in the future
- talk about means of travel
- tell the time by the clock

Діалог 1

A meeting with Bohdan Riznyk on a London street.

- Богдан Тарасе, якого числіш до України?
 Тарас Двадцять дев'ятого липня, о пів на першу дні. Буду відлітати з аеропорту Гатвік.
 Богдан Який це день?
 Тарас Четвірт.
 Богдан Ти летітимеш літаком Австрійських авіаліній з пересадкою у Відні?
 Тарас Ні, не через Відень. Є прямий рейс Українських міжнародних авіаліній «Лондон – Кийв». Тому я буду летіти Українськими без зупинки. Ми летимо вдвох із моїм другом Стівеном Тейлором.
 Богдан Я можу відвезти вас своєю машинкою до аеропорту, якщо трέба.
 Тарас Дякую, ясно відвезе Віра.

число

Якого числá ти летіш до України?

Двáдцять дев'ятого лíпня пíв

о пíв на пéршу дíн

відлітáти (imp.)

аеропóрт

Гáтвíк

Який цé дéнь?

лíтак

австрíйський

пересáдка

Вíденъ (m) (gen.: Вíдня)

Ти летітімеш лíтаком

Австрíйських авіалíній з пересáдкою в Вíдні?

чéрез (+ acc.)

прямíй

рейс

с прямíй рейс

мíжнарóдний

тому

зупíнка

зrúчно

вдвох

відвезтí (відвезу, відвезéш) (pt.)

машина

Я мóжу відвезтí вас своéю

машиною до аеропóрту, якщó

треба

number (here: date)

On what date are you flying to Ukraine?

On the 29th of July

half

at half past twelve in the afternoon

to fly off

airport

Gatwick

What day is that?

aircraft, plane

Austrian

change (of transport)

Vienna

Will you be flying with an Austrian Airlines plane, changing in Vienna?

(here:) via

straight, direct

journey, flight

there is a direct flight

international

therefore

stop

convenient

the two of us together

to take (away)

car (colloquial)

I can drive you to the airport in my car, if necessary

Як функціонує мóва

1 Verbs – future tense (imperfective aspect)

The imperfective future tense is used to describe actions that will be taking place at some time in the future. There are two ways of forming this tense, both of which have exactly the same meaning. You may choose whichever form you find the easier, but you should be able to recognize both.

Type 1

This tense form comprises two words, just like the English 'I will read the paper'. You will remember that the verb бýти (to be) has only one form (é) in the present tense. The future tense forms of this verb have first conjugation endings:

	S.	Pl.
1	бýду	бýдемо
2	бýдеш	бýдете
3	бýде	бýдуть

By combining these forms with the imperfective infinitive, you obtain the imperfective future, e.g.

Я бýду працювати зáвтра.

Я бýду юхати до Львóва.

*I will be working tomorrow.**I will be going to L'viv.*

Type 2

The other form of the imperfective future is obtained by adding the suffix **-м** and the corresponding personal endings, also of the first conjugation, to the imperfective infinitive, e.g.

	S.	Pl.
1	їхатиму	їхатимемс
2	їхатимеш	їхатимете
3	їхатиме	їхатимутъ

In the dialogue we find the following expressions:

- (a) Бýду відлітáти з аеропóрту Гáтвíк.
- (b) Я бýду летіти Українськими без зупíнки.
- (c) Ти летітімеш лíтаком Австрíйських авіалíній?
- (d) Ми летимó вдвох з моíм другом Стíвеном Тéйлором.
- (e) Якого числá ти летіши до України?

Taras and Bohdan could have changed their future around with no change in meaning:

Я летітиму Українськими без зупíнки.

Ти бýдеш летітти лíтаком Австрíйських Авіалíній?

We can translate sentences (d) and (e) above as:

I am flying together with my friend Stephen Taylor.
On what date are you flying to Ukraine?

The present tense in English corresponds exactly to the present tense in Ukrainian here. In both languages it is possible to use verbs in the present tense with future meaning when something has been definitely decided upon.

2 The instrumental case

The instrumental case is used to denote the means by which something is done; in English this idea is most often expressed with the prepositions 'by' or 'with'. It is therefore particularly common with words meaning various forms of transport, e.g.

Я лечу до Відня літаком
Австрійських авіаліній.

I am flying to Vienna by a plane
of Austrian Airlines.

Я лечу до Відня
Австрійськими авіалініями.

I am flying to Vienna by/with
Austrian Airlines.

Він їде поїздом до Києва.

He is going to Kyiv by train.

Вони їдуть автобусом до
роботи.

They are going to work by bus.

Note: Ukraine has underground railways (метрó) in two major cities: Kyiv and Kharkiv. The word мётрó is neuter and indeclinable; it cannot therefore have an instrumental ending. Instead you travel на мётрó (by underground).

- By extension the instrumental case is used with words like вулиця, площа, місто:

Я хочу погуляти вулицями
Києва.

I want to take a walk through
the streets of Kyiv.

Ми йдемо Хрещатиком.

We are walking along
Khreshchatyk Street.

- The instrumental case is also used to refer to job descriptions, e.g. **Ким працює Стівен?** (lit. As who does Stephen work?) (Ким is the instrumental form of **Хто**).

Стівен працює директором. *He is the director* (lit. Stephen works as the director).

- It is also used after certain verbs, e.g. цікавитися (to be interested in), **займатися**, which literally means 'to deal with', 'to be busy with':

Ігор дуже цікавиться
музикою.

Мої знайомі будуть
займатися квітаками.
Я займаюся тенісом.

Ігор is very interested in music.

My acquaintances will deal with
the tickets.
I go in for tennis.

- where being and becoming are involved

The instrumental case is used after the verbs бути (to be) and ставати (стаю, стаєш) (to become):

Коли я був хлопчиком,
мені подобалося їздити на
велосипеді.

Через десять років я буду
директором фірми.

When I was a boy, I liked riding
a bike.

In ten years' time I'll be director
of the firm.

- I'm flying with my friend

The instrumental case is also used in a special phrase involving a plural personal pronoun, most frequently ми, and the preposition з:

Ми летимо вдвох із моїм
другом.

My friend and I are flying
together (lit. We are flying the
two of us together with my
friend).

Later in the dialogue we have:

Ми зі Стівеном будемо у
Львові.

Stephen and I will be in Lviv.

The verbs in these sentences are in the first person plural form because the subject is **ми**.

3 Instrumental case – noun endings

(a) Masculine nouns

Nom. S. Inst. S.	паспорт паспортом	будинок будинком	олівець олівецем	телефон телефоном
Nom. Pl. Inst. Pl.	паспорти паспортами	будинки будинками	олівці олівцями	телефони телефонами

Nom. S.	брат	хлóчик	друг	учитель	англієць
Inst. S.	брáтом	хлóпчиком	другом	учителем	англійцем
Nom. Pl.	брáти	хлóпчики	другí	учителі	англійці
Inst. Pl.	брáтами	хлóпчиками	дру́зями	учителями	англійцями

Nom. S.	трамвáй
Inst. S.	трамвáєм
Nom. Pl.	трамвáї
Inst. Pl.	трамвáями

(b) Feminine nouns

Nom. S.	кнýга	вúлиця	сестrá	компáнія	зúстрíч
Inst. S.	кнýгою	вúлицею	сестрóю	компáнію	зúстрíчю
Nom. Pl.	кнýги	вúлицí	сестрóми	компáнії	зúстрíчю
Inst. Pl.	кнýгами	вúлицями	сестráми	компáніями	зúстрíчами

(c) Neuter nouns

Nom. S.	дéрево	прíзвище	мóре	життý	іm'я
Inst. S.	дéревом	прíзвищем	мóрем	життýм	іm'ям
Nom. Pl.	дерéва	прíзвища	моря	життýми	іm'ями
Inst. Pl.	дерéвами	прíзвищами	морýми	життýми	іm'ями

The singular ending to watch out for is **-ю** on feminine nouns ending in a consonant, e.g. зúстрíч. The consonant preceding the ending of the instrumental singular is doubled, зúстрíчю, unless the noun ends in **-еть**, e.g. приéмність; з приéмністю (with pleasure).

4 Adjectives – instrumental case

Hard adjectives

M.	Nom. S.	Inst. S.	Nom. Pl.	Inst. Pl.
	дóбрый	дóбрим	дóбрí	дóбрíмми
F.	дóбра	дóбрю	дóбрí	дóбрíмми
N.	дóбре	дóбрим	дóбрí	дóбрíмми

Soft adjectives

M.	Nom. S.	Inst. S.	Nom. Pl.	Inst. Pl.
	сýній	сýнім	сýні	сýніми
F.	сýня	сýнью	сýні	сýніми
N.	сýнє	сýнім	сýні	сýніми

5 Possessive pronouns – instrumental case

M.	Nom. S.	Inst. S.	Nom. Pl.	Inst. Pl.
	мíй	моíм	моí	моíми
F.	моá	моéю	моí	моíми
N.	моé	моíм	моí	моíми

Твíй and свíй have the same endings as мíй.

M.	Nom. S.	Inst. S.	Nom. Pl.	Inst. Pl.
	наш	нашім	наші	нашими
F.	нашá	нашою	наші	нашими
N.	нашé	нашим	наші	нашими

Ваш has the same endings as наші.

6 Personal pronouns – instrumental case

	S.	Pl.
1	мнóю	наші
2	тобéю	вéми
3	(m) нíм (f) нéю (n) нíм	нýми

7 Prepositions with instrumental case

3	with	з цúкrom, з молокóм
3a	behind/beyond/on the other side of	за столом, за стінóю

пéред	<i>in front of</i> <i>just before</i> in time expressions
над	<i>over/above</i>
пíд	<i>under/below</i>
між	<i>between</i>

Note: The preposition **з** can also take the form **із** or **зі** in the same circumstances as when it means 'from' and is followed by the genitive case. See unit 4.

Діалóг 2

Bohdan and Taras continue their conversation.

Богдан Якщó не секрéт, ким працює твíй прýятель? Менí знайóмé його ім'я.

Тарас Стíвен – дирéктор компáнїї «Гéрмес-Клóзíng». Для ньóго це пéрша дíловá поїздка в Україну. А я їду у відпúстку. Хóчу зустрíтися з дру́зями, а такóж показáти Стíвенові Україну. Він нíколи там не був. Ми бúдемо подорожувáти поїздом, пароплáвом, можлíво, автомобíлем. Я вжé домóвився зі знайóмими про допомóту з житлóм, вонí зaimáтимутися такóж на́шими квитkáми. Ми бúдемо там два тýжні.

Богдан Ти вжé знаéш своюо адрéсу в Україні?

Тарас Я одráзу пíсля прíїзду напишú тобí листíвку з на́шоюо адрéсою.

Богдан Чудóво. Я незабáром, можлíво, юхатиму до Львóва.

Тарас Ми зі Стíвеном бúдемо у Львóві шóстого-сýмого сéрпня.

Богдан То побáчимося з вáми шóстого сéрпня на пло́щі Рýнок?

Тарас О шóстíй вéчора!

Богдан Згóда! Шóстого о шóстíй. Пéред аптéкою, біля вхóду. Не забúдь.

Тарас Я нíколи нíчого не забuváю. Ну, бувáй здорóвий. До зúстрíчí!

Богдан Щаслýвої дорóги! М'якóї посáдки...

секрéт	<i>secret</i>
знайóмий	<i>familiar</i> (as adj.); <i>acquaintance</i> (as noun)
Менí знайóмé його ім'я	<i>his name is familiar to me</i>
відпúстка	<i>holiday</i>
показáти (покажú, покáжеш) (pf.)	<i>to show</i>
нíколи	<i>never</i>
подорожувáти (-ýю, -ýсш) (impf.)	<i>to travel</i>
поїзд	<i>train</i>
пароплáв	<i>steamer</i>
можлíво	<i>possibly, perhaps</i>
домóвитися (домóвлюся, домóвишся,...домóвлятися) (pf.)	<i>to agree, arrange with dwelling (here: place to stay)</i>
житлó	<i>address</i>
адрéса	<i>at once</i>
одráзу	<i>arrival</i>
приїзд	<i>to write</i>
написáти (напишú, напýшеш) (pf.)	<i>postcard</i>
листíвка	<i>soon</i>
незабáром	<i>I might soon be going to L'viv</i>
Я незабáром, можлíво, юхатиму до Львóва	<i>to see one another</i>
побáчитися (pf.)	<i>square</i>
пло́ща	<i>market</i>
рýнок	
то побáчимося з вáми шóстого сéрпня?	<i>so we'll see each other on the sixth of August, right?</i>
о шóстíй вéчора	<i>at six in the evening</i>
шóстого о шóстíй	<i>on the sixth at six</i>
згóда	<i>agreement</i>
Згóда!	<i>OK! That's agreed!</i>
аптéка	<i>chemist's shop</i>
вхíд (gen. вхóду)	<i>entrance (alt. i/o)</i>
забúти (забúду, забúдеш) (pf.)	<i>to forget</i>
не забúдь!	<i>don't forget!</i>
нíчого (gen. of нíщó)	<i>nothing</i>
забuváти (imp.)	<i>to forget</i>
бувáй здорóвий	<i>cheerio! (lit. be healthy)</i>
дорóга (gen. pl.: дорíг)	<i>road, journey, way (alt. i/o)</i>
посáдка	<i>landing</i>

(a) Правда чи неправда?

- 1 Тарас і Стівен летять в Україну рейсом Українських авіаліній.
- 2 Богдан відвезе Стівена і Тараса до аеропорту.
- 3 Тарас знає свою адресу в Україні.
- 4 Богдан і Тарас будуть шостого серпня у Львові на площі Ринок.

(b) Дайте відповідь на ці запитання англійською мовою

- 1 Do Ukrainian Airlines have a direct flight to Kyiv?
- 2 How many times has Stephen been to Ukraine before?
- 3 What kind of transport will Taras and Stephen use when travelling around Ukraine?
- 4 At what time will Taras meet Bohdan in L'viv?

8 More time phrases

for (in the past)

Compare the use of the tenses in Ukrainian and English. Ukrainian uses the **imperfective** aspect in the following situations.

Я працюю тут **два рокі**
(present tense).

*I have been working here for
two years [and still work here].*

Я працював тут **два рокі**
(past tense).

I worked here for two years.

The Ukrainian sentences have no preposition in the time phrase.

in

Я іду в Париж **за** **два тижні**. *I am going to Paris in two weeks
(in two weeks' time).*

Я лечу до Праги **через** **п'ять**
днів. *I am flying to Prague in a few
days.*

Ukrainian uses either of the prepositions **за** and **через** and the accusative case.

9 Going on holiday and being on holiday

Тарас їде у відпустку (acc.)
до України.

Він буде у відпустці (loc.)
в Україні.

Taras is going on holiday to
Ukraine.

When he gets to his destination,
he will be **on** holiday in
Ukraine.

10 "I don't never forget nothing"

Pile on the negation in Ukrainian!

Він **николи** там не був.

Я **николи** **нічого** не забуваво.

He has never been there.

I don't ever forget anything.

11 More on ordinal numerals

Ordinal numerals (i.e. first, second, third,... eleventh, etc) decline like adjectives, and like adjectives agree with the noun to which they relate.

Ordinal numerals consisting of more than one part, e.g. **сто шостий** (*one hundred and sixth*), are called compound ordinal numerals. Only the final element declines, and all the component elements are written separately. Years are ordinal numbers in Ukrainian, i.e. 1996 is 'the one thousand nine hundred and ninety sixth year':

1996 рік	
Nom. & Acc.	тисяча дев'ятсот дев'яносто шостий рік
Gen.	тисяча дев'ятсот дев'яносто шостого року
Dat.	тисяча дев'ятсот дев'яносто шостому робку
Loc.	у тисяча дев'ятсот дев'яносто шостому робці
Instr.	тисяча дев'ятсот дев'яносто шостим роком

12 It's time to check your engagements diary!

понеділок (gen.: понеділка)
Monday

п'ятниця
Friday

вівторок (gen.: вівторка)
Tuesday

субота
Saturday

середа
Wednesday

неділя
Sunday

четвірт (gen.: четверга)
Thursday

Time expressions

day

уранці/вранці
удень/вдень
увечері/ввечері
уночі/вночі

in the morning
during the day/afternoon
in the evening
at night

позавчора
учора/вчора
сьогодні
завтра
післязавтра

the day before yesterday
yesterday
today
tomorrow
the day after tomorrow

year, month, date

Який зараз рік? Тисяча дев'яносто шостий.

The ordinal numeral **шостий** is masculine because the word **рік** is understood from the context.

Який зараз місяць? Липень.

Який сьогодні день тижня? Четвірт.

Яке сьогодні число? Чотиринацятий. Чотиринацятий (nom.) липня (gen.)

The ordinal numeral **четиринацятий** is neuter because the word **число** is understood from the context.

Якого числа...? (On what date...?)

Чотиринацятого (gen.) липня (gen.)

Чотиринацятого (gen.) липня (gen.) тисяча дев'яносто дев'яносто шостого (gen.) року (gen.).

The **genitive** case of the ordinal numeral is used to express the date on which something occurs. No preposition is used.

this morning, etc.

Сьогодні вранці

this morning (lit. today in the morning)

вчора вдень

yesterday afternoon (lit. yesterday in the afternoon)

завтра ввечері

tomorrow evening (lit. tomorrow in the evening)

о 10-й ранку (gen.)

at ten in the morning

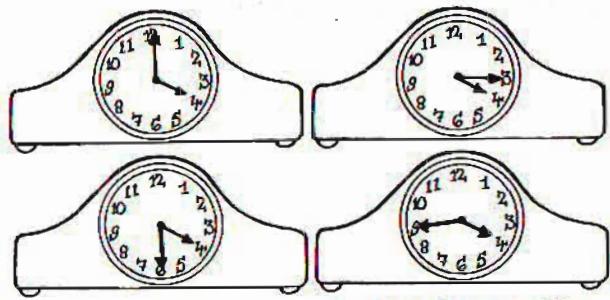
о 4-й дня (gen.)

at four in the afternoon

What time of day is it?

годинник
доба

watch, clock
24 hours (i.e. whole day and night together)

четвéрта
годíнап'ятнáдцять на п'яту
(чверть на п'яту)пів на п'яту
(четвéрта трíдцять)за п'ятнáдцять п'ята
(за чверть п'ята)

Kotrá godína

Remember: **котrá godína?** literally means 'which hour [is it]?' The answer therefore contains the **ordinal** number for the hour in the feminine form.

4.00 Четвéрта (годína)

(lit. the fourth)

4.15 П'ятнáдцять (хвили́на)
на п'яту (acc.)

(lit. fifteen minutes into the fifth)

Чверть на п'яту (acc.)

(lit. a quarter into the fifth)

4.30 Четвéрта трíдцять

Пів на п'яту (acc.)

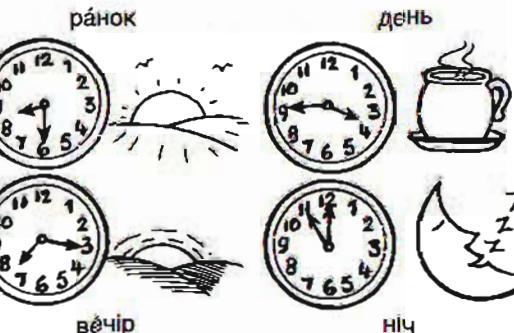
(lit. half into the fifth)

4.45 За п'ятнáдцять п'ята

За чверть п'ята

(see note below)

Note: Here a sensible **literal translation** is scarcely possible. It may be helpful to think of **за** meaning 'within' in these time expressions, i.e. within fifteen [minutes] [it will be] [the] fifth [hour].

чверть (f)
півquarter
halfранок
день
вечір
нічmorning
afternoon
evening
night

13 Expressing agreement

Зустрíньмося (let's meet) на
площі Рýнок.

Згóда!

Let's meet on Market Square.

OK!

Львів – дýже гарнє місто.
Абсолю́тно згóден з Вáми.

L'viv is a very fine city.
I agree with you entirely.

Згóда is a colloquial way of expressing agreement with a suggestion or proposal. A slightly more formal way of agreeing with someone is to say:

Я згóден (m)/згóдна (f) з Вáми.

The plural form is згóднi.

When you come to an agreement with someone, you could say:

Домóвилися! (always plural and past tense, lit. [we] have agreed!)

Добре

fine!

Гарáзд

OK!

Чудово

great!

Вправи

- 1 Write out the following sentences, using the correct form of the verb (positive or negative).

- (a) Він **нікóли** там (був/не був).
 (b) Я **нікóли** (не літáв/літáв) **літакóм**.
 (c) Степáн **нікóли** (говорíв/не говорíв) багáто.
 (d) Цей чоловíк **нікóли** (не відлітáв/відлітáв) з Борýсполя.

Борýспіль (gen.: Борýсполя)

Boryspil (the name of Kyiv international airport) (alt. *lo*)

- 2 Give both imperfective future forms of the verb **писáти**.

Я	бúду писáти, писáтиму
ти	_____
він	_____
ми	_____
ви	_____
вони	_____

- 3 Make sentences, putting the verb in brackets into the correct form of the imperfective future:

Я	літакóм (лєтíти)
ти	у садú (працювáти)
він	спóртом (займáтися)
ми	у Львóві (жýти)
ви	грóші (мінýти)
вони	на вúлиці (чекáти)

- 4 Construct sentences, putting the verbs and nouns in brackets into the correct form.

Я	(лєтíти)	(літák).
Ти	(їхати)	(автóбус).
Він	(гуляти)	(вúлиця).
Ми	(лєтíти)	(літák – in pl.)
Ви	(гуляти)	(вúлиця – in pl.)
Вони	(їхати)	(автóбус – in pl.)

- 5 Complete the Ukrainian sentences by translating the English phrases in brackets.

- (a) Вона працює (as the director's assistant).
 (b) Мій дáдко був (a mathematician).
 (c) Іréна була (John's wife) (for three years).
 (d) У Юрíя бúде зúстріч (with English businessmen) (at 5 o'clock).

- 6 Read the following extract from Solomiia's busy schedule and answer the questions below.

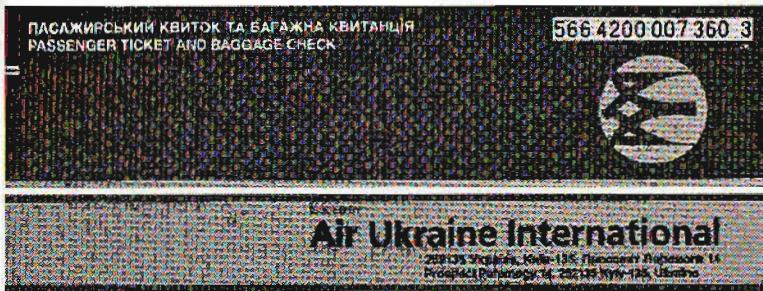
Note how Solomiia gives instructions to herself by using the infinitive form of the verb.

понедíлок	26 лíпня	10.00	зúстріч з юрýстом
		11.30	банк
		12.15	міністéрство торгíвлі (не забúти докумéнти!)
		19.00	тéніс
вівтóрок	27 лíпня	10.30	лéкція в університеті
		11.45	фáбрика
		13.00	обíд у ресторáні «Днíпрó»
		16.00	зателефонувáти до Полтави
середá	28 лíпня	14.45	Українська бíржа
		19.00	дáти факс до Манчéстера
четвéр	29 лíпня	зателефонувáти до Івáно- Франкíвська	
		22.00	повідомити Микóлу Фéдоровича про квíткí
			зустріти С. Тéйлора (Стáхів?)
п'ятниця	30 лíпня	замóвити машíну на 10.00	
		14.30	зайтí до мілíцї (гаráж)
		розврахувáтися за телефон	
		19.00	тéніс
субота	31 лíпня	врáнці – подзвоніти Урсúлі про	
		концéрт	
		19.30	концéрт (палац «Україна»)
недíля	1 сéрпня	на дáчу	

міліція	police
гараж	garage
дáча	summer house

- (a) Who is Solomiia meeting at 10 am on Monday 26 July?
 - (b) What note does she make about her visit to the Ministry of Trade on that day?
 - (c) Where does she have to be at 11.45 on Tuesday?
 - (d) On what day and at what time does she have to phone Ivano-Frankivs'k?
 - (e) What does she have to inform Mykola Fedorovych about?
 - (f) What two things does she have to do on Friday after her visit to the police?
 - (g) Who is she going to phone on Saturday, and about what?
 - (h) When is Stephen due to arrive in Kyiv?

9

ВАШ ПАСПОРТ, БУДЬ ЛАСКА

Your passport, please

In this unit you will learn:

- how to go through **passport** and customs control
 - more about describing events in the future
 - about verbs denoting motion in **Ukrainian**

Діалог 1

In Boryspil Airport, Kyiv:

Tapáč

Ну, Стівене, з м'яким призэмленням! Зáраз прóйдемо пáспортний і мýтний контроль і щéдемо одéржувати наш багáж.

Passport control:

Стикер

Добрий день.

Прякордонник

Добрýдень. Ваш пásпорт, будь лáска. Пáне Тéйлор, у Вас службóва поíздка?

Стибен

Прекордопник

Скільки Ви плануєте пробути в Україні?

Stíbera

ПРИКОРДОНЕЦЬ

Дякую. Ось.

ПРИГОРДОНИЯ

дякує. Ось Ваш паспорт. (в Гали) Будь ласка, Ваші докумéнти. Дякую. Пáне Кóваль, якá метá Báшого приїзду?

Tapác

Я приїхав на відпочинок.

призéмлення (п.)	<i>landing</i>
з м'яким призéмленням	<i>congratulations on a soft landing</i>
пройти (пройдý, пройдеш) (pf.)	<i>to pass through</i>
зáраз пройдемо [через]	
пáспортний і мýтний контрóль	<i>we'll just pass through passport and customs control</i>
пїтý (пїдý, пїдеш) (pf.)	<i>to go</i>
пїдемо одéржувати наш багáж	<i>we'll go to fetch our luggage</i>
прикордóнник	<i>frontier guard</i>
службóвa поїздка	<i>official trip</i>
скільки?	<i>how much? (here: how long?)</i>
пробути (пробуду, пробудеш) (pf.)	<i>to spend time</i>
документ	<i>document</i>
приїзд	<i>(here:) visit</i>
якá метá Вáшого приїзду	<i>what is the purpose of your visit?</i>
приїхати (приїду, приїдеш) (pf.)	<i>to come</i>
я приїхав на відпочинок	<i>I've come for a holiday</i>

читати		прочитати	
<i>Imperfective, present tense</i>		<i>Perfective, future tense</i>	
1	читáю	читáемо	прочитáю
2	читáеш	читáете	прочитáеш
3	читáє	читáють	прочитáє

The perfective future points to the completion of the action, whereas the imperfective future stresses the performance of the action itself:

Я прочитáю газéту і пїдý
на робóту.

Сьогóдні на робóті я бўду
читáти/читáтиму газéту.

I shall read the paper and go to work (with the implication that I won't set off for work until I have finished reading the paper).
I'm going to read the paper at work today (with the stress on what I am going to be doing).

2 Verbs of motion

йти (impf.), пїтý (pf.) (*to go (on foot)*), пройти (pf.) (*to pass through*)

Past tense			
	ітý*	пїтý	пройти
M	ішóв*	пїшóв	пройшóв
F	ішлá*	пїшлá	пройшлá
N	ішлó*	пїшлó	пройшлó
Pl. (all genders)	ішли*	пїшлý	пройшлý

All these forms can appear as **йти** etc. when they follow a word which ends in a vowel, e.g. я ішóв (*I was going*), or when there is a prefix, e.g. **про + ішов = пройшóв**.

Verbs of motion cover such actions as going, riding, walking, running, swimming, flying, climbing, carrying. English makes a distinction between an action that is carried out regularly:

Every day I go to work.

or which denotes a habitual feature, e.g.

Fish swim. Birds fly.

Як функціонує мóва

Yet more stress!

You have now seen both **прóшу** and **прошу**. Both words are the first-person sg form of **просíти** (*to ask*), but they are used in different contexts. **Прóшу** can be used in exactly the same circumstances as **будь лáска** (*please, you're welcome*), when offering something, when someone says **дáкую** to you or in an invitation: **прóшу, заходьте** (*come in, please*). **Прошу** is used to mean 'I ask for', 'I request'.

1 Verbs – perfective future

Future tense (perfective aspect)

The perfective future is used to express the idea that an action will be performed and completed, e.g.

Ми пройдемо пáспортний
контрóль, а пóтім пїдемо
одéржувати багáж.

We shall pass through passport
control and go to collect our
baggage.

The perfective future is formed with exactly the same personal endings as the present tense of imperfective verbs. Contrast the following forms:

and an action being carried out at the moment of speech:

I am going to work

or an action in progress in the past or future:

I was going (was on my way) to work, when I met an old friend.

Ukrainian makes a similar distinction, although in a more drastic way. But first here is another dialogue for you to practise your Ukrainian.

Діалог 2

In the customs hall, after they have collected their luggage.

Працівниця митниці Ваш паспорт, будь ласка. Ви заповнили декларацію?

Тарас Так. Ось, прошу.

Працівниця митниці Ви маєте предмети, заборонені до ввізення? Зброя, наркотичні речовини?

Тарас Ні.

Працівниця митниці Поставте свої валізи на транспортер. Дякую. Ось Ваші докумети. (To Stephen) Добрий день. Пробшу, паспорт.

Стівен Ось паспорт і декларація.

Працівниця митниці Яку Ви маєте іноземну валітку?

Стівен Американські долари. Суму вказано в декларації.

Працівниця митниці У Вас є українські гропі?

Стівен Ні. У мене немає українських гропі.

Працівниця митниці Дякую. Можете забрати свої докумети й речі. Всього найкращого!

митниця

працівниця митниці

декларація

предмет

заборонений

ввізення (п)

предмети, заборонені до

ввізення

зброя (sg.)

наркотичний

речовинн

customs

(female) customs officer

declaration (customs declaration form)

item, object

prohibited, forbidden

import

items [that are] prohibited for import

weapons

narcotic

substance

поставити (поставлю, поставиш, ...)

поставлять) (pl.)

поставте

валіза

транспортер

іноземний

сума

вказати (вкажу, вкажеш) (pl.)

суму вказано в декларації

речі (f) (gen.: речі)

найкращий

всього найкращого!

to place

(2nd-person plural imperative form)

suitcase

conveyor

foreign

sum

to indicate, point out

the sum is indicated on the customs

declaration form

thing (alt. lie)

best

all the best!

(a) Правда чи неправда?

- 1 Стівен приїхав на відпочинок.
- 2 Тарас не має предметів, заборонених до ввізення.
- 3 Стівен не заповнив декларацію.
- 4 У Стівена немає українських гропі.

(b) Дайте відповіді на ці запитання англійською мовою

- 1 What do Stephen and Taras do immediately after their arrival in Kyiv airport?
- 2 What type of document does Stephen show the frontier guard?
- 3 What is prohibited for import into Ukraine?
- 4 What kind of foreign currency does Stephen have on arrival in Ukraine.

3 Verbs of motion (continued)

multi-directional

The verbs **ходіти***, **їздити***, **літати**, **бігати**, **возіти*** and **водити*** all denote:

- the motion itself (e.g. 'I like running');
- performing the action, but with no particular direction begin specified (e.g. 'Every morning I run in the park');

- performing the action **there and back** (e.g. 'Last year I flew to Paris').

These verbs will be called **multi-directional**.

uni-directional

By contrast, the corresponding verbs **іти***, **іхати***, **лєтіти***, **бігти***, **вездіти*** and **вестіти*** all denote:

- [in the present tense] performing the action in a particular direction now or at a specified time in the future (e.g. 'I am going to work');
- [in the past tense] being in process of performing the action at some time in the past (e.g. 'I was driving along when ...').

These verbs will be called **uni-directional**.

*Check the present and past tense forms of these verbs in the vocabulary at the back of the book – some of them are somewhat unpredictable!

Because both multi-directional and uni-directional verbs have present tense forms, they are **imperfective**.

verbs of motion with prefixes

In this unit we saw **пройті**, **піті** and **прихати**. They were all listed as perfective.

The rule is:

When a prefix is added to a uni-directional verb of motion, such as those in the second section above, the verb thus created is **perfective**. When a prefix is added to a multi-directional verb of motion, such as those in the first section above, the verb thus created is **imperfective**. (A modification to the second part of this rule will be dealt with in unit 11.)

Adding the prefix **по-** to **іти** give **піті**. **Піті** and **поїхати** are the perfective counterparts of **іти** and **іхати** – both verbs literally mean 'to set off'.

The addition of a prefix to **їздити** causes a change in the structure of the word, e.g. **приїжджати**. The addition of a prefix ending in a consonant (e.g. **в-**) requires the addition of the apostrophe: **в'їздити**. There are alternative forms, e.g. **приїздити** and **в'їздити** with exactly the same meaning.

4 Short form adjectives

With two exceptions, all the adjectives that you have met so far are **long form** adjectives. That means that they have a **full ending** in the masculine nominative singular, e.g. **білій**, **молодій**, **міжнародний**. The first exception is **згòден**, as in **Я згòден з Вáмі** (*I agree with you*). All the other endings are like those of ordinary adjectives, e.g.

Я згòдна (f) з Вáмі.

Ми згòдні (pl) з Вáмі.

Adjectives like **згòден** are called **short form** adjectives. They are differentiated from long form adjectives only by the ending – or rather lack of one! – in the masculine singular.

There are five other useful short form adjectives that you should know:

пéвен	<i>certain, sure (other forms: пéвна, пéвне; пéвні)</i>
повíнен	<i>obliged (other forms: повíнна, повíнне; повíнні)</i>
кóжен	<i>each, every (other forms: кóжна, кóжне; кóжні)</i>
жóден	<i>none, no (kind of) (other forms: жóдна, жóдне; жóдні)</i>
потрíбен	<i>necessary (other forms: потрíбна, потрíбне; потрíбні)</i>

Here are some more examples of usage:

Стíвен повíнен нам зáраз
подзвонíти.

Ти пéвен, що він подзвонíтъ?
Я працюю кóжен день.

*Stephen is supposed to ring us
at any moment.*

*Are you sure that he will ring?
I work every day.*

Вprávi

- Identify the case of each adjective form in the following table:

Вірочка

ну, як дорога?
долетіти (долечу, долетіш) (pf.)
стомитися (стомлюся,
стомишися, ... стомляться) (pf.)

Стомилюся?
Вас зустріли?

представник фірми «Мода»
таблиця

тому

лідко

знайти (знайду, знайдеш) (pf.)
(past tense: знайшов, знайшла
знайшлі)

один одного

щойно

поселитися (pf.)

відпочити (-чину, -чинеш) (pf.)

погуляти (pf.)

ніде

ми що ніде не були
адже

Virochka, an affectionate form of
Vira
so how was the journey?
to arrive (by plane)

to get tired
Are [you] tired?
Were you met? (lit. did [they]
meet you?)

representative of the firm 'Moda'
board, notice
therefore
easily

to find
each other
just
to settle in
to have a rest
to go for a walk
nowhere
we haven't been anywhere yet
after all

10

Я ПОКАЖУ
ВАМ БУДІНОК

I'll show you the building

In this unit you will learn how to:

- describe the interior of a house or flat
- read the small ads in a newspaper
- become familiar with Ukrainians
- talk about your knowledge of foreign languages

Текст

At the summer cottage. Taras tells the story.

Учора в нас був напружений день, а після роботи Ігор Іванович запропонував поїхати до нього в гості. Він сказав: «Дружина буде дуже рада познайомитися з вами. Вона готує щось дуже смачне на вечірку і чекає нас о пів на събому». Ми не заперечували, бо були стомлені й голодні.

Ігор Іванович має сучасний двоповерховий будинок. Навколо будинку – старий фруктовий сад. Увечері там дуже тіхо і пахне квітами. Вечір був чудовий. Стхів поставив машину в гараж, а потім ми зайшли в будинок. Двірі відчинила його дружина, молода й дуже вродлива жінка на ім'я Ольга. Вона так і сказала під час знайомства: «Дуже приємно познайомитися. Я – Ольга». Я запитав: «А по-батькові?» Вона засміялася і відповіла:

«Прόсто Ольга». Стáхів також запропонувáв перейти на «ти», і ми погóдилися. Ігор познайомив нас також із дітьми. Їх у нього трóє: стáрший син Остáп, середня до́нка Натáлка й молóдша до́нка Олéнка. Пóтім Ігор запропонувáв: «Я покажу вам будýнок». На пéршому пóверсí – кúхня, комóра й велíка вітáльня. На дру́гий пóверх ведúть дерев'яni схíдci, які госpóдар будýнку зробíв сам. Нагорí є три спáльні, кабíнéт Ігоря, дитячá кímnáta, туалéт і вáнна кímnáta.

Пéсля вечéрі ми всí ходíli на прогúлянку до рíкý, сидíli над водóю, розмовлáli, а Стíвен, Ігор і Остáп нáвіть поплáвали, томý що водá була дúже тéпла й чиста.

Додóму ми повернúлися дúже пíзно, алé в чудóвому настрої.

у нас був	<i>we had</i>
напрúжений	<i>busy</i>
запропонувáти (-ую, -уеш) (pf.)	<i>to propose, suggest</i>
поіхати (поїду, поїдеш) (pf.)	<i>to go</i>
гíсть (gen.: гóстí) (m)	<i>guest (alt. i/o)</i>
він запропонувáв поіхати до нього в гóстí	<i>he suggested going to visit him</i>
готувáти (готóю, готóеш) (impf.)	<i>to cook</i>
щóсь	<i>something</i>
щóсь дúже смачнé	<i>something very tasty</i>
вечéря	<i>supper</i>
готувáти ... на вéчерю (acc.)	<i>to cook [something] for supper</i>
чекáти (impf.)	<i>to wait</i>
заперéчувати (-ую, -уеш) (pf.)	<i>to object</i>
стóмлений	<i>tired</i>
голóдний	<i>hungry</i>
сучáсний	<i>modern</i>
двóповерхóвий	<i>two-storey</i>
навкóло (preposition followed by gen.)	<i>around</i>
фруктóвий	<i>fruit (adj.)</i>
фруктóвий сад	<i>orchard</i>
тíхий	<i>quiet, peaceful</i>
увéчерí там дúже тíхо	<i>in the evening it is very peaceful there</i>
пáхнути (3rd person sg. пáхне) (impf.)	<i>to smell</i>
там пáхне квítами	<i>there is a smell/it smells of flowers there</i>

зайти (зайду, зайдеш) (pl. past tense: звíшлý) (pf.)	<i>to enter</i>
ми зайшли в будýнок	<i>we entered the house</i>
длóрі (always pl.)	<i>door</i>
відчинити (pf.)	<i>to open</i>
продíйний	<i>beautiful, handsome</i>
вродлýва жíнка на ім'я Ольга	<i>a beautiful woman named Ol'ha/Ol'ha by name</i>
понá так і сказáла	<i>she simply said</i>
пíд час (+ gen.)	<i>during</i>
знайомство	<i>acquaintance</i>
пíд час знайомства	<i>while introducing each other/being introduced</i>
відповістí (f sg. past tense: відповілé) (pf.)	<i>to answer</i>
прóсто	<i>simply, just</i>
перейти (pf.) на «ти»	<i>lit. to go over to «ти»</i>
погóдитися (погóдкуся, погóдїшся) (pf.)	<i>to agree</i>
стáрший	<i>elder, eldest</i>
Остáп	<i>Ostap</i>
середнíй	<i>middle</i>
Натáлка (affectionate form of Натáля)	<i>Natalka</i>
молóдший	<i>younger, youngest</i>
Олéнка (affectionate form of Олéна)	<i>Olenka</i>
кúхня	<i>kitchen</i>
комóра	<i>storeroom</i>
дерев'яni схídci (pl.)	<i>wooden staircase</i>
на дру́гий пóверх ведúть дерев'яni схídci	<i>a wooden staircase leads up to the first floor</i>
дерев'яni схídci	<i>master of the house</i>
госpóддар	<i>to make (here:) himself</i>
зробíти (зроблó, зробиш, ... зробляти) (pf.)	<i>upscale</i>
сам	<i>bedroom</i>
нагорí	<i>children's (adj.)</i>
спáльнія	<i>children's room</i>
дитячí	<i>toilet</i>
дитячá кímnáta	<i>bathroom</i>
туалéт	<i>waik</i>
вáнна кímnáta	<i>river</i>
прогúлянка	<i>to go for a walk to the river</i>
рíка	<i>we sat by the water</i>
ходíти на прогúлянку до рíкý	
ми сидíли над водóю	

нáйтъ	even
поплáвати (pf.)	to have a swim
чýстий	clean, pure
повернúтися (повернýся, повéрнешся) (pf.)	to return
пíзно	late
наstrý	mood (alt. i/o)
в чудóвому наstróї	in a wonderful mood

(a) Пráвда чи непráвда?

- 1 Тарáц і Стíвен були стóмлені й гóлодні.
- 2 Ігор Івáнович має старýй двоповерхóвий будýнок.
- 3 Дружýну Стáхова звуть Олéнка.
- 4 Кýхня й комбрa – на пéршому пóверсí.

(b) Дáйте вíдповíді на цí запитáння англíйською мóвою

- 1 Who opened the door **when** the guests arrived?
- 2 How many daughers does Stakhiv have?
- 3 What did people do after the **meal**?
- 4 When did Taras and Stephen get back home?

Cultural note: becoming familiar

The proposal **перейтý на ти** (to go over to «ти») is not made lightly in Ukrainian. It means that you are no longer seen as a stranger, but are accepted as a friend. Taras is right to be concerned about Olha's **ім'я по-бáтькові**, her patronymic, knowing that one of the polite forms of address in Ukrainian requires the first name and patronymic to be used together. The fact that Olha herself proposes being on first-name terms is significant; it would not have been correct for Stephen to make the first move.

Як функціонúє мóва

1 We had a busy day

We have already seen two ways of saying 'I have' in Ukrainian:

Я мáю бráта/У мéне є брат. *I have a brother.*

In the second of these phrases the verb is a form of **бýти** (to be), and so in the past tense ('I had', etc.) we find past tense forms of **бýти**:

У пас був напрúжений день. *We had a busy day.*

Some more examples:

В Остáпа є грóші. *Ostap has money.*
В Остáпа була грóші. *Ostap had money.*

У тéбе є машýна? *Do you have a car?*
У тéбе була машýна? *Did you have a car?*

Now let's look at what happens when we make these sentences negative:

В Остáпа **нemáе** грóшéй. *Ostap has no money.*
В Остáпа **не** було грóшéй. *Ostap had no money.*

Note: the past tense of **нemáe** is **не було**.

In the future tense the sentence will look like this:

В Остáпа **не** бýде грóшéй. *Ostap won't have any money.*

2 It smells of flowers

The Ukrainian phrase has a verb – **нáхнутi** (to give off a scent) – and the noun denoting what there is a smell of in the **instrumental** case:

Пáхне квítами. *There is a smell of flowers.*

Note: in this type of phrase the verb has no subject; therefore in the past tense the verb has the **neuter singular** form:

Пáхло квítами. *There was a smell of flowers.*

3 Counting people – collective numerals

When counting human beings Ukrainian uses a special set of numerals, called **collective**, that are followed by nouns in the **genitive plural**, e.g.

2	двóє братів	(compare: два	готéлі)
3	трóє братів	(compare: три	готéлі)
4	чéтвéро братів	(compare: чотýри	готéлі)
5	п'яtero братів	(compare: п'ять	готéлів)
6	шéстero братів	(compare: шість	готéлів)
7	сéмero братів	(compare: сім	готéлів)
8	вóсмero братів	(compare: вісім	готéлів)
9	дéв'яtero братів	(compare: дéв'ять	готéлів)
10	дéсяtero братів	(compare: дéсять	готéлів)

In **actual practice** only the first few collective numerals are in regular use. Even so people frequently use the **ordinary cardinal numerals** with nouns denoting **human beings**, e.g. **два брати**.

У нього трóє дітей.

He has three children.

Іх у нього трóє.

He has three of them.

Нас булó чéтвéро.

There were four of us.

Collective numerals are also used with nouns that have no singular form, e.g.

У кімнаті двóє дверéй.

There are two doors in the room.

A note on summer houses:

The idea of a **дáча** can range from a humble old cottage on one floor to newly-built palatial mansions. The common element is that the **дáча** is a second **home**; the first home is in the city. Stakhiv's cottage is clearly impressive. It is a **двоповерхóвий будýнок** – a two-storey building, with rooms **на пéршому пóверсí** – on the **ground floor**, and **на дрúгому пóверсí** – on the **first floor**.

Рекламні оголóшення

Наймú квартиру в цéнtrі

Flat sought to rent in the centre

(lit. I will rent a flat in the centre)

Здаю двокімнатну (квартиру)

Two-roomed (flat) with telephone

а телéфоном у цéntrі

to let in the centre (lit. I am letting...)

Здам кв-ру (свою) без посерéдників

(Own) flat to let – no agents (lit. I will

let (my own) flat without

intermediaries)

Тéрminóvo потрíбна квартира з

Flat with telephone near tube urgently

телефоном недалéко від метрó

needed

Продаéться трикімнатна квартира

Three-roomed flat for sale (not dear)

(недbого)

(lit. is being sold)

Продаóться мéблі імпортиного

Imported furniture for sale

оголóшення (n)

пóсерéдник

advertisement, notice (in a

newspaper), small ad

тормíнбівий

intermediary

продажатися

urgent (adv: тéрminóvo urgently)

квартира

to be sold

однокімнатна квартира

flat

дво-/трикімнатна квартира

one-roomed flat

наймáти (impf.) (квартиру)

two-/three-roomed flat

здаюти (здаю, здаéш) (impf.)

to rent (a flat)

(квартиру)

to let (a flat)

Here are the **perfective future forms** of these two verbs:

найnяти (perf. infinitive)

найmú

найmеш

найme

здаюти (perf. infinitive)

здам

здаeй

здастъ

здамb

здастé

здаdуть

Cultural note: how to find the address you need

Most Ukrainians, at least in the towns, live in flats. They will give their address in the following way:

Вул. Франкá, буд. 16, кв. 115

or, more simply,

Франкá 16/115.

Here **буд.** stands for **будинок** (*block (of flats)*) and **кв.** stands for **квартира** (*flat*), so the address is: flat 115, no. 16 Franko Street. When streets are names after people, the person goes into the genitive case, e.g. **вулиця Франкá** (*Franko Street*). The actual blocks of flats can be very large, so number 16 could well extend a long way. In order to find the right flat easily, it is also important to know which staircase it is on; for this you will need to know the number of the **під'їзд**. By each **під'їзд** there will be a notice saying which flats can be found on that particular staircase. In these security-conscious days you should also know the number of the **код** (*code*) that will open the door to the staircase.

4 Talking about your knowledge of languages

знаю
Я розумію
вивчаю
українську мову

I know
I understand
am learning
Ukrainian

розуміти

to understand

Я хочу знати українську мову.

I want to know Ukrainian.

Я хочу вивчати українську мову.

I want to learn Ukrainian.

Я хочу розуміти українську мову.

I want to understand Ukrainian.

вільно
добре
Я не дуже добре
погано
не

розмовляю
говорю
володію

українською мовою (inst.)

Ви говорите українською мовою?
Ви розмовляєте українською мовою?
Ви розумієте українську мову? (acc.)

Перепрощую, що Ви сказали?
Я не розумію.
Я не зрозумів.

Повторіть, будь ласка.
Перекладіть англійською мовою.
Говоріть, будь ласка, повільно.

володіти (-ію, -ієш) (+ inst.)

to possess (here:) know well (here:) fluently

вільно
зрозуміти (зрозумію,
зрозумієш) (pf.)

to understand

повторіти (pf.) (imperative:
повторіть)

to repeat

перекласти (перекладу,
перекладеш) (pf.) (imperative:
перекладіть)

to translate

перекладіть з української
мови на англійську
повільно

*translate from Ukrainian into English
slowly*

Вправи**1 Construct sentences according to the example:**

Приклад: Я ... (хотіти, знати, італійська, мова).
Я хочу знати італійську мову

Я ... (могти, розмовляти, французький, мова).

Я ... (хотіти, розмовляти, німецький, мова).

Я ... (могти, розуміти, цей, текст).

Я ... (хотіти, знати, цей, слово).

Він ... (могті, розмовляти, французький, мова).

Він ... (хотіти, розмовляти, німецький, мова).

Вона ... (могті, розуміти, цей, текст).

Вона ... (хотіти, знати, цей, слово).

Ви ... (могті, розмовляти, французький, мова).

Ми ... (хотіти, розмовляти, німецький, мова).

Ви ... (могті, розуміти, цей, текст).

Ми ... (хотіти, знати, цей, слово).

(Я) ... (трέба, розмовляти, французький, мова).

(Ти) ... (трέба, розмовляти, німецький, мова).

(Ми) ... (трέба, розуміти, цей, текст).

(Ви) ... (трέба, знати, цей, слово).

- 2 A friend of yours has asked you to help him write a letter to some Ukrainians that he knows about his plans for the summer. He speaks a little Ukrainian but is afraid of making grammatical mistakes. Help him put the words into the correct form:

Дорогий (Івán)!

Сьогодні (п'ятнадцять) (травень) (1997) (рік). (Двадцять) (ліпень), у (середа), (я/менé/менí) їду в (Україна) і б буду відпочивати на (Чорний) (мóре). (Я/менé/менí) хочу замóвiti (нóмер) у гáрному (готéль) для сéбе й своéї (дружíна). Біля (готéль) – (чудóвий) (парк), пéред (готéль) – (мóре), за (готéль) – (góri). (Наш) (нóмер) на (трéтій) (пóверх) з (телевíзор), (холодíльник), (телефóн), (душ). Про цей (план) (я/менé/менí) говорív із (дружíна). (Вонá/ї/їй) (він/йогó/йомú) дуже подóбається. (Вонá/ї/їй) пропонує їхати (пóїзд) з Кíєва. (Квіткí) (ми/нас/нам) замóвили вчóра. Мóжна такóж летіти (літák), алé (квіткí) кóштують дóрого. З (Кíїв) до (Одéса) трéба їхати (пóїзд) 14 (годína): (1) (ніч) і (1) (ранок). (Ми/нас/нам) хóчемо взýти СВ*, щоб їхати з (комфóрт). (Мíй) (дружíна) дуже лóбить їздити (пóїзд): сидíти в (купé), пýти (чай), дивýтisя у (вíкнó), тíхо розмовляти або читáти (кнýга) й не пам'ятáти про (робóта) й (усí) (спрáви), які трéба булó робýти у (Кíїв). Пóтім (ми/нас/нам) мáемо зробýти (пересадка) в (Одéса) на (електрíчка) та їхати пíвгодíни до (мíсце) від почýнку.

В (Одéса) влíтку дуже жárко. (Ми/нас/нам) замóвляємо (нóмер) у (готéль) на (двóе/двох/двом) на (два/дvi) (тíждéнь). Пíсля (Одéса) ми їдемо до (друг). (Він/йогó/йомú) живé в (Херсóн). (Я/менé/менí) мáю (лист) від (друг), де (він/йогó/йомú) пíше, що хóче (я/менé/менí) бáчiti. (Ми/нас/нам) із (дружíна) мáемо ще (два/дvi) (тíждéнь) й хóчемо поїхати до (Херсóн) (30) (лíпень) на 14 (день). (Ви/вас/вам) подóбається (наш) (планi) на (лíто)?

До (зúстрíч),

Рíчард.

15 (тráвень) 1995 р., Лóндон

*СВ [esvé] (спáльний вагóн) – sleeping car

3 Complete the following table.

	стíлéць	пíдлóга	лíжко	коридóр (in plural)	полíцia (in plural)	дзéркало (in plural)
Nom.						
Acc.						
Gen.						
Dat.						
Loc.						
Inst.						

4 Write in full the present and both future tenses of the following imperfective verbs.

(a) пýти

(b) пíсати

(c) їсти

5 Write out in full the past tenses of the following verbs.

(a) читáти

(b) ітý

(c) летíти

- 6 Write out the following sentences, putting the words in brackets into the correct form.

Що (лежати – *past tense*) на (стіл)?

На (він) (лежати – *past tense*) папка.

Що ви (пити – *present tense*) вранці?

Я (пити – *present tense*) (кава). Я (воня) дуже люблю.

З (хто) ви (розмовляти – *past tense*)?

Я (розмовляти – *past tense*) з (новий директор). Ви (знати) (він)?

- 7 Which room is which? Base your answer on the information given below (check unfamiliar words in the vocabulary).

(a) Це гáрна, світла кімнáта. Тут стоїть: канáпа, журнальний стóл, два крісла, телевíзор. На підлóзі лежить кілім, на стіні вісíть велике дзéркало.

(b) У цієї кімнáти є стіл, чотири стільцí, гáзова плитá, холдільник.

(c) Це невелíка кімнáта. Тут стоїть письмóвий стіл, зручнé крісло, вісíть багáто полíцí із книжкáми. На столі – комп'ютер, дíскети, телефон, факс, рúчки, олівцí, кілька пáпок із докумéнтами.

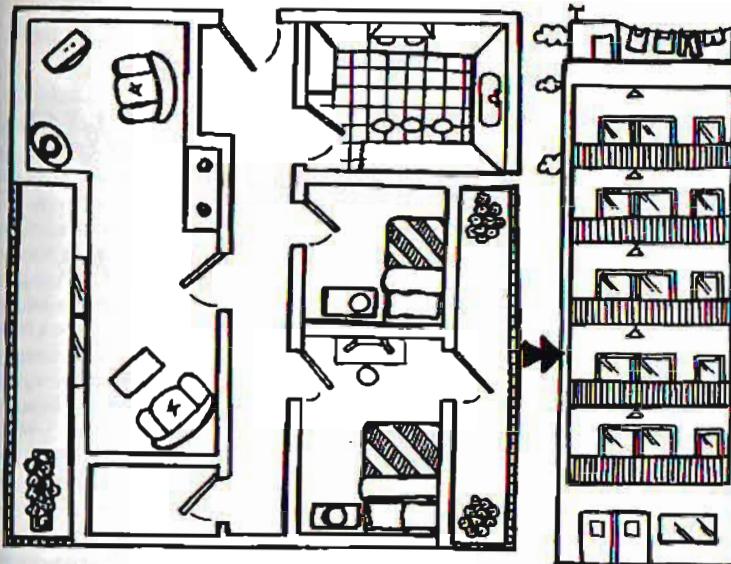
- 8 Flat-hunting (check unfamiliar words in the vocabulary).

Your friend has seen several flats and wants to buy one of them. He gives you a description of all four and a plan of the flat that he likes most of all. Find the flat that matches his plan...

Flat no. 1: У квартíрі 3 кімнáти, велика кúхня, вáнна, туалéт, невелíкий балкóн, коридóр 9 квадратníх métrív.

Flat no. 2: Це двокімнáтна квартíра з кúхнею й хóлом. Вітáльня (20 métrív) з великим балкóном. Вáнна й туалéт окрémo, є комóра (3 métri). У спáльні такóж малéнький балкón.

Flat no. 3: Трикімнáтна квартíра на другому пóверсí, кúхня (10 métrív) з великою комóрою, алé немáє балкóна, вáнна й туалéт малéнькí. Дуже велика вітáльня, а дíв іншí кімнáти – малéнькí (13 і 16 métrív).

Flat no. 4: Трикімнáтна квартíра, трéтій пóверх шести-пóверхóвого будíнку. Велíкий хол, кúхня 13 квадратníх métrív, вітáльня 25 métrív і ще дív окрémi кімнáти, два балкóни, комóра.

11

МИ З ДРУЗЯМИ ХОЧЕМО
ПООБІДАТИ

My friends and I want to have lunch

In this unit you will learn how to:

- address people using the vocative case
- order a meal in a restaurant
- make sense of a menu and identify certain Ukrainian dishes

Діалог 1

In the 'Ukraina' restaurant.

Тарас Добрий день! У вас є вільні столики? Ми з дружинами хочемо пообідати. Нас буде троє. Вони зáраз підйдуть.

Офіціантка Так, пропошу. Де ви хочете сидіти?
Тарас Я думаю, біля вікна, подалі.
Офіціантка Пропошу, сідайте. Ось меню.

(Stephen appears, accompanied by a young lady)

Стівен Тарасе, ти вже тут! Я хочу тебе познайомити із Соломією.

Тарас Бóже мий! Соломіе! Я не знат, що це ти! Треба було здогадатися, адже в тебе такé рідкісне ім'я! Стівене, ми з Соломією знайомі майже сто років! Не перебільшуй! Я ще не такá старá ... Стівене, Ви бачите якій тісний світ! Ми з Тарасом були

Стівен

дружинами, наші батьків товаришуvali. А я збирáвся Вас офіційно представити своému другові ... Який дивовіжний випадок!

пообідати (pf.)

to have some lunch

підійтý (підійдý, підійдesh) (pf.)

to come [closer]

подалі

a bit further off

меню (n, indeclinable)

menu

здогадатися (pf.)

to guess

треба було здогадатися

[I] should have guessed

рідкісний

rare, unusual

адже в тебе такé рідкісне ім'я

after all, you have such a rare name!

майже

almost, nearly

перебільшувати (-ую, -уєш) (impf.)

to exaggerate

я ще не такá старá

I'm not that old yet!

тісний

narrow, tight

світ

world

ви бачите, який тісний світ

you see how small the world is

дитинство

childhood

ми з Тарасом були дружинами

Taras and I were childhood friends

дитинства

to be friends

товаришувати (-ую, -уєш) (impf.)

strange

дивовіжний

chance, occurrence

випадок (gen.: випадку)

Як функціонує мова

1 Nouns

addressing people – the vocative case

You have already seen several examples of the special forms of names used when addressing people:

Тарасе!

Стівене!

Ігоре Івáновичу!

Тетяно!

Соломіе Олексáндровно!

Here is a summary of the endings for names already introduced:

Masculine:**(a) first names***

Nom S.	Івán	Петró	Васíль	Сергíй	Микóла
Voc.	Івáне!	Петré!	Васíлю!	Сергíю!	Микóло!

(b) patronymics

Nom S.	Івáнович
Voc.	Івáновичу!

Feminine**(a) first names****

Nom S.	Ольга	Натáля	Марíя
Voc.	Ольго!	Натáлю!	Марíю!

(b) patronymics

Nom S.	Олексáндрівна
Voc.	Олексáндрівно!

Note: *masculine: -e after a hard consonant or if the name ends in -o; -io after a soft consonant or vowel; -o if the name ends in -a. Ігор might find himself addressed as І́ро, or І́горю!

**Feminine: -o after a hard consonant; -io after a soft consonant; -e after a vowel.

You have also seen that the word for Mr (пан) has a vocative form пáне!, e.g. пáне Тéйлор! (The equivalent word for Mrs (пáні) has no separate vocative form.) God (Бог) can be addressed as Бóже!

In theory it is possible to form the vocative case from every masculine and feminine noun in Ukrainian. You could, if you wished, address your car as машино.

There are no special vocative case endings in the plural, and none at all in adjectives and pronouns. Surnames also do not have vocative forms.

Cultural note

Foreigners will most often be addressed with пан/пáні followed by the first name or surname. This form of address is also perfectly acceptable when talking to Ukrainians, especially if you cannot remember the first name and patronymic! You can also address people using their academic or professional title, e.g. Пáне профéсоре! Пáне дирéкторе!

2 I should have guessed

(For constructions with трéба and the dative case, see unit 6.)

Note how the meaning changes from the present to the past tense:

Менí трéба відвідати своíх українських партнéрів.	I have to visit my Ukrainian partners.
Менí трéба було відвідати своíх українських партнéрів.	I should have visited my Ukrainian partners (with the implication that I didn't.)

Діалóг 2

Our friends order their meal.

Офіціáнка	Перепрóшу, що Ви бúдете замовляти?
Тарáс	Вíбачте, ми зáраз вýрішили. Отже, товаřístvс, що бúдемо юсти?
Стíвен	З холóдних закýсок я беру ікру й овочéвий салáт.
Тарáс	Соломíє?
Соломíя	Я бúду осетрýну і салáт «Вечíрнýй».
Тарáс	А для мéне, прóшу, м'ясné асортí й маринóвані грибí.
Офіціáнка	Бúдете замовляти пéршу стрáбу?
Стíвен	Я бúду борщ.
Соломíя	Я не хóчу.
Тарáс	Я вíзьмú осетróву солýнку.
Офіціáнка	Дрúгі стрáви?..
Стíвен	А що ви порекомендýуетe?
Офіціáнка	У нас дýже смачнé фíлé з грибáми, зарéнки, котлéта по-кýївськí..
Стíвен	О, так, я вíзьмú котлéту по-кýївськí. Я її дýже люблíо.
Тарáс	Я вíзьмú варéнки з картóшкою. А ти, Соломíє?
Соломíя	Я також бúду котлéту по-кýївськí.
Тарáс	Дрúзí, що бúдемо пýти?
Стíвен	У вас є крýмське винó?
Офіціáнка	Так, «Кабернé», «Мускáт», «Массáндра»...
Тарáс	Чудóво, пляшку «Мускáту», будь лáсka.

б'єк	<i>so, well then</i>
товариство	<i>(here:) people! folks!</i>
закуска	<i>hors d'oeuvres</i>
ікra	<i>caviare</i>
овочевий	<i>vegetable (adj.)</i>
салат	<i>salad</i>
осетріна	<i>sturgeon</i>
м'ясні асорті (n, indeclinable)	<i>assorted cold meats</i>
мариніваний	<i>marinated</i>
стрáва	<i>dish, course</i>
борщ	<i>borsch [a soup]</i>
солянка	<i>solyanka [a soup]</i>
осетріова солянка	<i>solyanka with sturgeon</i>
філé (n, indeclinable)	<i>fillet</i>
варéник	<i>varenyk</i>
котлéта	<i>cutlet</i>
по-кіївськи	<i>Kyiv-style, à la Kyiv</i>
картопля	<i>potato(es)</i>
краймський	<i>Crimean</i>
пляшка	<i>bottle</i>

3 Adverbs – Kyiv-style

по-кіївськи

Kyiv-style, à la Kyiv

A whole range of similar adverbs can be formed from adjectives denoting place and countries:

по-англійськи

in the English manner

по-українськи

in the Ukrainian manner

Діалог 3

During lunch:

Стівен О, дуже смачно.

Тарас Я люблю тут обідати. Соломійко, розкажи, що в тебе нового.

Соломія Новин мáло. Як зáвжди, багáто працюю. Розлучíлася з чоловíком, поміняла квартиру, купíла собáку.

Тарас Бóже, і це «мáло новин»?

Соломія Це все відбулося за тí рокí, колí ми не бáчилися. А як ти? Як Вíра?

Тарас О, все гарáзд. Вíра пíше дисертáцію, багáто працює в бібліотéках.

Соломія А ти приїхав у службóвих спрáвах чи на відпочíнок? Прóсто скúчив за Україною, а також булó приéмно скласти компáнію Стівенові. Мýшу сказáти, що тобí дúже пощастило з партнéром. Стівен – ас у свої спрáви.

Соломія Я це вже зрозумíла. З вим дúже цíкáво спíврацювати.

Стівен Дáкую. Сподіваюся на úспіх нашої спíльної спрáви.

Тарас (To the waitress) Мóжна попросítі рахунок? Дáкую.

розкажí, що в тéбе новóго

tell [us] what's new with you

новинá

news item

новýни (pl.)

news

розвлучíтися (з + inst.) (pf.)

to get divorced from

це все

all of this

відбúтися (pf.)

to happen

за (preposition followed by acc.)

*(here:) during,*це все відбулося за тí рокí,
колí ми не бáчилися*over (in a time expression)*

this all happened over the (lit. those)

years that (lit. when) we haven't

seen each other

library

бíбліотéка

to long for, feel nostalgic about, miss

скúчити (за + inst.) (impf.)

to long for

скласти (складý, складéш) (past tense)

to put together, form

скласти складéш (pf.)

to be company [for someone]

мýсити (мýшу, мýсиш) (impf.)

must, to have to

ас

ace

спíврацювати (-ýю, -ýеш)

to collaborate [with]

(з + inst.)

to hope [for]

сподівáтися (impf.) (на + acc.)

bill

рахунок

to ask for the bill

попросítі рахунок

Що в газеті цікавого?

Is there anything interesting in the newspaper? (lit. What's interesting in the paper?)

The construction **в тібі**, involving the preposition **в/у** and the genitive case, is **exactly the same as у/в мене є** (*I have*).

The negative answer would be:

Нічого нового немає.

There's nothing new.

5 During

це все відбулося за ті рокі ... *all this happened during the years ...*

The preposition **за** followed by the accusative case denotes the period of time over which certain things have been achieved, i.e. in this instance Solomiia is now divorced and lives in a different flat with a dog.

Contrast the meaning of **за** with **під час**:

під час обіду ми розмовляли *during lunch we chatted*

i.e. we chatted at the same time as eating lunch; the actions are simultaneous.

6 Asking and asking for

Можна попросіти рахунок? *May I ask for the bill?*

Просити (impf.)/**попросити** (pf.) means to ask for something; it is followed by a noun in the accusative case without a preposition. 'Asking' when a question is involved is **питати** (impf.)/**запитати** (pf.) or **спитати** (pf.). There is no difference in meaning between the two perfective verbs.

Запитай Стівена, чи він любить український борщ. *Ask Stephen if he likes Ukrainian borshch.*

Діалог 4

Plans for tomorrow:

Тарас До речі, Соломійко, ти завтра не дуже зайнята? Я завтра повинен з'їздити за місто, а у Стівена

вільний день. Чи ти можеш побути його гідом? З приємністю. Я можу показати Вам Київ. Я не хочу завдавати вам турбот. Якщо Ви зайняті ... О, це дрібніці. А крім того, я теж маю право на відпочинок. Чудово. Домовилися. Стівене, ми можемо зустрітися біля Оперного театру об 11-й годині дня і підемо на екскурсію. Ви не заблукате?

Стівен Сподіваюся, що ні.

зайнятий	<i>busy</i>
з'їздити (з'їджу, з'їдиш) (pf.)	<i>to make a trip</i>
за (preposition + acc.)	<i>(here:) beyond</i>
з'їздити за місто	<i>to make a trip out of town</i>
чи ти не можеш побути його гідом?	<i>lit. can you not be his guide for a bit?</i>
приємність (gen.: приємності) (f)	<i>pleasure (alt. of)</i>
завдавати (завдаю, завдаєш) (impf.)	<i>(here:) to cause trouble</i>
турбота	<i>to cause [someone] trouble</i>
завдавати турботи (pl.) (+ dat.)	<i>trifle, small matter</i>
дрібніця	<i>it's nothing!</i>
це дрібніці	<i>apart from</i>
крім (preposition followed by gen.)	<i>also</i>
тож	<i>right [to]</i>
право (на + acc.)	<i>excursion</i>
експурсія	<i>to go on an excursion</i>
піти на екскурсію	<i>to get lost</i>
заблукати (pf.)	<i>I hope not</i>
сподіваюся, що ні	

(a) Правда чи неправда

- 1 Соломія і Тарас – друзі дитинства.
- 2 Стівен любить їсти котлету по-кіївськи.
- 3 Тарас замовляє в ресторані пляшку шампанського.
- 4 Соломія нещодавно купила чорного кота.

(b) Дайте відповіді на ці запитання англійською мовою

- 1 What kind of salad did Stephen order?

Солідкі страви

Морозиво: з горіхом
з шоколадом

Напої

Алкогольні
Горілка Українська з пірцем
Коньяк Ай-Петрі
Віна натуральні: Кагор
Каберне
Шампанські віна:
Українське напівсухе
Українське напівсолідке
«Гранд Дюшес»

Гарячі напої

Чай з цукром
з медом
з лимоном
Кава чорна
з цукром
з молоком

Холодні напої, соки

Кава з морозивом
Сік яблучний
Сік апельсіновий

Sweet dishes

Ice cream: with nuts
with chocolate

Beverages

Alcoholic
Vodka: Ukrainian with pepper
Cognac Ai-Petri
Table wines: Kagor
Cabernet
Sparkling wines:
Ukrainian semi-dry
Ukrainian semi-sweet
'Grand Duchesse'

Hot beverages

Tea with sugar
with honey
with lemon
Coffee black
with sugar
with milk

Cold beverages, juices

Coffee with ice cream
Apple juice
Orange juice

It is of course quite impossible to find an exact English equivalent for many of the names of Ukrainian dishes. **Вареники** are very similar to ravioli, stuffed with meat or vegetables. **Деруні** are made from grated potato and served with sour cream (зі сметаною). **Борщ** is a soup made primarily from beetroot with the addition of tomatoes, potatoes, cabbage and other vegetables. **Солянка** has a sourish taste; it can have either a fish or meat base.

напій (gen.: напою)
сік (gen.: соку)

Meals of the day:
сніданок (gen.: сніданку)
обід
підвечірок (gen.: підвечірку)
вечірня

drink, beverage (alt. о/і)
juice (alt. о/і)

breakfast
lunch
tea (meal)
supper

Вправи

- 1 Put the correct form of the preposition з/зі/із in the gap.

Приклад: Він ... мною Він зі мною

чашка ... стілбу
двері ... кімната
стілець ... кухні
дзвонити ... кавінєту
квітік ... стінці

- 2 Compile a Ukrainian menu out of the dishes listed below, putting them into the correct columns.

закуски	перші	другі	напої
страви	страви	страви	

грибій мариновані, борщ український з пампушками,
горілка українська з пірцем, ковбаса, юшка грибна,
коньяк «Ай-Петрі», шампанське напівсухе, кава з молоком,
солянка осетрівська, голубці овочеві, вареники
з м'ясом, омлєт із 3-х яєць.

- 3 You are with a Ukrainian friend Vasyl in the 'Ukraina' restaurant. You know what his likes and dislikes are. Look again at the menu and then answer the questions in Ukrainian.

Василь любить страви з грибів, вареники з картоплею.
Він не любить пампушки й голубці. З напоїв він любить каву з молоком.

- (i) Що вибере Василь із закусок?
(ii) Що він замовить із перших страв?
(iii) Що Василь візьме із других страв?
(iv) Що він буде пити?

- 4 Greet a friend in Ukrainian:

You Hi, I haven't seen you for ages (for nearly a hundred years)! What's new? What's happened over recent months?

X Nothing much. I got married and bought a three-roomed flat in the centre of town.

You I ought to have known! Your life is so quiet!

5 Ordering a meal in Ukrainian:

- (a) What soups do you have? I don't like solyanka.
- (b) You don't have any beer? Do you have a dry white wine?
- (c) I don't eat fish. I would like fried steak with potatoes and salad.
- (d) I'll have the prawns (but without mayonnaise, please), stuffed cabbage leaves and juice of some sort – orange, if you've got it. I don't want a first course.

12

Я Б ХОТІВ ПОГУЛЯТИ
ВУЛИЦЯМИ КІЄВА

I should like to walk the streets of Kyiv

In this unit you will learn:

- something of Kyiv and its history
- more about verbs, adverbs and prepositions denoting directions
- how to be late in Ukrainian

Діалог 1

A meeting by the Opera and Ballet Theatre (11.20 am).

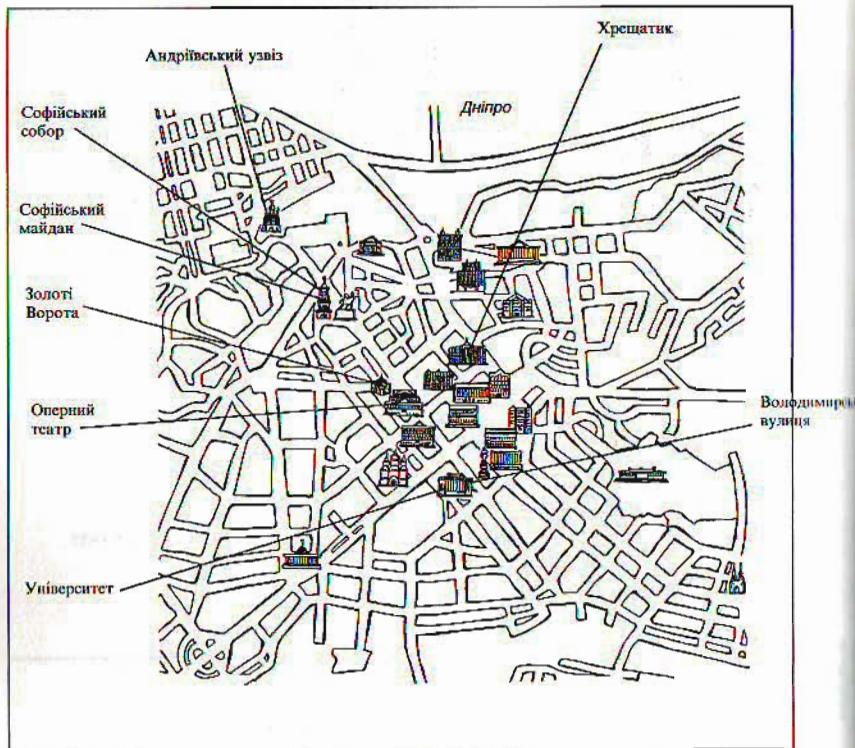
Стівен Добрий день, Соломіє. Вібачте, будь ласка, що я запізнився. Я сів не на той тролейбус. Шкодя, що Вам довелося чекати.

Соломія Нічого, не хвилюйтесь. З кокним може статися. То куди Ви заїхали?

Стівен Я сьогодні війшов вчасно, сів на двадцятий тролейбус і доїхав до Хрестатика. Там я вийшов на кінцевій зупинці й запитав дорогоу до Оперного театру в перехожого. Я йшов швидко, але, на жаль, запізнився на двадцять хвилин.

Соломія Дарма. Все гаразд. Отже, куди ми сьогодні підемо? Я не знаю... Я б хотів погуляти вулицями Києва. Сьогодні такий теплий день. У мене є карта, можна скласти маршрут підорожі...

Соломія Чудово. (They sit on a bench and open the map).

запізни́тися (pf.) *to be late*
тролéйбус *trolleybus*
сісти на тролéйбус *to get on a trolleybus*
не той тролéйбус *the wrong trolleybus*
я сів не на той тролéйбус *I got on the wrong trolleybus*
шкодá *(here: it's a pity)*
довестíться (доведéться; past tense **довелóся**)
 (pf.) (impersonal) *to be forced, have to*
шкодá, що Вам довелóся чекáти *it's a pity that you had to wait*
нічого! *it's nothing, it doesn't matter!*
хвилюватíся (-юся, -юєшся) (impf.) *to worry*
стáтися (3rd person стáнеться) (pf.) *to happen*
з кóжним мóжe стáтися *it can happen to anyone*
зайхатí (зайду, зайдеш) (pf.) *to get somewhere*
то кудí Ви зайхали *so where did you end up?*
вїхатí (вїду, вїдеш) (pf.) *to leave*

to be late
trolleybus
to get on a trolleybus
the wrong trolleybus
I got on the wrong trolleybus
(here: it's a pity)
to be forced, have to
it's a pity that you had to wait
it's nothing, it doesn't matter!
to worry
to happen
it can happen to anyone
to get somewhere
so where did you end up?
to leave

двадцáтий тролéйбус

доїхатí (доїду, доїдеш) (pf.)
 (до + gen.)

вїйти (вїйду, вїйдеш; past tense

вїйшов, вїйшла, вїйшли)

кінцéва зупíнка

я вїйшов на кінцéвíй зупíнцí

запитатí (у/в + gen.) дорóгу

(до + gen.)

перехóжий (adj. functioning as noun)

швидко

запізни́тися на двадцáть хвилин

дармá

маршрут

пóдорож (f)

trolleybus no. 20

to reach, go as far as

(here) to get out
terminus (lit. final stop)
I got out at the terminus

to ask (someone) the way (to)

passer-by
quickly

to be twenty minutes late

(here:) it doesn't matter
route
journey

Дíалóг 2

Solomiia and Stephen start their walk.

Соломíя Так. Ми пíдемо гуляти по найдавнішій частині міста – Старокиївській горі. Ми зáраз на вúлиці Володíмíрській. Ми пíдемо цією вúлицею повз Оперний теáтр до Золотих ворíт, що колиś служíли головнóю бráмою – вíзdom до Кíєва. Золоті ворóта бúдуть ось там, лівóруч. До рéчі, біля Золотих ворíт зáраз є стáнція метró з такóю ж нáзвою, дúже гáрна й новá. Ви ще її не бáчили?

Стíвен Hí. Я вжé їздíв на метró, алé небагáто.

Після Золотих ворíт ми продóвжимо йтí цим же бóком вúлицí, покí дíйдемо до Софíйського майдáну. Там ми подívимося прекрасну пáм'ятку архітектúри та культури нáшого нарóду – Софíйський собóр.

Стíвен Менí так цíкáво Вас слúхати. Ви чудóво знаєте істóрію!

Соломíя Я прóсто дúже любліо Кíїв. Я тут народíлася і не уявляю себé без нього у майбúтньому.

Стíвен А ми пíдемо на Андрíївський узвíz? Мóй знайомí багáто згáдували про нього. Я давнó хóчу його побáчити.

Соломія Я сáме тудí хотіла Вас повестí пíсля відвíдання Софíї.

найдавніший	<i>oldest, most ancient</i>
частíна	<i>part</i>
Старокíївська горá	<i>Old Kyiv Hill</i>
повз (+ acc.)	<i>by, past</i>
золотíй	<i>golden</i>
ворóта (n pl.: gen.: ворíт)	<i>gates (alt i/o)</i>
Золотí ворóта	<i>the Golden Gates</i>
колісь	<i>in former times</i>
служíти (impf.)	<i>to serve</i>
головнýй	<i>main, chief</i>
брáма	<i>city gate</i>
ми пíдемо цíєю вúлицею ...	<i>we'll go along this street to the</i>
до Золотих ворóт, що	<i>Golden Gates which served as the</i>
служíли головнóю бráмою	<i>main gateway ...</i>
в'їзд (до + gen.)	<i>entry (to)</i>
нáзвा	<i>name</i>
з такóю ж нáзвою	<i>with the same name</i>
я вже їздив на мéтро	<i>I've already travelled on the metro</i>
продóвжити (pf.)	<i>to continue</i>
Іти цим же бóком вúлицí	<i>to walk on the same side of the street</i>
пóки (followed by a pf. verb)	<i>until</i>
дíйтí (дійдú, дійдеш) (past tense:	<i>to reach</i>
дійшóб, дійшлá, дійшлý) (pf.)	<i>St Sophia's square</i>
Софíйський майдáн	<i>monument</i>
пáм'ятка	<i>architecture</i>
архíтектúра	<i>listed building</i>
пáм'ятка архíтектúри	<i>culture</i>
культúра	<i>people, nation</i>
нарóд	<i>cathedral</i>
собóр	<i>it is so interesting for me to listen to you</i>
менí так цíкáво Вас слúхати	<i>simply</i>
прóсто	<i>to be born</i>
народíтися (pf.)	<i>to imagine, picture</i>
уявляти (impf.)	<i>I cannot imagine myself without it [Kyiv]</i>
я не уявляю себé без ньбóго	<i>the future</i>
майбútne (n. soft adj.)	<i>St Andrew's uzvíz (alt i/o)</i>
Андрíївський узвíz (gen.: узвóзу)	<i>to recall, mention</i>
згадувати (impf.)	<i>that's precisely where I wanted to</i>
я сáме тудí хотіла вас повестí	<i>take you</i>
пíсля відвíдання Софíї	<i>after visiting St Sophia</i>

(a) Пráвда чи непráвда?

- Стíвен прийшóв на зúстрíч вчáсно.
- Соломíя та Стíвен почíнають прогúлянку на Софíйському майдáні.
- У Кíєві є стáнцíя метró «Золотí ворóта».
- Стíвен хóче побáчити Андрíївський узвíz.

(b) Дáйте вíдповíді на цí запítánnia íнглíйською мóвою

- How late was Stephen for his meeting?
- Did Stephen go to his meeting by underground?
- On what side of Volodymyrs'ka Street will Stephen see the Golden Gates?
- Why does Solomiia know Kyiv so well?

Як функціонúє мóва

1 Pronouns

demonstrative pronouns – цей (this), той (that)

Here are the declensions in full:

(a) Masculine and Neuter singular

Nom.	Acc.	Gen.	Dat./Loc.	Inst.
цей (m)	(inanimate:) цей/це	цього	циомú	цим
це (n)	(animate:) цього		(у/в, на) цьому	
той (m)	(inanimate:) той/те	того	томú	(у/в, на) тому
те (n)	(animate:) того			тим

(b) Feminine singular

Nom.	Acc.	Gen.	Dat./Loc.	Inst.
ци	цио	циї	ций (у/в, на) цій	циєю
та	ту	тиї	тій (у/в, на) тій	тиєю

(c) Plural (all genders)

Nom.	Acc.	Gen.	Dat.	Loc.	Inst.
ци	ци/цих/ (inanimate:)	цих	(у/в, на) цих	цим	цими
ти	ци, ті ти/тих/ (animate:)	тих	(у/в, на) тиХ	тиМ	тими

The demonstrative pronoun **такий** (such, what a ...! followed by an adjective in exclamations) declines exactly like an adjective.

цей (же) (самий)/той (же) (самий) – *the same*
такий же/такий самий – *similar*

The pronoun comprises the demonstrative **цей** or **той** together with **же** and **самий**. **Цей**, **той** and **самий** decline and change gender according to the case and gender of the noun with which they stand. The pronoun can take any one of three forms:

- цей/той же самий
- цей/той же
- цей/той самий

They all mean the same thing. But what do we mean by 'same'? If your friend has a pen that looks in all respects identical to your own, you can say: 'You have the same pen as I do'. In Ukrainian this would be:

У тебе така сама/така же ручка, як у мене.

Такий самий/такий же means 'similar' whereas цей/той самий means 'selfsame'.

The emphatic pronoun сам 'one)self'

The pronoun **сам** declines like an adjective, i.e. its nominative feminine, neuter and plural forms are **сама**, **самб**, **самі**.

Стівен сам робить переклади *Stephen himself makes translations*
з української мови. *from Ukrainian.*
Віра сама прийде. *Vira herself will come.*

This pronoun always refers to animate beings and is often associated with forms of the reflexive pronoun **себé** (see the next unit), e.g.

Я люблю говорити сам із собою. *I like talking to myself.*

It can also have the meaning 'alone':

Стівен живе сам. *Stephen lives alone.*

The adverbial form **саме** means 'namely, exactly, precisely' and emphasizes the word that follows.

самий

на самому початку

at the very beginning, right at the beginning

Самий emphasizes the noun that follows:

Я стояв біля самої стіні.

I was standing right by the wall.

не той ... (the wrong ...)

Я сів не на той тролейбус. *I got on the wrong trolleybus.*

'Wrong' here means 'not the one that is required'. The Ukrainian equivalent is the demonstrative pronoun **той** preceded by **не**.

2 Adjectives into nouns

Some adjectives are used as nouns. They decline like adjectives, and, if they denote human beings, change gender according to the sex of the person signified.

So far you have seen:

перехожий

passer-by

знайомий

acquaintance

лютий

February

майбутнє	<i>the future</i>
минуле	<i>the past</i>
нáбережна	<i>embankment</i>
шампáнське	<i>champagne</i>

3 Alternation of vowels

There have been several words marked in the wordlists with (alt. i/o), (alt. i/e).

Most of these words are nouns, and most of them have **i** (í) in the nominative case and **o** (e/e) in all the other cases.

Here are some examples from previous units:

стíл	на стóлí	бíль	бóлю (gen.)
Львíв	у Львóві	гóсть	гóстя (gen.)
схíд	на схóді	бíк	бóку (gen.)
зáхíд	на зáході	приéмність	приéмності (gen.)
пíвнíч	на пíвночі	рíч	рéчі (gen.)

In some words the alternation takes place in the genitive plural:

Nom. S.	Nom. Pl.	Gen. Pl.
селó	сéла	сíл
—	вóрота	вóріт

The alternation also takes place in verbs:

стóйти	<i>imperative:</i>	стíй!
вестí	<i>past tense:</i>	вів, велá, велó, велí

The necessary information about the words is given in the vocabulary at the back of the book.

4 Alternation of consonants

We have already seen (units 6 and 7) how the consonants **г**, **к**, **х** change to ('alternate with') **з**, **п**, **с** in certain case endings.

There are different sets of alternations

In verbs

- throughout the present tense and related forms of certain first-conjugation verbs, e.g.

бíти – бíжú	<i>imperative</i>	бíжí, бíжíтъ
плáкати – плáчу	<i>imperative</i>	плач, плáчте (to cry)
пиéсати – пишú	<i>imperative</i>	пиши, пишíть
рíзати – рíжу	<i>imperative</i>	рíж, рíжте (to cut)
хотíти – хóчу		

- in the first-person singular of second conjugation verbs, e.g.

платíти – плачú	платíши
водíти – воджú	водіши
просíти – прошú	просіши
возíти – вожú	возіши
їздíти – їжджú	їздиши

with certain consonants the alternation also takes in the third-person plural, e.g.

спати – сплю, спиш, сплять (to sleep)	
любítи – люблю, любиш, любліть	
подивíтися – подивилюся, подивишися, подивляться	
запросíти – запрбшувати	
замовíти – замовліти	

In making adjectives, other nouns and verbs from nouns

рíк – рíчний	
дру́жкíй – дру́жкітн	
дорóга – пóдорож	
прохáння – просíти	

рíчний	<i>annual</i>
дру́жкíй	<i>amicable, friendly</i>
прохáння (n)	<i>request</i>

In forming diminutives

рукá – рúчка	
квíтка – квíточка	
ногá – нíжка	
мúха – мúшка	

5 I'm sorry I'm late

Contrast the tenses: English has a present tense, I am late, whereas in dialogue 1 Stephen uses the perfective past tense: я запізнився. (The imperfective form of **запізнатися** is **запізнюватися**.)

Compare:

Я поспішаю, тому що
запізнююся на поїзд.

*I am in a hurry because I am late
for the train (i.e. there isn't much
time left, but I might still catch it).*

Я запізнився на поїзд.

I missed the train.

 запізнюватися (ююся, -юєшся) (impf.) to be late

6 Getting around

Cultural note:

There are no conductors on some buses, trolleybuses and trams in Kyiv. You should buy your tickets (**квиткі** or **талόни**) in advance from kiosks on the street. Once on board you put your **талон** into one of the little machines fixed on the sides and push the button. The ticket is valid for a journey of any length on the bus (or trolleybus or tram) on which it was punched. If the bus is packed and you cannot easily get to a punching machine, say: **передайте, будь ласка, на компостер** (please pass [my ticket] to be punched) – don't worry, you will get your ticket back! If you fail to show a valid ticket on demand, you will be liable to pay a fine (**штраф**). Ticket inspectors (**контролери**) do not wear uniforms. Most of your fellow-passengers will not in fact punch tickets. This is because they have a one-month **проеїздний** (**квиток**).

The **метрополітен** system in Kyiv is new and still expanding. In order to use it, you first have to buy a token (**жетон**). You insert the token into the slot of one of the automatic barriers and pass through. It is also possible to buy a **магнітна картка** (**magnetic swipe card**) for use on the metro.

There are taxis, both state and private (**таксі**). Always check the fare on the meter (**лічильник**). One special form of taxi is the **маршрутне таксі**, minibuses that operate on fixed routes but which can be hailed anywhere, not simply at bus stops. You pay the driver when you get on board.

7 Asking the way

транспорт

transport (specifically 'public transport')

автобус

bus

тролейбус

trolleybus

трамвай

tram

зупинка

stop

Here are some useful phrases:

Як дістатися до вулиці...

How can I get to ... street?

Як дійти до площа...

How can I get to ... square?

Ви можете їхати автобусом
номер 17.

You can go by a number 17 bus.

Можна їхати сімнадцятим
тролейбусом.

*You can go by trolleybus
number 17.*

Треба їхати тролейбусом 19.

You need a number 19 trolleybus.

Треба/можна сісти на
трамвай номер 20.

*You can/need to get on a
number twenty tram.*

Як дійти до університету?

How can I get to the university?

Де знаходиться ресторан
«Дніпро»?

Where is the Dnipro restaurant?

Ідіть прямо один квартал до
магазину «Квіти», поверніть
праворуч і зразу побачите
вхід до ресторану.

*Go straight on for one block as
far as the florist's shop, turn
right and straight away you'll
see the entrance to the restaurant.*

Note: Як + infinitive form дістатися/дійти (on foot)/доіхати (by transport) is the normal way of asking how to get somewhere.

дістатися (дістаниуся, дістанишся)

to get (somewhere)

(pf.) (до + gen.)
поверніти (повернү, повернеш)

to turn

(pf.) imperative: **поверні!**

on the bus, trolleybus or tram

De трéba зробіти пересáдку на автóbus нóмер 62?
на автóbus нóмер 62?

Where can I change on to a number 62 bus?
You need to change at the stop by the river boat station.

Вам трéба пересísti на зупíнці біля Рíчкового вокзálu.

пересísti (has the same form as сísti) (pf.) пересídatí (impf.) to change (e.g. з автóbusa на метró, з тролéйбуса 20 на автóbus 15)

Public transport is frequently very crowded, and you might find yourself a long way from the doors. You are permitted to push your way through by politely asking your fellow-passengers:

Ви зáраз вихóдите?
Ви бúдете вихóдiti?

Are you getting off now?
Will you be getting off [at the next stop]?

Дозвóльте, будь лáсka, пройтá. Please let me through.

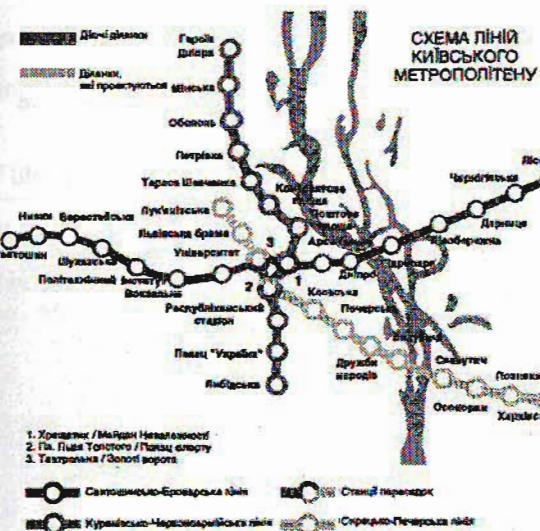
announcements on the underground

Станція «Дніпро». Вíхід на прáву платфórmu This is Dnipro station. Exit to the right.
Оберéжно, двéri зачиняються. Be careful, the doors are closing.
Настúпна стáнція «Гідропárк». The next station is Hydropark.
Стáнція «Пло́ща Льва Толстóго». Перехíd на стáнцію «Палáц спóрту». This is Lev Tolstoy Square station. Change to Palace of Sport station.
Настúпна стáнція «Республікáнський стадíон». The next station is Republic Stadium.

стáнція	station
(Note: Вокзál is a large main-line station)	
вíхід (gen.: вíходу)	exit (alt. i/o)
прáвий	right
лíвий	left
платfórmа	platform
оберéжний	careful
зачиня́ти (impf.)	to close (transitive)
зачиня́тися (impf.)	to close (intransitive)
перехíd (gen.: перехóду)	transfer, crossing (alt. i/o)

Вправи

1 Read through the announcements that you will hear on the underground in section 7 above. Now look at the map of Kyiv underground system and write down what announcements might be made on the section of route that runs between «Вокзáльна» and «Арсенáльна» stations. At all stations on this section passengers leave the carriages on the left-hand side; at «Хрецáтик» station you can transfer to «Майдáн Незалéжностí» station, and at «Театрáльна» station you can transfer to «Золотí ворóта» station.

Map of the Kyiv Underground

2 Answer the following questions, using the possessive pronoun in brackets in the necessary case.

Приклад: Чи íм автомобíлем ми поíдемо в гóстю? (Мíй)
Ми поíдемо в гóсті моíм автомобíлем.

Чи ю собáку звуть Áнта? (наш)

Чи ю дóнці 12 рокíв? (моя)

Чи телевíзор вчóра поламáвся? (нó)

поламáтися (pf.)

to break down

- 3 Put the word in brackets into the required case – don't forget vowel alternation!

- (a) Бáтько живé на (схíд) Україні.
 (b) Літáк летíть прýмо на (záхíd).
 (c) У Карпáтах багáто (горá).
 (d) Моéму сýнові вíсім (рíк).

- 4 Put the verbs in brackets into the required forms of the present tense.

- (a) Микóла (хотіти) летіти до Прáги літакóм, а я зáвжди (їздити) поїздом.

(b) Я не (могтý) купити словник, бо я нíкóли не (носити) вели́кі кни́ги в рукáх.

(c) Я (просити) тебе замóвити дорогé винó, я сьогóдні (платити).

(d) Він зараз (писати) лист дружýні, що не (могтý) приїхати в сéрпні.

- 5 Stephen and Solomiia continue their walk through old Kyiv by going down the street called *Andriyivs'ky uзвiz*.

Примітка: Андріївський узвіз could be translated as St Andrew's Hill, but strictly speaking the word **увзвіз** refers to the road by which goods were transported (**віз**, related to **возити**) up (the meaning of the prefix **у-**) the hill from Podil on the river Dnipro.

Стівен Соломіє, Авдіївська церква – там?

Соломія Так. Ми перейдемо чéрез плошу й за десять хвилин бúдемо біля Андріївської цéркви, якá стоїть на пáгорбі, на самому почáтку Андріївського узвóзу. На узвóзі є багáто картíнних галерéй та художніх салóнів.

Стівен Алé сьогóдні – вихідний день. Художні салони сьогóдні працюють?

Соломія Там буде багато художників, що продають свої картини. Цією гáрною вулицею ми спустимося на Поділ – старий і дуже цікавий район міста.

Стівен Там поруч Дніпро і набережна. А можна потім піднятися фунікулером на Володимирську горку?

Соломія Ми так і зробимо. Володимирська гірка – це чудове місце для прогулянок. Чисте повітря, густа зелень, гарні алеї, прекрасний вид на ріку.

за десять хвилин	<i>in ten minutes</i>
пагорб	<i>hill</i>
на самому початку	<i>at the very beginning</i>
картийна галерéя	<i>picture gallery</i>
художнý салóн	<i>artist's salon</i>
спусти́тися (спущу́ся, спустиш́ся)	<i>to descend, go down (to)</i>
(pl.) (на + acc.)	<i>Podil (the low town) (alt. i/o)</i>
Подíл (gen.: Подóлу)	<i>district</i>
район	<i>Dnipro (the river on which Kyiv stands)</i>
Дніпро	<i>embankment</i>
нáбережна (f adj.)	<i>to ascend, go up (to)</i>
піднійтися (піднімúся, піднімешся)	<i>hill, small mountain</i>
(pl.) (на + acc.)	<i>St Volodymyr's hill</i>
Гірка	<i>pure, clean</i>
Володíмíрська Гірка	<i>air</i>
чистоти	<i>thick</i>
повітря (п)	<i>avenue</i>
гутоти	<i>view (of)</i>
влóя	
вид (на + acc.)	

Independence Square, Kyiv,

13

Я ПРИВІЗ ПРОПОЗІЙЦІЇ ЩОДО
СТВОРЕННЯ СПІЛЬНОГО
ПІДПРИЄМСТВА

*I have brought proposals for the
creation of a joint venture*

Тейлор

фáбrik і закупíвлі обладнання. Ось дáні про мерéжу магазíнів в Україні та інших країнах, які могли б бути зацікáлені у співробітництві з нáми. Це дáже важлива інформація. На жáль, я не мóжу зараз глáбше ознайомитися з розрахунками чéрез брак часу. Я вý словлю свої міркування пíд час наших наступних зúстрічей, колí детáльно вýвчу цí матерíали. Я такóж привіз пíсьмові пропозíції щóдо ствóрення спíльного підпriéмства і можлíвих джерéл фíнансувáння проéкту. Ось для Вáшого розгляду пíлани капіталовkládení і можлíвостí одéржати пóзику в бáнках дéяких країн Европéйського Союзу.

In this unit you will learn:

- about the conditional forms of the verb
- about the comparative and superlative degrees of adjectives
- something about conducting business talks and going shopping for clothes

Дíалог 1

(Note: the style of these dialogues is intentionally much more formal than in previous texts. Stephen is therefore referred to as Тéйлор.)

In Solomiia Maliarchuk's office.

Малýрчук Я маю приéмність привітати Вас в óфісі нашої фíрми. Мóжемо відрáзу розпочáти робóту. Я вже пíдготувáла пакéт докумéнтів, які мóжутъ полéгшигти нашу práцю. Ігоре Івáновíчу, покажіть, будь лáска, нашому гóстю пíдготóвлені папéри.

Тéйлор Дáкую за гостíйний приóм. Це пропозíції нашого фíнансового вíддíлу, перéлік фáбrik, які мóжна включити до нашого проéкту. Це розрахунки кóштів, потрíбних для модернізáції

пропозíція (щóдо + gen.)	<i>proposal (for)</i>
привітати (pf.)	<i>to welcome</i>
відрáзу	<i>at once</i>
розпочáти (розпочиú, розпочиéш)	<i>to begin</i>
(pf.)	
пíдготувáти (-ýю, -ýєш) (pf.)	<i>to prepare</i>
полéгшигти (pf.)	<i>to make easier</i>
práця	<i>work</i>
пíдготóвленí	<i>prepared</i>
пíдготóвленí папéри	<i>the papers that have been prepared</i>
гостíйний	<i>hospitable</i>
приóм	<i>reception</i>
фíнансовий	<i>financial</i>
фíнансовий вíддíлу	<i>finance department</i>
перéлік	<i>list</i>
фáбrik	<i>factory</i>
включити (pf.) (до + gen.)	<i>to include (in)</i>
проéкт	<i>project</i>
перéлік фáбrik, які мóжна	<i>a list of factories that can be included</i>
включити до нашого проéкту	<i>in our project</i>
розрахунок (gen.: розрахунку)	<i>calculation</i>
кошт	<i>cost, expense</i>
потрíбний (для + gen.)	<i>necessary (for)</i>
modернізáція	<i>modernisation</i>
закупíвля	<i>(bulk) purchase</i>
обладнання (n)	<i>equipment</i>
дáні (pl. adj.)	<i>data</i>
мерéжа	<i>net, network</i>
магазин	<i>shop</i>
зацíкáвити (зацíкáвлю, зацíкáвиш,	<i>to interest [someone] (in)</i>
зацíкáвлятъ) (у/b + loc.) (pf.)	

співробітництво	<i>collaboration</i>
магазини, які могли бути засікавлені у співробітництві	<i>shops that might be interested in collaboration</i>
важливий	<i>important</i>
на жаль	<i>unfortunately</i>
глибше	<i>more deeply</i>
ознайомитися (з + inst.)	<i>to familiarise oneself (with)</i>
чезріз (+ acc.)	<i>(here:) because of</i>
брак	<i>shortage</i>
чезріз брак часу	<i>because of a shortage of time</i>
вісловити (вісловлю, віловиши, вісловляти) (pf.)	<i>to express</i>
міркування (n)	<i>consideration</i>
детально	<i>in detail</i>
вивчити (pf.)	<i>to study</i>
коли я вивчу ці матеріали	<i>when I have studied these materials</i>
письмовий	<i>written</i>
можливий	<i>possible</i>
джерело	<i>source</i>
фінансування (n)	<i>financing</i>
роздгляд	<i>scrutiny, inspection</i>
капіталовкладення (n)	<i>capital investment</i>
можливість (деп.: можливості) (f)	<i>possibility (alt. i/o)</i>
позика	<i>loan</i>
можливість одержати позику	<i>the possibility of receiving a loan</i>
європейський	<i>European</i>
союз	<i>union</i>

perfective future to denote the idea of completion of one action in the future before the next action – expressing his opinion – can begin.

conditional

The conditional forms of verbs express:

- the possibility or probability of something happening if certain conditions are fulfilled, e.g.
Я б прийшов, якби я мав час. *I would come, if I had the time.*
- A very polite form of making requests, e.g.
Я б хотів... Ви могли б...? *I should like... Would you please...?*
Чи не можна було б...? *Would it (not) be possible...?*

The conditional mood is formed by adding the particle **би/б** as a separate word to the forms of the past tense, e.g.

хотіти

я хотів би хотіла б
ти хотів би хотіла б
він хотів би
вона хотіла б
воно хотіло б

ми хотіли б
ви хотіли б
они хотіли б

Just as in the past tense, a verb in the conditional mood changes for gender and number, but not person. The particle **би/б** can stand either after or before the verb form, e.g.

Вона хотіла б
Вона б хотіла

The form of the particle – **би** or **б** – depends on the preceding sound. If it is a consonant, use **би**; if it is a vowel, use **б**, e.g.

Я замовив **би**
Я б замовив

іf

‘If’ is a very important word for conditional sentences.

- In unit 4 you met one Ukrainian equivalent: **якщо**. **Якщо** is used to denote a condition that may well be fulfilled, e.g.

Як функціонує мова

1 Verbs

more on aspect

Stephen is going to put forward his views when he has studied the proposals:

Стівен вісловить свої
міркування, коли він
вивчить пропозиції.

(lit. when he will have studied)

In English a type of past tense is used after ‘when’; Ukrainian uses the

Якщо Стівен матиме час, він поїде до Львова.
If Stephen has the time, he will go to L'viv.
Якщо буде дощ, я не прийду. If it rains I won't come.

Note: compare the tense of the verbs after 'if' (present) and якщо (future).

Якщо is sometimes reduced to як in speech:

Як бу́деш у Лондоні, подзвоні́. If you're in London, phone me.

(b) There are some conditions which are unlikely to be fulfilled, e.g.

If Stephen had the time, he would go to L'viv (with the implication that he won't have the time).

If it had rained, I would not have come (but it didn't, so I came).

In such sentences we need a different word for 'if' in Ukrainian: якби. This word consists of two elements, як + би; the presence of the conditional particle би means that the verb automatically goes into the past tense:

Якби Стівен мав час, він би поїхав до Львова.

Якби був дощ, я б не прийшов/прийшла.

- In order to

The phrase щоб налагодити виробництво (in order to arrange production) occurs in dialogue 2. Here щоб (що + б) is followed by an infinitive. There are times, however, when it will be followed by the past tense of a verb:

Я б хотів, щоб Ви подзвоні́ли I would like you to phone me
до мене. (lit. I would like that you should phone me).

Соломія сказа́ла Ігореві Solomiia told Ihor Ivanovych
Івáновичу, щоб він замóвив to book two rooms in the hotel
два нóмери в готéлі. (lit. that he should book).

Note that the subjects in the two parts of each of these sentences are different.

2 Adjectives

degrees of comparison

There are three degrees of comparison:

(1) The positive degree, which serves simply to describe the noun to which it refers (the big house):

вели́кий будíнок

(2) The comparative degree, which is used to make a comparison between two objects, e.g.

Цей будíнок більши́й,
ніж той.

This building is bigger than
that one.

(3) The superlative degree, used to make a comparison between several objects on the basis on one criterion, e.g.

Цей будíнок –
найбільши́й у місті.

This building is the biggest
in town.

formation of the comparative and superlative degrees of comparison

- comparative degree

The comparative degree is formed by inserting the suffix -i- or -ш- before the adjectival ending, e.g.

добрый	добріши́й	kinder*
приéмний	приéмніши́й	more pleasant
простíй	простіши́й	simpler
дешéвий	дешéвіши́й	cheaper
молодíй	молодіши́й	younger, junior
старíй	стáрши́й	older, elder, senior

*The adjective добрый was introduced in unit 1 meaning 'good'; it also means 'kind', and in this meaning only the comparative is добріши́й. See below for the comparative form of добрый (good).

In some adjectives the addition of the comparative suffix causes certain changes, e.g.

важкий	вáжчий	heavier, more difficult
висóкий	вíщий	higher, taller
вузький	вúжчий	narrower
глибóкий	глібіши́й	deeper
далéкий	даліши́й	more distant, further off
довгий	довіши́й	longer

дорогий	дорожчий	dearer
короткий	коротший	shorter
легкий	легший	lighter, easier
низкий	нижний	lower
широкий	широкий	quicker
		wider, broader

глибокий
далекий
шивидкий

deep
distant
quick

Other useful comparatives:

багато	<i>a lot of</i>	більше (+ gen.)	<i>more</i>
мало	<i>a little, few</i>	менше (+ gen.)	<i>fewer, less</i>

The word **ніж** is used between the items being compared; it is exactly equivalent to English 'than'. Another way is to use the preposition **від** and the genitive case, or the preposition **за** and the accusative case, e.g.

Брат старший від мене. *My brother is older than I am.*
Дніпро ширший за Темзу. *The Dnipro is wider than the Thames.*
(Темза)

(Note: the Dnipro, despite appearances, is masculine.)

The comparative form can be emphasized in English by the addition of 'far', 'considerably', 'much', 'yet' or 'even', e.g. my car is much faster/that film was even better. The equivalent words in Ukrainian are:

далеко, багато/набагато	<i>much</i>
куді	<i>far</i>
значно	<i>considerably</i>
ще	<i>yet</i>
навіть	<i>even</i>

Цей фільм ще цікавіший. *This film is even more interesting.*
Река Дніпро значно глибша, *The river Dnipro is far deeper than the Thames.*

superlative degree

The superlative degree is formed by adding the prefix **най-** to the form of the comparative degree, e.g.

добрый	добріший	найдобріший	<i>kindest</i>
приємний	приємніший	найприємніший	<i>pleasantest</i>
молодий	молідший	наймолодіший	<i>youngest</i>

Some comparative and superlative forms are quite different from their corresponding positive forms (compare in English: good – better – best; bad – worse – worst):

великий	більший	найбільший	<i>bigger</i>	<i>biggest</i>
добрый	кращий	найкращий	<i>better</i>	<i>best</i>
(good)				
маленький	менший	найменший	<i>smaller</i>	<i>smallest</i>
поганій	гірший	найгірший	<i>worse</i>	<i>worst</i>

поганій

bad

The superlative degree can also be formed by using **найбільш** before the positive form of the adjective, e.g.

Ця книга найбільш цікава. *This book is the most interesting one.*
Of course the book could be the least interesting one:

Ця книга найменш цікава.

Діалог 2

Малярчук Пропоную переїйті до конкретних аспектів нашого контракту. Наприклад, скільки, на Вашу думку, трéба було б модернізувати фáбrik в Україні, щоб налагодити виробництво бáягу за вáшими технологіями?

Тейлор Я вважаю, що потрібно буде дві фábriki для виробництва жіночого бáягу, однá – що спеціалізується на пошитті чоловічого бáягу, і однé пíдприємство, якé виробляє аксесуári. Я також хотів би включити до нашого проéкту текстильну фábriku, щоб одéржувати якісні тканини.

Малярчук Ми не повинні забувати про вýтрати на транспор-

тuvання і рекламу нашої продукції, а також на електроенергію і страхування.

Тейлор Я візьму на себе переговори з можливими інвесторами. Сподіваюся полагодити ці питання найближчим часом.

Малярчук Ми можемо продовжити цю розмову після Вашої поїздки до Львова, де Ви познайомитеся з генеральним директором однієї з фабрик.

конкретний	<i>concrete</i>
аспект	<i>aspect</i>
контракт	<i>contract</i>
наприклад	<i>for example</i>
думка	<i>thought, opinion</i>
на Вашу думку	<i>in your opinion</i>
modернізувати (-ую, -уєш) (impf.)	<i>to modernize</i>
скільки трέба булó б	<i>how many factories should be modernized?</i>
modернізувати фáбrik?	<i>(lit. ...would it be necessary to modernize)</i>
налагодити (налагоджу, налагодиш) (pf.)	<i>to arrange (here:) by means of technology</i>
за (preposition followed by instr.)	<i>to specialize (in)</i>
технолóгія	<i>sewing</i>
специалізува́тися (-уюся, -уєшся)	<i>to produce</i>
(на + loc.) (impf.)	<i>accessories</i>
пошиття (n)	<i>textile (adj.)</i>
виробля́ти (impf.)	<i>textile factory</i>
аксесуáри	<i>in order to</i>
текстильний	<i>to obtain, receive</i>
текстильна фáбrika	<i>high-quality</i>
щоб	<i>cloth</i>
одéржувати (-ую, -уєш) (impf.)	<i>expenditure (on)</i>
якісний	<i>transportation</i>
тканина	<i>advertising, advertisement</i>
вýтрата (на + acc.)	<i>electrical energy</i>
транспортuvánnia (n)	<i>insurance</i>
реклáma	<i>I shall take upon myself</i>
електроенéргія	<i>investor</i>
страхування (n)	<i>to hope</i>
я візьмú на сéбé...	<i>to settle</i>
інвестор	<i>in the very near future</i>
сподіватися	
полагодити (полагоджу, полагодиш) (pf.)	
найближчим часом	

(a) Прáвда чи непрáвда?

- Стáхів покáзує Стíвенові пропозíцíї щóдо ствóрення страхової компáнії.
- Стíвен прíвіз папéри стосóвно можлíвостí одéржати пóзику у бáнках.
- Майбутнє спíльне пíдприéмство бóude виробляти бляг за сучáннimi зарубéжними технolóгíями.
- Органíзатори спíльного пíдприéмства не повíнні забувáти про реклámu.

(b) Дáйте вídpovídi на цí запитánnia англíйською мóвою

- What did Solomiia prepare for the business meeting?
- How many factories will produce women's clothes?
- Does Stephen suggest that the joint enterprise should buy good quality cloth or make its own?
- Who is going to conduct the negotiations with potential investors?

3 Pronouns

The reflexive pronoun себе

The case forms of this pronoun are very similar to those of the second-person singular pronoun ти, except that it has no nominative case:

Nom.	—
Acc.	себé
Gen.	себé
Dat.	собí
Loc. (на)	собí
Instr.	собóю

Reflexive pronouns in English look like this:

I can see myself in the mirror.

You look pleased with yourself/yourselves.

She locked herself out of the house.

In Ukrainian there is only the one reflexive pronoun, **себé**; it always derives its meaning from the subject of the sentence in which it occurs, e.g.

Я візьмú на *сéбе що робóту. *I'll take this job upon myself.*
Стíвен візьмe на *сéбе що робóту. *Stephen will take this job upon himself.*

Я привíз із собóю пропозíцíї. *I've brought the proposals with me.*

Стíвен привíз із собóю пропозíцíї. *Stephen brought the proposals with him.*

*Note: stress change

Впráви

(Check any unfamiliar words in the vocabulary at the back of the book.)

1 You are out shopping. Say what you want to buy by removing the brackets and making any necessary grammatical changes:

Example: Я хóчу (сíрий, пальтó) = Я хóчу сíре пальтó
Я хóчу купíти сíре пальтó.
Я маю купíти сíре пальтó.
Менí трéба купíти сíре пальтó.

Я хóчу	(чóрний,	плáття).
Я хóчу	(корíчневий,	штáнý).
Я хóчу	(зелéний,	джéмпер)
Я хóчу купíти	(бíлий/жóвтий,	футбóлка)
Я хóчу купíти	(сíнý,	плáвки)
Я хóчу купíти	(чóрний,	колгóти)
Я хóчу купíти	(сíрий,	костíом)
Я маю купíти	(орáнжевий,	шóрти)
Я маю купíти	(велíкий,	свéтр)
Менí трéба купíти	(малéнький,	парасóлька)
Менí трéба купíти	(блакíтний,	спíднíця)
Менí трéба купíти	(фіолéтовий,	плащ)
		сýмка)

1 Say what you would like to exchange, try on or buy by removing the brackets and making any necessary grammatical changes:

Example: Де я мóжу помінáти (грóшí)? = Де я мóжу помінáти грóшí?

помінáти

(a)
Де я мóжу помінáти (дóлари)?
Де я мóжу помінáти (сúкня)?
Де я мóжу помінáти (костíом)?
Де я мóжу помінáти (кравáтка)?

помíрятí

(b)
Де я мóжу помíрятí (плащ)?
Де я мóжу помíрятí (сорóчка)?
Де я мóжу помíрятí (кúртка)?
Де я мóжу помíрятí (окуляри)?

купíти

(c)
Де я мóжу купíти (бíлий, папíр)?
Де я мóжу купíти (чóрний, рúчка)?
Де я мóжу купíти (велíкий, портфéль)?
Де я мóжу купíти (червóний, олíвéць)?
Де я мóжу купíти (малéнький, магнітофóн)?
Де я мóжу купíти (паá, шкарпéтки)?

3 Now say what you like or dislike wearing

Я (не) ношу	(коричневий), (зелений)	кілір
Я (не) люблю	(блілий), (малиновий)	
Я (не) одягаю	(сіній), (фіолетовий)	
Мені (не) подобається	(оранжевий), (жовтий)	
	(блакитний), (сірий)	

4 Situations in which you can practice your Ukrainian.

- (a) Tell your colleague that because of illness you have not brought with you the papers on the setting up of a new company;
- (b) You are in a bookshop in Kyiv. You say that you would like to buy a book about Ukraine for your wife/husband.
- (c) Your Ukrainian friend asks you to go with him/her to buy clothes. Ask him/her about sizes and colours.

5 Practice the comparative and superlative forms of adjectives. Put the following sentences into Ukrainian.

- (a) I need a cheaper room.
- (b) There isn't a cheaper one. You're already living in the cheapest room in the hotel.
- (c) I would like to change this blouse (блузка). It is too small for my wife – she needs a bigger one.
- (d) What is the name of the deepest lake (озеро) in Ukraine?
- (e) Ukrainian is a lot simpler than I thought!

6 Make the following sentences conditional. Check which word for 'if' is being used.

Example: (Я подорожую із сім'єю), якби я мав час.
Я подорожував би із сім'єю, якби я мав час.

- (a) (Олена дивиться телевізор), якщо вона матиме час.
- (b) (Олег покаже нам місто), якщо буде мати час.
- (c) (Сусід працює таксистом), якби мав праві (here: drivers' licence).
- (d) (Онучка допомагає бабусі), якби бабуся жила не такдалеко.

7 Rephrase the following sentences by replacing the underlined word(s) with Я хотів би (I would like), making any other changes that are necessary.

- (a) Можемо відрáзу розпочати робóту.

- (b) Я висловлю свої міркування під час наших наступних зустрічей.
- (c) Пропоную перейти до конкретних аспектів нашого контракту.
- (d) Я візьмú на себе переговóри з можливими інвесторами.
- (e) Ми можемо продовжити цю розмóву після Вашої поїздки.

14

Я ХÓЧУ ВÍКЛИКАТИ
ЛÍКАРЯ

I want to call out the doctor

In this unit you will learn:

- how to describe common ailments
- something about the medical service in Ukraine
- about impersonal verbs
- how to form the comparative and superlative degrees of adverbs

Діалог 1

Conversation on the telephone:

Ольга Алло, це поліклініка? Я хочу викликати лікаря.
 Черговá в реєстратúрі Прізвище хвóрого.
 Ольга Стáхів.
 Черговá в реєстратúрі Ім'я та по-бáтькові ...
 Ольга Ігор Івáнович.
 Черговá в реєстратúрі Рік народження ...
 Ольга 1951-й.
 Черговá в реєстратúрі На що скáржиться?
 Ольга Температúра 38,5, болíть горло, вáжко ковтáти, нéжкіть, загáльна слáбість, його лихомáніть.
 Черговá в реєстратúрі Ваш вíклик прийнято. Чекáйте лíкаря у пérшій половíні дня. Пóки що давáйте хвóрому багáто пíти.

полíклініка	health centre
вíкликати (pf.)	to call out
лíкар (gen.: лíкаря)	doctor
чáрковий	successive, next (as noun:) person on duty
чáрковá	female duty receptionist
реєстратúра	registration
хвóрій	sick; (as noun:) patient
скáржитися (imprf.) (на + acc.)	to complain (of)
боліти (imprf.) (3rd pers. sg.: боліть; pl. боліть)	to hurt
горло	throat
боліть горло	[his] throat hurts, i.e. he has a sore throat
вáжко	[it is] difficult
ковтáти (imprf.)	to swallow
вáжко ковтáти	[it is] difficult [for him] to swallow, swallowing is difficult
нéжкіть (m)	cold (in the head)
загáльний	general
слáбість (gen.: слáбості) (f)	weakness (alt. i/o)
лихомáніти (imprf.) (impersonal verb)	to feel feverish
Його лихомáніть	he feels feverish
вíклик	call
прийнятí (приймú, приймеш) (pf.)	to receive, accept, take
вáш вíклик прийнятó	your call has been accepted
пóки що	for the time being

Як функціонує мóва

1 Nouns

More on declension – лíкар

You can see from the title of the dialogue that the accusative/genitive of the noun лíкар is лíкаря, as if the consonant p were soft. Just treat the word as a bit of grammatical oddity. Here are all the forms of the singular and plural:

	S.	Pl.
Nom.	лікар	лікарі
Acc.	лікаря	лікарів
Gen.	лікаря	лікарів
Dat.	лікареві, лікарю	лікарям
Loc.	(на) лікареві, лікари	лікарях
Inst.	лікарем	лікарями

Another noun that declines like this is **кобзár** (gen.: **кобзарý**), a singer who accompanies himself (they are always men!) on the traditional Ukrainian stringed instrument, the **кобза**. Shevchenko's first book of poetry, published in 1840, was entitled *Кобзár*.

Ihor's name also changes in this way: **Я бáчу Ігоря**. Not all nouns that end in **-p** decline in this way; check the vocabulary at the back of the book.

2 Who has the sore throat?

Болítъ гóрло – [his] throat hurts

It is clear from the context that it is Stakhiv who has the sore throat. If you need to be more precise you can say:

У мéне болítъ гóрло.

I have a sore throat.

У тéбе болítъ головá?

Do you have a headache?

У Соломíї болítъ гóрло.

Solomiia has a sore throat.

У нýого болítъ зúби.

He has toothache.

Note the word order: it is usual for the verb **болítъ/болить** to stand before the part of the body that hurts.

Діалóг 2

In the chemist's shop after the doctor's visit.

Остáп Я хóчу замóвити лíки на сьогóдні. Ось рецéпт.

Жíнка-фармацеüт Так... Мíкстúра бóude готова о четвéртій годíні, а таблéтки мóжете одéржати відрáзу.

Остáп Скíльки платíти?

Жíнка-фармацеüт Платíть до кáси. Ось сúма.

(*Ostap goes over to the cashier, pays and returns with a receipt.*)

Остáп Прóшу (*hands over the receipt*)

Жíнка-фармацеüт Ось таблéтки, а це вáша квítáнцíя на мíкстúру. Лíки мóжна одéржати з четвéртой до сýмoy.

Остáп Дáкую.

рецéпт

фармацеüт

мíкстúра

таблéтка

платíти до кáси (кáса)

prescription

pharmacist

liquid medicine, mixture

tablet

to pay at the cash desk

Діалóг 3

A conversation that evening:

Ольга Як ти зáраз себé почувáеш?

Ігор Дáкую, трóхи кráще, алé менé чомýсь морóзить...

Ольга Ти вýпив лíки?

Ігор Так, ужé двíчí. Ольо, ну чомý менí так не щастíть? Колí багáто робóти і важливо бýти в дóбрíй фóрмí, я ráptom захворíв... Я ще вчóра відчuváv, що менé нýдить, і головá булá гарýча. Менí здавáлося, що я прóсто стóмлений.

Ольга Ти прóсто пíдхопíв вírus. Нíчго, все скóро бýде гарáзд. Тобí трéба відпочíти. Ужé смеркáе. Постарáйся поспáти.

Ігор Менí не спíться, гóрло болítъ.

Ольга Тодí прóсто полéж, відпочíнь. Твóя робóта тебé почекáе.

почувати себе	<i>to feel (well, ill, etc.)</i>
як ти зараз себе почуваш?	<i>how do you feel now?</i>
чомусь	<i>for some reason</i>
морозити (impf.) (here used impersonally)	<i>to chill</i>
мене морозить	<i>I feel chilled</i>
двічі	<i>twice</i>
щастити (impf.) (impersonal verb)	<i>to be fortunate</i>
чому мені так не щастить?	<i>why am I so unlucky?</i>
форма	<i>form, condition</i>
важливо бути у добрій формі	<i>it is important to be in good shape</i>
ралтом	<i>suddenly</i>
захворіти (захворію, захворієш) (pf.)	<i>to fall ill</i>
відчувати (impf.)	<i>to feel, be aware</i>
нудити (impf.) (here used impersonally)	<i>to feel sick</i>
мене нудить	<i>I feel sick</i>
гарячий	<i>hot</i>
підхопити (підхоплю, підхопиш), (pf.)	<i>to pick up</i>
вірус	<i>virus</i>
нічого	<i>(here:) never mind</i>
скоро	<i>soon</i>
відпочити (відпочину, відпочинеш) (pf.) 2nd pers. sg. imperative:	<i>to have a rest</i>
відпочинь	<i>to get dark</i>
сміркати (impf.) (impersonal verb)	<i>to try</i>
постаратися (pf.) 2nd pers. sg. imperative: постараїся	<i>to get some sleep, take a nap</i>
поспати (посплю, поспиш, ... посплять) (pf.)	<i>I can't get to sleep</i>
мені не спіться	<i>then, in that case</i>
тоді	<i>to wait for a bit</i>
почекати (pf.)	

(a) Правда чи неправда?

- 1 В Ігоря болить зуб.
- 2 Остап замовляє ліки в аптекі.
- 3 Ліки можна одержати завтра.
- 4 Ігореві не спіться.

(b) Дайте відповіді на ці запитання англійською мовою

- 1 When will the doctor come to visit Stakhiv?
- 2 What kind of medicine was prescribed for Stakhiv?
- 3 Why does Ostap have to return to the chemist's shop?
- 4 Who advises Stakhiv to drink a lot of water?

3 Verbs

more on tense

Я ще вчора відчував,
що мене нудить.

Yesterday, I already felt
that I was sick.

Contrast the tense forms in the English and Ukrainian sentences. There are two verbs in both: **я відчував** (*I felt*) and **мене нудить** (*I felt sick*). The second verb is in the present tense in Ukrainian, but in the past tense in English. Ukrainian preserves the tense at the actual moment of feeling. 'What was I feeling? – I feel sick'. It would also be possible to say: **Я ще вчора відчував, що мене нудило.**

more on aspect

The dialogue contains several examples of perfective verbs with the prefix **по-**, all of which denote performing the action for a little while:

поспати	<i>to have a sleep, nap</i>
полежати	<i>to lie down for a bit, to have a lie down</i>
почекати	<i>to wait for a little while</i>

The prefix **за-** in **захворіти** denotes the beginning of the action (*to fall ill*).

Impersonal verbs

There have been examples of sentences containing verbs where the performer of the action is not clearly expressed, e.g.

мені здається *it seems to me*

There are similar phrases denoting sickness or state of mind, e.g.

Ігоро лихоманить

менé морозить
її нудить

or good fortune, e.g.

менí таланитъ
її щастить

I am lucky, successful

talanítty (impersonal verb) (impf.) to be lucky, successful

Other impersonal verbs denoting natural phenomena or processes, e.g.

дошитъ	<i>it is raining</i> (infinitive: дошити (impf.))
смркáє	<i>it is getting dark</i> (infinitive: смркáти (impf.))
мрячить	<i>it is drizzling</i> (infinitive: мрячити (impf.))
вечоріє	<i>evening is coming on</i> (infinitive: вечеріти (impf.))

and also

не вистачає	<i>there is not enough of ...</i> (infinitive: вистачати (impf.))
бракує	<i>there is a lack of ...</i> (infinitive: бракувати (impf.))

These verbs are called 'impersonal' because there is no personal subject. A somewhat situation arises in English in phrases like 'it is raining', or 'it seems to me', where the pronoun 'it' certainly fulfills the grammatical function of subject, but does not obviously fulfil any other function usually associated with pronouns, e.g. it does refer to any previously mentioned noun.

Impersonal verbs in Ukrainian share certain grammatical features:

- they have an infinitive, and forms for the past, present and future tenses;
- they have endings only for the third-person singular in the present and future tenses, and the neuter singular form in the past tense;
- they can have the suffix -ся. Indeed some impersonal verbs never occur without it, e.g. менí не спиться.

Those impersonal verbs which relate to human beings take an object in the:

(a) Accusative

Стівена лихоманить
Тарáса нудíло (past)
менé морозитиме (future)

(b) Dative

(c) Dative + Genitive

Стівену щастить

Тарáсу таланить

Стівену не вистачає грошéй.

Stephen doesn't have enough money.

Тарáсу бракує чáсу.

Taras is short of time.

4 Comparative and superlative degree of adverbs

Adverbs form their comparative and superlative degrees in exactly the same way as adjectives, except that the **adjectival ending** is replaced by the **adverbial ending -ше/-іше** (or occasionally **-ші/іші**).

дóбре	кráще	найкráще
погáно	гíрше	найгíрше
рáно	ранíше	найранíше
пíзно	пíзнíше	найпíзнíше
багáто	бíльше	найбíльше
мáло	мéнше	нáйменше

Стівен дóбре розмовляє
українською мóвою, Тарáс
ще кráще знає її, але шайкráще
нією говóрить Соломія.
Сьогóдні я почувáю себе
погáно, але зáвтра бúду
почувáти себе ще гíрше.

Stephen speaks Ukrainian well,
Taras knows the language even
better, but it is Solomiia
who speaks it best.
I feel awful today but I shall
feel even worse tomorrow.

Like the adjectives, the comparative degree of adverbs can be modified with words like **значто** (considerably), **далéко**, **кудí** (far), **ще** (even), **трóхи** (a little). The superlative degree of adverbs can be intensified by the addition of the prefixes **шо-** or **як-**.

An important use of the comparative adverb in Ukrainian is in the phrase structure that corresponds to the English 'as ... as possible', e.g.

якомóга швýдше
якомóга дешéвше

as quickly as possible
as cheaply as possible

6 Joining sentences together

Here are some of the words that are used to join different sentences together to form one whole sentence. Such words are called conjunctions.

- **що (that)** explains what comes earlier. You have seen sentences like this:

Добре, що Ви сказа́ли про це.

Я бачу, що Ви чита́єте українську газе́ту.

Мені пощасти́ло, що я Вас зустрі́в.

Мені здає́ться, що нам слі́д відвіда́ти не лише́ Київ та

Львів.

Я ще вчора відчува́в, що менé нудить, і голова́ була́ гаряча.

Мені здава́лося, що я прόсто стомлений.

- **щоб (для тóго, щоб) (in order to)** – used to denote purpose (see unit 13):

Скільки ... трéба було б модернізува́ти фáбrik в Україні, щоб нала́годити виробни́цтво óдягу ..?

- **якщо, якбý (if)** – used to denote a condition (see unit 13):

Телефону́йте менí, якщó маєте вільний час.

- **тому́ (therefore)** – denotes the result:

Стíвен ніколи не був у Київі, тому́ чéрез годíну ми пíдемо гуляти вулицями міста.

У менé квітка не було, тому́ я заплатíв контролéрові штраф.

- **бо, тому́ що (because)** – denotes the cause:

Ми не заперéчвали, бо були дуже стомлени й голóдні.

Стíвен має кілька словників, тому́ що рóбить перéклади.

Я збира́юся їхати тудí, тому́ що я маю комерційні інтерéси.

You will notice that in each case the part of the sentence introduced by one of these words is separated off from the rest by a comma.

7 Health matters

Швидка допомóга The first point of contact for someone suddenly taken ill in Ukraine is likely to be the **швидка допомóга**, 'fast aid'.

Поліклíніка The translation of **поліклíніка** as 'health centre' is of necessity approximate. A typical **поліклíніка** has facilities that may not always be found in a health centre in this country, e.g. physiotherapy and X-ray equipment.

Температúра 38,5 In Ukraine body temperature is measured not in the mouth but under the armpit, where the normal temperature is 36.6.

Note that in Ukrainian a comma is used instead of a full stop to denote a decimal figure. Such figures are actually read: тридцять вісім і п'ять; тридцять шість і п'ять.

Ти вінів лíки? *Have you drunk your medicine?* In ordinary speech medicines are **drunk**. Hence the phrases: **вініти лíки, таблéтку, порошóк, мікстúру**.

In more official speech medicines are taken, e.g. **приймати лíки, таблéтку, порошóк, мікстúру**.

порошóк (gen.: порошóку)	powder
--------------------------	--------

Tablets for a headache This becomes tablets 'from' a headache in Ukrainian: **таблéтки від головного болю**. Similarly with cough mixture: **мікстúра від кашлю**.

бíль (gen.: бóлю) (m)	pain
головний бíль	headache
кашель (gen.: кáшлю)	cough

Westerners may be surprised by the widespread use of traditional methods of healing in Ukraine. These include:

зелóнка	a green antiseptic liquid
йод	iodine
перокис	peroxide
гручинник	mustard poultice
трави	herbs

Вправи

- 1 Read the Ukrainian words in the left hand column and find their English equivalents on the right:

алергія	<i>injection</i>
бронхіт	<i>massage</i>
діабет	<i>pulse</i>
антибіотик	<i>infection</i>
пневмонія	<i>bronchitis</i>
ін'єкція	<i>analysis</i>
операция	<i>diabetes</i>
інфекція	<i>pneumonia</i>
пульс	<i>antibiotics</i>
таблітка	<i>thermometer</i>
аналіз	<i>mixture</i>
термометр	<i>vitamin</i>
масаж	<i>tablet</i>
мікстура	<i>allergy</i>
вітамін	<i>vitamin</i>

- 2 Read the following text and answer the questions in English:

Учора мені подзвоніла моя підрога Оксана. Вона сказала, що її чоловік захворів. У нього висока температура, головний біль, кашель, нежить. Оксана викликала лікаря. Лікар прийшов, оглянув хвібого і сказав, що у нього грип. Він віписав рецепт і пояснив, як приймати ліки. Оксана побігла до аптеки. Там вона одержала таблітки, краплі й мікстуру.

пояснити (рф.)

краплі (pl., sg.: крапля)

to explain

drops

- Who is Oksana and what did she do yesterday?
- What was her husband suffering from?
- What did the doctor say was wrong with him?
- What did the doctor explain?
- What did Oksana get at the chemist's?

- 3 Choose the right course of action in each instance.

- (a) У хвібого болить горло:

Він (i) єсть морозиво.
(ii) приймає ліки.
(iii) бігає.

- (b) Тетяна захворіла:

Вона (i) скаржиться друзям.
(ii) іде до ресторану.
(iii) викликáє лікаря.

- (c) Ользі потрібні ліки:

Вона (i) замовляє їх в аптекі.
(ii) йде до магазину.
(iii) купує їх на ринку.

- (d) Ігор хвібий. Йому потрібно:

(i) лягти у кінотеатр.
(ii) лежати в ліжку.
(iii) порозмовляти із сім'єю.

- 4 Construct sentences which answer the question.

Example: **Що ви робите вчора?** (дивитися телевізор)

– Учера я дивлюся (ми дíвимося) телевізор.

- (a) **Що люди роблять на стадіоні?**

(грати у футбол/дивитися матч/займатися спортом)

- (b) **Чому Оксана читає підручник?** (учитися в університеті)

- (c) **Чому Остап сміється?**

(читати смішну книгу/дивитися фільм/друг (розвідати смішну історію))

- 5 Situations in which you can practice your Ukrainian. Try writing sample dialogues and checking with the model answers in the Key.

- (a) Complain to your Ukrainian friend that you

- have a headache;
- have no time to run to the chemist's shop to buy tablets for a headache;
- have a sore throat and can't swallow;
- feel feverish, and will have to stay at home for a few days.

- (b) Your Ukrainian friend says that he/she is too ill to go to the health centre to make an appointment with a doctor (use a 'therefore' or a 'because'!). He/she asks **you** to phone the health centre to get a doctor to come out as soon as possible. You do so, and are told by the receptionist that the doctor will call **tomorrow**, in the **second** half of the day, and that your friend should stay (**lie**) in bed. He apologises that he cannot come sooner, but he is very busy – **there** are more patients than doctors in the health centre. You tell your friend what the receptionist told **you**.

15

ЯК ВИ УЯВЛЯЄТЕ СОБІ
ІДЕАЛЬНУ ДРУЖИНУ?What's your *idea of the perfect wife?**In this unit you will learn how to:*

- form and use verbal adverbs
- describe the character and external appearance of other people
- ask for assistance politely
- change the subject

Діалог 1

On a visit to Ursula – the friend of Ihor and Ol'ha – in her flat on the Khreshchatyk.

Ольга (дивлячись на екран телевізора – *looking at the TV screen*) Як мені подобається Кларк Гейбл! У нього такé вродливе обличчя.

Урсула У дитинстві я дуже любила дивитися фільми, в яких він знімався. У нього дуже своєрідні, гарні очі.

Ihor Оль, тобі не здається, що я чимось на нього схожий? Напевно, тому ти вийшла за мене заміж. Тобі сподобалася мої очі ...

Ольга Бóже мій, якé може бути порівняння! Я маю на увазі, що ти в мене кращий за всіх зірок світового кіно! Я досі так вважаю, навіть після 20 [двадцяті] років подружнього життя.

Остап Бráво, дорогі батькі! Цiнью ваше почуття гумору.

- Ігор** Ніяких жартів! Наша мама завжди серйозна.
Олена Чесно кажучи, мені все зрозуміло давні. Вам просто пощастило, що ви знайшли одне єдино ... Стівен, а от як Ви уявляєте собі ідеальну дружину? Зовнішність, характер, професія?
- Тарас** Типове невіянне дитяче запитання ...
Стівен Я не думав над цим, Олена ...
Олена Ну спрівді, дуже цікаво ...

фільм	film
екран	screen
зніматися (impf.)	(here:) to be filmed
своєрідний	original, unique
чимось (inst. of щось; something)	in some way
схожий (на + acc.)	similar (to), like
сподобатися (pf.)	to please
тобі сподобалася мої очі	you liked my eyes
порівняння (n)	comparison
увага	attention
мати на увазі	to mean, have in mind
зірка	star
світовий	(here:) world (adj.)
ти в мене кращий за всіх зірок	you're better than all the stars of world cinema, and you're mine!
світового кіно	(note that зірка is treated as an animate noun because it refers to human beings!)
досі	till now, so far
подружній	married
подружнє життя	married life
цінувати (цінью, цінует) (impf.)	to appreciate
почуттє (n)	feeling
гумор	humour
почуттє гумору	sense of humour
жарт	joke
ніяких жартів!	no kidding!
чесний	honest
чесно кажучи	quite frankly (lit. honestly speaking)
мені все зрозуміло давні	I understood everything perfectly a long time ago
єдино єдино	each other (m + f)
ідеальний	ideal (adj.)
характер	character
типовий	typical
невіянний	innocent
запитаннячко (colloquial, expressive)	tricky little question
думати (impf.)	to think
(When this verb is followed by the preposition над and inst. it has the meaning 'to consider, ponder')	

Як функціонує мова

1 Verbal adverbs

Дивлячись на екран телевізора (looking at the TV screen)

Дивлячись is an example of a present-tense verbal adverb; it is formed from дивітися. There are other examples of present-tense verbal adverbs in the dialogues in this unit: кажучи from казати, буучи from бути, працюючи from працювати. Описавши (from описати) and запарівши (from запарітися) are examples of past-tense verbal adverbs.

Like adverbs they do not change their form, and like verbs they have tense. Verbal adverbs frequently correspond to English verb forms in -ing. Look at the following examples:

Ідучі вулицею, я побачив Walking along the street I saw старого знайомого. an old acquaintance.

The sentence could be changed to: Коли я йшов вулицею ... (As I walked along the street ...).

Говорячи про ідеальну Speaking about his ideal wife, дружину, Стівен зашарівся. Stephen blushed.

Here too we could make a change: Коли Стівен говорив про ідеальну дружину ... (When Stephen was talking about his ideal wife ...).

In both sentences the action of walking along the street or speaking about an ideal wife is carried on at the same time as the action in the other part of the sentence: meeting the old acquaintance and blushing.

In the following examples there is a different relationship between the actions:

Увійшовши до кімнати, Ігор Entering the room, Ihor noticed помітив, що там немає that his wife wasn't there. дружини.

Прочитавши газету, я пішов Having read the newspaper на роботу. I went to work.

One action has to be completed before the other action can be started. The *-ing* forms in the first two examples correspond exactly to Ukrainian present-tense verbal adverbs. In the third the *-ing* form is slightly misleading – Ihor cannot have noticed the absence of his wife until he was already in the room. This and the 'having ...' construction in the fourth correspond to past-tense verbal adverbs.

Formation of verbal adverbs

- Present-tense verbal adverbs are formed from the third-person plural by removing the ending **-ть** and replacing it with the suffix **-чи**. The reflexive particle **-ся** becomes **-сь**:

Infinitive	3rd pers. pl.	verbal adverb
чита-ти	читаю-ть	читаю-чи
писа-ти	пішу-ть	пішу-чи
і-ти	іду-ть	іду-чий (note stress!)
працювá-ти	працюю-ть	працюю-чи
смія-ти-ся	смію-ть-ся	смію-чи-сь
диви-ти-ся	дивля-ть-ся	дивля-чи-сь

The verbal adverb **будучи** is a slight exception, it is formed from the third-person plural future tense (**буду-ть**) of the verb **буті**.

- Past-tense verbal adverbs are formed by adding the suffix **-ши** to the masculine singular past-tense form of mainly perfective verbs. Here again **-ся** becomes **-сь**:

masc. sg. past tense	past-tense verbal adverb
сказáв	сказáв-ши
увійшóв	увійшóв-ши
принíс	принíс-ши*
засміяv-ся	засміяv-ши-сь

*the combination of letters **-ши-** is pronounced as a long 'sh' sound.

Use of verbal adverbs

Like verbs, verbal adverbs can also have objects (examples 1 and 2):

Дивлячись фільм без Клárка [While] watching a film without
Гéйбла, Ольга заснúла. Clark Gable Ol'ha fell asleep.

Вíпивши кáву, я пíшóв
на робóту.
Ми розмовляли, сíдячи
за столóм.
Захворíвши, Стáхів не мíг
працюváти.

After I had drunk (lit. having drunk)
[my] coffee I left for work.
We chatted sitting at the table.
After he fell ill (lit. having fallen ill), Stakhiv was unable to work.

Note: The doer of the action is the same in both parts of the sentence and that the part of the sentence containing the verbal adverb is set off in writing from the rest by a comma.

Verbal adverbs often occur in set expressions such as:

чéсно кáжучи, щíро кáжучи quite honestly

When preceded by the negative word **не** Ukrainian verbal adverbs translate English 'without' + the *-ing* form of the verb, e.g.

не будучи нудною
ми йшли вúлицею не
поспíшаючи

without being boring
we walked along the street
without hurrying.

2 The reciprocal pronoun – one another/each other

Вам пощастило, що ви
знайшли однé óдного.

You were lucky to have found
one another (each other).

The forms of this compound pronoun are:

однí óдного for (m + m) однá óдни for (f + f)
однé (neuter!) óдного for (m + f)

The case of the first part always stays the same (n); the second half can change according to its function in the sentence. Any preposition comes before the second part, e.g.

Вони розмовляли одíн з óдним (m + m)/однá з óдною (f + f)/
однé з óдним (m + f)

They were talking to (lit. with) each other.

3 More on impersonal sentences

The phrase **У нас так кáжуть** (That's what people say here/That's

what is said around here) occurs in dialogue 2 in this unit. The verb is in the third-person plural form with no subject (*воні*); in the past tense the verb is in the plural form:

Стівенові сказали, що ...
У газетах пишуть, що ...

Stephen was told that ...
The papers are saying that ...
(lit. it is written in the papers)

You might see a notice saying:

У НАС НЕ КУРЯТЬ

NO SMOKING

Діалог 2

The debate continues.

Стівен Щиро кáжучи, я вважаю, що сучасна жінка має бути самостíйною, незалéжною, актиvною. Стосóвно ж дружíни ... Напéвно, якбí я навáжився одружíтися, то вýбрав би жíнку, якá має солíдну профéсíю, можлíво, свíй бíзнес ... Вонá повíнна бути розумною, спокíйною, розsúдливою, не бúдучи нудníм. З весéлим хáráкterom, із гúмороm.

Ігор "Сéрце з пéрцем" ...

Стівен Що?

Ігор У нас так кáжуть.

Ольга Ще кáжуть "чорт у спíдніці" ...

Ігор Це про тéбе.

Остáп Ну гóді вам!

Олéнка А портрéт?

Стівен Я ще не вýзначився.

Олéнка Ну всé-таки ... Якого кóльору очí? Чóрні? Сíні?

Стівен Нí, менí подóбаються зелéні.

Олéнка А вóлбсся?

Остáп Якщó вонá зáймáє керíвнú посáду, працюючи цíлыми днýми, то, мáбуть, сýве.

(they all laugh)

Стівен Волóсся тéмне. Я дúмаю, вонá булá б шатéнка. Я, здаéться, зnaó однú дúже незалéжну й розумну жíнку, якá вídpovídáе цíomu óписовí. Описávши її портрéт, ти ще забúв сказáти, що вонá невисóка й

одягáється дúже елегáнтно, бо за фáхом – худóжник-модельér.

(зашарíвши – *blushing*): Я не мав нíкóго на уvázi конкретно.

Тарáс Це менí здалóся.

сучáсний	contemporary
самостíйний	self-reliant
незалéжний	independent
актиvний	active
стосóвно (+ gen.)	as for ...
навáжитися (pf.)	to dare, resolve
солíдний	solid
розумний	intelligent, clever
спокíйний	calm
розsúдливий	prudent, sensible
нудníй	boring
весéлий	merry
сéрце з пéрцем	lit. a heart with pepper
чорт	devil
чорт у спíдніці	lit. a devil in a skirt
гóді!	enough!
ну гóді вам	come on, that's enough from you!
вýзначитися (pf.)	to be clear (about something)
бóко (pl.: бóci; gen. pl.: очéй; inst. pl.: очýma)	
вóлбсся (n)	eye
керíвнýй	hair
посáда	leading
займáти керíвнú посáду	position
працюючи цíлими днýми	to occupy a top job
шатéнка	working for days on end
óпис	woman with chestnut hair
описáти (опишу, опýшеш) (pf.)	description
описávши її портрéт	to describe
невисóкий	having described her portrait
елéгантний	short, not tall
бо	elegant
худóжник	because
худóжник-модельér	artist
зашарíтися (pf.)	fashion designer
зашарíвши	to blush
нíкóго (acc. and gen. of нíкто)	blushing (lit. having blushed)

(a) Правда чи неправда?

- 1 Үрсула любить фильмы, в которых снималась Кларк Гейбл.
- 2 Ольга вважає свого чоловіка кращим за всіх зірок світового кіно.
- 3 Сучасна жінка має бути самостійною, незалежною, активною.
- 4 Стівен вважає гарними зелені очі.

(b) Дайте відповідь на запитання англійською мовою

- 1 Who is always serious?
- 2 Who asks Stephen to describe his ideal wife?
- 3 What is Stephen's idea of his future wife's character?
- 4 What does he say about her profession?

4 Stop it! That's enough!

One way of getting someone to stop doing something is to say **Ну го́ді вам!** The **ну** at the beginning means that the message is friendly – 'Oh, come on now, that's enough!'

If things are getting out of hand, you can also say:

Досить!	<i>That's enough!</i>
Зупинітесь!	<i>Stop!</i>
Припиніт!	<i>Stop [doing whatever it is you're doing]!</i>

Note: both **зупинітесь** and **припинітъ** are second-person plural imperatives, from **зупинитися** and **припинити**, respectively.

5 Ways of getting information out of people

When Stephen hesitates, Olenka tries to wheedle information out of him with:

Ну спра́вді	<i>Oh, but it really is [very interesting]!</i>
Ну всé-таки	<i>But all the same ...</i>

with a suitably pleading tone on the **ну**.

In more everyday conversations you can seek a reaction with:

Тобі/Вам не здається?	<i>Doesn't it seem to you?</i>
Ти не помітив/	<i>Don't you think?</i>
Ви не помітили?	<i>Have you noticed by any chance...?</i>
Чи ти не знаєш/	<i>You don't happen to know,</i>
Чи ви не знаєте?	<i>do you?</i>

Seeking information by asking a negative question is very polite in Ukrainian. When asking the way begin your question with **Ви не** **відкажете ...?**, e.g.

Ви не скажете, як доїхати до університету?	<i>Could you please tell me how to get to the University?</i>
--	---

With an extra degree of deference:

Ви не могли б сказати ...?	<i>You couldn't by any chance tell me ...?</i>
----------------------------	--

6 Exclamations

An obvious expression of surprise is **Бóже мíй!** (*My God!*). Depending on intonation and context **ах!** and **ох!** can express surprise or fear (*oh!*, *ah!*), or sorrow (*alas, oh dear*).

Ой is another useful exclamation of surprise, particularly when used with another word:

ой нéне!	<i>(related to нéня, a familiar word for mother)</i>
ой мáмо мéй!	
ой лíшенько!	<i>(oh, how awful! лíшенько is a diminutive form of лíхо (woe, misfortune))</i>
овá!	<i>(expressing amazement: you don't say!)</i>

Бірдо! is used as an expression of approval, either genuine or ironic, in the same way as English 'Bravo!'.

The much-used **ну** can represent a variety of emotions, again depending on intonation and context. In the previous unit Ihor used it to give vent to his frustration: **ну чому мені так не шаститъ?** (*just why am I so unlucky?*). **Ну** can also be used as encouragement – 'come on!', 'get on with it'.

7 *Changing the subject*

Note how Olenka shifts from her parents – ‘you were fortunate in finding each other’ – to directing a very personal question at Stephen: **а от як** Ви уявляєте собі ідеальну дружину? (Now just how do you picture to yourself your ideal wife?). **ОТ** is a ‘pointing’ word like **осн** (here is), but is more frequent in phrases like this one, or in exclamations:

от тобі й на!
от тобі!
от як?!

well, I never!
take that!
really?! You don't say?!

8 *Типове невійнне дитяче запитаннячко* (a typical innocent childish little question)

There is irony here. The question is of course not innocent; the speaker’s intentions are shown by the ending on **запитаннячко**. The normal Ukrainian word for question is **запитання**. The ending gives the word the flavour of ‘tricky little question’. This is part of the process by which Ukrainians can change words in an emotional sense, more often to signify endearment than in an ironical sense.

There is very little scope for doing this in English, with just a few words like ‘mummy’, ‘daddy’, ‘mumsy’, ‘granny’ and so on. It is certainly not possible to produce whole chains of derivatives from personal names. Olenka is so called because she is the young daughter of the family and the form is affectionate; she could also be addressed as **Олена**, **Олена** or **Ляля**. Every family has its own traditions. Even the business-lady **Соломія** may, in the right circumstances, find herself become **Соломічка**, **Солоня**, **Соля**, **Мія** or **Ія**. Although a foreigner, Stephen will probably not be spared such treatment; the temptation to turn his name into the Ukrainian **Степан** or **Степан**, and thence to **Степанко**, **Степанчико** and on to **Стєць** might be too great to resist.

There is even scope for emotion in adjectives. ‘Chubby’ in Ukrainian is **пухкій**. A baby, however, may well be ‘all nice and chubby’ – **пухкінький**. If the baby is ‘all nice and clean’ as well, he could be described as **чистенький** or **чистісілький** rather than plain **чистий** (clean). Emotion does not have to be involved. **Гарний** when applied to human beings can mean either ‘beautiful’ or ‘handsome’; **гарненький** will almost always be used with reference to women in the meaning ‘pretty’.

8 *Another little word – ж*

Стосовно ж дружини

now as far as a wife is concerned...

The single letter **ж** is called an **emphatic particle**, i.e. it puts a lot of emphasis on the word that it follows. Like **ОТ** above, it can also be used to change the direction of a sentence.

Some more examples:

Що ж вона сказала на це?
Idi ж геть звідси!

So just what did she say to that?
Oh do clear off out of here!

Вправи

1 Practise describing appearances.

Here are some phrases for you to practice. Use the vocabulary at the back of the book.

Як він виглядає?

У нього тім'яне волося. Він гарний, має прямий ніс, сірі очі, чорні брови, невелику тім'яну бороду й вуса. Я думаю, що в нього дуже гарні вій; тімні й довгі. І ще мені подобається його смагливі шкіра й тонкий пребіль.

Описіть її зовнішність

Вона гарненька. У неї відкрите, привабливе обличчя. Вона має хвильсте біляве волося й світлу шкіру. Очі в неї кірпічеві, ніс маленький. Щоки й губи в неї рожеві, і всім подобається її чарівна посмішка.

• **facial features**

У нього/нії:

сірі (кірпічеві) очі

прямий (кирпічевий) ніс

довгі (густі, руді) вій

рум'яні (бліді) щоки

пухкі (тонкі, піовні) губи

бліді/рум'яне обличчя

У нього/нії на обляччі змібршки, ластовіння.

Чи Стівен носить окуляри?

Чи Соломія носить сережки?

● hair

Він лисий.

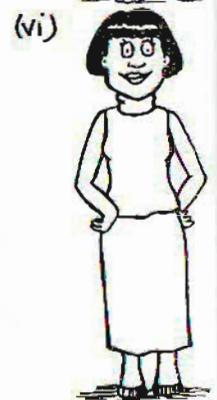
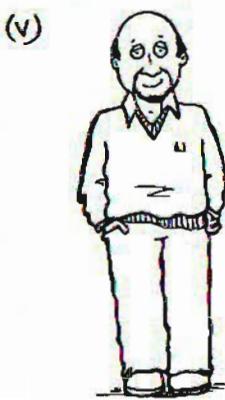
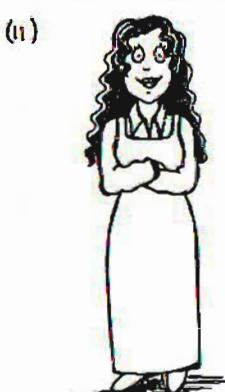
У нього/нії прямé/хвильє/кучеряве
воло́сся.

Він має зали́сину. У нього тёмна бородá/світлі/руді ву́са.

● height

Мій тато висо́кого зросту. (зріст: gen.: зросту) (alt. i/o)

Моя ма́ма середнього зросту. Мій брат низького зросту.

- 1 Look at the portraits of our old acquaintances. Taras, Solomiia, Stephen, Vira, Ihor and Ol'ha are among them. Try to guess who is who, using the information below.

Taras Висо́кий, солі́дний, пòвний. Воло́сся світле. Має гáрні ву́са. Носить окуля́ри.

Соломія Вродли́ва, невисо́ка, смаглýва. Очі вели́кі, воло́сся тёмне, хвильє, добре.

Стівен Елегантній, висо́кий, в окуля́рах. Блондін, очі невели́кі, серйозні.

Віра Воло́сся кучеряве. Обляччя пòвне, піс малéнький, кирпáтий, на нòсі – ластовіння. Носить вели́кі серéжки.

Igor Міцній, невисо́кого зросту. Лоб висо́кий, із зали́синами, тёмне воло́сся і невели́ка бородá. Ніс вели́кий.

Ольга Шатéнка, воло́сся корóтке, прямé. Очі вели́кі, пòвні губи, весéле, гáрне обляччя.

- 2 Parts of the body are listed in the left-hand column; there are descriptive adjectives in the column on the right. Put each adjective with the most suitable noun, changing the form wherever necessary.

лоб
воло́сся
очі
обляччя
піс

кирпáтий
смаглýвий
блáвий
висо́кий
карий

- 3 Write out the following sentences in full in Ukrainian, translating the English phrases wherever necessary. Put the Ukrainian words in brackets into the correct case form.

- (a) Я запросяв її в кіно, тому що (I liked her eyes).
- (b) (Have you thought about) (наша пропозиція) пообідати зáвтра разом в (ресторан)?
- (c) Я люблю, коли моя дружина (dresses very elegantly).
- (d) У мене гáрна машина, алé в (мій друг) – (an even better one).
- (e) Чи твоя сестрá (is like your father)?

16

ПÓЇЗД ПРИБУВÁЄ НА
ПÉРТУ КÓЛЮ

The train arriving on track number one ...

In this unit you will learn:

- about train travel in Ukraine
- about indefinite and negative words
- about participles and passive sentences

Діалог 1

Taras, Stephen and Andrew are on Kyiv railway station, listening intently to the announcements:

Швидкий пóмія нóмер 11 сполúченням "Кíїв – Сімферóполь" прибуває на пéрту кóлю. Нумерáція вагóнів з головýй пóїзда.

Тарáс Ви чули? Це наш пóтяг.

Стíвен Якá платфóрм?

Ендрю Здаéться, пéрша, так?

Тарáс Так. Це дúже зручно.

(One hour late in a compartment of the Kyiv-Sinferopol express):

Провіднýця Будь лáска, вáші квítki. I приготýйте грóті на постéль.

Тарáс Ось, прóшу, квítki.

Стíвен Скажíть, будь лáска, о котрý годíні ми бúдемо в Сімферóполі?

Провіднýця	За рóзкладом ми прибуваємо зáвтра о десятýй сóрок ранку.
Ендрю	Мóжна попросíти чáю?
Провіднýця	Так. Вам зáраз принести?
Тарáс	Менí не трéба, дúже жárко. Хóчется чого-нéбудь холóдного. Я бúду пýти вóду, якý ми купíли в дóрбóгу...
Стíвен	А я б вýпив чáю з вéлкýм задовóлènýм.
Ендрю	Будь лáска, дíв скýлнki.
Провіднýця	Дóбре. (She leaves)

кóлія	track, (here:) platform
швидкий пóтяг	express (lit.: fast train)
пóїзд	train (means exactly the same as пóтяг)
спolúчення (n)	connection
спolúченням (Inst. sg.)	(here:) on the route
нумерáція вагóнів з головýй пóїзда	the carriages are numbered from the head/front of the train
приготувáти (-ýю, -ýеш) (impf.)	to prepare, get ready
постéль (gen.: постéлі) (f.)	bedding (alt. i/e)
рóзклад	timetable
за рóзкладом	according to the timetable
вáм зáраз принести?	Do you want me to bring it right away?
[менí] хóчется чого-нéбудь	I feel like something cold
холóдного	
я бúду пýти вóду, якý ми купíли	I'll drink the water that we bought
в дóрбóгу	for the journey
окýнка	glass (for long drinks, incl. tea!)

Як функціонýє мóва

1 Something cold – що-нéбудь холóдне

Taras wants something cold – in the genitive. It might be more accurate to say that he wants anything (чого-нéбудь) cold – it doesn't matter what. Andrew asks for tea – also in the genitive. Here we have more examples of the 'partitive' use of this case; Andrew is in fact asking for some tea.

2 Interrogative pronouns Хто? and Що?

Here are the full declensions:

Nom.	хто	що
Acc.	кого	что
Gen.	кого	чого
Dat.	кому	чому
Loc.	(на) кому	чому
Instr.	ким	чим

3 Indefinite pronouns, adjectives and adverbs

Examples of indefinite pronouns in English are 'someone', 'anything'; 'some' is in indefinite adjective; 'anywhere' is an indefinite adverb.

You already know **щось** (*something*). It changes its form exactly like the question word **чи**, except that its instrumental is **чимось** (*in some way*). We can produce other indefinite words by adding **-сь** to the corresponding question words:

хто?	who?	хтось	<i>someone</i>
де?	where?	десь	<i>somewhere</i>
куді?	{to} where?	кудісь	<i>[to] somewhere</i>
який?	what kind of?	якийсь	<i>some kind of</i>
чому	why?	чомусь	<i>for some reason (or other)</i>
коли?	when?	колісь	<i>at some time (or other), sometime ago</i>

Other indefinite words can be formed by adding the prefix **де-**:

дехто and **дешо** mean the same as **хтось** and **щось**, although **дешо** can be used before adjectives to mean 'a little', 'rather', e.g. **дешо більше** (*a little more*). **Деякий** has the sense of 'a certain'.

In most instances these Ukrainian words are associated with the English 'some'. To be more indefinite English uses 'any'. The Ukrainian equivalents are:

хто-небудь *anyone*
що-небудь *anything*

де-небудь *anywhere*
коли-небудь *at some unspecified time, at any time, ever (in the future or in questions, e.g. Ти коли-небудь працюєш у дому? Do you ever work at home?)*

It is not always easy to determine when to use a word with **-сь** or **небудь**. Perhaps the most useful distinction is that words with **-сь** will probably be associated with verbs in the past tense, and those with **небудь** tend to occur in questions, or with future tense or conditional verbs.

Чи ти знайшов що-небудь *Did you find anything interesting in the bookshop?*

Так, я купив щось дуже *Yes, I bought something very interesting.*

Чи ви були де-небудь учора? *Did you go anywhere yesterday?*

Я десь його бачив, але не *I've seen him somewhere, but can't remember where.*

Even more indefinite are the words prefixed with **буль-**:

буль-хто	<i>anyone at all</i>
буль-яка фабрика	<i>any old factory</i>
буль-коли	<i>at any time, ever</i>
Будь-хто може це зробити	<i>Absolutely anyone can do that.</i>
Я можу це зробити	<i>I can do it at any time.</i>
буль-коли.	

There are other ways of making indefinite words in Ukrainian, but you need only to be able to recognise them, e.g. **абіхто** (*whoever, no matter who*), **абіяк** (*any old how*). The word **казна** means 'the devil only knows!'

4 More on relative pronouns

The relative pronouns ('who', 'which', 'that') in Ukrainian are **якій**, **якіті**, **чи**. Remember that they take the gender of the noun to which they refer:

Я випив воду, яка була в *I drank the water that was in the*
холодильнику. *fridge.*

(**Воді** is the object of the verb **випив**, and is therefore in the accusative case. **Яка** is feminine in gender because it refers to **вода** but is in the nominative case because it is the subject of the verb **була.**)

Я ві́пив вóду, якý купíв
у дорóгу. *I drank the water which I had
bought for the journey.*

(Here якý is accusative as the object of the verb купíв.)

Діалóг 2

The trio settle in for their long journey.

- Тарáс** До рéчі, ви б не хотіли чого-нéбудь поїсти? Як тільки я сідáю в поїзд, я відрáзу чомусь дуже хóчу юсти.
- Стíвен** Я маю пéчиво, бутербрóди та яблука. І ще якісь цукéрки.
- Ендрю** Я теж зáвжди беру щось у дорóгу. У ме́не ціла сúмка продúктів.
- Провіднíця** Ось ваш чай. З вас сóрок копíйок.
- Стíвен** Дáкую.
- Ендрю** Вíбачте, будь лáска ... Прибуття до Сімферóполя за рóзкладом?
- Провіднíця** Так. (*she leaves*)
- Тарáс** Ендрю, ти не мóжеш відчинíти вíкно?
- Ендрю** ... Нíчого не виходíти!
- Тарáс** Тréба натýснути на рóчку і потягтý вниз ... О, тепéр дóбре. Свíже повíтря!
- Ендрю** Я сьогóдні з приéмністю спáтиму на вéрхній полíці, там прохóлóдніше, якíцо відчинéне вíкно.
- Стíвен** Як би там не булó, а менí ще трéба прочитáти цíлу пáпку папéрів, у ме́не зáвтра в Сімферóполі напрúжений день, багáто зúстрíчей з колéгами.

як тільки	as soon as
сідáти в поїзд	to get on a train
цукéрка	a sweet, candy
цíлий	whole
продúкти (usually pl.)	food
нíчого не виходíти!	it's no good, nothing happens
натýснути (pf.) (натýсну, натýснеш)	to press (on)
(на + acc.)	to pull
потягтý (потягнý, потягнеш) (pf.)	upper, higher
вéрхній	

нижнíй
полíці
відчиненýй
як би там не булó

lower)
(here:) berth
open
however that may be

(a) Правда чи неправда?

- 1 Швидкýй поїзд нóмер 11 прибувае на четвéрту кóлію.
2 Стíвен узýв у дорóгу котлéти, сир і полуницю.
3 Прибуття до Сімферóполя за рóзкладом.
4 Ендрю спáтиме в купé на нижнíй полíці.

(b) Дáйте вíдповíдь на цí запитáння англíйською мóвою

- 1 What does Taras give the carriage attendant?
2 How much does a glass of tea cost?
3 How do you open the windows on a train in Ukraine?
4 What has Stephen taken to read on the journey?

8 Negative pronouns, adjectives and adverbs

Compare these words with the indefinite words above:

ніхтó	no-one
ніщó	nothing

(the second part of these two words declines in the usual way; the genitive case of ніщó, нíчого, often functions as the subject of the sentence)

нікýй	no (kind of)
ніде	nowhere
нікуди	(to) nowhere
ніколи	never
ніхк	nohow

To this list should be added:

жóден/жóдний	no (adj.)
--------------	-----------

Here are some examples of usage:

Я ні з кім не розмовляв.	<i>I didn't speak to anyone</i> (note that the preposition comes between ні and the following case form of хто).
Стівен ніколи не був в Україні.	<i>Stephen has never been to Ukraine.</i>
Вони нікуди не пішли.	<i>They haven't gone anywhere.</i>
Немає ніякого сумніву ...	<i>There is no doubt ...</i>

сумнів

doubt

6 Participles

Participles are adjectives formed from verbs; they can be used to replace a relative clause, i.e. part of a sentence introduced by one of the relative pronouns 'who', 'which', 'that':

The boy **running** (participle)
along the street is my son.
I am reading a novel **written**
(participle) by Dickens.

The boy who is running
(relative clause) ...
... *a novel which was written*
(relative clause) ...

As adjectives, participles in Ukrainian change according to the gender and case of the noun which they accompany, but like verbs they can have tense and be either active (e.g. *running*) or passive (e.g. *written*). Only past-tense passive participles are in regular use. Many quite ordinary adjectives are historically active past participles, but you do not need to know this in order to be able to use the words concerned.

passive past participles

The word **вдягнений** (*dressed*) is an example of a passive past participle. Some more examples: **зачинений** (*closed*), **відчинений** (*open*). These participles are formed only from verbs which are perfective – the few exceptions to this need not concern us here – and transitive (i.e. they have an object), by means of the adjectival suffix **-ний** (-на, -не; -ні) or **-тий** (-та, -те; -ті). Most verbs have **-ний**, but a number of important verbs take **-тий**.

Here are some of the most common verbs that form their passive past participles with **-тий**:

взяти/узяти	<i>to take</i>	взятий/узятій	<i>taken</i>
відпіти	<i>to drink (up)</i>	відпітий	<i>drunk</i>
забути	<i>to forget</i>	забутій	<i>(not inebriated!)</i>
почати	<i>to begin</i>	початий	<i>forgotten</i>

Participles with **-ний**:

(a) first conjugation verbs where a vowel precedes the indefinite suffix **-ти**:

написати	<i>to write</i>	написаний	<i>written</i>
прочитати	<i>to read</i>	прочитаний	<i>read</i>

(b) first conjugation verbs with infinitives ending in **-увати**:

збудувати	<i>to build</i>	збудованій	<i>built</i>
еквилюювати	<i>to move</i>	еквилюваний	<i>moved, touched</i> (emotionally)

(c) first conjugation verbs with infinitives ending in **-вути**:

вдягнути	<i>to dress</i>	вдягнений	<i>dressed</i>
----------	-----------------	-----------	----------------

(d) first conjugation verbs with a consonant preceding the infinitive suffix **-ти**:

привезти	<i>to bring</i>	привезé (3rd sg.)	<i>привéзений</i>	<i>brought</i>
----------	-----------------	-------------------	-------------------	----------------

(e) second conjugation verbs

зробити	<i>to do</i>	зробліó (1st sg.)	<i>зроблений</i>	<i>done</i>
пропустити	<i>to miss</i>	пропущу́ (1st sg.)	<i>пропущений</i>	<i>missed</i>

Passive sentences

In earlier units you saw the following sentences:

Суму вікáзано в декларації. *The sum has been declared on the currency declaration form.*

Декларацію вже заповнено. *The currency declaration form has already been completed.*

Ваш виклик прийнято. *Your call has been accepted.*

No reference is made to the person who declared the currency on the form, or who completed it, or who took the call. The sentences simply state that the action has been/was performed. A special form of the passive past participle is used, ending in **-но** or **-то**. By contrast to the English sentences which have a grammatical subject (the sum, two rooms, your call) but no object, the Ukrainian construction does have an object (in the accusative case) but no subject.

Here are some more examples:

Йому не рекомендовано
пítти кáву.

He is advised not to drink coffee.

Кнýгу вже прочýтано?

Has the book been read already?

Листý вже напýсано?

Have the letters been written already?

Матч ужé зíграно.

The match has already been played.

Усí тíстечка вжé зíдено.

All the cakes have already been eaten.

Поýздку заплановано
на зáвтра.

The trip is planned for tomorrow.

Бутербрóди вжé зроблено, кáву налýто.
The sandwiches have already been made and the coffee poured out.

8 The whole – a whole

Я так хóчу пítти, що
вýп'ю всю пляшку.

*I am so thirsty that I shall drink
the whole bottle.*

Я так хóчу пítти, що змíг
би вýпити цíлу пляшку.

*I am so thirsty that I could drink
a whole bottle.*

9 All

Here is the declension of **увéсь/ввесь** (all):

	<i>Sg.</i>		<i>Pl.</i>
<i>M</i>	<i>F</i>	<i>N</i>	
Nom.	увéсь	усý	усé
Acc.	(nom. or gen.)	усéо	усé
Gen.	усýого	усýеї	усýого
Dat.	усýому	усýї	усýому
Loc.	(на) усýому	усýї	усýому
Inst.	усýм	усýєю	усýм

The neuter nominative singular form **усе** can mean 'everything'; **все** можливе (everything possible). The plural form can mean 'everyone', e.g.

Усí зíнають (plural verb form) *Everyone knows Taras.*
Tapáca.

Cultural note:

At the railway station the **пáсажíр** (passenger) joins the queue (чéрга) for the ticket office (займáти чéргу до кáси). When booking a **тíкет** you need to know, apart from where you want to go, the number of the train (нóмéр поýзда) by which you wish to travel. Your ticket will tell you the number of both your seat and the carriage in which you will be travelling. Announcements will tell you whether the carriages are numbered from the front (lit. *head*: з головí поýзда) or from the rear (lit. *tail* (хвíст): з хвостá поýзда). You should also know about different types of train and accommodation. The immediate vicinity of large towns is served by electric suburban train **електропóїзд** (електрíчка). Long-distance trains are slow (пáсажíрський поýзда) or fast (швидкий поýзда) and have different standards of accommodation:

спáльний вагóн (СВ)

sleeping car (2 or 3 berths per compartment) (the best accommodation, but not available on all long-distance trains)

купéйний вагóн

carriage with separate compartments (4 berths per compartment (купé))

плацkáртний вагóн

open carriage with compulsory berth reservations

загáльний (lit. 'common')
вагóн

carriage with unreserved seats

Each carriage on a long-distance train has a **провíдник** (steward, sleeping-car attendant). It is from him or his female colleague, **провíдниця**, that you buy tea and obtain your bed-linen.

10 Pretend you are on Kyiv railway station

Practice these phrases and make sure you understand them. They will be useful for the exercises that follow.

(a) here are some more announcements:

Увáга! Швидкий поїзд нóмер 68 сполученням “Берлін-Кíїв” прибуває на дрóту кóлю. Вíхід до вагóнів чéрез дрóгий пóверх вокзáлу. Нумерáція вагóнів з хвóстá поїзда.

Увáга! Пасажíрський поїзд нóмер 189 сполученням “Санкт-Петербúрг-Кíїв” запізнюється на 20 хвілýн.

Увáга! Швидкий поїзд нóмер 55 бúде пóдано на четвéрту кóлю. Нумерáція вагóнів з головý поїзда.

Увáга! Пасажíрський поїзд нóмер 604, “Кíїв-Полтáва” відправляється з п’ятої кóлї.

(b) you are booking tickets:

You Будь лáска, одíн купéйний на дváдцять четvéрte тrávnia до Одéси.

X Нóмер поїзда?

You П’ятдесят п’ять.

X На дváдцять четvérte купéйних немáe. Є плацkárt.

You A на якé число е купéйni?

X На дváдцять шóste.

You Добре. Я вíзьму на дváдцять шóste.

You Прóшу, одíн до Москví на вóсьme жóвтня, поїзд нóмер 2, i на дvanádцяте назád, поїзд нóмер 1.

X На вóсьme до Москví?

You Так “СВ”, будь лáска.

X Є “СВ” на вóсьme. Зворóтний на дvanádцяте?

You Так, прóшу.

X На дvanádцяте є купé й плацkárt.

You A на тrinádцяte?

X На тrinádцяte є “СВ”. Давáти? (Shall I give it? i.e., do you want it?)

Here are the names of some Ukrainian cities for the next exercise:

Тернóпіль (gen.: Тернóполя)

Ternopil (alt. i/o)

Хáрків (gen.: Хáркова)

Kharkiv (alt. i/o)

Чернíвці (gen.: Чернíвців)

Chernivtsi (Czernowitz)

Івáно-Франкíвськ (gen.:

Івáно-Франкíвська)

Ivano-Frankivsk

Черкаси (gen.: Черкас)

Cherkassy

Кам’янець-Подíльський

Kamianets-Podilskii

(gen.: Кам’янець-Подíльського)

Вправи

1 Now include these cities in the following enquiries and requests (in Ukrainian, of course!):

- (a) Can you please tell me when the train from Cherkassy arrives?
- (b) When is the next train to Kharkiv, please?
- (c) One first-class ticket please on the express train to Ivano-Frankivsk.
- (d) I want to go by train (first class) to Odesa.
- (e) I want to go by suburban electric train to Poltava on 19 August.

Try constructing sentences with requests for different types of accommodation with other destinations: don’t forget about the cities of Ukraine that you already know – Кíїв, Лíвів, Сmíferópoli. You could add some international destinations apart from Москvá, Санкт-Петербúрг, Варшáва:

Мінськ

Minsk (the capital of Belarus – Білорúсь)

Бухарéст

Bucharest (the capital of Romania –

Румунíя)

Будапéшт

Budapest (the capital of Hungary – Угорщина)

Вíдень (gen.: Вíдня)

Vienna

Берлíн

Berlin

Пráга

Prague

2 On board the train.

Revise the expressions used to introduce yourself, say what your name is, what you do for a living, and why you are in Ukraine. You may wish to say:

- I am going to Odesa (на + acc.) a conference (конференція).
- I am going on holiday to Yalta for five days.
- I have spent (say: I was) two weeks in Luhans'k, I am going back to Kyiv and in two days I am flying home.
- I always feel very hungry when(ever) I get on a train. That's why (ось чому) I have a large bag of food and several bottles of beer with me (із собою).

You will almost certainly have to say to the carriage steward:

- Could I have a glass of tea, please? And how much do I owe you for the bed linen?

3 Some more practice.

- I'll wait here. I want you to buy the tickets.
- I was standing in the queue for (за + inst.) tickets, talking to a very interesting person. (Remember what happens to г in the locative singular!)
- The next train will arrive soon.
- Why are you an hour late?

4 Translate your part in this dialogue into Ukrainian.

X Який Вам квиток?

You One ticket to Zhytomyr and back.

X На коли?

You To Zhytomyr on 4 October, and back on 22.

X Вам купéйний чи плацкартний?

You I'll take a compartment.

(The English in the next two exercises may sound a little odd, but it is very close to the Ukrainian way of saying things.)

5 Practice the negative words. Translate into Ukrainian:

- Nobody ever understands me.
- I don't know anyone who knows how to make good coffee.
- I haven't spoken Ukrainian to anyone for a long time.
- I haven't brought any food for the journey with me.

6 Now practice the indefinite words.

- I would drink something warm with great pleasure.
- In my childhood I used to watch any kind of film.
- Taras has gone off somewhere to buy food.
- Let's meet some time!

17

ЗА НÁШІХ ДОРОГІХ ГОСТЕЙ!

Here's to the health of our dear guests!

In this unit you will learn:

- about visiting Ukrainians as a guest
- about the major festivals celebrated in Ukraine
- more about the imperative

Діалог

Solomiia Maliarchuk celebrates her birthday at home in the company of her friends. Ol'ha, Ursula, Solomiia, Stephen, Taras, Andrew and Ihor are seated round the table.

Ігор

Тарас

Ольга

Соломія

Сівен

Урсула

Соломія

Я пропоную підняти тост за Соломію!

Соломійко, за твоє здоров'я!

Будь щаслива!

Дякую Вам усім, що приїхали. Мені спрівді дуже приємно всіх вас бачити у собі сьогодні! І дякую вам за ці чудові квіти й подарунки!

(to Ursula) В Україні квіти дарують завжди чи лише на день народження?

Тут існує традиція приносити гостям квіти, якщо йдеш у гості. Це не обов'язково, але квітам завжди раді.

(to Stephen) Стівене, Ви принесли чудові квіти. Я дуже люблю троянди...

- Стівен Я рáдий, що вонí Вам сподобалися.
Тарас Соломія вміє робити чудові букети. І ще вона робить композиції із сухих рослин.
- Ендрю А ще мені подобаються картини, які вона малює.
Соломія Я приготувала для вас сюрприз. (*Leaves the room*).
Ольга А я знаю!
Ігор Якщó ти скáжеш, це вже бúде не сюрприз!
- (*Solomiia enters the room bearing a large cake with candles already lit.*)
- Тарас Це вýтвір мистéцтва! Шкодá його рíзати ...
Соломíйко, пéред тим, як дмухнúти й загасити свíчкí, не забúдь задумати бажáння!
- Урсула Бажáємо тобі, щоб усé, про що ти подумала, збулóся!
- Тарас Вíпиймо за щáстя!
Соломія Я хóчу вíпити за гостéй. За вас, дрúзі!
Гості Бúдьмо!

це вýтвір мистéцтва!

пéред тим, як

дмухнúти (-нú, -нéш) (pf.)

загасити (загашу, загáсиш) (pf.)

задумати бажáння

збутíон (збúдеться, збúдуться) (pf.)

віпиймо!

щáстя (n)

будьмо!

it's a work of art!

just before

to give a blow, puff

to put out, extinguish

to make a wish

to come true

let's drink!

happiness

(lit.) let us be/may we all be
[healthy, happy]!

пропонувáти (-ýю, -ýеш) (impf.)	<i>to propose</i>
піднáти (піднімú, піднімеш) (pf.)	<i>to raise</i>
піднáти тост за (+ acc.)	<i>to raise a toast (to)</i>
за твоé здорóв'я	<i>[here's] to your health</i>
буди (2nd pers. sg. imperative from бути) щáслива	<i>be happy!</i>
менí приéмно всíх вас бáчити у сéбе	<i>it is a pleasure for me to see you all here in my place</i>
подару́нок (gen.: подару́нка)	<i>present, gift</i>
дарува́ти (-ýю, -ýеш) (impf.)	<i>to give as a present</i>
на дéнь нарóдження	<i>on [someone's] birthday</i>
існува́ти (-ýю, -ýеш) (impf.)	<i>to exist</i>
традицíя	<i>tradition</i>
господíня	<i>mistress of the house</i>
обов'язкóвий	<i>compulsory</i>
квíтам зáвжди ráді	<i>[people are] always glad of flowers</i>
трайонда	<i>rose</i>
уміти (умію, умíеш) (impf.)	<i>to be able (know how to)</i>
букéт	<i>bouquet</i>
композицíя	<i>composition</i>
сухíй	<i>dry</i>
картина	<i>picture</i>
малюва́ти (-ýю, -ýеш) (impf.)	<i>to paint, draw</i>
свíчка	<i>candle</i>
вýтвір (gen.: вýтвору)	<i>product (alt. i/o)</i>

to propose
to raise
to raise a toast (to)
[here's] to your health
<i>be happy!</i>
<i>it is a pleasure for me to see you all here in my place</i>
<i>present, gift</i>
<i>to give as a present</i>
<i>on [someone's] birthday</i>
<i>to exist</i>
<i>tradition</i>
<i>mistress of the house</i>
<i>compulsory</i>
<i>[people are] always glad of flowers</i>
<i>rose</i>
<i>to be able (know how to)</i>
<i>bouquet</i>
<i>composition</i>
<i>dry</i>
<i>picture</i>
<i>to paint, draw</i>
<i>candle</i>
<i>product (alt. i/o)</i>

(a) Правда чи непрадва?

- І У Україні квíти даруþуть, кóли йдуть у гóсті.
Соломія малює гáрні картини.
Тарас виїс до кімнати торт.
Урсула пропонує тост за господáнню.

(b) Дайте вíдповідь на цí запитання
англійською мóвою

- What toasts are proposed by Solomiia's guests?
What are Solomiia's favourite flowers?
What surprise did Solomiia prepare for her guests?
What should she do before blowing out the candles?

Як функціонує мóва

Visiting

There is a tradition of taking flowers to the lady of the house when you are visiting – икщó йдéш у гóсті. In unit 10 Taras told us that he and Stephen had been invited by Ihor Ivanovich to go visit him – Ігор Іванович запропонувáв поїхати до нього в гóсті.

The phrase answers the questions кудá? (where to?) and до кóгo? (to whom?), i.e. there is motion involved:

Question: До кого (Куди) Тарас зі Стівеном поїхали/ідуть/пойдуть в гості?

Answer: Вони поїхали в гості до Ігоря.

2 Can

You have already met the verbs **могти** (can, to be able) and **уміти**, which could be translated in exactly the same way, but with a crucial difference in meaning:

могти	<i>to have the physical ability to do something</i>
уміти/вміти	<i>to have the necessary knowledge to do something</i>

Words related to these two verbs show the same difference:

міцний (believe it or not!)	<i>strong, robust</i>
міць (f)	<i>might</i>
умілий	<i>skilled</i>

3 Ще and вже

Ще is normally translated in wordlists as 'still', 'yet', and **вже** as 'already'. It is important to see how these words have to be translated in quite a different way in English on a number of occasions:

- (i) І ще вона робить композиції *And she does dried flower arrangements as well.*
- (ii) А ще мені подобаються картини. *And I like the pictures too ...*
- (iii) Якщо ти скажеш, ще вже буде не сюрприз. *If you tell it won't be a surprise any more.*
- (iv) Що ще? *What else [do you want?]*
- (v) Хочете ще кави? *Do you want more coffee?*

4 Перед тим, як ... more on joining sentences together

This is an example of a compound conjunction – 'compound' because it consists of more than one element, 'conjunction' because it joins separate sentences together. Note that **перед тим, як** is followed by an infinitive; the English equivalent is followed by an *-ing* form – 'just

before blowing out the candles'. English frequently makes no distinction between prepositions and conjunctions, e.g.

- (i) After (preposition) breakfast I went to work.
- (ii) After (conjunction) I had had breakfast, I went to work.

The Ukrainian equivalents are:

- (iii) Після (preposition) сніданку я пішов на роботу.
- (iv) Після того, як (conjunction) я поснідав, я пішов на роботу.

Note: Don't forget the verbal adverbs introduced in unit 15! It would also be perfectly possible to say:

- (v) Поснідавши, я пішов на роботу.

поснідати (pf.)	<i>to have breakfast</i>
-----------------	--------------------------

5 The imperative

You have now seen many examples of second-person imperative forms, e.g.

infinitive	sg.	pl.
читати	читай	читайте
телефонувати	телефонуй	телефонуйте
іти	іди	ідіть
писати	пиши	пишіть
робити	робй	робіть
відбачити	вібач	вібачте

The picture is not quite as confusing as it looks at first sight. Everything depends on the **stress position** of the first-person singular and the **structure** of the second-person singular form of the present tense.

first conjugation

(a) If the second person singular contains the sequence of letters **аеш** (i.e. **а + й + е**) or **іеш** (i + **й + е**), the singular imperative will end in **и** **читаеш** – **читай**, to which **-te** is added to form the plural (or formal singular) – **читайте**.

Also:

розуміти	розуміеш	розумій	розумійте
----------	----------	---------	-----------

Note: important exception: давати **даєш** **давай** **давайте**

(b – i) If the first person singular has the stress on the ending (беру́, іду́, пишу́) and the second person singular ends with a consonant + еш, the singular imperative will end in **-и**, the plural in **-іть**:

брáти	берéш	берí	берíть
ітí	ідéш	ідí	ідíть
писáти	пишéш	пишí	пишíть

(b – ii) If the first person has the stress on any other syllable (рíжу), the singular imperative has either no ending at all:

різати	ріжеш	ріж	ріжте
--------	-------	-----	-------

or a soft sign:

забúти	забúдеш	забúдь	забúдьте
--------	---------	--------	----------

second conjugation

(a) If the second person singular contains the sequence of letters vowel + іш (i.e. **и** + **и**) the singular ends in **-и**:

сто́яти	сто́иш	сто́й	сто́йте
---------	--------	-------	---------

(b – i) If the first person singular has the stress on the ending (роблю) and the second person singular consists of consonant + іш, the singular imperative will end in **-и**, the plural in **-іть**:

робі́ти	роби́ш	робі́й	робі́ть
---------	--------	--------	---------

(b – ii) If the first person has the stress on any other syllable (вібачу), the singular imperative has no ending at all:

вібачити	вібачи́ш	вібач	вібачте
----------	----------	-------	---------

Obviously these rules do not account for the irregular forms, e.g. **їж(те)** from **їсти**; such forms have to be noted separately.

the first-person plural imperative

Examples from this unit: **віши́мо** (let's drink); **будьмо** (let us be)

The first person plural imperative can be formed simply by replacing the ending **-те** with **-мо** or **-іть** with **-имо** (or sometimes **-м**), e.g. **читаймо**, **робім(о)**, **забудьмо**. An important oddity is the use of the past tense form **пішли** to mean 'let's go!'.

the third-person imperative

'Let him/her/it/them ...': this is formed by combining **хай** or **нехай** with the third-person singular or plural form of the verb:

Хай (нехай) І́гор зустріне Стівена! *Let Ihor meet Stephen!*

Aspect and the imperative

The advice given in unit 5 – note which aspect is used in the examples given in the dialogues and texts you will have read by the time you complete this course – still holds good. A perfective imperative tends to be used when the action is to be performed at the moment of speaking or refers to only one action, e.g. **Напиши́ть листі́ку!** (*Write a postcard!*). More general instructions are likely to be in the imperfective, e.g. **Пиши́ть мені!** (*Write to me!*). One of the few clear-cut statements that can be made is that negated commands (**не** + imperative) are always in the imperfective aspect:

Не читайте цю книгу!
Вони дуже погані!

Don't read this book!
It's very bad!

When the imperfective after **не** is in the perfective aspect, you are dealing with a warning:

Не забудь! *(Mind you) don't forget!*

A note on number

These are nouns in Ukrainian which do not have both singular and plural forms. Some have only **singular** forms:

- words which denote objects that can exist only in the singular, e.g. geographical terms like **Італія**, **Львів**.
- words which denote substances and materials, e.g. **цукор**, **молокό**.
- abstract and collective terms, the names of branches of knowledge, e.g. **відпочинок** (*holiday*), **бізнес**, **бдяг**, **допомога**, **здоров'я**, **музика**, **торгівля**, **математика**, **цікавість**, **листя** (*foliage*).

Words of foreign origin like **фото**, **інтерв'ю**, **радіо** form a special group; they have no case endings at all, and therefore have the same form in both the singular and plural, e.g. **вáмне інтерв'ю**, **вáмні інтерв'ю**.

Other Ukrainian nouns occur only in the plural.

- nouns denoting objects that comprise two (cf English: scissors, shears, trousers, glasses), e.g. **окуляри**, **меблі**, **гроши**, **ліки**, **ножиці** (*scissors*), **шахи** (*chess*). Also **іменіні** (*nameday*), **канікули** (*holidays*).
- certain words denoting actions or feelings, e.g. **дебати** (*debate*), **радощі** (*joy, happiness*), **заздрощі** (*envy, jealousy*).
- certain geographical names (mountain ranges, cities), e.g. **Карпати**, **Суми** (*Sumy – city in Ukraine*), **Афіни** (*Athens*).

7 Vowels that disappear and reappear

You have already seen that **o** and **e** can alternate with **i** under certain conditions, and that they can also disappear entirely in declension (**вівторок**, gen.: **вівторка**). The vowels **o** and **e** can also be inserted between two consonants.

Inserted vowels

As you know the genitive plural of most feminine and neuter nouns has no ending at all. If this would mean that two consonants come together at the end of the word, the vowel **o** is inserted between them to make pronunciation easier. This does not of course mean that Ukrainian words can never end in two consonants!

Nom. sg.

листівка

прогулянка

вікно

Gen. pl.

листівок

прогулянок

вікон

Something similar happens with masculine singular short-form adjectives, although here the inserted vowel is **e**, e.g.

жодний, (m) жоден, (f) жодна

the disappearing vowels

These are often known as 'fleeting vowels'. The vowel is present in the nominative singular but drops out in all the other case forms:

Nom. sg.

вітер

ліпень

Gen. sg.

вітру

ліпня

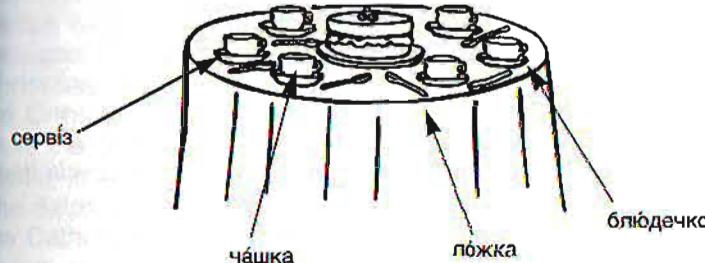
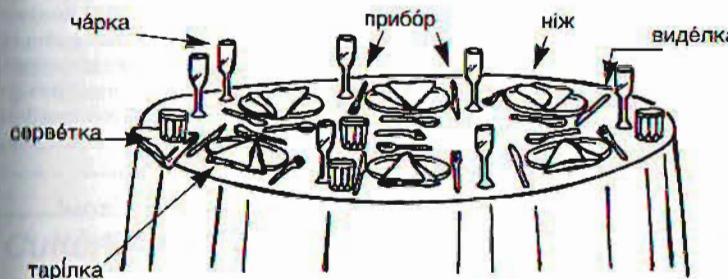
сéрпень
кáшель
день

сéрпня
кáшлю
дня

О and **e** which alternate with **i** never drop out. A whole number of other words do not follow this pattern (e.g. **гúмор** (an obvious loan word), **жарт**, **аспéкт**, **рецéнт**, **контрáкт**, **характéр**). If in doubt check the vocabulary at the back of this book, or a dictionary.

A hint. Ukrainian words ending in **-eць** or **-ок** all follow this pattern:

ець:	українець стілець карбóванець	українця стільця карбóванця	українці стільці карбóванці
ок:	будíнок рахýнок подарúнок спíсок розрахýнок квітóк	будíнка рахýнка подарúнка спíску розрахýнку квітка	будíнки рахýнки подарúнки спíски розрахýнки квіткі

святковий стіл	festive board
скатерка	tablecloth
прибір	item of cutlery
ніж (gen.: ножа)	knife (alt. і/о)
виделка	fork
ложка	spoon
чайна ложка	teaspoon
сервіз	service (of crockery)
тарілка	plate
чашка	cup
блідечко	saucer
чарка	small glass (for spirits)
к'єліх/фужер	(wine) glass
сервітка	serviette

8 Pretend you are celebrating a great occasion with your Ukrainian friends

(a) greetings and congratulations

Вітаю тебе з (+ inst.) ...

Best wishes on ...

Вітаю Вас із (+ inst.) ...

(lit. I greet you with ...)

Now work out the occasion:

Вітаю тебе/Вас із Днем народження!

Вітаю тебе/Вас із ювілеєм!

Вітаю тебе/Вас із річницею весілля!

Вітаю тебе/Вас зі святом!

Щиро вітаю тебе з Різдвом Христовим і Новим роком!

Від усього серця вітаю Вас із нагоди Вашого весілля!

(b) wishes

Бажаю Вам (dat.) (+ gen.) ... *I wish you ...*

Бажаю тобі (dat.) (+ gen.) ...

Прийміть мої найцінніші побажання.

Бажаю Вам щастя.

Бажаю тобі міцного здоров'я.

Я хочу побажати тобі життєвих успіхів (*every success in life*).

Від усього серця бажаю тобі добра й радості.

Нехай цей день буде для Вас світлим і радісним.

(c) toasts

Toasts are a very important part of Ukrainian drinking culture. Everyone at a celebration dinner will be expected to take a turn at proposing one. Indeed a toastmaster (тамада) may be appointed to ensure that this happens! Here are some simple toasts, together with English translations:

Будьмо!

Let's be/May we be! (healthy, happy etc.) (i.e. cheers)

Я хочу віднести за твоє здоров'я!

I would like to drink to your health!

Я пропоную віднести за щастя й добробут цієї сім'ї!

I propose that we drink to the happiness and prosperity of this family!

Різдво Христове

від усього серця

іменинник

п'ято

п'яткувати (-кую, -куєш) (impf.)

п'яткування (n)

ювілей

річниця

поздоровлення (n)

привітання (n)

побажання (n)

добробут

Christmas

with all [my] heart the person whose name day (or sometimes birthday) it is

feast, festival

to celebrate

celebration

jubilee

anniversary

congratulations

greetings

wishes

prosperity

Cultural note:

The New Year (**Новий рік**) is observed by everyone; the parties begin on the evening of 31 December and continue throughout the next day. 1 January is a public holiday. Christmas (**Різдво**) is observed according to the tradition of the Orthodox Church on 7 January. Some families also celebrate the Old New Year (**Старий новий рік**) on 14 January. Easter is a moveable feast, but it always falls in the spring. The dates of the Orthodox Easter rarely coincide with those of the Catholic festival. The holy days of Easter are collectively known as **Пасха**. Easter Sunday is called **Великдень**. It is

customary to present bouquets of flowers to the ladies on 8 March – still known as **Міжнародний жіночий день** (*International Women's Day*). 9 May marks the anniversary of the victory over Nazi Germany in the Second World War – **День Перемоги** (*Victory Day*). Ukrainian independence is celebrated on 24 August – **День Незалежності України**. These last two festivals are marked by public demonstrations, concerts and special open-air markets; the streets are decorated with flags and banners. Just as at **New Year**, people send congratulatory cards and telegrams to their friends.

Вправи

- 1 Solomiia has prepared a list of all the items that have to be placed on the table for her guests. Check the picture on p. 239 with the list below and say:
- what she has forgotten;
 - what is superfluous on the table.

Список Соломії (папірець із блокнота) – *Solomiia's list (a page from her notebook)*

скатерка
7 тарілок для холодних закусок
7 тарілочок для хліба
7 сервітток
7 ножів
7 виделок
7 ложісок для десерту
7 фужерів для шампанського
7 келихів для вина
7 склянок для воді
7 чарок для коньяку
Приготувати чайний і кавовий сервізи: чаїнки, блідечка, ложечки

- 2 Now practise some written Ukrainian of your own!

Напишіть запрошення своїм друзям на святкування Нового року у Вас вдома. Запропонуйте їм приїхати до Вас на 9.00 вечора.

- 3 Some grammar revision.

Where possible, put the following nouns into the form of the nominative:

- plural: театр, здоров'я, музей, фото, тост, поздоровлення, подарунок, щастя, сервіз, джаз
- singular: сюрпризи, гості, штані, сувеніри, шахи, дебати, концерти, канікули, вистави, меблі

- 4 Ol'ha, Ihor, Ursula and Andrew are walking in the Botanical Gardens after visiting an art exhibition. Read the dialogue and answer the questions that follow.

Ольга Виставка була прόсто унікальна. Я одержала спріважне задоволення!

Ігор Мені шкодить, що я не зневажа живопису. Алé як дилетант, я дуже люблю дивитися картини й ходити в музеї.

Уrsула Я також. Алé найбільшу роль у моєму житті все-таки відіграє музика. Мені дуже подобається опера, балет і симфонічна музика.

Ендрю Я завжди дивувався, як людина, яка отримала таку музичну освіту, як ти, може, піоряд із класикою, любити рок, поп і джаз... Я не можу цього збагнути!

Ольга Про смаки не сперечаються.
Уrsула Мені подобається справжня, талановита музика, незалежно від жанру.

Ендрю Що не кажіть, алé найпопулярніший вид сучасного мистецтва – це кіно. Сьогодні відео дивляться дорослі й діти. Я сам люблю кінофільми.

Ольга Я не можу висловитися проти. Алé, якщо я маю квитки до театру, я спокійно пропущу будь-який фільм.

Ігор (mysteriously) Після завтра ти матимеш таку нагоду...

Урсула Я б також не відмовилася піти до театру.
 Ендрю Ну, це неважко. Ми з Тарасом учора купили сім квитків до театру української драми на прем'єру. Ви не заперечуєте?

художня виставка	art exhibition
знавець (gen.: знавця) (+ gen.)	expert (on), connoisseur (of)
живопис	painting
дилетант	amateur
роль (f)	role
відігравати (3rd sg. відіграє) (impf.) роль	to play a role
дивуватися (улюся, -уєшся) (impf.)	to be amazed
освіта	education
побід (iа (+ inst.))	alongside
збагнути (-нү, -неш) (pf.)	to grasp, comprehend
сперечатися (impf.)	to quarrel
незалежно від (+ gen.)	independ(ly) of
жанр	genre
що не кажіть, алі ...	whatever you say, ...
дорослий	adult (also used as noun, i.e. дорослі, adults)
я не можу візловитися проти	I can't say anything against it
квиток до театру	ticket for the theatre
відмовитися (-мовлюся, -мовишся, -мовляться) (pf.)	to refuse

- What is the **most** important art form in Ursula's life?
- What is it that Andrew finds **difficult** to understand?
- What art form does Andrew consider **to** be the most **popular**?
- What **have** Andrew and Taras bought?

18

ДО ПОБАЧЕННЯ, УКРАЇНО!

See you again, Ukraine!

In this unit you will learn:

- about writing letters in Ukrainian
- another way of denoting possession
- some more negatives
- something about wordbuilding

Текст

On Stephen's last evening in Ukraine, Ostap and Natalka are asking him about his impressions of the country. Here is what he has to say while showing some slides. Read the text and answer the questions that follow.

Про природу України мені дуже важко розповідати ... Я не вінью, як можна передати словами те, що я бачив. Ось на цих слайдах можна побачити найкрасивіші місця, які я зробив сфотографувати.

- Це Карпати. Ярімча. У мене вийшов чудовий слайд біля водоспаду. Це скеля Довбуша, дуже гарне місце.
- А ось, подивіться, які незвичайні фото: це найбільший гриб, який я бачив у своєму житті! Я сам його знайшов у лісі.
- Це – Ялта, біля морського порту. Я зміг зняти захід

сónця, мóре булó рожéвого кóльору, а кораблí – бíлі.

(4) Ще менí дуже сподобалися ось цí місця, нéдалéко від Запорíжжя. Я не мóжу забúти врáження, колí наш поїзд їхав по вузькíй смýкці сúші, якú отóчue з обóх бóків водá. Подивíтсья, це – кáзка! З óдного бóку мáйже не вíдно бéрega, тíльки повéрхня водí, а з іншого бóку – хáти на зелéних пáгорбах, очерéт і вéрbi над водóю, тýша і спóкíй.

Я багáто читáв про красú украínsкої прирóди, алé все однó словámi це нé можна передáти. Украína – рíзna на схódi й на захódi, на пíвночí й на пíвдñi. I менí вáжко сказать вам, де менí сподобалося найбóльше.

Менí дуже шkодá, що ми з Тарáсом зáвтра відїждjáemo. Алé тепér я знаю, що приídu сюдí ще багáто разív.

слайд	<i>(photographic) slide</i>
передáти словáми	<i>to put into words</i> (lit. to put across with words)
встíгнути (-ну, -неш; past tense	
встíг (m), встíгла (f),	
встíгли (pl.), (pf.)	
сфотографувáти (-ую, -уеш) (pf.)	<i>to manage</i> <i>to photograph</i>
у мéне вíйшов чудóвий слайд	<i>I had a really good slide come out</i>
скéля	<i>rock, cliff</i>
незвíчáйний	<i>unusual</i>
змогтí (змóжу, змóжеш; past tense	
змíг (m), змоглá (f),	
змоглý (pl.) (pf.)	<i>to manage, succeed</i>
знятí (знімú, знімеш) (pf.)	(lit.) <i>to take off</i> (e.g. clothes), <i>remove</i> ; (here): <i>to take a photograph (of)</i>
смýкка	<i>strip</i>
сúша	<i>dry land</i>
отóчuvатí (-ую, -уеш) (impf.)	<i>to surround</i>
з обóх бóків	<i>on (lit. from) both sides</i>
кáзка	<i>fairy story</i>
не вíдно бéрega	<i>the shore isn't visible</i>
повéрхня	<i>surface</i>
очерéт	<i>reeds</i>
вербá	<i>willow</i>
спóкíй (gen.: спóкою)	<i>calm peace</i> (alt. i/o)
все однó	<i>all the same</i>
схíд (gen.: схóду)	<i>east</i> (alt. i/o)

зáхíд (dep.: зáходу)
пíвнíч (gen.: пíвночí) (f)
пíвдñень (gen.: пíвдñя) (m)
раз
багáто разív

west (alt. i/o)
north (alt. i/o)
south (alt. i/o)
time (as in 'three times etc.')
many times

Запитáння до тéкstu

- What is on slide no. 2?
- At what time of day was Stephen taking photographs in Yalta?
- What is so special about slide no. 4?
- What does Stephen find so difficult?
- Does Stephen think he will return to Ukraine?

Як функцíонує мóва

1 Another way of denoting possession

Ukrainian has a set of commonly used adjectives, derived mainly from personal names, that denote possession. They are formed like this:

- (a) with the suffix **-iв, -iві**:

name	adjective			
	(m)	(f)	(n)	(pl.)
Стíвен	Стíвенів	Стíвенова	Стíвенове	Стíвенові
Петрó	Петрíв	Петрóва	Петрóве	Петрóві
Іrop	Іropів	Іropева	Іropеве	Іropеві
Васíль	Васілів	Васілівá	Васіліве	Васіліві
Сергíй	Сергів	Сергієва	Сергієве	Сергієві

Note the alternation of **i** in the suffix with **o, e** and **e**. As you can see from these examples this suffix is used with names of male human beings. It can also be tacked on to other nouns denoting males, e.g. братíв/братова/братове (brother's); бáтьків/бáтькова/бáтькове (father's); учíтелів/учíтелева/учíтелеве (teacher's).

(b) with the suffix **-ин**, **-ин**:

name	adjective			
	(m)	(f)	(n)	(pl.)
Олена	Оленин	Оленина	Оленине	Оленині
Ольга	Ольжин	Ольжина	Ольжине	Ольжині
Марія	Маріїн	Маріїна	Маріїне	Маріїні
Микола	Миколин	Миколина	Миколине	Миколині

This suffix is used with names of female human beings, or with names of males (e.g. **Микола** (Nicholas)) that decline like them. Note the change of **г** to **ж** in front of the suffix in the name **Ольга**. A similar change also occurs with **к**: **дочкá** has the possessive adjective **дочкáн** (*daughter's*). Other useful possessive adjectives are: **сестрин** (*sister's*); **материн** (*mother's*). This last word derives from **мати**, a more formal word than **мáма**.

The masculine nominative singular ending of both suffixes is like that of short form adjectives, i.e. it is without **-ий**.

Here are some examples of usage:

Стівенові дру́зі	<i>Stephen's friends</i>
у брато́вій кварти́рі	<i>in [my] brother's flat</i>
бáтькове крісло	<i>father's armchair</i>
Маріїна маши́на	<i>Maria's car</i>

2 Building up new words

(i) with prefixes

You have already seen several examples of verbs with prefixes. Let us look at one verb and see what meanings can be obtained by adding prefixes: **достáвiti**, formed by adding the prefix **до-** to the imperfective verb **стáviti** (*to put, place*). This prefix has the same basic meaning as the preposition **до**, so with a little imagination we can see that **достáвiti** means 'to get/put something **to** a particular place', i.e. deliver. The corresponding imperfective is **доставля́ти**. Here are some more prefixes:

prefix	meaning	verb (impf./pf.)	meaning
и	out	виставля́ти/вýставити	to put/set out, exhibit
и (il)	(here:) with	зіставля́ти/зістáвити	performance: exhibition)
у (в)	into	вставля́ти/встáвити	to put
нe	across	переставля́ти/перестáвити	(s'thing) with (s'thing else), i.e. to compare

Sometimes the prefixes correspond to prepositions and have a similar meaning; in other instances (e.g. **нepe**) there is no such relationship. Here are some more examples with the verb **робити/зробити**:

и	виробля́ти/вýробити	to work out, produce, manufacture
до	(виробни́цтво: manufacture, production)	
з	доробля́ти/доробити	to finish making/doing
з	заробля́ти/заробити	to gain by working, i.e. to earn
з	заробíти на хліб	to earn one's livelihood
з	(заробіток (gen.: заробітку) wages)	
нe	наробля́ти/наробити	to make/cause a lot of (especially unpleasant things)
нe (-ся)	наробля́тися/наробитися	to overwork oneself
нe	переробля́ти/переробити	to do over again, remake, transform
про	проробля́ти/проробити	to spend time working
	e.g. проробити ввесь день	to work the whole day

Of course it is often impossible to predict exactly what a prefixed verb might mean, but these general guidelines may be of some assistance.

(ii) with suffixes

Let us take as an example the verb **замовля́ти/замóвити** (*to order*). By removing **-ляти** and **-ити**, and adding **-ник** to what is left, we obtain the word **замóвник** (*someone who makes an order*); **-ник** denotes the doer of the action:

4 Both

The numeral meaning 'both' has the following forms:

Nom.	обі́два (m) & (n) <i>inanimate</i>	обі́дві (f)
Acc.	as nom. or gen.	
Gen.	обо́х	
Dat.	обо́м	
Loc.	(на) обо́х	
Inst.	обомá	

There is also **обо́є**, used to refer to a pair of human beings already mentioned (*the two of them*). It has the same case forms as **обі́два/обі́дві**.

5 Writing letters

Solomiia and Stephen are obviously going to correspond, if only on business matters. Certain established principles have to be observed if the letter is to look really Ukrainian:

Cultural note: How to address letters

Addresses are written in the following way:

Україна
252138 Київ
бульвар Шевченка, 15, кв. 24
Малярчук Соломії Миколаївні

The order is

- (1) country (if writing from abroad)
- (2) post code (індекс) followed by the name of the town
- (3) street name, followed by house no., after which comes the number of the flat. The abbreviation **кв.** or **к.** stands for **квартира**. Sometimes the abbreviation is omitted altogether: 15/24.
- (4) addressee in the dative case, surname first, followed by first name and patronymic.

The letter itself begins with:

Дорогий/Дорогá (followed by the name in the vocative case and an exclamation mark if you know the person quite well).

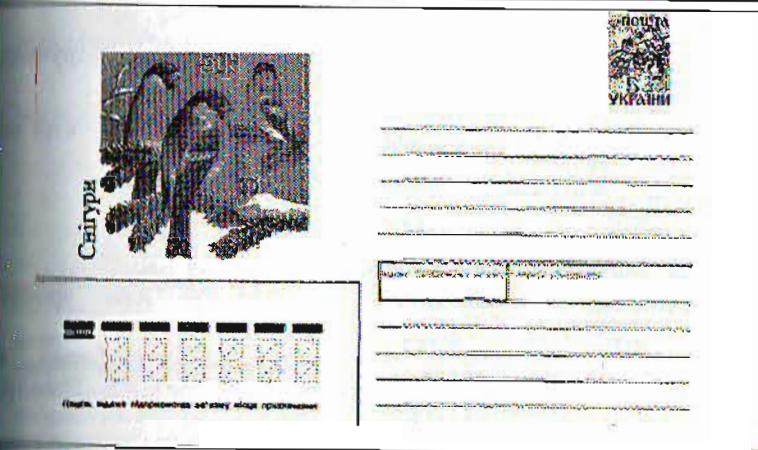
A greater degree of respect is shown by using **Шановний/Шанóвна** before the name and patronymic in the vocative or **пáне/пáні** and the surname. Even more respect can be shown by starting the letter with the words **Вельмишанóвний добродíю** (from **добрóдíй**)! (*Dear Sir*) or **Вельмишанóвна добродíйко** (from **добрóдíйка**)! (*Dear Madam*).

It is customary to write these words in the middle of the line. The letter can be concluded with the words:

із найкращими побажаннями
Широ Ваш(а)
З повагою

With best wishes
Yours sincerely
With respect

These 'signing-off' words also go to the middle of the line. The date is written right at the end of the letter, on the left-hand side of the page; the signature is placed on the right-hand side. The first line of each paragraph of a letter should begin some way into the line.

A Ukrainian envelope

Here are the standard abbreviations used in writing addresses:

вул.	ву́лиця	street
пл.	пло́ща	square
просв.	просвóлок	lane
просп.	проспéкт	avenue
б-р	бульвáр	boulevard
буд.	будíнок	building
корп.	кóрпус	block
пов.	пóверх	storey
кв.	кварти́ра	flat
кімн.	кімнатá	room

Впра́ви

- 1 Almost the last chance to test your comprehension! Read the following dialogue and text and answer the questions that follow!

Діалóг

Дзвінок у двері Соломіїної квартири (*A ring at the door of Solomiia's flat.*)

Соломія Хто там?

Голос Я з фірми "Конвáлія". Мені доручено достáвити замóвлення.

(*Solomiia opens the door and sees a man standing there with an enormous bunch of flowers.*)

Посильний Пані Малярчук?

Соломія Так.

Посильний Я із слúжби замóвлень. Це для Вас.

Соломія (impressed) А від кóго це? Хто зробíв замóвлення?

Посильний Ось квітáнця. Замóвлення зróблено з Великобритáнії. Замóвник – пан С. Тéйлор. Ось його адréса.

Соломія Дáкую, не трéба, я знаю адréсу. Дúже Вам вдýчна.

Посильний До побáчення.

дзвінок (gen.: дзвінкá)

гóлос

конвáлія

доручíти (pf.)

достáвити (достáвлю, достáвиш) (pf.) to deliver

замóвлення (n)

мені доручено достáвити

замóвлення

посильний (adj. functioning as a noun) delivery man

ring (of a bell)

voice

lily of the valley [here used as the name of a florist's]

to entrust

order

I have the job of delivering an order

The letter from Stephen that arrived with the flowers

Дорогá Соломі!

Прийміть мої найциріші поздорóвлення з Різдвом Христóвим і Новýм Рóком! Бажаю Вам щáстя, успіхів і міцного здорóв'я. Сподіваюся, що у Вас все дóbre, Ви щасливі, Ваша робóта приносить Вам рáдість.

Прийміть ці квіти на знак глибокої повáги й щíрої симпáтії. Якщó колý-нéбудь Ви бúдете потребувáти моéї допомоги, я вважáтиму за честь зробíти все можлíве, щоб допомогти Вам.

Ще раз вітáю Вас зі свáтом і сподіваюся на продовження нашої спíльної робóти в новому рóці.

Прошу Вас не вважáти себе зобов'язаною відповідáти на цей лист.

До побáчення,

Щíро Ваш,

Стíвен

ІНВІК

прийміть ці квіти на знак

глибокої повáги

потребувáти (+ gen.)

і вважáтиму за честь

sign

accept these flowers as a sign of [my]

deep respect

to require, demand, need

I shall consider [it] an honour

зробіти все можливе
сподіватися (на + acc.)
продовження (n)
зобов'язаний
прошоу Вас не вважати себе
зобов'язаною

to do everything possible
to hope (for)
continuation
obliged
please do not consider yourself obliged

(a) Прáвда чи непráвда?

- Соломія Малярчук одéржала в подарунок букéт квітів.
- Квіти було надіслано чéрез фíрму "Роксолáна".
- У своéму листі Стíвен попросíв Соломію про допомóгу.
- Стíвен прóсить Соломію обов'язково відповістí на його лист.

(b) Дáйте відповідь на цí запитáння англійською мóвою

- Who ordered the flowers?
- Was the order placed in Kyiv?
- What was the occasion for sending greetings to Solomiia?
- What offer does Stephen make in the letter?
- You take two telephone calls for Andrew in Ukrainian and have to leave the messages for him in English (i.e. who phoned and what the caller's message was).

1st call:

Алло! Це дзвóнить Олексíй Гончáренко з компáнії "Омéга". Я вчóра прилетíв із Лóнданa. У меné є терміновий лист до Ендрю від його доброго знайóмого Майкла Рóбінсона. Майкл просíв менé достáвити цього листа до Кíєва й одráзу подзвонíти Ендрю. Ось мой адрéса: вúлиця Шовковíчна, 38, квáртира 35. Телефóн: 295 16 87. Я чекáтиму на дзвíнок сьогóдні ввéчeri.

2nd call:

Дóбрíй вéчíр! Це телефонує Ольга. Я зáраз вдóма у Соломíї. З нею сьогóдні стáвся нещáсний вýпадк: у неї серйóзна трáвма колíна. Ми подзвонíли 03 і вýкликали "швидкú допомóгу". Колí прихáла машина, Соломíю

забрали до травматологíчного пúнкту. Я поéхала разом із нею. У лíкарні її зробíли рентгén, потім її оглýнув лíкар. Перелóму немáє, алé трéба кíлька днів полéжати вдóма. Якщó змóжеш, подзвонí увéчeri. Па.

- Your boss gives you some instructions in English to be passed by fax to your partners in Kyiv in Ukrainian:

I want you to send birthday greetings to the manager (начáльник) of Kyiv Railway Station Mr A V Pylypenko (make sure you use all the phrases that Ukrainians like to include!). Tell him that I hope our cooperation will continue in the future. Inform him that our company has sent him a packet with a catalogue (каталóг) of our latest products, and that we have booked tickets for a trip to Ukraine in February next year. We'll be phoning him next week. (Don't forget to finish the fax properly!)

- Sort out the following phrases in such a way as to produce two separate messages. One is a postcard that you are going to send to a girl-friend while you are on holiday in Odesa, the other is a fax to your partners in Ukraine with information about your impending arrival.

Чекáтиму твоéї відповідí. Я приїжджаю на дéсять днів, щоб відвíдати ваш інститут. Ти ще нíде не відпочиваала цього рóку. Потрібо запросíти прéсу й телебачення на "круглýй стíл", що відбúдеться 19 жóвтня. Подумай про це, Натáльчко. Хто доповíдає на засіданні? Я купóю собі шашликí, фрукти, морóзиво. Ваш помíчник телефонував менí вчóра, і ми розробíли детáльну прогráму віzýту. Пишú тобí з Одéси пéршу листíвку. Шанóвний Володíмíре Михáйловичу! Привéт, моя білóчко! Чекáю від вас детáльної інформáцíї. У нас тут не дúже жárko, як зáвжди було у вéресні. Я такóж прошóу менé повíдомíти про органіzáцію засідання 21 числá. Люблю, цíлую, Андрíй. Мóжете телефонувати менí на рóботу: я пéред віd'ízdom приїздио до пíзнього вéчora. Я відпочиваю, врáнці й увéчeri ходжу на пляж, єжжу на екскурсíї. Чи моглá б Ви зустрíти менé о 9.20 ранку 13 жóвтня? Дúже шкодá, що ти не поéхала зі мною. З повáгою, Кулíк О. Р. Мóре дúже тепле. Туристíв небагáто. Прошóу такóж замóвiti менí гóтель на час мого віdráждéння. Я б дúже хотíв, щоб ти моглá приїхати хочá б на тýждень до Одéси, тут зáраз спíріжнý "оксамítовий сезóн"!

Cultural note:

Білочка means 'little squirrel'; Ukrainians really do use the word to address people in very special circumstances!

Оксамітковий сезон (lit. 'velvet season'); try to imagine just how wonderful the weather is on the Black Sea coast in September!

- 5 How many words do you know that are directly related to the words in the list below? To what parts of speech do those words belong?

Приклад: лікувати (verb) ліки (noun)
лікар (noun)
лікарня (noun)

математика, український, спокій, добрій, приємно, вдячний, наука, замівлення, поїзд, щасливий, рахунок, життєвий, приготувати

- 6 (a) Make the following sentences negative by using the negative words from this unit and unit 16.

- (i) Я завжди ім багато фруктів.
(ii) Він має багато друзів у різних містах.
(iii) Наша мама завжди пізно приходить з роботи.
(b) Translate the following sentences into Ukrainian:
(i) Stephen has no-one to love but he cannot say that he never loved anyone!
(ii) I didn't go anywhere, because I didn't have anywhere to go.
(iii) I've never studied foreign languages, because I have no time to do it.

- 7 Show that the nouns in the left-hand column belong to the persons in the right-hand column in two ways:

- (i) by using the genitive case
(ii) by using the possessive adjective forms

Приклад: ручка тітка
ручка тітки, тітчина ручка

День народження	Урсула
листівка	Сергій
адреса	брат
телефон	директор

KEY TO THE EXERCISES

Unit 1

(a) Правда чи неправда: (i) or (ii)?

1 (ii) 2 (i) 3 (ii) 4 (ii)

(b) 1 діякую, непогано. 2 They are: Oksana, Taras' sister; Mykola, his brother; his mother Maria and his friend Andrew. 3 Mykola

4 Mathematician.

Відповідь 1 Maria is a mathematician, Andrew is a journalist, Mykola is an actor, Oksana is a musician. 2 Хто це? Це друг. Хто то? То учитель. Хто це? Це мама. Хто то? То хлопчик. Що це? Це лялька. Хто то? То чоловік. Що це? Це лампа. Що то? То дерево. Хто це? Це дівчинка. Що то? То ганок? Що це? Це море. 3 (a) Так, це чоловік. (b) Так, це книга. (c) Ні, то лялька. (d) Ні, то кущ. (e) Так, це хлопчик. (f) Так, то церква. (g) Ні, це олівінець. 4 (i) A (ii) D (iii) B (iv) C

M	F	N
чоловік	жінка	сόнце
ганок	квітка	дерево
кіт	дівчинка	небо
хлопчик	йжа	море
кущ	книга	яблуко

автомобіль	ручка	фото
будинок	церква	
юнак	шапка	
друг	лялька	
олівінець	лампа	
папір	сестра	
цирк		
журналіст		

6 (a) Брат високий. (b) Квітка гаряча. (c) Ручка моя. (d) Яблуко зелене. (e) Селі красіве. 7 (a) Це маленьке яблуко. (b) Це красива квітка. (c) Це тініла шапка. (d) Це високе дерево. (e) Це цікава книга. 8 (a) Чий це лялька? (b) Чий це олівінець? (c) Чи є це яблуко? (d) Чий це книга? (e) Чи є це фото? (f) Чий це кіт?
9 (a) – (vi); (b) – (i); (c) – (ii); (d) – (v); (e) – (iii); (f) – (iv). 10 (a) Як Вас звуть? Мені звуть ... (b) Це Ваш брат? Ні, це не мій брат, це мій друг.

Unit 2

(a) Правда чи неправда: 1 (i)
2 (ii) 3 (ii) 4 (ii) (b) 1 Познайомся:

це мій друг Стівен. 2 The living room. 3 They are very tall. 4 It's chilly in the garden.

Вправи 1 (a) Ти сідаеш. (b) Ви маєте сад? (c) Ти знаєш Стівена? (a) Ви сідаєте. (b) Ти маєш сад? (c) Ви знаєте Стівена?

2 Visitor: Якá там кімнáта?

Host: It's the living room.

Visitor: Дуже затишна кімнáта!

Host: Yes, we have soft comfortable furniture here.

Visitor: Чи це Ваш сад? Він великий!

Host: Yes, it's my garden. It's very beautiful.

3 (a) маю (b) сідає (c) запрóшуємо (d) знаєш 4 (a) Це мій друг. (b)

Вона англійка. (c) Він має великий будýнок. (d) Запрóшуємо до вітáльнї. (e) Марія – канадíйка.

5 (a) Так, це вітáльня. (b) Ні, це Оксáна. (c) Ні, тут малéнкі вікна.

(d) Ні, це мій друг Ендрю. 6 (a) німець; (b) італíйка; (c) іспáнець; (d) російнин/росіянка; (e)

українець/українка; (f) австралíйка. 7 Привіт! Захóдь, будь лáска. Дáкую, дóбре. А ти?

Прóшу сідáти. 8 житý; нормáльно; жахливо; це моя

дружíна; друг; дúже; з вáми; перепрóшою; ім'я; Прóшу сідáти; Дáкую; моя мáма українка; Ваш будýнок дуже гáрний; затишино;

Так; дúже старý; зручний; Ми маємо; кімнáта; сад.

Unit 3

(a) Пráвда чи непráвда: 1 (n) 2 (n) 3 (n) 4 (n) (b) 1 Coffee. 2 No. 3 Chernihiv. 4 At nine o'clock.

Вправи 1 (a) – (i); (b) – (ii); (c) – (ii); (d) – (i); (e) – (ii); (f) – (i) 2 (a) єсть (or берé) (b) п'єш (c) живé (d) п'ємб 3 дівчину; книгу; місто; англійця; українця 4 (a) Кáва, будь лáска; Так, прошу (будь лáска); Ні, дáкую; Дáкую, я любліо тістечка; Дáкую, дуже смáчно; Так, прошу. Кáва дúже добра. (b) Перепрóшою, котrá годáна? Дáкую; Так, я дúже поспíшаю. Я маю йтý додóму; Дáкую за гостинність. До побáчення. 5 (a) вокзál/мóре/роботу (b) бізнес/життý/сім'ю (c) Кáїв/місто/Україну (d) автомобíль/яблуко/кнýту (e) дáдка/тітку 6 (a) У мéне є двí сестри та (одýн) брат. (b) У мéне є три онýки. (c) У мéне є чоловíк/жінка. (d) Я маю чоловíка/жінку. (e) Я маю онýка. (f) Я маю батьків у Шотлáндїї.

Unit 4

(a) Пráвда чи непráвда: 1 (n) 2 (n) 3 (n) 4 (n) (b) 1 Solomiia Maliarchuk (director of the 'Moda' clothing firm in Kyiv). 2 No. 3 Yes. 4 By air.

(a) 1 (n) 2 (n) 3 (n) 4 (n) (b) 1 One. 2 Because he often has to translate from English into Ukrainian. 3 From a friend in Kyiv. 4 A large calendar from Ukraine.

Вправи 1 до брата/міста/Амéрики; з вокзáлу/міста/роботи; після обіду/прíзвища/розмóви; без цúкру/вікна/сестрý; для дру́га/міністéрства/маши́ни; біля банку/дéрева/лáмпи; будýнок

парлáменту/міністéрства/фíрми; чáпка чáю/молокá/кáви; багáто словників/озéр/справ 2 (a) і (b) й (c) та 3 (a) після, до (b) без (c) в (d) до (e) від (f) для 4 Я живу в Лóндоні. Ось мíй кабінéт.

Київéт великий та світлий, там дúже зручнí мéблí. Я дíрéктор великої компáнї. Я хóчу відвідати Кáїв та інші міста України. Я вжé замóвив квітóк на Українській авіалíнії. Я неодrúжений (незамíжня), алé маю велику родíну. У мéне є батькí в Шотлáндїї, п'ять братів і чотýри сестри. У мéне також є багáто дрúзів. 5 Дóбрý день. Це Ваш турбóе ... [Це говóрить ...] Однú хвілýночку, будь лáска. Перепрóшою, як Ваше прíзвище?

Unit 5

(a) Пráвда чи непráвда: 1 (n) 2 (n) 3 (n) 4 (n) (b) 1 Thursday. 2 Two.

3 Two. 4 Information about how to pay for goods in Ukraine and the current exchange rate.

Вправи 1 одýн дóлар, однá грýвня/тýсяча; чотýри грýвні/дóлари/тýсячи; п'ять грýвень/дóларів/тýсяч; двáдцять два дóлари; двáдцять двí грýвні/тýсяч; 78 грýвень/дóларів/тýсяч; 200 грýвень/дóларів/тýсяч; 312 грýвень/дóларів/тýсяч; 645 грýвень/дóларів/тýсяч; багáто грóшей/валюти/грýвень/дóларів/тýсяч; мало грóшей/валюти/ грýвень/дóларів/тýсяч; трóхи грóшей/валюти/грýвень/дóларів. 1 (a) Я не маю машíни. (b) У мене є сад. (c) Вíра не має

тістечка. (d) У дíрéктора є помíчник. (e) Фíрма не має лíтакá. (f) Чи у тéбé є квітóк? 3 (a) Ти не маєш книгí? У тéбé немáє книгí? (b) Вонí не мають паспортí. У них немáє паспортí. (c) Я не маю сáду. У мéне немáє сáду. (d) Чи Вíа не має словникá? Чи у Вас немáє сестrý? (e) Вíра не має сестrý. У Вíri немáє сестrý. (f) Сестér немáють грóшей. У сестér немáє грóшей. (g) Стíven ішé не має вíзи. У Стívena щe немáє вíзи. 4 Я маю (Менí) трéба) замóвити нóмер. На сьогóднї. На двох. На чотýри (днí). 5 Де? — там, ось, тут; Звíдki? — звíдти, спéреду, звíдси; Кудý? — вперéд, сюдá, назáд, тудí. 6 (a) (i) Я хóчу нóмер на двох. (ii) На тýждень, мабýт на два (тýжнí). (iii) Я не маю грóшéй/У мéне мало грóшей. (iv) Тréba/Я маю помíнáти дóлари на Українські грóшí. (b) (i) Ходímo до ресторánu. Я дúже хóчу ѓсти, алé: (ii) Я не маю/У мéне немáє українських грóшей. (c) (i) Он там пункт óбмínu (валюти). Скíльки ти хóчеш помíнáти? (ii) Дóларíв двáдцять п'ять.

Unit 6

(a) Пráвда чи непráвда: 1 (n) 2 (n) 3 (n) 4 (n) (b) 1 Two years.

2 His business card. 3 He is a lawyer. 4 No.

Вправи 1 (i) (a) true (b) false (c) false (d) false (e) true (f) false (ii) (a) Олексéві Дмýтровичу трáдцять чотýри рóки. (b) Людмíлі Андрíївні двáдцять одýн рíк.

(c) Петро́ві Іва́новичу сорок вісім ро́ків. (d) Мико́лі Григо́ровичу п'ятдесят шість ро́ків. (e) Оксáні Миха́йлівні двадцять вісім ро́ків. 2 (a) Джóну/Джóнові (b) дру́жині (c) дирéктору/дирéкторові/до дирéктора (d) учительці (e) Оле́гу/Оле́гові (f) Тетя́ні (g) Андрíю/Андрíєві (h) Катерíні (i) Вадíму/Вадíмові (j) Йí 3 (a) Студéнт пíше листí учителю (b) Микóла пíше кни́ту. (c) Я пíшу ім'я. (d) Ми пíшемо прíзвища. (e) Вонí пíшуть факси партнéрам. 4 (a) (iv); (b) (i); (c) (ii); (d) (iii) 5 (a) Нам трéба/Ми маéмо замóвити нóмер. (b) Я пíлану́ відвíдати Францíю. (c) Нам трéба два нóмери "люкс". (d) Я бíзнесмén і чáсто буваю в Украíні. (e) Я не маю/У мéне немáє інформáцíї щóдо фíнáнсів. (f) Мíй друг читáв украíнську газéту. (g) Ми вжé бували в Украíні. (h) Нáша фíрма рóбить машáни/автомóблí. 6 (a) 5(f); (b) 5(h); (c) 5(b); (d) 5(d) 7 (a) autumn (b) 8 hours 37 minutes (c) during the day (d) +3 - +8

Unit 7

(a) Пráвда чи непráвда: 1 (n) 2 (n) 3 (n) 4 (n) (b) 1 The National Bank of Ukraine. 2 In order to understand his colleagues in Kyiv and Lviv without an interpreter. 3 A Ukrainian friend. 4 Good-looking fashionable clothes. Вíправи 1 (a) корéспондéнтові (b) Національному банку (c) Лóндóні (d) Лéвóві (e) гíтáрі 2 (a) кни́зі (b) подруга (c) жíнці (d) лéлька (e) кáртка (f) поїздí (g) мýсі (h) рúчка 3 (a) У, в (b) в (c) в (d) у (f) У

(g) в 4 (a) ѓедти (b) катáтися (c) читáти (d) ѓсти (e) танцювáти (f) грáти 5 (a) телефону́ до Киéва (b) телефону́ до Киéва (c) читáв, учóра (c) читáла, щodná 6 Some possible answers: (a) Менí трíдцять три рóки/шістдесят оди́н рíк. (b) Я народíвся/народíлася в тýсяча сíмдесят першому рóці. (c) Я народíвся/народíлася в сíчні/листопáді. (d) Я народíвся/народíлася в Англії/Спóлúчeніх Штáтах Амéрики. (e) Я народíвся/народíлася в Лíдсе/Нью-Йóрку. (f) Я тепéр живý в Лóндóні. (g) Нí, я ще не був/булá в Украíні.

Unit 8

(a) Пráвда чи непráвда: 1 (n) 2 (n) 3 (n) 4 (n) (b) 1 Yes. 2 He has never been there before. 3 Train, steamer, perhaps car. 4 Six o'clock. Вíправи 1 (a) не був (b) не лíтáв (c) не говорíв (d) не відлітáв 2 бýдеш пíсати, пíса́тимеш; бýде пíсати, пíса́тиме; бýдемо пíсати, пíса́тимемо; бýдете пíсати, пíса́тимете; бýдуть пíсати, пíса́тимутъ 3 бýду лéтіти/лéтітиму; бýдеш працювати/працювáтимеш; бýде займáтися/займáтиметься; бýдемо жíті/жíтимемо; бýдете мінáти/мінáтимете; бýдуть чекáти/чекáтимутъ 4 Я лечу лíтакóм. Ти ѓеш автóбусом. Він гуляе вúлицею. Ми летíмо лíтакáми. Вонí ѓуть автóбусами. Ви гуляєте вúлицями. 5 (a) помíчником дирéктора (b) матемáтиком (c) жíнкою Джóна, три рóкá (d) з англíйскими

бíзнесмénами 6 (a) a lawyer (b) don't forget the documents! (c) at the factory (d) Thursday 29 July (e) tickets (f) pay her telephone bill, play tennis (g) she is going to phone Ursula about a concert (h) Stephen is arriving on Thursday 29 July at 2200

Unit 9

(a) Пráвда чи непráвда: 1 (n) 2 (n) 3 (n) 4 (n) (b) 1 They go through passport and customs control. 2 His passport. 3 Weapons, drugs. 4 US dollars. Вíправи 1 nom., acc., gen., loc., dat., inn. 2 блакýтne нéбо; зелéна трапáв; жóвтий лíмón; сíльний чоловíк; важкý кáмíнь; добга дорóга 3 (a) хóдить (b) ідé (c) ѓde (d) ѓдить 4 (a) прийdú, принесý (b) прийшá, принеслá (c) приїждjáе, привезлá (d) приїхav, привéз 5 (a) Ось мíй пásport, квітók і мáтна декларáцíя. Я приїхav/приїхала на відпочíнок. (b) Я не знаю, що заборóнене/якí предмети заборóнені. (c) Двістí имéрикáнських дóларíв, сто трíдцять п'ять фýнтів. Нí, у мéне немáє/я не маю украíнських грóшóв.

Unit 10

(a) Пráвда чи непráвда: 1 (n) 2 (n) 3 (n) 4 (n) (b) 1 Ihor's wife, Ol'ha. 2 Two, 3 They went for a walk to the river, sat down by the water and chatted. Stephen, Ihor and Ostap had a swim. 4 Very late. Вíправи 1 (a) Я мóжу розмовляти францúзькою мóвою. Я хóчу розмовляти нíмéцькою мóвою. Я мóжу розумíти цей текст. Я хóчу

знати це слóво. (b) Він мóже розмовляти францúзькою мóвою. Він хóче розмовляти нíмéцькою мóвою. Вонá мóже розумíти цей текст. Вонá хóче знати це слóво. Ви мóжете розумíти францúзькою мóвою. Ми хóчемо розмовляти нíмéцькою мóвою. Тобí трéба розмовляти нíмéцькою мóвою. Нам трéба розумíти цей текст. Вам трéба знати це слóво. (d) Якíми мóвами Ви володéєте? Я знаю нíмéцьку мóву, такжé володíю украíнською (мóвou). 2 Івáне – п'ятнáцятого – трапáвя – рóку – двадцáтого – лíпня – сéреду – я – Украíни – Чóрному мóрі – я – нóмер – гарному готéлі – дружínni – готéля – чудóвий парк – готéлем – мóре – готéлем – гóри – наш нóмер – трéтьому пóверсí – телевíзором – холодíльником – телефоном – дúшем – план – я – дружínnou – їй – він – вонá – пóїздом – Кíєва – квіткí – ми – лíтакóм – квіткí – Кíєва – Одési – пóїздом – годíн – однá нíч – оди́н ранок – ми – комфóртом – мóй дружínnia – пóїздом – купé – чай – вíкno – кни́ту – рóботу – усí спáрви – Кíєvi – ми – пересáдку – Одési – електрíчку – мíсця – відпочíнку – Одési – мóря – Одési – ми – нóмер – готéлі – двох – два – тýжні – Одési – дру́га – він – Хéрсóni – я – лист – дру́га – він – менé – ми – дружínnou – два тýжні – Хéрсóna – тридцáтого лíпня – днív – вам – наší pláni – лíто – зúстрíchi.

3

N	стілéць	підлóга	лі́жко	коридóри	полíці	дзеркала
A	стілéць	підлóгу	лі́жко	коридóри	полíці	дзеркала
G	стільця	підлóги	лі́жка	коридóрів	полíць	дзеркаль
D	стільці	підлóзі	лі́жку	коридóрам	полíцям	дзеркалям
L (на-у/в)	стільці	підлóзі	лі́жку	коридóрах	полíцях	дзеркалах
I	стільцем	підлóгово	лі́жком	коридóрами	полíцями	дзеркалах

4 (a) п'ю, п'еш, п'е, п'емб, п'єтé, п'ють; буду пíти, бúдеш пíти, буде пíти, будемо пíти, будете пíти, будуте пíти; пíтиму, пíтимеш, пíтиме, пíтимемо, пíтимете, пíтимуть (b) пишú, пишеш, пише, пишемо, пишете, пишуть; буду пíсати, бúдеш пíсати, буде пíсати, будемо пíсати, будете пíсати, будуте пíсати; пíсатиму, пíсатимемо, пíсатимете, пíсатимут (c) їм, їсí, їсть, їмб, їстé, їдять: буду їсти, будеш їсти, буде їсти, будемо їсти, будете їсти, будуть їсти; їстиму, їстимеш, їстиме, їстимемо, їстимете, їстимут 5 (a) читáв, читáла, читáло, читáли (b) ішóв, ішлá, ішлó, ішлí (c) летíв, летíла, летíло, летіли 6 (a) лежáло, столí, ньóму, лежáла (b) п'єтé; п'ю, кáву, ї (c) ким, розмовляли; розмовляв/розмовляла, новýм дíректором, знаєте, його 7 (a) living room (b) kitchen (c) study 8 flat no. 4

Unit 11

(a) Пráда чи непráда: 1 (п) 2 (п) 3 (н) 4 (п) (b) 1 Vegetable salad. 2 No. 3 Vira is writing a dissertation, works in libraries a lot. 4 No, Taras did. Вíрáви 1 чáшка зí столу; дvéri з кíмнати; стíléцí iz kúkhni; дзвонíти з кábinetu

2

закуски	пéрші стíрви	другí стíрви	напóї
грибí	борщ	голубцí	горíлка
маринóвани	український	овóчевí	українська
	з пампушкáми,		з пéрцем,
			коñík
			"Ай-Пéтрі",
ковбáса	юшка грибíа,	варéники з шампíнськé	
		м'ясом	наїпівсухé,
	солáнка		кáву з
	осетрóва		молоком.
		омлéт із	
		трьох яéць	

3 (i) грибí маринóвани (ii) юшку грибíu або солáнку осетрóву (iii) варéники з картблéю (iv) кáву з молоком 4 Привíт! Я не бáчив (-ла) тебé мáйже сто рóків. Що (в тéбé) новóго? Що відбулося за останні мíсяцí? Новýн мáло. Я одружýвся (війшла зámíж) і купíв(-ла) трикíмнату квартиру в цéнtrí místa. Менí трéба булó зnaти! У тéбé такé тýхе (спокíйne) життя! 5 (a) Якí у Вас е супí? Я не люблю солáнку. (b) Чи Ви не маéте пíва? У Вас е сухé бíle винó? (c) Я не їм рýби. Я б хотíв(-ла) смáжений бíфшtéкс з картблéю та салáтом. (d) Я беру (Я вíзьмú) кревéток (алé без майонéзу, будь лáска), голубцí овóчевí та якíйсь сíк – апельсíновий, якщó е. Я не хóчу пéршого (пéршої стíрви).

Unit 12

(a) Пráда чи непráда: 1 (н) 2 (н) 3 (п) 4 (п) (b) 1 He was twenty minutes late. 2 No. 3 On the left hand side. 4 She was born in Kyiv, and loves it very much.

Вíрáви 1 Стáнція "Вокзáльна". Оберéжно, дvéri зачиняються. Настúпна стáнція "Універсítéт". / Стáнція "Універсítéт".

Оберéжно, дvéri зачиняються. Настúпна стáнція "Театрálна". / Стáнція "Театрálна". Перехíд на стáнцію "Золотí ворóта".

Оберéжно, дvéri зачиняються. Настúпна стáнція "Хрещáтик". / Стáнція "Хрещáтик". Перехíд на стáнцію "Майдáн Незалéжности".

Оберéжно, дўе зачиняються. Настúпна стáнція "Арсенáльна". / Стáнція "Арсенáльна".

Оберéжно, дўе зачиняються.

Настúпна стáнція "Днíпро".

1 (a) пíшу (b) моíй (c) пí 3 (a)

Вáтко живé на схóді України. (b)

Лíтак лéтить прýmo на зáхід. (c)

У Карпáтих багáто гíр. (d) Моéму вíону вíсім рóків. 4 (a) Микóла зáчо лéтти до Пráги лíтаком, а я зáїждí Ѯжку побíзdom. (b) Я не мóжу купíти словník, бо я нíкди не пошú великí книégi в рукáх. (d) Я прошú тебé замóвити перогé винó, я сьогóдні плачú. (d) Вíн зáриз пíше лист дружýні, що не мóже прихáти у сéрпні.

Unit 13

(a) Пráда чи непráда: 1 (н) 2

3 (п) 4 (п) (b) 1 A set of documents. 2 Two. 3 It should make

its own cloth. 4 Stephen.

Вíрáви 1 Я хóчу чóрне пíлáття. Я хóчу корíчневí штанí. Я хóчу зелéний джéмper. Я хóчу купíти бílo-жóвту футbóлку. Я хóчу купíти сýні пíлávki. Я хóчу купíти чóрні колгóti. Я хóчу купíти сýrý костýom. Я маю купíти орáнжевí шóрти. Я маю купíти велíкий свétr. Я маю купíти малéньку парасóльку.

Менí трéба купíти малинову спíднішю. Менí трéба купíти блакíтний плащ. Менí трéба купíти фíолéтову сýмку. 2 (a) Де я мóжу помíняти дóлари? Де я мóжу помíняти сýкно? Де я мóжу помíняти костýom? Де я мóжу помíняти кравáтку? (b) Де я мóжу помíряти плащ? Де я мóжу помíряти сорóчку? Де я мóжу помíряти кóртку? Де я мóжу помíряти окуляри? (c) Де я мóжу купíти bílyi папír? Де я мóжу купíти чóрну rúčku? Де я мóжу купíти велíкий портфéль? Де я мóжу купíти червóний олíвéц? Де я мóжу купíти малéнький магніtoфóн? Де я мóжу купíти пárnu шкарпétok? 3 Я ношú корíчневí kólár. Я люблю зелéний kólár. Я одягаю bílyi kólár. Менí подóbaются малíновий та блакíтний kólár. Я не ношú сýnýgo kólár. Я не одягаю орáнжевого kólár. Менí не подóбаются жóvty та сýrý kólár. 4 (a) Я не прívíz(-vézla) пакéт докумéntív щódo стvóreniya новóї komplánní, tomú що я хворí(-ila)/чéрез хворóbu. (b) Я б хотív(-ila) купíти книégi про

Україну для своєї дружини/для свого чоловіка **or** Я б хотів(-іла) купити дружині/чоловікові (dat.) книгу про Україну. (c) Якого кольору ти хочеш купити джемпер (пліття, костюм, спідницю, світр, плащ, сорочки)? **5 (a)** Мені потрібен дешевіший номер. (b) Дешевшого немає. Ви вже мешкаєте у найдешевішому номері у готелі. (c) Я б хотіла обміняти цю блузку. Вона занадто мала для моєї дружини – їй потрібна більша. (d) Як називається найглибше озеро в Україні? (e) Українська мова звичайно простіша, ніж я думав (-ла)! **6 (a)** Олена дивиться телевізор, якщо вона матиме час. (b) Олег покаже нам місто, якщо буде мати час. (c) Сусід працював би таксистом, якби він мав права. (d) Онучка допомагала б бабусі, якби бабуся жила не так даліко. **7 (a)** Я б хотів відроду розпочати роботу. (b) Я б хотів висловити свої міркування під час наших наступних зустрічей. (c) Я б хотів перейти до конкретних аспектив нашого контракту (d) Я б хотів узяти на себе переговори з можливими інвесторами. (e) Я б хотів продовжити цю розмову після Вашої поїздки.

Unit 14

(a) Правда чи неправда: 1 (н) 2 (п) 3 (н) 4 (п) (b) 1 In the first part of the day. 2 A mixture and pills. 3 In order to collect the medicine after 4 p.m. 4 The duty receptionist.

Вправи 1 алергія – *allergy*; бронхіт – *bronchitis*; діабет – *diabetes*; антибіотик – *antibiotics*; пневмонія – *pneumonia*; ін'єкція – *injection*; операція – *operation*; інфекція – *infection*; пульс – *pulse*; таблетка – *tablet*; аналіз – *analysis*; термометр – *thermometer*; масаж – *massage*; міксчура – *mixture*; вітамін – *vitamin* **2** She is a friend, and she called yesterday to say that her husband was ill. He has a high temperature, a headache, a cough and a headcold. The doctor said he has the 'flu. The doctor explained how to take the medicine. She got tablets, drops and mixture. **3 (a)** Він приймає ліки. **(b)** Вона викликає лікаря. **(c)** Вона замовляє їх в аптекі. **(d)** Йому потрібно лежати в ліжку. **4 (a)** На стадіоні люди дивляться матч. На стадіоні люди займаються спортом. **(b)** Оксана читає підручник, тому що вона вчиться в університеті. **(c)** Остап смиється, тому що він читає книгу. Остап смиється, тому що він дивиться фільм. Остап смиється, тому що друг розповідає йому смішну історію. **5 (a)** У мене болить голова. У мене немає часу піти до аптеки й купити ліки від головного болю. У мене болить горло, я не можу ковтати. У мене висока температура/Мене лихоманить і мені тріба полежати вдома кілька днів. **(b)** – Я не можу піти в поліклініку до лікаря, тому що я дуже хворий (хвібра). Дуже прошо тебе подзвонити до поліклініки й викликати лікаря якомога скоріше. – Я зателефонував(-ала)

до поліклініки. **Черговий** (Черговá) в реєстратурі сказав (сказала), що лікар прийде завтра у другій половині дня. Він перепрощує, що не може прийті раніше, але каже, що у поліклініці більше хворих, ніж лікарів. Тобі трέба полежати.

Unit 15

(a) Правда чи неправда: 1 (п) 2 (п) 3 (н) 4 (п) (b) 1 Ol'ha. 2 Olenka. **3** She has to be intelligent, calm, sensible, but not boring, with a merry character and a sense of humour. **4** She should have a profession, perhaps her own business. **Вправи 1** (for reading practice) **2** Taras – (iii); Solomiia – (i); Vira – (vi); Stephen – (v); Ihor – (ii) **3** Високий лоб, біліве волосся, кáрі очі, смагливе обличчя, кирпáтий ніс. **4 (a)** Я запросяв її до кінó, тому що мені сподобалися її очі. **(b)** Ти подумав про нашу пропозицію пообідати завтра разом у ресторáні? **(c)** Я люблю, коли мої дружини одягаються дуже елегантно. **(d)** У мене гарна машина, але в моїх драта – ще краща. **(e)** Чи твоя сестра скóжа на твоого батька?

Unit 16

(a) Правда чи неправда: 1 (н) 2 (н) 3 (п) 4 (н) (b) 1 The train tickets. **2** 20 copecks (he ordered two!) **3** You push down on them. **4** A folder with documents. **Вправи 1** Скажіть, будь лáска, коли прибуває поїзд із Черкас? / Будь лáска, коли наступний поїзд до Харкова? / Один купéний квиток на швидкій поїзд до Івáно-Франківська. / Я хочу їхати поїздом (у купéному вагоні) до Одеси/Я б хотів(-ла) поїхати електріткою до Полтаві 19 серпня. **2** Я їду до Одеси на конферéнцію. Я їду на відпочинок до Ялти на п'ять днів. Я був/(-ла) два тýжні в Лугáнську, я їду до Києва, а чéрез два дні я лечу додому. Я зáвжди дуже хочу істи, коли сідаю в поїзд. Ось чому я маю велику сýмку іжі (продуктів) та кілька пляшóк пива із собою. Мóжна попросіти склáнку чаю? А скільки я маю заплатити за постель? **3** Я тут буду чекáти/чекáтиму/почекáю. Я хочу, щоб Ти купíв(іла)/Ви купíли квиткá. / Я стоїв(-ла) в чéрзі за квиткáми й розмовляв(-ла) із дуже цікáвою людиною. Незабáром прийде/прийде/ прибúде настúпний поїзд. / Чому Ви запізнилися на годину? **4** Один квиток до Житóмира і назад. У Житóмир на 4 жóвтня, а назад на 22. Я візьму купé. **5 (a)** Ніхтó нікóли менé не розумíe. **(b)** Я не знаю нікóго, хто знає як/вмíe робити гарну кáву. **(c)** Я дôвго не розмовляв(-ла) із собою нікóї іжі (ніжких продуктів) для подорожі (в дорóгу). **6 (a)** Я б візíв(-ла) чого-небудь/чогось тéплого з великим задоволенням. **(b)** У дитинстві я дивíвся бúдь-які фíльми. **(c)** Тарáс пішóв кудíсь купити іжі (продуктів). **(d)** Зустріньмося коли-небудь/коли-сь.

Unit 17

(a) **Правда чи неправда:** 1 (п) 2 (п) 3 (н) 4 (п) (b) 1 "To Solomiia!", "To Solomiia's health!", "To happiness!" 2 Roses. 3 A large cake. 4 Make a wish.

Вправи 1 (a) хлібниця, 1 тарілка, 7 тарілочок для хліба, 2 ножі, 1

ложка для десерту, 7 келихів для вині, 7 склянок для воді, 3 чарки для коньяку (b) торт

2 (an example of a simple letter of invitation)

Наталко й Олексіо!

Запрошуємо Вас у гості на святкування Нового року!

Приїжджаєте до нас на 9.00 годину вечора. Чекатимо вас,

Юрко й Тетяна

3 (a) театри, музéї, тóсти, подарунки, сервíзи (b) сюрpríz, гість, сувенíр, концéрт, вистава
4 (a) Music (b) Why she likes such different kinds of music. (c) Cinema
(d) 7 tickets for a first-night at the Ukrainian drama theatre.

Unit 18

Запитання до тексту (a) A large mushroom. (b) At sunrise. (c) A strip of land surrounded by water – it's like a fairy story. (d) It's difficult for Stephen to find the words to describe the wonders of nature in Ukraine. (e) Yes, he does.

Вправи (a) **Правда чи неправда:**

1 (п) 2 (н) 3 (н) 4 (н) (b) 1 Stephen. 2 No, in Great Britain. 3 Christmas and the New Year. 4 He offers his help to Solomiia, should she ever need it. 2 1st call:

Mr Oleksiy Honcharenko called. He came yesterday from London and brought an urgent letter from Mr Robinson. He was asked to give you a ring just after his arrival in Kyiv. His address in Kyiv is: flat 35, 38, Shovkovychna St. Phone: 295 1687. He is expecting a phone call from you tonight.

2nd call:

Ol'ha phoned. She is at Solomiia's flat. Solomiia has had an accident: her knee was seriously hurt. An ambulance was called. Solomiia was taken to emergency. Ol'ha went there with her. After an X-ray, she was examined by a doctor. The bone was not broken, but she needs to stay in bed for a couple of days. Call them tonight.

3 Начальнику Кіївського залізничного вокзалу панові М.А. Пилипенку.

Щановний пане Пилипенко! Щиро вітаю Вас із Днем народження! Бажаю Вам щастя, успіху, міцного здоров'я! Сподіваюся, що наша співпраця продовжиться у майбутньому. Незабаром ви одержите каталог нашої найновішої продукції, який наша компанія Вам надіслала. Ми також замовили квиткі для поїздки до України в літнім. Ми зателефонуємо Вам наступного тижня.

З найкращими побажаннями,

Щиро Ваш,

Ніколас Дейвіс

4 (a)

Привіт, моя білочко! Пиші тобі з Одеси першу листівку. У нас тут не дуже жарко, як завжди бувáє у березні. Я відпочиваю, вранці й увечері

віджку на пляж, іноді на пікнікі. Мóре дуже тепло.

Туристів небагато. Я купую собі шаплик, фрукти, морозиво. Дуже шкодя, що ти не поїхала зі мною. Ти ще ніде не відпочивала цього року. Я б дуже хотів, щоб ти могла приїхати хоча б на тиждень до Одеси, тут зáраз сприятливий "оксамитовий сезон"! подумай про це, Натáличко.

Чекатиму твоєї відповіді.

Люблю, цілую, Андрій.

(b)

Щановний Володимире
Михáйловичу!

І притягдаю на десять днів, щоб відвідати ваш інститут. Ваш помічник телефонував мені вчора, і ми розробили детальну програму візиту. Потрібно запросяти пресу й телебачення на "круглий стіл", що відбудеться 19 лютого. Хто доповідає на засіданні? Я також прошу менé повідомити про організацію засідання 21 числа. Мóжете телефонувати мені на роботу: я перед під'їздом працюю до пізнього вечора. Чи могли б Ви зберіти менé о 9.20 ранку 13 лютого? Прошу також замовити мені готель на час мого візиту. Чекаю від вас повної інформації.

І повігою,

Кулік О.Р.

1 математика (п), математик (п), математичний (adj.); український (н), Україна (п), українець (п), українка (п); спокій (п), спокійний (н); добрий (adj.), добрó (п); піднімно (adv.), приємний (adj.); дякую (adj.), дякувати (v),

вдáчність (п); наука (п), наукóвий (adj.), наукóвець (п); замóвлення (п), замовляти (v), замóвник (п); поїзд (п), іздити (v), поїздка (п); щасливий (adj.), щастя (п); рахунок (п), рахувати (v); життєвий (adj.), життé (п), жити (v); приготувати (v), готовий (adj.), підготóвка (п) б (a) (i) Я ніколи не їм багато фруктів. (ii) У нього немає дружів іні в яких містах. (iii) Наша мама ніколи не приходить пізно з роботи. (b) (i) Стівену нікого любить, але він не може сказати, що він ніколи нікого не любив! (ii) Я нікуди не іноді, тому що мені нікуди іздити. / Я нікуди не ходжу, тому що мені нікуди ходити. (iii) Я ніколи не вивчав (-ла) іноземні мóви, тому що в мéсів немає часу (мені ніколи) це робити. 7 (i)

День народження Урсули, листівка Сергія, адреса брата, телефон діректора; (ii) Урсули, День народження, Сергієва листівка, братова адреса, діректорів телефон

UKRAINIAN-ENGLISH VOCABULARY

The information presented in this vocabulary is derived from the most recent orthographical dictionary published in Kyiv, Орфографічний словник української мови, 1994.

Nouns: the ending of the gen. sg. is given for all declinable nouns, followed where necessary by the forms for other cases which cannot easily be derived from the nom. sg. The gender of each noun is also indicated.

Adjectives: the nom. endings for fem., n. and pl. are also given. Where an adjective functions as a noun (eg. літній, перехідний) this is stated.

Verbs: the conjugation pattern for each verb (1 or 2) is given, followed by a note on aspect (impf. or pf.). The first and second persons sg. of the present (impf.) or future (pf.) are given whenever they cannot directly be derived from the form of the infinitive (as is the form of the third person pl. where the letter **-л-** is inserted). Imperative (imp.) and past tense m. & f. sg. forms are also added whenever guidance is required.

а <i>and, but</i>	аспект, -у, m. <i>aspect</i>
або, <i>indef. pron. whoever, no matter who</i>	асорті, n. <i>indecl. assortment</i>
або ... або <i>either ... or ...</i>	бабуся, -і, f. <i>granny</i>
абсолютно <i>absolutely</i>	багаж, -у, m. <i>luggage, baggage</i>
авіаконверт, -а, m. <i>air-mail envelope</i>	багато (+ gen.) <i>much, a lot of</i>
авіалінія, -я, f. <i>airline</i>	бажання, -я, n. <i>wish</i>
австралієць, -інця, m. <i>Australian (man)</i>	бажати, 1, vb. <i>impf. (+ gen.) wish</i>
австралійка, -и, dat. & loc. sg. -їші, gen. pl. -ївок <i>Australian (woman)</i>	балкон, -а, m. <i>balcony</i>
Австралія, -ї, f. <i>Australia</i>	банан, -а, m. <i>banana</i>
австрійський, -а, -е; -і, adj. <i>Austrian</i>	банк, -у, m. <i>bank</i>
автобус, -а, m. <i>bus</i>	бар, -у, m. <i>bar</i>
автомобіль, -я, m. <i>car</i>	баскетбол, -у, m. <i>basketball</i>
автомонофоніч, -а, m. <i>answering machine</i>	батько, -а, m. <i>father</i>
автомонофоніч <i>after all</i>	батькі, -ів, pl. <i>parents</i>
адреса, n, f. <i>address</i>	бачити, 2, vb. <i>impf. see</i>
адресат, -а, m. <i>addressee</i>	без, prep. (+ gen.) <i>without</i>
адропорт, -у, loc. в аеропорті, m. <i>airport</i>	безцінний, -а, -е; -і, adj. <i>invaluable</i>
адресуар, -и, pl. <i>accessories</i>	берег, -а, m. <i>shore</i>
активний, -а, -е; -і, adj. <i>active</i>	береза, -я, gen. pl. -їв, f. <i>birch tree</i>
актор, -а, m. <i>actor</i>	березень, -зня, m. <i>March</i>
акт <i>act</i>	бібліотека, -и, dat. & loc. sg. -їві, f. <i>library</i>
акне, -ї, f. <i>allergy</i>	бігати, 1, vb. <i>impf. run</i>
аквін, -ї, f. <i>avenue</i>	бігти, 2, vb. <i>impf. бігі, біжіш; past tense біг, бігла run</i>
актологічний, -а, -е; -і, adj. <i>alcoholic</i>	бізнесмен, -а, m. <i>businessman</i>
акт, <i>hello! (telephone word)</i>	бік, боку, loc. sg. (на) <i>бокі в боку</i> <i>side</i>
американець, -иця, m. <i>American (man)</i>	блій, -а, -е; -і, adj. <i>white</i>
американка, -ки, dat. & loc. sg. -їці, gen. pl. -їв, f. <i>American (woman)</i>	бліка, -и, dat. & loc. sg. -їві, gen. pl. -лок, f. <i>squirrel</i>
аналіз, -у, m. <i>analysis</i>	бліля, prep. (+ gen.) <i>by, next to</i>
англійський, -а, -ї, m. <i>Englishman</i>	блівий, -а, -е; -і, adj. <i>blond</i>
англійка, -иця, m. <i>Englishwoman</i>	бліль, більш, m. <i>pain</i>
англія, -ї, f. <i>England, Great Britain</i>	блішний, -а, -е; -і, comp. adj. <i>bigger</i>
анієт, -и, m. <i>neither ... nor</i>	бріжка, -ї, f. <i>stock exchange</i>
анієт, -и, m. <i>antibiotic</i>	біфштекс, -а, m. <i>beefsteak</i>
анієт, -и, m. <i>orange</i>	блакитний, -а, -е; -і, adj. <i>blue, light blue</i>
анієт, -и, m. <i>orange</i>	блак, -а, m. <i>form</i>
анієт, -и, m. <i>shop</i>	блізько <i>near</i>
анієт, -и, m. <i>architecture</i>	блідий, -а, -е; -і, adj. <i>pale</i>
анієт, -и, m. <i>ace</i>	блокнёт, -а, m. <i>notebook</i>

бородá, -и, gen. pl. -рід, f. *beard*
 боршч, -у, m. *borshch (beetroot soup)*
 брак, -у, m. *shortage*
 бракувати, 1, vb. impf. 3rd sg. -є (impers. + dat.) *be short (of)*
 мені бракує *грóшей* *I am short of money*
 бráма, -и, f. *city gate*
 брат, -а, m. *brother*
 брати, 1, vb. ipf., *berú, berésh*; imp. *беріш!* *berísh!* *take*
 бровá, -й, gen. pl. *brív, f. eyebrow*
 бронхіт, -у, m. *bronchitis*
 брати, 1, vb. impf. *visit, spend time in*
 бувай(те)! *bye for now!*
 будíнок, -нку, m. *building, house*
 будівельний, -а, -е; -и, adj. *building (adj.)*
 будівельник, -а, m. *builder*
 будівля, -и, gen. pl. *вель, f. building*
 будувати, 1, vb. impf., -ю, -уеш *build*
 будь-коли, indef. adv. *at any time*
 будь лáска *please*
 будьмо! *cheers! (as a drinking toast)*
 будь-хтó, indef. pron. *anyone at all*
 будь-який, -а, -е; -и, adj. *any kind of*
 букéт, -а, m. *bouquet*
 бульвар, -у, m. *boulevard*
 бутербрóд, -а, m. *sandwich*
 бути, vb., present tense e; future tense буду, будеш; imp. буду! будьте! *be*
 вагóн, -а, m. *carriage (railway)*
 важкий, -а, -е; -и, adj. *heavy, difficult*
 важко *it is difficult*
 важливий, -а, -е; -и, adj. *important*
 важливо *it is important*
 важчий, -а, -е; -и, comp. adj. *heavier, more difficult*
 валіза, -и, f. *suitcase*
 валюта, -и, f. *currency*
 вáнна кімнáта *bathroom*
 варéник, -а, m. *varenyk*
 ваш, -а, -е; -и, poss. pron. *your (sg. polite/pl.)*
 вїграти, 1, vb. impf. *run into*
 ввéзення, -я, n. *import*
 вдýгнений, -а, -е; -и, adj. *dressed*
 вдýчний, -а, -е; -и, adj. *grateful*
 вéйт, 1, vb. impf., -зý, -зéш; past tense вéйт, -а, -е; -и, adj. *guilty*

віз, везлá *take, lead (by transport)*
 Велікдень, -кóдня, m. *Easter Sunday*
 Великодні свáта *Easter festival*
 великий, -а, -е; -и, adj. *big, great, large*
 велимишанóвний, -а, е; -и, adj. *highly esteemed*
 вербá, -й, f. *willow*
 вéресень, -спя, m. *September*
 вермішель, -и, f. *vermicelli*
 вéрхнй, -я, -е; -и, adj. *upper*
 весéлій, -а, -е; -и, adj. *merry*
 весілля, -я, n. *wedding*
 веснá, -й, f. *spring*
 вестí, 1, vb. impf. *vedú, vedésh; past tense вів, велá take, lead (on foot)*
 вечéра, -и, f. *supper*
 вечíр, -чора, m. *evening*
 вечíрнй, -я, -е; -и, adj. *evening (adj.)*
 вечорігá, 1, vb. impf., 3rd sg. -ie (impers.) *decline towards evening*
 взáти, 1, vb. pf., *візьмá, візьмеш; imp. візьмá!* *візьміт!* *take*
 ви, pers. pron., acc. gen. & voc. bac. dat. *вам, inst. вáми you (sg. polite/plural)*
 вібачити, 2, vb. pf., -чу, -чиш, -чать; imp. *вібач(те)! (+ dat.) excuse, forgive*
 вібрati, 1, vb. pf., *-беру, -береш choose*
 вивчáти, 1, vb. impf. *learn*
 вівчiti, 2, vb. pf. *learn (completely)*
 виглядáти, 1, vb. impf. *look (like)*
 вид, -у, loc. sg. *на виду, m. (на + acc) view (of)*
 видéлка, -и, dat. & loc. sg. -ли, gen. pl. -лок, f. *fork*
 виднýй, -а, -е; -и, adj. *visible*
 візначати, 2, vb. pf. *be clear (about something)*
 віїхати, 1, vb. pf., -їду, -їдеш *leave, drive out (of somewhere)*
 війтти, 1, vb. pf., -їду, -їдеш; past tense -їшов, -їшла *leave, go out, get off*
 війтти зáміж (за + acc.) *marry (woman to a man)*
 віклик, -у, m. *call*
 вікликáти, 1, vb. impf. *call out*
 вікликати, 1, vb. pf., *ичу, -ичеш call out*
 віконати, 1, vb. pf., *fulfil, carry out*
 вінний, -а, -е; -и, adj. *guilty*

вино, -а, n. *wine*
 вінцюк, -дку, m. *chance, occurrence, incident*
 нещасний віпадок *accident*
 віністи, 1, vb. pf., -ишу, -ишеш *write out*
 вінити, 1, vb. pf., -п'ю, -п'еш; imp. *пий(то)! drink up*
 вінімо! *let's drink!*
 вірал, -у, m. *phrase, expression*
 віріюти, 2, vb. pf. *decide*
 віробити, 2, vb. pf., -блю, -бим, -бліть *produce, manufacture*
 віробити, 1, vb. impf. *produce, manufacture*
 віробництво, -а, n. *production*
 вінети, 2, vb. impf., -йшу, -йсиш *hang (intrans.)*
 віненовити, 2, vb. pf., -влю, -виш, -влять *express*
 віненовити, 2, vb. pf., -влюся, -вишся, -влятися *express oneself*
 вінокий, -а, -е; -и, adj. *high, tall*
 віноко *high*
 вінчанн, -и, f. *performance*
 вінчанити, 2, vb. pf., -влю, -виш, -вляти *hang out, exhibit*
 вінчанко, -и, dat. & loc. sg. -ви, gen. pl. -вок, f. *exhibition*
 вінчаніти, 1, vb. impf. *put out, exhibit*
 вінчичати, 1, vb. impf. (impers. + dat.) *be sufficient*
 вінчир, -вюр, m. *work, creation*
 вінчата, -и, (na + acc) *expenditure (on)*
 вінч, -ходу, m. *exit*
 вінчаний день *day off*
 вінчомити, 2, vb. impf., -джу, -деш *leave, go out*
 вінчий, -а, -е; -и, comp. adj. *higher, taller*
 вінторок, -рк, m. *Tuesday*
 він, prep. (+ gen.) *from*
 віннич, -и, f. adj. *functioning as noun*
 вінчун, -и, f. *happening, take place*
 вінчунити, 1, vb. pf., 3rd sg. *вінчудеться happen, take place*
 вінчуніл, -и, -é; -и, adj. *boiled*
 відвезт, 1, vb. pf., -зý, -зéш, past tense -віз, -везлá *take (someone somewhere)*
 відвéртість, -тості, inst. sg. *-тісто, f. frankness, sincerity*
 відвідання, -я, n. *visit*
 відвідати, 1, vb. pf. *visit*
 відвідувати, 1, vb. impf., -ую, -уеш *visit*
 відвідувач, -а, m. *visitor*
 відділ, -у, m. *department*
 відгравати, 1, vb. impf., -аю, -аеш *play (a part, role)*
 відїзд, -у, m. *departure*
 відкрити, 1, vb. pf., -йко, -йеш *reveal, open*
 відкритий, -а, -е; -и, adj. *open; sincere, frank, candid*
 відлєтіти, 2, vb. pf., -ечу, -етиш *leave, depart (by air)*
 відлітати, 1, vb. impf. *leave, depart (by air)*
 відмовитися, 2, vb. pf., -влюся, -вишся, -влятися *refuse*
 відомýй, -а, -е; -и, adj. *known, renowned*
 відповід, -и, inst. sg. -дю, gen. pl. -дей, f. *answer*
 відповіст, vb. pf., -вім, -вісі, -вість; -вімб, -вістé, *задути відповідь*
 відпочивати, 1, vb. impf. *rest, relax, have a holiday*
 відпочинок, -нку m. *holiday*
 відпочити, 2, vb. pf., -йну, -йнеш; impf. -чінь(те)! *have a rest*
 відпра́вник, -а, m. *sender*
 відпùтка, -и, dat. & loc. sg. -ти, gen. pl. -ток, f. *holiday*
 відпáзу (одразу) *at once*
 відпекомендувати, 1, vb. pf., -уєся, -уєшися *introduce oneself*
 відрядження, -я, n. *business trip*
 відчиненій, -а, -е; -и, adj. *open*
 відчинити, 2, vb. pf. *open*
 відчува́ти, 1, vb. impf. *feel, be aware*
 віза, -и, f. *visa*
 візит, -у m. *visit*
 візитна картика *business card*
 вінч, -и, gen. pl.-кон, n. *window*
 вільний, -а, -е; -и, adj. *free*
 вільно *fluently, freely*

він, pers. pron., acc. & gen. його (нъого), dat. йому, inst. ним, loc. нъому *he, it (referring to inanimate m. nouns)*

вірус, -у, m. *virus*

вірусний, -а, -е; -i adj. *viral*

вісім, card. num. *eight*

вісімдесят, card. num. *eighty*

вісімдесятий, -а, -е; -i, ord. num. *eightieth*

вісімнадцять, -а, -е; -i, ord. num. *eighteen*

вісімнадцять, card. num. *eighteen*

вісімсот, card. num. *eight hundred*

вітальня, -и, gen. pl. -лень, f. *reception room, parlour*

вітамін, -у, m. *vitamin*

вітати, 1, vb. *impf. (z + inst.) welcome; congratulate (on)*

вітер, -тру, m. *wind*

вішалка, -и, dat. & loc. sg. -лці, gen. pl. -лок, f. *hanger (for clothes)*

вія, -i, f. *eyelash*

в'їжджати, 1, vb. *impf. enter, drive into*

в'їзд, (do + gen.) *entry (to)*

в'їздити, 1, vb. *impf. їздити, -їздиш enter, drive into*

в'їхати, 1, vb. pf. -їду, -їдеш *enter, drive into*

власне *precisely, exactly*

влегіти, 2, vb. pf. -ечу, -етиш *fly into*

влітати, 1, vb. *impf. fly into*

водити, 2, vb. *impf. -джу, -диш take, lead (on foot)*

водій, -я, m. *driver*

водночас *at the same time*

возити, 2, vb. *impf. -ожу, -бзиш take, lead (by transport)*

вокзал, -у, m. *station*

волейбол, -у, m. *volleyball*

володіти, 1, vb. *impf. -ію, -іеш (+ inst.) possess*

волося, -я, n. (always sg.) *hair*

вона, pers. pron., acc., i (gen. їні), dat. її, inst. їнє, loc. ний *she, it (referring to f. inanimate nouns)*

воні, pers. pron., acc. & gen. іх (них), dat. ім, inst. імі, loc. них *they*

вонб, pers. pron., acc. & gen. його (нъого), dat. йому, inst. ним, loc. нім/нъому *it*

ворота, -ріт, pl. *gates*

весеній *in autumn*

восьмєро, coll. num. *eight*

восьмий, -а, -е; -i, ord. num. *eighth*

восьмисотий, -а, -е; -i, ord. num. *eight hundred*

вперед, *forwards, to the front*

впізнати, 1, vb. *pf. recognise*

впливнути, 1, vb. *pf. -ну, -неш (на + acc.) have an influence (on)*

вправа, -и, f. *exercise*

вродливий, -а, -е; -i, adj. *beautiful, handsome*

все одно *all the same*

все-таки *all the same*

всесвітній, -а, -е; -i, adj. *universal*

всесвітньо відомий *world renowned*

вужчий, -а, -е; -i, comp. adj. *narrower*

вузький, -а, -е; -i, adj. *narrow*

вулиця, -и, f. *street*

вус, -а, nom. pl. *вуса or вуси, m. moustache*

вхід, вхіду, m. *entrance*

входитьти, 2, vb. *impf. -джу, -диш enter, go into*

вчасно *on time*

в'язати, 1, vb. *impf. -яжу, -яжеш knit*

гадати, 1, vb. *impf. think, imagine*

газета, -и, f. *newspaper*

газовий, -а, -е; -i, adj. *gas (adj.)*

гай, гаю, m. *grove of trees*

галеря, -и, f. *gallery*

тара́ж, -а, m. *garage*

тара́зд, *fine, OK*

гарненський, -а, -е; -i, adj. *pretty*

гарний, -а, -е; -i, adj. *beautiful*

тарнір, -у, m. *garnish*

тарячий, -а, -е; -i, adj. *hot*

гідрометрент, -у, m. *meteorological centre*

ріпка, -и, dat. & loc. sg. -ріш, gen. pl. -рок, f. *hill*

гірчицник, -а, m. *mustard poultice*

гірший, -а, -е; -i, comp. adj. *worse*

гість, гостя, m. *guest*

іті/їхати в гості (до + gen.) *to visit (someone)*

гітара, -и, f. *guitar*

глибокий, -а, -е; -i, adj. *deep*

глибше, comp. adv. *more deeply*

глибший, -а, -е; -i, comp. adj. *deeper*

гнівиться, 1, vb. *impf. (на + acc.) be angry (with)*

говорити, 2, vb. *impf. speak*

година, -и, f. *hour*

годинник, -а, m. *watch, clock*

іді! *that's enough!*

голова, -и, f., gen. pl. *голова head*

головний, -а, -е; -i, adj. *main, chief*

голодний, -а, -е; -i, adj. *hungry*

голос, -у, m. *voice*

голосно *loudly*

голубій, -бий, m. *cabbage roll, stuffed cabbage*

голубий, -а, -е; -i, adj. *blue, light blue*

гольф, -а, m. *golf*

гора, -и, gen. pl. *гіра, гірівка, f. mountain, hill*

горілка, -и, dat. & loc. sg. -лі, f. *vodka*

горіх, -и, m. *nut(s)*

горло, -и, n. *throat*

господар, -я, m. *host, master of the house*

господійна, -и, f. *hostess, mistress of the house*

гостинний, -а, -е; -i, adj. *hospitable*

гостинність, -ності, inst. sg. -ністю, f. *hospitality*

готель, -ю, m. *hotel*

готівка, -и, dat. & loc. sg. -вці, f. *cash, ready money*

готувати, -а, -е; -i, adj. *ready, prepared*

готувати, 1, vb. *impf. -ю, -їеш cook*

граус, -и, m. *degree*

грати, 1, vb. *impf. play*

гриб, -и, m. *mushroom*

грибний, -а, -е; -i, adj. *mushroom (adj.)*

грифія, -и, gen. pl. -вень, f. *hryvnia*

гру, -у, m. *flu*

грош, -шай, pl. *money*

грудень, -дня, m. *December*

губа, -и, f. *lip*

гудити, 1, vb. *impf. walk*

гумор, -у, m. *humour*

густий, -а, -е; -i, adj. *thick, bushy*

гнівок, -ику, m. *porch*

давати, 1, vb. *impf. даю, даеш; imp. дай*

давай(те)! *give*

давнó *for a long time*

далéкий, -а, -е; -i, adj. *distant*

далéко *far off*

далéко (+ comp. adj.) *far*

далі *further, and so on*

далýший, -а, -е; -i, comp. adj. *further off, more distant*

дáні, -них, pl. adj. *data*

дáрмá *it doesn't matter!*

дáрувати, 1, vb. *impf. -ую, -їеш give (as a gift)*

дáти, vb. pf., dam, даси, дастъ; дамо, дастé, дадутъ; imp. дáй(те)! *give*

дах, -у, loc. sg. на даху, m. *roof*

дáча, -и, f. *summer house, dacha*

два, m. & n.; дві, f., card. num. *two*

двадцáтій, -а, -е; -i, ord. num. *twentieth*

двадцáть, card. num. *twenty*

двадцáтка, -а, -е; i, ord. num. *twelfth*

двадцáть, card. num. *twelve*

двéрі, -й, inst. -рмі or -ріма, pl. *door*

двісті, card. num. *two hundred*

двічі *twice*

двóє, coll. num. *two*

двозначний, -а, -е; -i, adj. *ambiguous*

двокімнáтний, -а, -е; -i, adj. *two-roomed*

двоповерховий, -а, -е; -i, adj. *two-storey*

двохсóтій, -а, -е; -i, adj. *two hundredth*

де? *where?*

дебáти, -ив, pl. *debate*

дев'яностій, -а, -е; -i, ord. num. *ninetieth*

дев'яносто, card. num. *ninety*

дев'ятеро, coll. num. *nine*

дев'ятíй, -а, -е; -i, ord. num. *ninth*

дев'ятисóтій, -а, -е; -i, ord. num. *nine hundredth*

дев'ятнáдцять, -а, -е; -i, ord. num. *nineteen*

дев'ятнáдцять, card. num. *nineteen*

дев'ятсот, card. num. *nine hundred*

дев'ять, card. num. *nine*

дéкілька (+ gen.) *several, a few*

декларáція, -и, f. *customs declaration form*

де-нéдуль, indef. adv. *anywhere, somewhere*

день, дня, m. *day*

день народження *birthday*

дерево, -а, n. *tree*
 дерев'яний, -а, -е; -и, adj. *wooden*
 дерпун, á, m. *potato pancake*
 десерт, -у, m. *dessert*
 десятеро, coll. num. *ten*
 десятій, -а, -е; -и, ord. num. *tenth*
 десь, card. num. *ten*
 десять, card. num. *ten*
 десь, indef. adv. *somewhere*
 детальний, -а, -е; -и, adj. *detailed*
 детально *in detail*
 дехто, indef. pron. *someone*
 дещо, indef. pron. *something*; (followed
 by comp. adj. or adv.) *a little (more)*
 дякий, -а, -е; -и, indef. adj. *certain*
 джемпер, -а, m. *jumper*
 джерело, -á, n. *source*
 дзвінок, -нкá, m. *call (telephone)*, *ring (at
 the door)*
 дзеркало, -а, n. *mirror*
 дивитися, 2, vb. impf., -вляся, -випся
 look; watch (film, TV)
 дивовижний, -а, -е; -и, adj. *strange,
 amazing*
 дивувати, 1, vb. impf., -ую, -уеш
 surprise
 дивуватися, 1, vb. impf., -уся, -уешся
 (+ dat.) *be amazed*
 дилетант, -а, m. *amateur*
 директор, -а, m. *director*
 дискета, -и, f. *floppy disk*
 дитинство, -а, n. *childhood*
 дитячий, -а, -е; -и, adj. *children's*
 діабет, -у, m. *diabetes*
 діалог, -у, m. *dialogue*
 дівчина, -и, f. *girl*
 дівчинка, -и, dat. & loc. sg. -ицi, gen. pl.
 -иок, f. *little girl*
 дідусь, -уся, m. *granddad*
 дізнатися, 1, vb. pf. *find out*
 дійти, 1, vb. pf., -йдý, -йдеш; past tense
 -йшов, -ишлá *reach, get to (on foot)*
 діловий, -а, -е; -и, adj. *business (adj.)*
 дістатися, 1, vb. pf., -ануся, -анешся
 get (somewhere)
 діти, -ей, inst. dітьми, pl. *children*
 дія, -и, f. *act (of a play)*
 для, prep. (+ gen.) *for*
 дмухнуті, 1, vb. pf., -нý, -неш *puff*
 Дніпро, -а, m. *Dnipro*

до, prep. (+ gen.) *to*
 до побачення! *goodbye*
 до речі *by the way, incidentally*
 доба, -й, f., gen. pl. *діб twenty-four hours*
 добре! *fine!*
 добрий, -а, -е; -и, adj. *good, kind*
 добридань! *hello!*
 добрий день! *hello!*
 добро, -á, n. *good*
 добробут, -у, m. *prosperity*
 добродій, -я, voc. sg. -ио!, m. *sir*
 добродійка, -и, voc. sg. -ко!, gen. pl.
 -йок, f. *madam*
 добгий, -а, -е; -и, adj. *long*
 добго *long, for a long time*
 довестися, 1, vb. pf., 3rd sg. доведеться;
 past tense *довелóся (impers. + dat.)*
 have to
 довгий, -а, -е; -и, comp. adj. *longer*
 додому *home(wards)*
 дозволити, 2, vb. pf. (+ dat.) *permit*
 дозвольте! *let me/us, allow me/us...*
 доіхати, 1, vb. pf., -їду, -їдеш *reach, get
 as far as*
 докладний, -а, -е; -и, adj. *exact, precise*
 документ, -а, m. *document*
 долетіти, vb. pf., -ечу, -етиши *arrive (by
 plane)*
 доля, -и, f. *fate*
 домашній, -я, -е; -и, adj. *domestic*
 домовитися, 2, vb. pf., -вляся, -випся
 -влятися (z + inst.) *agree, arrange
 (with)*
 донька, -и, dat. & loc. sg. -ицi, gen. pl.
 -йок, f. *daughter*
 доповідати, 1, vb. impf. *report*
 допомагати, 1, vb. impf. (+ dat.) *help*
 допомога, -и, dat. & loc. sg. -озi, f. *help,
 assistance*
 допомогти, 1, vb. pf., -можу, -можеш,
 past tense, -мí, -моглá (+ dat.) *help*
 доробити, 2, vb. pf., -блó, -биш, -блягти
 finish making/doing
 доробляти, vb. impf. *finish making/doing*
 дорога, -и, dat. & loc. sg. -озi, gen. pl.
 -ріг, f. *road, journey, way*
 дорогий, -а, -е; -и, adj. *dear,
 expensive*
 дбого *it is expensive*

дорожчий, -а, -е; -и, comp. adj. *dearer*
 дорослий, -а, -е; -и, adj. & noun *adult*
 доручити, 2, vb. pf. *entrust*
 донечка! *that's enough!*
 доди! *till now, so far*
 доставити, 2, vb. pf., -вло, -виш,
 -влятъ *deliver*
 дощ, -у, m. *rain*
 дощити, 2, vb. impf. (impers.) *be raining*
 дрібниця, -и, f. *trifle, small matter*
 друг, a, nom. pl. *другi, m. friend*
 другий, -а, -е; -и, ord. num. *second*
 дружина, -и, f. *wife*
 дружити, 2, vb. impf. *be good friends*
 дружлив, -я, -е; -и, adj. *friendly, amicable*
 дублінка, -и, dat. & loc. sg. -ицi, gen. pl.
 -йок, f. *leather overcoat*
 дуже *very*
 думати, 1, vb. impf. (над + inst.) *think;*
 ponder on
 думка, -и, dat. & loc. sg. -ицi, gen. pl.
 -йок, f. *Idea, thought*
 дурень, -рия, m. *fool*
 дурний, -я, -е; -и, adj. *stupid*
 душ, -у, m. *shower*
 душевний, -я, -е; -и, adj. *spiritual*
 дулько, -я, m. *uncle*
 дякувати, 1, vb. impf., -ую, -уеш,
 (+ dat.) *thank*
 дякую! *thank you!*
 ділова, -и, dat. & loc. sg. -ицi, f.
 economics
 діло, -в, m. *screen*
 діурея, -и, f. *excursion*
 дір'є пошта, -и, f. *express post*
 діловий, -а, -е; -и, adj. *elegant*
 діловито *elegantly*
 дірко, -и, dat. & loc. sg. -ицi, f.
 hole
 дірочка, -и, dat. & loc. sg. -ицi, gen. pl.
 -йок, f. *electric suburban train*
 діелектрія, -и, f. *electricity*
 дія, -и, f. *emotion*
 дієвий, -я, -е; -и, adj. *European*
 діяльність, -и, m. *genre*
 дія, -и, m. *it is hot*
 дія, -и, m. *joke*

жахливий, -а, -е; -и, adj. *terrible*
 жахливо! *awful!*
 жетон, a, m. *token*
 живопис, -у, m. *painting (genre)*
 жити, 1, vb. impf., *живý, живéш live*
 житлó, -á, n. *dwelling*
 життевий, -а, -е; -и, adj. *life (adj.)*
 життj, -я, n. *life*
 жінка, -и, dat. & loc. sg. -ицi, f. gen. pl.
 -нóй *woman, wife*
 жіночий, -а, -е; -и, adj. *female*
 жовтень, -вня, m. *October*
 жовтий, -а, -е; -и, adj. *yellow*
 жо́ден, short form adj., -дна, -дне; -днi
 none, no (kind of)
 журнáл, -у, m. *journal*
 журналіст, -а, m. *journalist*
 з (із, зi), prep. (+ gen.) *from*
 з (із, зi), prep. (+ inst.) *with*
 за, prep. (+ acc.) *for, during, over (in time
 expressions); beyond; than (after
 comparatives)*
 за, prep. (+ inst.) *behind, beyond, on the
 other side of; according to*
 за Цéльсієм *centigrade*
 заблукáти, 1, vb. pf. *get lost*
 заборонений, -а, -е; -и, adj. *forbidden*
 забрати, 1, vb. pf., -беру, берéш *take
 (someone off somewhere)*
 забувати, 1, vb. impf. *forget*
 забути, 1, vb. pf., -уду, -уеш; imp.
 -бúдь(те)! *forget*
 завдавати, 1, vb. impf., -даю, -даеш
 cause
 завжди *always*
 завтра *tomorrow*
 загальний, -а, -е; -и, adj. *general*
 загасити, 2, vb., л., -ашу, -асиши
 extinguish, put out
 задоволення, -я, n. *satisfaction*
 задумати, 1, vb. pf. *think up*
 зáздорош, -ив, pl. *envy, jealousy*
 заіхати, 1, vb. pf., -иду, -ідеш *get
 somewhere (a long way off)*
 займáтися, 1, vb. impf. (+ inst.) *deal
 with, be busy with, go in for*
 зайнятій, -а, -е; -и, adj. *busy*
 зайти, 1, vb. pf., *зайду, зайдеш; past*

tense -йшóв, -йшлá (по + acc.) *call (for); set of the Sun)*
закупівля, -i, f. *purchase in bulk*
закуска, -i, dat. & loc. sg. -cui, gen. pl. -сок, f. *hors d'oeuvre*
залисина, -i, f. *bald patch*
залишатися, 1, vb. *impf. remain*
залишитися, 2, vb. *pf. remain*
замовити, 2, vb. f., -влю, -виш, -влять *order, reserve, book*
замовлення, -я, n. *order*
замовляти, 1, vb. *impf. order, reserve, book*
замовник, -a, m. *person who places an order*
замок, -mká, m. *lock*
занáдто *excessively*
заперечувати, 1, vb. *impf. -уто, -уеш object*
запечений, -a, -e; -i, adj. *baked*
запитання, -я, n. *question*
запитати, 1, vb. *pf. ask (a question)*
запізнатися, 2, vb. *pf. (на + acc.) be late (for)*
запізнюватися, 1, vb. *impf. -ююся, -юєшся (на + acc.) be late (for)*
запланованій, a, -e; -i, adj. *planned*
запланувати, 1, vb. *pf. -юю, -уеш, plan*
заповнити, 2, vb. *pf. complete, fill in*
запропонувати, 1, vb. *pf. -уто, -уеш propose, suggest*
запросити, 2, vb. *pf. -ошу, -бши invite*
запрошення, -я, n. *invitation*
запрошувати, 1, vb. *impf. -уто, -уеш invite*
зарахувати, 1, vb. *pf. -юю, -уеш*
зарахуватися, 2, vb. *pf. -ююся, -уешся get infected*
заробити, 2, vb. *pf. -блю, -бши, -блять earn*
заробітна *платнá wage, salary*
заробіток, -тку, m. *wage, salary*
зароблти, 1, vb. *impf. earn*
засідання, -я, n. *meeting*
засмітитися, 1, vb. *pf. -ююся, -уешся burst out laughing*
заснүти, 1, vb. *pf. -нý, -неш fall asleep*
зателефонувати, 1, vb. *pf. -уто, -уеш phone*

затишний, -á, -é; -i, adj. *quiet, peaceful, cosy*
затищно *it is cosy*
затримуватися, 1, vb. *impf. -уся, -уешся be held up, stay*
захворіти, 1, vb. *pf. -ю, -йш fall ill*
захвірювання, -я, n. *ailment*
захід, -ходу, m. *west*
західний, -a, -e; -i, adj. *western*
заходити, 2, vb. *impf. -джу, -дши come in, enter*
захопити, 2, vb. *д., -плю, -пиш, -плять catch*
зацікавити, 2, vb. *pf. -влю, -виш, -влять (у + loc.) interest (someone in something)*
зачиняти, 1, vb. *impf. close (transitive)*
зачинятися, 1, vb. *impf. close (intransitive)*
зашарітися, 1, vb. *pf. -юся, -ешся blush*
збагнутi, 1, vb. *pf. -нý, -неш grasp, comprehend*
зберегтi, 1, vb. *pf. -ежу, -ежеш; past tense -ріг, реглá preserve*
збиратися, 1, vb. *impf. plan, get ready*
збитий, -a, -e; -i, adj. *whipped*
збігати, 1, vb. *pf. run down, pop down*
зброя, -i, f. *(always sg.) weapons*
збудувати, 1, vb. *pf. -уто, -уеш build*
збутися, 1, vb. *pf. -деться come true*
зважати, 1, vb. *impf. (на + acc) pay attention (to)*
звати, 1, vb. *impf. зву, звеш call*
звертатися, 1, vb. *pf. (до + gen.) apply (to)*
звіднути, 1, vb. *pf. -ну, -неш; past tense звик, звікла get used (to)*
звичайнiй, -a, -e; -i, adj. *usual*
Звичайно! *Of course!*
звідки? *where from? whence?*
звідси *from here, hence*
звідти *from there, thence*
зворотний, -a, -e; -i, adj. *return*
згадувати, 1, vb. *impf. -уто, -уеш mention, recall*
згода, -i, f. *agreement*
Згода! *That's agreed!*
згóден, short form adj., -дна, -дле; -днi
згáден, *agreement*
згáден з Бáмi *I agree with you*
зінáти, 1, vb. *impf. -даю, -даеш let (property)*
зінáтися, 1, vb. *impf. (impers. + dat.), 3rd sg. здається seem*
зіти, 1, vb. *pf. -дам, -дася, -дасть, -дамо, -дастé, -даудутъ let (property)*
зігадатися, 1, vb. *pf. guess*
зіому *from home*
зіорбнý, -a, -e; -i, adj. *healthy*
зіорб'я, -я, n. *health*
зелений, -a, -e; -i, adj. *green*
зеленка, -и, dat. & loc. sg. -нi, f. *zelenka (a green antiseptic liquid)*
зелень, -i, inst. sg. -нi, f. *greenery*
землi, -i, f. *ground*
Землi, -i, f. *Earth*
зернистий, -a, -e; -i, adj. *granular*
зійду *from behind*
зімi, -й, f. *winter*
зічти, 2, vb. *impf. wish*
зіграти, 1, vb. *pf. play*
зійтi, 1, vb. *pf. зійдú, зійдеш; past tense -шóв, -йшлá ascend, go up; rise (of the sun)*
зірка, -и, dat. & loc. sg. -рi, gen. pl. *star*
зістинити, 2, vb. *pf. -влю, -виш, -влять compare*
зітамати, 1, vb. *impf. compare*
зійтити, 2, vb. *pf. -йджу, -йдши make a trip*
зіти, vb. *pf. -м, -кá, -кстя; -мó, -кстé, -дцть; impf. -ж(те)!*; past tense -иб, -йлá eat (up)
зло, -и, gen. pl. *зол, n. evil*
злий, -a, -e; -i, adj. *evil, malicious*
злiсть, злостi, inst. sg. *злiстю, f. malice*
змішувати, 1, vb. *impf. -ю, -уеш mix*
змогтi, 1, vb. *pf. -ожу, -ожеш; past tense змiг, змоглá be able; manage, succeed*
змбршка, -и, dat. & loc. sg. -шi, gen. pl. *wrinkle*
змiнець, -вця, m. *(+ gen.) expert (on)*
змiюмий, -a, -e; -i, -a, -e; -i, adj. & noun *familiar; (as noun) acquaintance*
змалтити, 1, vb. *pf. -йду, -йдеш; past tense*
-i and
Івáно-Франкiвськ, -a, m. *Ivano-Frankivsk*
ідеáльний, -a, -e; -i, adj. *ideal*
ідеá, -i, f. *idea*
ікрá, -й, f. *caviare*
іменiнi, -нiн, pl. *nameday*
іменнiпiк, -a, m. *person celebrating nameday*
імпонувати, 1, vb. *impf. -уто, -уеш (+ dat.) inspire respect (in)*

імпортний, -а, -е; -і, adj. *imported*
 ім'я, ім'ни, n. *name, first name*
 ім'я по батькові *patronymic*
 інвестор, -а, m. *investor*
 індекс, -у, m. *post code*
 ін'екція, -і, f. *injection*
 іноземний, -а, -е; -і adj. *foreign*
 інститут, -у, m. *institute*
 інтелігентний, -а, -е; -і, adj. *cultured, polite*
 інтерв'ю, n. indecl. *interview*
 інтерес, -у, m. *interest*
 інфекція, f. *infection*
 інформація, f. *information*
 інший, -а, -е; -і, adj. *other*
 існувати, 1, vb. impf., -уто, -уеш *exist*
 іспанець, -я, m. *Spaniard (m.)*
 Іспанія, -ї, f. *Spain*
 іспанка, -и, dat. & loc. sg. -иці, gen. pl. -нок *Spaniard (f.)*
 іспит, -у, m. *examination*
 італієць, -їця, m. *Italian (m.)*
 італійка, -и, dat. & loc. sg. -иці, gen. pl. -йок *Italian (f.)*
 Італія, -ї, f. *Italy*
 іті, 1, vb. impf., іду, ідеш; imp. іді! *idit!* past tense ішов, ішлі *go (on foot)*
 їдальня, -и, gen. pl. -лень, f. *dining room*
 їжа, -и, f. *food*
 їздити, 2, vb. impf., іжджу, іздиш *go, travel, ride*
 її, poss. pron. indecl. *her, its (referring to inanimate f. nouns)*
 їсти, vb. impf., ім, ісі, їсть, імі, істі, ідіть; imp. іж(те)! *past tense їв, іла eat*
 їх, poss. pron. indecl. *their*
 їхати, 1, vb. impf. іду, ідеш *go, travel*
 ї and
 їого, poss. adj., indecl. *his, its (with reference to m. nouns)*
 їод, -у, m. *iodine*
 кабачок, -чка, m. *marrow*
 кабінёт, -у, m. *office, study*
 кáва, -и, f. *coffee*
 казáти, 1, vb. impf., -ажу, -ажеш *say*

кáзка, -и, dat. & loc. sg. -зі, gen. pl. -зок, f. *fairy story*
 календáр, -я, m. *calendar*
 калькулятор, a, m. *calculator*
 кáмінь, -меня, m. *stone*
 Канáда, -и, f. *Canada*
 канадць, -їця, m. *Canadian (m.)*
 канадійка, -и, dat & loc. sg. -иці, gen. pl. -йок, f. *Canadian (f.)*
 канáпа, -и, f. *divan*
 канікули, -ул, pl. *holidays*
 капіталовкладнення, -я, n. *capital investment*
 карбóванець, -їця, m. *karbovanets*
 карíй, -а, -е; -і, adj. *hazel (colour of eyes)*
 Карпáти, gen. -ат, pl. *the Carpathian mountains*
 картíйна, -и, f. *picture*
 картíйний, -а, -е; -і, adj. *picture (adj.)*
 карпáтка, -и, dat. & loc. sg. -ти, gen. pl. -ток, f. *card*
 картóпля, -и, f. *potato(es)*
 кáса, -и, f. *cash desk*
 касíр, -а, m. *cashier*
 каталóг, -у, m. *catalogue*
 кáшель, -шило, m. *cough*
 квадратníй, -а, -е; -і, adj. *square (adj.)*
 квáртира, -и, f. *flat*
 квітáнція, -ї, f. *receipt*
 квітóк, -тка, m. (до + gen.) *ticket (for)*
 квітень, -тня, m. *April*
 квітка, -и, dat. & loc. sg. -ти, nom. pl. -квіті *flower*
 кéліх, -а, m. *glass (for wine)*
 керівníй, -а, -е; -і, adj. *leading*
 керівніцтво, a, n. *management*
 керувáти, 1, vb. impf., -уто, -уеш (+ inst.) *manage, rule*
 Кіїв, Кіївa, m. *Kyiv*
 кілім, -а, m. *carpet, rug*
 кирpáтий, -а, -е; -і, adj. *snub-nosed*
 кіця, -и, f. *kitten*
 кілька (+ gen.) *several, a few*
 кіт, котá, m. *cat*
 клíмат, -у, m. *climate*
 книга, -и, dat. & loc. sg. -зі, f. *book*
 книгáрня, -и, gen. pl. -рень, f. *bookshop*
 книжка, -и, dat. & loc. sg. -жci, gen. pl.

жóк, f. *book*
 кобза, -и, f. *kobza*
 кобзár, -я, m. *kobza player*
 ковбáсі, -ї, f. *salami, sausage*
 ковтати, 1, vb. impf. *swallow*
 код, -у, m. *code*
 кóжний, -а, -е; -і (also short m. form кóжен), adj. *each, every, anyone*
 кототи, -гот, pl. *tights*
 колéга, -и, dat. & loc. sg. -езi, m. or f. *colleague*
 коли? *when?*
 коли-небудь, indef. adv. *anytime, ever, some time (or other)*
 колісь, indef. adv. *sometime ago, at one time*
 коліно, -и, n. *knee*
 колір, -льору, m. *colour*
 колін, -и, f. *track, platform*
 комерційníй, -а, -е; -і, adj. *commercial*
 комéрція, -и, f. *commerce*
 комóра, -и, f. *pantry, storeroom*
 компанія, -ї, f. *company*
 композитор, -а, m. *composer*
 композиція, -ї, f. *composition*
 комп'ютер, -а, m. *computer*
 комфóрт, -у, m. *comfort*
 конвалія, -ї, f. *lily of the valley*
 конверт, -а, m. *envelope*
 конкретníй, -а, -е; -і, adj. *concrete*
 консул, -а, m. *consul*
 консулъский, -а, -е; -і, adj. *consular*
 контракт, -у, m. *contract*
 контролéр, -а, m. *inspector*
 контролí, -ю, m. *control*
 копійк, -ї, m. *cognac*
 копійка, -и, gen. pl. -йок, f. *kopiyka (100th part of a hryvnia)*
 (NII) nom. pl. копійкí, but дві копійки; п'ять копійок
 коректníй, -а, -е; -і, adj. *correct*
 кореспондент, -а, m. *correspondent*
 коридор, -у, m. *corridor*
 коричневий, -а, -е; -і, adj. *brown*
 короткий, -а, -е; -і, adj. *short*
 коротши, -а, -е; -і, comp. adj. *shorter*
 корнус, -а, m. *block*
 костюм, -а, m. *suit*
 котлета, -и, f. *cutlet*
 котрій, -а, -е; -і *which?*
 кохáний, -а, -е; -і, adj. *functioning as a noun beloved*
 кохáння, -я, n. *love*
 кохáти, 1, vb. impf. *love*
 кошт, -у, m. *cost, expense*
 кóштувати, 1, vb. pf., 3rd sg. кóштує *cost*
 краб, a, m. *crab*
 кравáтка, -и, dat. & loc. sg. -ти, gen. pl. -ток, f. *tie*
 країна, -и, f. *country*
 крáпля, -и, gen. pl. -пель, f. *drop*
 красá, -и, f. *beauty*
 красíвий, -а, -е; -і, adj. *beautiful, handsome*
 крáщий, -а, -е; -і, adj. *better*
 кревéтка, -и, dat. & loc. sg. -ти, gen. pl. -ток, f. *prawn*
 кредит, -у, m. *credit*
 кредитна картка *credit card*
 кремéзний, -а, -е; -і, adj. *robust, sturdy*
 Крим, -у, loc. sg. у Криму, m. *Crimea*
 крýмський, -а, -е; -і, adj. *Crimean*
 крýм, prep. (+ gen.) *apart from*
 кріплений, -а, -е; -і, adj. *fortified*
 крісло, -а, gen. pl. -сел, n. *armchair*
 крýглий, -а, -е; -і, adj. *round*
 кудí? *where to? whither?*
 кудí (+ comp. adj.) *far*
 кудíсь, indef. adv. *somewhere (to)*
 культура, -и, f. *culture*
 купé, n. indecl. *compartment*
 купíти, 2, vb. pf., -піо, -пиш, -плять *buy*
 купон, -а, m. *coupon (also 'karbovanets')*
 купувáти, 1, vb. impf., -уто, -уеш *buy*
 курóрт, -у, m. *resort*
 курс, у, m. *exchange rate*
 куртка, -и, dat. & loc. sg. -ти gen. pl. -ток, f. *jacket*
 кухня, -и, gen. pl. -хонь, f. *kitchen*
 кутерíй, -а, -е; -і, adj. *curly*
 кущ, -а, m. *bush*
 лáмпа, -и, f. *lamp*
 ластовíння, -я, n. (always sg.) *freckles*
 легкий, -а, -е; -і, adj. *light, easy*
 лéгко *easily, it is easy*

легковажний, -а, е; -i, adj. *frivolous*
 лігтіш, -а, -e; -i, comp. adj. *lighter, easier*
 лежати, 2, vb. *impf.*, -жъ, -жіш *lie*
 летіти, 2, vb. *impf.*, -ечу, -етіш *fly*
 лимон, -а, m. *lemon*
 ліпень, -пня, m. *July*
 лісий, -а, -e; -i, adj. *bald*
 лист, -а, m. (до + gen.) *letter (to/for)*
 листівка, -и, dat. & loc. sg. -ві, gen. pl. -вок, f. *postcard*
 листопад, -а, m. *November*
 лістя, -и, p. *foliage*
 лихоманки, 2, vb. *impf.* (impers. + dat.) *feel feverish*
 лише only, just
 лівий, -а, -e; -i, adj. *left*
 лівобоч on the left, to the left
 ліжко, -а, loc. sg. у ліжку, gen. pl. -жок, n. *bed*
 лікар, -я, m. *doctor*
 лікарня, -i, gen. pl. -рень, f. *hospital*
 ліки, -ів, pl. *medicine*
 лікувати, 1, vb. *impf.*, -ю, -їєш *heal*
 ліс, -у, m. *forest*
 літак, -а, m. *plane*
 літати, 1, vb. *impf.* *fly*
 літо, -а, n. *summer*
 ліфт, -а, m. *lift*
 лічильник, -а, m. *meter*
 ложка, -i, f. *box (in a theatre)*
 ложка бенуар *Grand Circle (in a theatre)*
 ложечка, -и, dat. & loc. sg. -чи, gen. pl. -чок, f. *small spoon, teaspoon*
 ложка, -и, dat. & loc. sg. -жі, gen. pl. -жок, f. *spoon*
 Луганськ, -а, m. *Luhansk*
 Львів, Львівська, m. *Lviv*
 любити, 2, vb. *impf.*, -блід, -біш, -бліть *love, like*
 любов, -и, inst. sg. -ов'ю, f. *love*
 люді, -ді, inst. -дьмі, pl. *people*
 люстра, -и, f. *chandelier*
 літоти, -о, m. adj. functioning as noun *February*
 лялька, -и, dat. & loc. sg. -льці, gen. pl. -льок, f. *doll*
 мабуть perhaps, maybe

магазин, -у, m. *shop*
 магнітофон, -а, m. *tape recorder*
 мадера, -и, f. *madeira*
 майбутнє, -нього, n. adj. functioning as noun *the future*
 майбутній, -я, -e; -i, adj. *future*
 майдан, -у, m. *square*
 майже almost, nearly
 майонез, -у, m. *mayonnaise*
 малеп'кий, -а, -e; -i, adj. *little, small*
 малій, -а, -e; -i, adj. *little, small*
 маліновий, -а, -e; -i, adj. *crimson*
 мало (+ gen.) few, little
 маловати, 1, vb. *impf.*, -юго, -юєш *paint*
 малір, -а, m. *painter (house)*
 мама, -и, f. *mother, mummy*
 манера, -и, f. *manner*
 маринований, -а, -e; -i, adj. *marinated*
 марка, -и, dat. & loc. sg. -ти, gen. pl. -рок, f. *postage stamp*
 маріярт, -у, m. *route*
 масаж, -у, m. *massage*
 масло, -а, n. *butter*
 математик, -а, m. *mathematician*
 математика, -и, dat. & loc. sg. -чи, f. *mathematics*
 мати, 1, vb. *impf.* *have*
 мати рацію *be right*
 матч, -у, m. *match (sporting)*
 машіна, -и, f. (coll.) *car*
 меблі, -ів, pl. *furniture*
 мед, -у, loc. sg. на меду, m. *honey*
 меніше (+ gen.) fewer, less
 менший, -а, -e; -i, comp. adj. *smaller*
 меню, n. indecl. *menu*
 мережа, -и, f. *net(work)*
 мета, -и, f. *aim, purpose*
 метр, -а, m. *metre*
 метропід, n. indecl. *underground railway*
 мешкати, 1, vb. *impf.* *live, dwell*
 ми, pers. pron., acc., gen. & loc. hac, dat. нам, inst. *нами we*
 минулій, -а, -e; -i, adj. *last*
 мистецтво, -а, n. *art*
 митній, -а, -e; -i, adj. *customs (adj.)*
 митниця, -и, f. *customs*
 між, prep. (+ inst.) *between*
 міжнародний, -а, -e; -i, adj.

International
 міл., m., мої, f., моє, п.; мої, pl., poss. pron. *my, mine*
 мікстура, -и, f. *liquid medicine, mixture*
 міліція, -и, f. *police*
 мільйон, -а, m., card, num. *million*
 мільйонний, -а, -e; -i, ord. num. *millionth*
 міністерство, -а, n. *ministry*
 міністр, -а, m. *minister*
 міркування, -я, n. *consideration*
 місто, -и, n. *town, city*
 місце, -я, n. *place; seat (in a theatre)*
 місцепній, -а, -e; -i, adj. *local*
 місяць, -ци, m. *month*
 міцний, -а, -e; -i, adj. *powerful, strong*
 міць, міці, inst. sg., міццю, f. *might, power*
 мова, -и, f. *language*
 морті, 1, vb. *impf.*, міжу, міжеш; past tense *mіг, могла can, be able*
 мовнізація, -и, f. *modernisation*
 мовнізувати, 1, vb. *impf.*, -уто, -уеш *modernise*
 мовний, -а, -e; -i, adj. *fashionable*
 може бути *maybe, perhaps*
 можливий, -а, -e; -i, adj. *possible*
 можливість, -ості, inst. sg. -істю, f. *possibility*
 можливо possibly
 можна *It is possible*
 молодий, -а, -e; -i, adj. *young*
 молодіній, -а, -e; -i, adj. *youngest*
 молоко, -а, n. *milk*
 море, -я, n. *sea*
 мороз, -у, m. *frost*
 морозино, -а, n. *ice cream*
 морозити, 2, vb. *impf.*, -ожу, -озиш *chill (also used as impers.)*
 мріяти, 2, vb. *impf. (impers.)* *drizzle*
 музика, -и, dat. & loc. sg. -ти, f. *music*
 музикант, -а, m. *musician*
 мусити, 2, vb. *impf.*, -ушу, -усиш *must, have to*
 муха, -и, dat. & loc. sg. -ci, f. *fly*
 м'якоть, -а, -e; -i, adj. *soft*
 м'якість, -кості, inst. sg. -кістю, f. *softness, tenderness*
 м'ясоїд, -а, -e; -i, adj. *meat (adj.)*
 м'ясо, -а, n. *meat*

на, prep. (+ acc.) *to*
 на все добре! *all the best!*
 на жаль *unfortunately*
 на мої думку *in my opinion*
 на, prep. (+ loc.) *at*
 набагато (+ comp. adj.) *much*
 набережна, -ої, adj. functioning as f. noun *embankment*
 наважитися, 2, vb. pf. *dare, resolve*
 навесні *in spring*
 навіть even
 навколо, prep. (+ gen.) *around*
 навчатися, 2, vb. pf. *learn*
 нагода, -и, f. *occasion*
 нагорі *upstairs*
 над, prep. (+ inst.) *over, above*
 надавати, 1, vb. *impf.*, -даю, -даєш (+ gen.) *give (a lot of something)*
 надалі *in the future*
 надзвичайно *extraordinarily*
 надовго for long
 назад *backwards, to the rear*
 назва, -и, f. *name*
 наївний, -а, -e; -i, adj. *naive*
 найбільш (+ adj.) *most*
 найбільше *most of all*
 найбільший, -а, -e; -i, super. adj. *biggest*
 найближчим часом *in the very near future*
 найпріший, -а, -e; -i, super. adj. *worst*
 найдавніший, -а, -e; -i, super. adj. *oldest, most ancient*
 найкращий, -а, -e; -i, super. adj. *best, very best*
 наймати, 1, vb. *impf.* *rent*
 найменш (+ adj.) *least*
 найменший, -а, -e; -i, super. adj. *smallest*
 найняти, vb. pf., -ймі, -ймеш *rent*
 налаштувати, 2, vb. pf., -лашту, -лашеш *arrange*
 налашти, 1, vb. pf., -лішо, -лішеш *pour (out)*
 напевно *probably, for sure*
 написати, 1, vb. pf., -иші, -йшеш *write*
 напіш, -пю, m. *beverage, drink*
 наприклад *for example*
 напріжений, -а, -e; -i, adj. *busy*
 наркотичний, -а, -e; -i, adj. *narcotic*
 нарбіти, 2, vb. pf., -блід, -бліш, -бліть

make (a lot of)

наробітися, 2, vb. pf., -бліся, -бішся,
-блітися *overwork oneself*
наробітти, 1, vb. impf. *make (a lot of)*
наробітися, 1, vb. impf. *overwork oneself*

народ, -у, m. *people, nation*
народження, -я, n. *birth*
народити, 2, vb. pf., -дкý, -диш *give birth to*

народитися, 2, vb. pf., -дкýся, -дишся
be born

наскільки *as far as*
настільки *to such an extent*
настільний, -а, -е; -i, adj. *table (adj.)*
настірій, -рою, m. *mood*
настуپний, -а, -е; -i, adj. *next*
натиснути, 1, vb. pf., -ну, -неш (на + acc.) *press (on)*

натуральний, -а, -е; -i, adj. *natural*
наука, -и, f. *science*
науковець, -вця, m. *scientist*
науковий, -а, -е; -i, adj. *scientific*
національний, -а, -е; -i, adj. *national*
начальник, -а, m. *manager, head*
ваш, -а, -е; -i, poss. pron. *our, ours*

не *not*
не відно (+ gen.) *...is/are not visible*
не той, ... *wrong*

небо, -а, nom. pl. *heavens, gen. pl. небес, n. sky*

нечéк? *is it really possible?*
невинний, -а, -е; -i, adj. *innocent*
невисóкий, -а, -е; -i, adj. *short*

недалéко (*від*) *not far (from)*
неділя, -і, f. *Sunday*

нéжити, -ю, m. *cold (in the head)*
незабáром *soon*

незалéжний, -а, -е; -i, adj. *independent*
незалéжно від (+ gen.) *independently of*

незвичáйний, -а, -е; -i, adj. *unusual*
незмíнний, -а, -е; -i, adj. *unchanged*

неодмíнно *without fail*
неодруженний, -а, -е; -i, adj. *unmarried*

непогáно *not bad*
непрáвда, -и, f. *falsehood*

несподíваний, -а, -е; -i, adj. *unexpected*
нестí, 1, vb. impf., -сý, -сéш; past tense

нехáй... *may...*

нечасливий, -а, -е; -i, adj. *unlucky*
нечасний, -а, -е; -i, adj. *unhappy*
нечасний вýпадок *accident*
нездодáвно *recently*
ніжній, -я, -е; -i, adj. *lower*
ніжчий, -а, -е; -i, comp. adj. *lower*
низький, -а, -е; -i, adj. *low*
низько *low*

ні *no*ніде, neg. adv. *nowhere*ніде, neg. adv. *there is nowhere*ніж *than (after comparatives)*ніж, ножá, m. *knife*нікого, neg. pron. *there is no-one*ніколи, neg. adv. *never*ніколи, neg. adv. *there is no time*нікуди, neg. adv. *nowhere (to)*нікуди, neg. adv. *there is nowhere (motion)*німець, -мця, m. *German (m.)*Німеччина, -и, f. *Germany*німкéвія, -и, f. *German (f.)*ніс, нóса, m. *nose*ніхтó, neg. pron. *no-one, nobody*нічого, neg. pron. *there is nothing*Нічого! *It doesn't matter!*ніщó, neg. pron. *nothing*нійкий, -а, -е; -i, neg. adj. *no (kind of)*новий, -а, -е; -i, adj. *new*новинá, -и, f. *news*

ногá, -и, dat. & loc. sg. -озí, gen. pl. ніг, f.
leg, foot

нóжки, -иць, pl. *scissors*нóмér, -а, m. *room (in a hotel)*недалéко! *OK!*

носити, 2, vb. impf., -ошý, -бсиш *carry, wear*

пудити, 2, vb. impf. (impers. + acc.) *feel sick*

нудний, -а, -е; -i, adj. *boring*

о (об), prep. (+ loc.) *at (in clock time phrases)*

оберéжний, -а, -е; -i, adj. *careful*

обідва, m. & n.; обідви, f. *both*

обід, -у, m. *lunch*

обідати, 1, vb. impf. *have lunch*

обладнáння, -я, n. *equipment*

облýччя, -я, n. *face*

обмін, -у, m. *exchange*

обов'язковий, -а, -е; -i, adj. *compulsory*

обов'язково *it is compulsory*

ображитися, vb. impf. *be offended*

онáл *you don't say!*

овочівний, -а, -е; -i, adj. *vegetable (adj.)*

огóрд, -ркá, m. *cucumber*

оглянути, 1, vb. pf., -ну, -неш *examine, look over*

оголосити, 2, vb. pf., -опшý, -бсиш

опонéц

оголошення, -я, n. *advertisement, small ad*

одéржати, 2, vb. pf., -жу, -жиш *get, obtain*

одéржувати, 1, vb. impf., -ую, -уеш *get, obtain*

Одéса, -и, f. *Odesa*

оди́н, m.; одиá, f.; одиé, n., card. num.

one

оди́н одного (m. + m.); одиá однú (f. + f.);

одиé одного (m. + f.) *one another*

оди́дцятий, -а, -е; -i, ord. num.

eleventh

оди́дцять, card. num. *eleven*

одиáк *however*

оди́кімнатний, -а, -е; -i, adj. *one-roomed*

одразу (відразу) *at once*

одружений, -а, -е; -i, adj. *married*

одруженися, 2, vb. pf., *get married (man to a woman)*

одужання, -я, n. *recovery*

одяг, -у, m. *clothing*

одягати, 1, vb. impf. *dress (someone)*

одягати, 1, vb. impf. *dress oneself, get dressed*

одиá, -и, n., pl. оди, gen. pl. -чéй, inst. pl.

одиá

оди́дцятини, 2, vb. pf., -млося,

одиá, -млятися (з + inst.)

оди́дцятини (with)

одиá, -и, nom. pl. оди, gen. pl. -чéй, inst. pl.

одиá

оди́дцятини, -а, -е; -i, adj. *separate*

оди́дцятини, -а, -е; -i, adj. *velvet*

одиá, -и, pl. *glasses*

одиá, -и, pl. *pencil*

одиá, -и, m. *omelette*

одиá, -и, m. *oysters (ls/are)*

онýк, -а, m. *grandson*

онýчка, -и, dat. & loc. sg. -чí, gen. pl.

-чок, f. *granddaughter*

опéрація, -и, f. *operation*

описáти, 1, vb. pf., -ишý, -ышеш

describe

орáнжевий, -а, -е; -i, adj. *orange (colour)*

освіта, -и, f. *education*

оселéдець, -дця, m. *herring*

осетрýна, -и, f. *sturgeon*

осетрýний, -а, -е; -i, adj. *sturgeon (adj.)*

осінь, осенí, inst. sg. осінню, f. *autumn*

особлýвий, -а, -е; -i, adj. *special*

остáнній, -а, -е; -i, adj. *last, final*

осi *here is*

от here, there, behold! *look!*

óтже so, well then!

офіціáнт, -а, m. *waiter*

офіціáнка, -и, dat. & loc. sg. -ти, gen.

pl. -ток, f. *waitress*

офіційний, -а, -е; -i, adj. *official*

офóрмити, 2, vb. pf., -млю, -миш,

-млятъ *obtain (a visa)*

охолодити, 2, vb. pf., -дкý, -диш *cool down*

очерéт, -у, m. *reeds*

па! *bye-bye!*

пáгорб, -а, m. *hill*

пáльтó, n. indecl. *overcoat*

пáмпýшка, -и, dat. & loc. sg. -ти, gen.

pl. -шóк, f. *garlic bun*

пáм'ятáти, 1, vb. impf. *remember*

пáм'ятка, -и, dat. & loc. sg. -ти, f.

monument

пáм'ятка архітектúри *listed building*

пáн, -а, voc. пáне!, m. *Mr*

пáні, f. indecl. *Mrs*

пáпíр, -пéra, m. *paper (document)*

пáпíр, -пéру, m. *paper (material)*

пáпíрéць, -пця, m. *sheet of paper*

пáнка, -и, dat. & loc. sg. -ти, gen. pl.

-пок, f. *file, folder*

пáра, -и, f. *pair*

парасóлька, -и dat. & loc. sg. -льцí, gen.

pl. -льок, f. *umbrella*

парлáмент, -у, m. *parliament*

пароплáв, -а, m. *steamer*

пáртéр, -у, m. *stalls (in a theatre)*

— 284 —

— 285 —

поїзд, -а, m. *train*
 поїздка, -и, dat. & loc. sg. -дці, f. *trip*
 поїсти, vb. pf., -їм, -їсі, -їсть: -імб,
 -їстé, -їдáть; impf. *їж(те)!* past tense
 -їв, -їла *have a bite to eat*
 поїхати, 1, vb. pf., -їду, -їдеш *set off*,
make a trip
 показати, 1, vb. pf., -ажу, -ажеш *show*
 поки *while*
 поки не (+ pf. verb) *until*
 поки що *for the time being*
 покладати, 1, vb. impf. *put, place*
 покласти, 1, vb. pf., -аду, -адеш; past
 tense -áv, -áла *put, place*
 полагодити, 2, vb. pf., -дку, -деш *settle*
 поламатися, 1, vb. pf. *break down*
 поле, -я, n. *field*
 полéгши, 2, vb. pf. *make easier*
 полéжати, 1, vb. pf., -жу, -жиш; impf.
 -лéж(те) *have a lie-down*
 полáця, -i, f. *shelf; berth*
 полíклíніка, -и, dat. & loc. sg. -ці, f.
health centre
 полуни́ця, -i, f. *strawberry*
 полюбіти, 2, vb. pf., -блі, -біш,
 -бліть *become fond of*
 полáк, -а, m. *Pole (m.)*
 Пóльща, -i, f. *Poland*
 помідóр -а, m. *tomato*
 помінáти, 1, vb. pf. *change*
 поміряти, 1, vb. pf. *try on (clothing)*
 помітити, 2, vb. pf., -ічу, -ітиш *notice*
 помічник, -á, m. *assistant, helper*
 понедíлок, -лка, m. *Monday*
 пообідати, 1, vb. pf. *have some lunch*
 попéреду *in front*
 поплáвати, 1, vb. pf. *have a swim*
 попросити, 2, vb. pf., -ошу, -бішиш *ask*
for, request; ask (somebody to do
something)
 порá, -й, f. *proper time*
 порá рóку *season*
 порівнáння, -я, n. *comparison*
 порошóк, -шку, m. *powder*
 портвéйн, -у, m. *port (drink)*
 пóруч *close by*
 пóряд із (+ inst.) *alongside*
 поса́да, -и, f. *position*
 посадка, -и, dat. & loc. sg. -дці, f. *landing*

(*of an aircraft*)
 поселітися, 2, vb. pf., *settle in (eg. in a*
hotel room)
 посерéдині *in the middle*
 посерéдник, -а, m. *agent*
 посíльний, -а; -и, adj. *functioning as noun*
delivery person
 послуга, -и, dat. & loc. sg. -узи, f. *service*
favour
 посмíшка, -и, dat. & loc. sg. -шти, gen. pl.
 -шок, f. *smile*
 поснідати, 1, vb. pf. *have breakfast*
 посóльство, -а, n. *embassy*
 поспáти, 2, vb. pf., -плю, -піш, -плять
get some sleep
 поспішати, 1, vb. impf. *hurry, be in a*
hurry
 постáвити, 2, vb. pf., -влю, -виш,
 -вляти; impf. -стáв(те)! *place, put*
 постáвка, -и, dat. & loc. sg. -вці, gen. pl.
 -вок, f. *delivery*
 постарáтися, vb. pf. *try*
 постíл, -тéлі, inst. sg. *postéллю* or
 постéлею, f. *bedding*
 посуд, -у, m. *crockery*
 пóтім *then, later*
 потребуáти, 1, vb. pf., -уто, -уеш
 (+ gen.) *demand, need*
 потрібнý, -а, -е; -и, adj. (*для + gen.*)
 (*for*)
 потяг, -а, m. *train*
 потягти, 1, vb. pf., -тнý, -тнеш *pull*
 почáти, 1, vb. pf., -чнý, -чнеш *begin*
 почáток, -тку, m. *beginning*
 почекáти, 1, vb. pf. *wait for a bit*
 починáтись, 1, vb. impf. *begin (intrans.)*
 почувáти, 1, vb. impf. *себе feel*
 почуттý, -й, n. *feeling*
 пошáттý, -й, n. *sewing*
 пошта, -и, f. *post*
 пощасти́ти, 2, vb. pf. (impers. + dat.) *be*
lucky
 менí пощасти́ло *I had a stroke of luck*
 пояснíти, 2, vb. pf. *explain*
 прáвда, -и, f. *truth*
 прáвий, -а, -е; -и, adj. *right*
 право, -а, n. (на + acc.) *right (to)*
 правóруч *on the right, to the right*

прáпор, -а, m. *flag*
 прaцíвник, -и, f. *official (f.)*
 прaцювати, 1, vb. impf., -тю, -тюш
work
 прáця, -и, f. *work*
 предмет, -а, m. *item, object*
 представити, 2, vb. pf., -вло, -виш,
 -вляти *introduce (someone)*
 представник, -á, m. *representative*
 прем'éra, -и, f. *first night of a play*
 прéс, -и, f. *press*
 прибíгати, 1, vb. impf. *come running*
 прибíгти, 2, vb. pf., -іжу, -іжіш; past
 tense -бíг, -бíглá *come running*
 прибувати, 1, vb. impf. *arrive*
 привáвлíвий, -а, -е; -и, adj. *attractive*
 приватний, -а, -е; -и, adj. *private*
 привéстí, 1, vb. pf., -зý, -зéш; past tense
 -ві, -везлá *bring (by transport)*
 привéти! *hi!*
 привáтнія, -я, n. *greetings*
 привітати, 1, vb. pf. (3 + inst.) *welcome; congratulate (on)*
 привозити, 2, vb. impf., -бжу, -бзиш
bring (by transport)
 привóлміти, 2, vb. pf. *stun, amaze*
 приготувáти, 1, vb. pf., -уто, -уеш
prepare, get ready
 пригощáтися, 1, vb. impf. *help oneself*
 прíємний, -а, -е; -и, adj. *pleasant, nice*
 прíємність, -ності, inst. sg. -нікто, f.
pleasure
 прíємно *it is nice*
 прíемлèння, -я, n. *landing*
 прíїджáти, 1, vb. impf. *come, arrive (by transport)*
 прíїд, -у, m. *arrival*
 прíїдити, 2, vb. impf., -їжджу, -їздíш
come, arrive (by transport)
 прíїхати, 1, vb. pf., -їду, -їдеш *come, arrive*
 прíїти, 1, vb. pf., -їмú, -їмеш
receive, accept, take
 прíйом, -у, m. *reception*
 прíйтí, 1, vb. pf., -йду, -йдеш past tense
 -ївши, -їшлá *come, arrive (on foot)*
 прíклад, -у, m. *example*
 прíкордóнник, -а, m. *frontier guard*
 прíкраса, -и, f. *ornament*

прилетíти, 2, vb. pf., -ечу, -етиш *come, arrive (by plane)*
 прилітати, 1, vb. impf. *come, arrive (by plane)*
 пристeстí, 1, vb. pf., -сý, -сéш; past tense
 -ніс, -неслá *bring (on foot)*
 приносити, 2, vb. impf., -бшу, -бсиш
bring (on foot)
 припинити, 2, vb. pf. *stop (doing something)*
 прирóда, -и, f. *nature*
 прихóдити, 2, vb. impf., -джу, -диш
come, arrive (on foot)
 прíятель, -я, m. *friend*
 прíятелька, -и, dat. & loc. sg. -льці, gen.
 pl. -льок, f. *friend (female)*
 прíятelювати, 1, vb. impf., -тю, -тюш
be friends
 прíзвище, -а, n. *surname*
 про, prep. (+ acc.) *about*
 проаналíзувати, 1, vb. pf., -уто, -уеш
analyse
 пробáти, 2, vb. pf., impf. -бáч(те)!
forgive, excuse
 пробíгáти, 1, vb. impf. *run past*
 пробíгти, 2, vb. pf., -іжу, -іжіш; past
 tense -бíг, -бíглá *run past*
 проблéма, -и, f. *problem*
 пробути, 1, vb. pf., -уду, -уеш *spend time*
 провестí, 1, vb. pf., -еду, -едеш; past
 tense -вів, -велá *escort, convey*
 провідníк, -а, m. *sleeping-car attendant*
(male)
 провідníця, -и, f. *sleeping-car attendant*
(female)
 проводити, 2, vb. impf., -джу, -диш
escort, convey
 провóлок, -лка, m. *lane*
 прогráма, -и, f. *programme*
 прогúлянка, -и, dat. & loc. sg. -ці, gen. pl.
 -нок, f. *walk*
 продавáти, 1, vb. impf., -аід, -аіеш *sell*
 прóдаж, -у, loc. sg. (в) *продажу, m. sale*
 прóдати, vb. pf., -дáм, -дасí, -дасть;
 -дамó, -дастé, -да́дуть *sell*
 продóвження, -я, n. *continuation*
 продóвжити, 2, vb. pf. *continue*
 продóукти, -и, pl. *food*

проект, -у, m. *project*
 проїзджати, 1, vb. *impf. drive past/through*
 проїздити, 2, vb. *impf.* -їджу, -їдтиш *drive past/through*
 проїзний квиток *travel pass*
 проїхати, 1, vb. *pf.* -їду, -їдеш *drive past/through*
 пройти, 1, vb. *pf.* -їді, -їдеш: past tense -їшов, -їшлá *pass (through)*
 пролетіти, 2, vb. *pf.* -ечу, -етиш *fly past/through*
 пролітати, 1, vb. *impf. fly past/through*
 пропозиція, -ї, f. *proposal*
 пропонувати, 1, vb. *impf.* -юш, -уеш *propose*
 пропустити, 2, vb. *pf.* -ушу, -устиш *miss*
 проробити, 2, vb. *pf.* -бліо, -биш, -бліять *spend time working*
 проробляти, 1, vb. *impf. spend time working*
 просити, 2, vb. *impf.* -ошу, -бсиш *ask for, request*
 проспект, -у, m. *avenue*
 просто *simply*
 протé *however*
 прóти, prep. (+ gen.) *against*
 профéсор, -а, voc. -pe!, m. *professor*
 профíль, -ю, m. *profile*
 прохáння, -я, n. *request*
 проходити, 2, vb. *impf.* -джу, -диш *pass, go through*
 прохолóдний, -а, -е; -і, adj. *cool*
 прохолóдно *it is cool*
 прочитáти, 1, vb. *pf. read (through)*
 прояснення, -я, n. *clear period*
 прямýй, -а, -е; -і, adj. *straight, direct*
 прáмо *straight (ahead)*
 пульс, -у, m. *pulse*
 пункт, -у, m. *point, spot, place*
 пункт óбмíну *bureau de change*
 пухкий, -а, -е; -і, adj. *chubby*
 пшениця, -і, f. *wheat*
 п'ятдесят, card. num. *fifty*
 п'ятдесятýй, -а, -е; -і, ord. num. *fiftieth*
 п'ятеро, coll. num. *five*
 п'ятий, -а, -е; -і, ord. num. *fifth*
 п'ятисотий, -а, -е; -і, ord. num. *five hundred*

hundredth
 п'ятнáцятýй, -а, -е; -і, ord. num. *fifteenth*
 п'ятнáцять, card. num. *fifteen*
 п'ятниця, -і, f. *Friday*
 п'ятсот, card. num. *five hundred*
 п'ять, card. num. *five*
 ráдий, -а, -е; -і, adj. (+ dat.) *glad*
 ráдісний, -а, -е; -і, adj. *joyful*
 ráдість, -дості, inst. sg. -дистю, f. *joy*
 радíти, 1, vb. *impf.* -їю, -їеш *be pleased*
 ráдоші, -ів, pl. *joy, happiness*
 раз, -у, m. *time*
 разом із (+ gen.) *together with*
 район, -у, m. *district*
 ráна, -ни, f. *wound*
 ранок, -нку, m. *morning*
 ráгтом *suddenly*
 рапhóнок, -нка, m. *bill*
 реєстратúра, -ї, f. *registration*
 рейс, -у, m. *journey, flight*
 реклáма, -и, f. *advertising, advertisement*
 реїттéн, -у, m. *X-ray*
 ресторáн, -у, m. *restaurant*
 рецéпт, -а, m. *prescription*
 речовинá, -ї, f. *substance*
 риба, -и, f. *fish*
 рибний, -а, -е; -і, adj. *fish (adj.)*
 риболовля, -ї, f. *fishing*
 ри́нок, -нку, loc. sg. -нку, m. *market*
 рис, -у, m. *rice*
 рідкісний, -а, -е; -і, adj. *rare, unusual*
 різати, 1, vb. *impf.* -ріжу, -ріжеш *cut*
 Різдвó, -а (Різдвó Христóвe), n.
Christmas
 рік, рóку, m. *year*
 рікá, -н, dat. & loc. sg. *riпi*, f. *river*
 річ, рéч, inst. sg. *riпчю*, gen. pl. *речей*, f. *thing*
 до рéчі *by the way*
 річка, -и, dat. & loc. sg. -чи, gen. pl. *river, stream*
 річковýй вокзál *landing stage*
 річний, -а, -е; -і, adj. *annual*
 річниця, -і, f. *anniversary*
 робити, 2, vb. *impf.* -бліо, -биш, -бліять *do, make*

робітник, -а, m. *worker*
 робóта, -и, f. *work*
 родíна, -и, f. *family (extended)*
 рожéвий, -а, -е; -і, adj. *rosy, pink*
 розвáжливий, -а, -е; -і, adj. *thoughtful, careful*
 розvíнати, 1, vb. *impf. develop*
 рóглід, -у, m. *inspection, scrutiny*
 розібрáтися, 1, vb. *pf.* -зберýся, -ібердýся (+ loc.) *make sense (of), understand*
 розказáти, 1, vb. *pf.* -ажу, -ажеш; imp. -кожí, -кожіт! *tell*
 рóткілд, -у, m. *timetable*
 розлучíтися, 2, vb. *pf.* (3 + inst.) *get divorced (from)*
 розмóва, -и, f. *conversation*
 розмовláти, 1, vb. *impf. speak, converse*
 розповідáти, 1, vb. *impf. tell, relate, narrate*
 рóткіпдь, -и, inst. sg. -ддю, f. *account (of events)*
 розпочáти, 1, vb. *pf.* -чнý, -чиеш *begin*
 розраховувати, 1, vb. *impf.* -уто, -уеш *reckon*
 розраховуватися, 1, vb. *impf.* -уюся, -уешся *pay, settle up*
 розрахунок, -нку, m. *calculation*
 розробíти, 2, vb. *pf.* -бліо, -биш, -бліять *work out, draw up*
 розумілий, -а, -е; -і, adj. *prudent, sensible*
 розум, -у, m. *reason, mind*
 розуміти, vb. *impf.* -їю, -їеш *understand*
 розумній, -а, -е; -і, adj. *intelligent, clever*
 роль, -и, inst. sg. *ролью*, f. *role*
 романтичный, -а, -е; -і, adj. *romantic*
 рóссія, -ї, f. *Russia*
 російни, -а, nom. pl. *російни*, gen. pl. *російнi* *Russian (n.)*
 російка, -и, dat. & loc. sg. -чи, gen. pl. -нок, f. *Russian (f.)*
 рóстка, -и, f. *plant*
 ру́дн, -а, -е; -і, adj. *red (of hair)*
 рука, -и, dat. & loc. sg. *руцi*, f. *hand, arm*
 румунія, -ї, f. *Romania*

румýпий, -а, -е; -і, adj. *ruddy*
 рúнка, -и, dat. & loc. sg. -чи, gen. pl. -чок, f. *pen*
 ряд, -у, loc. sg. (у)рядý/рáдi, m. *row*
 сад, -у, loc. у садý, m. *garden*
 салáт, -у, m. *salad*
 салóн, -у, m. *salon*
 сам, emphatic pron. *(one)self*
 сáмце *precisely*
 сáмий, -а, -е; -і, adj. *emphatic adj. very*
 самостíйний, -а, -е; -і, adj. *self-reliant*
 свéтр, -а, m. *sweater*
 свинýна, -и, f. *pork*
 свíдчення, -я, n. *evidence*
 свíжий, -а, -е; -і, adj. *fresh*
 свíй, m.; свóй, f.; свóе, n.; свóї, pl. *my, your, his, her, our, their (own)*
 світ, -у, m. *world*
 світóвий, -а, -е; -і, adj. *world (adj.)*
 світлýй, -а, -е; -і, adj. *bright, light*
 світка, -и, dat. & loc. sg. -чи, gen. pl. -чок, f. *candle*
 своєрíдний, -а, -е; -і, adj. *original, unique*
 свáго, -а, n. *festival*
 святкóвий, -а, -е; -і, adj. *festive*
 святкувáння, -я, n. *celebration*
 святкувати, 1, vb. *impf.* -юш, -уеш *celebrate*
 себé, reflexive pron., no nom., acc. & gen. себé, dat. & loc. собí, inst. собóю *self*
 сезóн, -у, m. *season*
 сеќрét, -у, m. *secret*
 сеќретáр, -я, m. *secretary*
 секунда, -и, f. *second*
 селó, -а, gen. pl. сiл, n. *village*
 сéмьєро, coll. num. *seven*
 сéмисотий, -а, -е; -і, ord. num. *seven hundredth*
 сервéтка, -и, dat. & loc. sg. -ти, gen. pl. -ток, f. *serviette*
 сервíз, -у, m. *service (of crockery)*
 сеќретиця, vb. *impf.* -джуся, -дишся (на + acc.) *be angry (with)*
 середá, -и, f. *Wednesday*
 серéдній, -я, -е; -і, adj. *middle, medium*
 серéжка, -и dat. & loc. sg. -чи, gen. pl. -жок, f. *earring*

серйозний, -а, -е; -i, adj. *serious*
 сéпень, -ниа, m. *August*
 сéре, -я, gen. pl. *сердéць or серць*, n.
heart
 сестрá, -й, gen. pl. *сестрéп*, f. *sister*
 сигарéта, -и, f. *cigarette*
 сильний, -а, -е; -i, adj. *strong*
 син, -а, m. *son*
 синíй, -я, -е; -i, adj. *blue, dark blue*
 сир, -у, m. *cheese*
 сідáти, 1, vb. impf. *sit down*
 сік, *sók*, loc. sg. *у сокý*, m. *juice*
 сім, card. num. *seven*
 сімдесáт, card. num. *seventy*
 сімдесáтýй, -а, -е; -i, ord. num.
seventieth
 сімнáдцять, -а, -е; -i, ord. num.
seventeenth
 сімнáдцять, card. num. *seventeen*
 сімсóт, card. num. *seven hundred*
 Сімферóполь, -я, m. *Simferopol*
 сім'я, -і, f. *family*
 сірий, -а, -е; -i, adj. *grey*
 сісти, 1, vb. pf. *саду*, *садеш* *sit down*
 сісти на (+ acc.) *get on (means of*
transport)
 січень, -чня, m. *January*
 скáржитися, 2, vb. impf. (на + acc.)
complain (of)
 скáтерка, -и, dat. & loc. sg. *-руi*, gen. pl.
-рóк, f. *tablecloth*
 скéля, -i, f. *rock, cliff*
 скільки? *how many?*
 склáсті, 1, vb. pf. *-адý*, *-адéш*: *past*
tense -av, -ána put together, form
 склáнка, -и, dat. & loc. sg. *-нi*, gen. pl.
-нóк, f. *glass (for drinking)*
 скóро *soon*
 скýчти, 2, vb. pf., (за + inst.) *miss, long*
for
 слáбість, -бостí, inst. sg. *-бістю*, f.
weakness
 слайд, -а, m. *slide (photographic)*
 слайд (+ dat.) *ought, should*
 словník, -á, m. *dictionary*
 слово, -а, gen. pl. *слів*, n. *word*
 службóвий, -а, -е; -i, adj. *official*
 служíти, 2, vb. impf. *serve*
 слухáти, 1, vb. impf. *listen*

слúшний, -а, -е; -i, adj. *proper, reasonable*
 слóсар, -я, m. *plumber*
 смаглýвий, -а, -е; -i, adj. *swarthy, tanned*
 смáжений, -а, -е; -i, adj. *fried*
 смак, -у, m. *taste*
 смачнýй, -á, -é; -i, adj. *tasty*
 смáчно *it is tasty*
 сmerkáti, 1, vb. impf. (impers.) *get dark*
 сметáна, -и, f. *sour cream*
 смітися, 1, vb. impf., -ітіся, -ітіся
laugh
 смýжка, -и, dat. & loc. sg. *-жci*, gen. pl.
-жок, f. *strip*
 сніг, -у, loc. sg. *у снігý*, m. *snow*
 снідáнок, -ику, m. *breakfast*
 собóр, -у, m. *cathedral*
 солíдний, -а, -е; -i, adj. *solid*
 солодkýй, -а, -е; -i, adj. *sweet*
 солянка, -и, dat. & loc. sg. *-нi*, f.
solyanka (a kind of soup)
 сонце, -я, n. *sun*
 сóрок, card. num. *forty*
 сорокóвий, -а, -е; -i, ord. num. *fortieth*
 сорóчка, -и, dat. & loc. sg. *-чи*, gen. pl.
-чóк, f. *shirt*
 сосáска, -и, dat. & loc. sg. *-ни*, gen. pl.
-сок, f. *(frankfurter) sausage*
 сóтнй, -а, -е; -i, ord. num. *hundredth*
 сóус, -у, m. *(culinary) sauce*
 союз, -у, m. *union*
 спáльний вагóн *sleeping car*
 спáльня, -и, gen. pl. *-лень*, f. *bedroom*
 спáти, 2, vb. impf., сплио, спиш, сплять
sleep
 спéреду *from the front*
 сперéчтися, 1, vb. impf. *quarrel*
 специалíзуатися, 1, vb. impf., -уіся,
-уешся (на + loc.) *specialise (in)*
 спинáти, 2, vb. pf., *stop (transitive)*
 спинáтися, 2, vb. pf. *stop (intransitive)*
 спíтати, 1, vb. pf. *ask*
 спíвпрацюати, 1, vb. impf., -ую, -уеш
collaborate
 спíвпраця, -и, f. *collaboration*
 спíвчува́ти, 1, vb. impf. (+ dat.)
sympathise (with)
 спíдніця, -и, f. *skirt*

спíльний, -а, -е: -i, adj. *joint*
 сподівáтися, 1, vb. impf. (на + acc.) *hope (for)*
 сподобатися, 1, vb. pf. (+ dat.) *please*
 спóкій, -кою, m. *calm, peace*
 спокíйний, -а, -е; -i, adj. *calm*
 спорт, -у, m. *sport*
 спráва, -и, f. *affair, business, matter*
 спрáвлí *really, truly*
 спрóжнýй, -я, -е; -i, adj. *real, genuine*
 спустíтися, 2, vb. pf., -уїтися, -уїтися
descend, do down
 ставáти, 1, vb. impf., стаю, стаєш
(+ inst.) become
 стáвити, 2, vb. impf., -влю, -виш,
-вляти: imp. стáв(те)! put, ask (a question)
 стáллення, -я, n. (до + gen.) *attitude (towards)*
 стáнця, -ї, f. *station*
 стáрій, -á, -е; -i, adj. *old*
 стáрший, -а, -е; -i, comp. & super. adj.
elder, eldest
 стáтися, 1, vb. pf., 3rd sg. *стáнеться*
(з + inst.) happen (to)
 стáбrenня, -я, n. *creation*
 стáврýти, 2, vb. pf. *create*
 стéжити, 2, vb. impf. (за + inst.) *look after*
 стéля, -i, f. *ceiling*
 стíл, столá, m. *table*
 стíлéця, -льцá, m. *chair*
 стінá, -й, f. *wall*
 сто, card. num. *hundred*
 столíчний, -а, -е; -i, adj. *capital (adj.)*
 стомíтися, 2, vb. pf., -млóся, -мишся,
-млятися *get tired*
я стомíвся I am tired
 стóмлений, -а, -е; -i, adj. *tired*
 стосóвно (+ gen.) *relating to, on the matter of*
 стосóвок, -ику, m. *relation, attitude*
 стóйті, 1, vb. impf., -оіо, -оїш, imp.
стíй(те)! stand
 стráва, -и, f. *dish, course*
 страхóвá компáнія *insurance company*
 страхувáння, -я, n. *insurance*
 страшно *terribly*
 стрýманість, -ностi, inst. sg. *-ністю*, f.

reserve
 субóта, -и, f. *Saturday*
 сýкня, -и, gen. pl. *-конь*, f. *dress*
 сýма, -и, f. *sum*
 сýмка, -и, dat. & loc. sg. *-мшi*, gen. pl.
-мок, f. *bag*
 сýмнів, -у, m. *doubt*
 сýмний, -а, -е; -i, adj. *sad*
 сумувáти, 1, vb. impf., -уїо, -уїт *be sad*
 суп, -у, m. *soup*
 сусíд, -а, m. *neighbour (m.)*
 сусíдка, -и, dat. & loc. sg. *-дi*, gen. pl.
-док, f. *neighbour (f.)*
 сухýй, -á, -е; -i, adj. *dry*
 сучáсний, -а, -е; -i, adj. *modern*
 сýша, -и, f. *dry land*
 сфотографувáти, 1, vb. pf., -уїо, -уїш *photograph*
 схвíловати, 1, vb. pf., -юю, -юеш *move (emotionally)*
 схíд, схóду, m. *east*
 схíдн, -и, pl. *staircase*
 схóжкýй, -а, -е; -i, adj. (на + acc.) *like, similar (to)*
 сьогóднi *today*
 сýмний, -а, -е; -i, ord. num. *seventh*
 сюдí *here, hither*
 сюрpríз, -у, m. *surprise*
 та *and*
 таблéтка, -и, dat. & loc. sg. *-тui*, gen. pl.
-ток, f. *tablet*
 таблíчка, -и, dat. & loc. sg. *-чi*, gen.
pol.-чок, f. *notice, board*
 так *yes*
 так i *just precisely*
 так собí! *so-so!*
 такí ж, ... *same*
 такí сáмий, ... *similar*
 такíй, -á, -е; -i, adj. *such (a) (in*
exclamations followed by an adjective)
 такжó *also*
 такí, n. indecl. *taxi*
 таланíти, 2, vb. impf. (impers. + dat.) *be lucky*
 талóн, -а, m. *ticket (urban transport)*
 там *there*
 тарíлка, -и, dat. & loc. sg. *-лi*, gen. pl.

-лóк, f. *plate*
 тарілочка, -и, dat. & loc. sg. -чи, gen. pl. -чóк, f. *small plate*
 тáто, -а, m. *daddy*
 твíй, m., твóй, f., твóе, n.; твоí, pl., poss. pron. *your (sg. familiar)*
 теж *also*
 тéка, -и, dat. & loc. sg., тéці, f. *file, folder*
 текстильний, -а, -е; -и, adj. *textile (adj.)*
 телебачення, -я, n. *television*
 телевізор, -а, m. *television (set)*
 телегráма, -и, f. *telegram*
 телефон, -у, m. *telephone, telephone number*
 телефонувáти, 1, vb. *impf.*, -ýю, -ýеш *phone*
 тéмний, -а, -е; -и, adj. *dark*
 тéніс, -у, m. *tennis*
 тéплíй, -а, -е; -и, adj. *warm*
 термінóвий, -а, -е; -и, adj. *urgent*
 термінóво *urgently*
 термомéтр, -а, m. *thermometer*
 технологíя, -з, f. *technology*
 ти, pers. pron., acc. & gen. тебé, dat. & loc. тобí, inst. тобóю *you (sg. familiar)*
 тýждень, -жня, m. *week*
 типóвий, -а, -е; -и, adj. *typical*
 тýсяча, -и, f., card. num. *thousand*
 тýсячníй, -а, -е; -и, ord. num. *thousandth*
 тýхíй, -а, -е; -и, adj. *quiet, peaceful*
 тýхо *it is quiet*
 тíсний, -а, -е; -и, adj. *narrow, tight*
 тістечко, -а, n. *cake*
 тíтка, -и, dat. & loc. sg. -ци, f. *aunt*
 ткáйна, -и, f. *cloth, fabric, material*
 то *that is, those are*
 тóбто *in other words, i.e.*
 товáр, -у, m. *goods*
 товарíство, -а, n. *club, society; folks*
 товарíши, -а, m. *companion, workmate*
 товарíшика, -и, dat. & loc. sg. -щи, gen. pl. -шóк f. *companion (female)*
 товаришува́ти, 1, vb. *impf.*, -ýто, -ýеш *be friends*
 тодí *then, in that case*
 той, m., та, f., те, n.; тí, pl., dem. pron. *that*

томý *therefore; ago (in time phrases)*
 томý що *because*
 тонкíй, -а, -е; -и, adj. *slender, slim*
 торгíвля, -и, f. *trade*
 тост, -у, m. *toast (drinking)*
 тóчно *certainly*
 тóщо *and so on, etc.*
 травá, -и, f. *grass, herb*
 тráвень, -вня, m. *May*
 тráвма, -и, f. *injury*
 траматолóгичний пункт *accident & emergency dept (of a hospital)*
 традицíйний, -а, -е; -и, adj. *traditional*
 традицíя, -и, f. *tradition*
 трамвáй, -áя, m. *tram*
 транспорт, -у, m. *transport*
 транспортéр, -а, m. *conveyor*
 транспортuváння, -я, n. *transportation*
 трапитися, 2, vb. *pf.*, 3rd sg. -питься,
 3rd pl. -плятися *happen*
 трéба *(it is) necessary*
 трéтій, -я, -е; -и, ord. num. *third*
 три, card. num. *three*
 трипáтість, -пості, inst. sg. -пістю
 трипáтість *length, duration*
 тридцáтій, -а, -е; -и, ord. num. *thirtieth*
 тридцáть, card. num. *thirty*
 трикімнáтний, -а, -е; -и, adj. *three-rooted*
 тринаáдцятий, -а, -е; -и, ord. num. *thirteenth*
 тринаáдцять, card. num. *thirteen*
 триста, card. num. *three hundred*
 трíскá, -и, dat. & loc. sg. -сí, f. *cod*
 трíскóвий, -а, -е; -и, adj. *cod (adj.)*
 трéб, coll. num. *three*
 тролéйбус, -а, m. *trolleybus*
 тропíчний, -а, -е; -и, adj. *tropical*
 трóшки *a bit, a little*
 трóйнда, -и, f. *rose*
 трьохсóтій, -а, -е; -и, ord. num. *three hundredth*
 туалéт, -у, m. *toilet*
 тудí *there, thither*
 турбóта, -и, f. *trouble*
 турбува́ти, 1, vb. *impf.*, -ýю, -ýеш *trouble, disturb*
 турбува́тися, 1, vb. *impf.*, -ýюся, -ýешся *trouble oneself*

турýст, -а, m. *tourist*
 тут *here*
 у (о), prep. (+ acc.) *to, into*
 у (н), prep. (+ loc.) *in*
 убрáтій (вбрáтій), adj. *dressed*
 упáга, -и, dat. & loc. sg. -зи, f. *attention*
 уважáти (уважáти), 1, vb. *impf.*
consider
 упéсь, m.; усá, f.; усé, n.; усí, pl. (ввесь,
 вся, все; всí) *all*
 упéчeri (ввéчери) *in the evening*
 упíйтí, 1, vb. *pf.*, -йдý, -йдéш, past *tense*
 -йшóв, -йшla *enter, go into*
 Угóрщина, -и, f. *Hungary*
 удвóх (вдвóх) *the two of us together*
 удéнь (вдень) *in the daytime*
 удóма (вдóма) *at home*
 удрóтé (вдрóтé) *at the second time*
 ужé (вже) *already*
 узвíз, -вóзу, m. *hill*
 узýмку (взýмку) *in winter*
 указáти (вказáти), 1, vb. *pf.*, -ажý,
 -ажéш *indicate, point out*
 уключýти (включýти), 2, vb. *pf.*,
 (до + gen.) *include (in)*
 Украíна, -и, f. *Ukraine*
 украíнець, -нця, m. *Ukrainian (m.)*
 украíнка, -и, dat. & loc. sg. -нцí, f.
Ukrainian (f.)
 украíнський, -а, -е; -и, adj. *Ukrainian*
 улíтку (влíтку) *in summer*
 умивáти (вмивáти), 1, vb. *impf.* *wash*
 умивáтися (вмивáтися), 1, vb. *impf.*
wash oneself
 умíлій, -а, -е; -и, adj. *skilled*
 умíння, -я, n. *ability*
 умíти (вміти), 1, vb. *impf.*, -íю, -íеш *be able, know how*
 універсítéт, -у, m. *university*
 уночí (вночí) *at night*
 упérше *for the first time*
 уражáти (вражáти), 1, vb. *impf.* *amaze*
 уráження, -я, (вráження) n. *impression*
 урáнцí (врáнцí) *in the morning*
 ýспíх, -у, m. (usually pl.) *ýспíхи, -ив*
success
 устáвiti (встáвiti), 2, vb. *pf.*, -влю,
 -вш, -влáть *insert*
 уставля́ти (вставля́ти), 1, vb. *impf.*
insert
 устýгнути (встýгнути), 1, vb. *pf.*, -ну,
-пеш *manage, succeed*
 учýтель (вчýтель), -я, m. *teacher*
 учýтелька (вчýтелька), -и dat. & loc. sg.
 -льцí, gen. pl. -льок, f. *teacher (f.)*
 учóра (вчóра) *yesterday*
 уявля́ти, 1, vb. *impf.* (собí) *imagine (to oneself)*
 фáбrika, -и, dat. & loc. sg. -ицí, f.
factory
 фáкс, -у, m. *fax*
 фаршировáний, -а, -е; -и, adj. *stuffed*
 фáх, -у, m. *profession*
 фáхівцé, -вця, m. *specialist*
 фíлé, n. indecl. *fillet*
 фíнáнси, -и, pl. *finances*
 фíнáнсовý, -а, -е; -и, adj. *financial*
 фíнáнсуáння, -я, n. *financing*
 фíолéтовý, -а, -е; -и, adj. *violet (colour)*
 фíрáнка, -и, dat. & loc. sg. -нцí, gen. pl.
 -нок, f. *curtain, window-blind*
 фíрма, -и, f. *firm*
 фíрмовý, -а, -е; -и, adj. *firm's*
 фóрма, -и, f. *form, condition*
 фóртепíано, n. indecl. *piano*
 фóто, n. indecl. *photograph*
 фотомодéль, -и, inst. sg. -дeллю, f.
model
 фрáнцíя, -ї, f. *France*
 францúженка, -и, dat. & loc. sg. -нцí,
 gen. pl. -нок *Frenchwoman*
 францúз, -а, m. *Frenchman*
 фрукт, -а, m. (usually pl. -фрукты, -и)
fruit
 фруктóвý, -а, -е; -и, adj. *fruit (adj.)*
 фужéр, -а, m. *glass (for wine)*
 фунíкúлér, -а, m. *funicular railway*
 функциóнувáти, 1, vb. *impf.*, -ýю, -ýеш
function
 футбóлка, -и, dat. & loc. sg. -нцí, gen. pl.
 -лок, f. *sports shirt*
 хай... *may...*
 хáрактер, -у, m. *character*
 хвилíна, -и, f. *minute, moment*
 хвилювáтися, 1, v. *impf.*, -юся,
 -юєшся *worry (intransitive), be worried*

хвильстий, -а, -е: -i, adj. wavy
 хвіст, -воста, m. tail
 хвірій, -а, -е; -i, adj. & noun sick; [as noun] patient
 хворіти, vb. impf., -ію, -ієш be ill
 хéрес, -у, m. sherry
 хлóпчик, -а, m. boy
 хмáрно it is cloudy
 ходити, 2, vb. impf., -джу, -диш go (on foot)
 ходíмо! let's go!
 хол, -у, m. hall
 хóлод, -у, m. cold
 холóдний, -а, -е; -i, adj. cold
 холодно it is cold
 хотіти, 1, vb. impf., хóчу, хóчеш want
 хочá although
 хочá б even if only
 хто?, interrog. pron., acc. & gen. кого?, dat. кому?, inst. ким, loc. кому who?
 хто-небудь, indef. pron. anyone, someone
 хтось, indef. pron. acc. & gen. когось, dat. комусь, inst. кимось, loc. комусь (кімось) someone
 художник, -а, m. artist
 художник-модельер fashion designer
 художній, -я, -е; -i, adj. artistic, art (adj.)
 це this is, there are
 цей, m., ця, f., це, n.; ці, pl., dem. pron. this
 цéрква, -и, gen. pl. -кóв, f. church
 цибуля, -i, f. onion
 цирк, -у, m. circus
 цікáвий, -а, -е; -i, adj. interesting
 цікáвіти, 2, vb. impf., -віло, -виш, -влять interest
 цікáвітися, 2, vb. impf., -влюся, -вишся, -влятися be interested in, wonder
 цікáвість, -вості, inst. sg. -вістю, f. curiosity
 цілій, -а, -е; -i, adj. whole
 цілувати, 1 vb. impf., -ую, -уєш kiss
 ціна, -й, f. price
 цінувати, 1, vb. impf., -ую, -уєш appreciate

пукéрка, -и, dat. & loc. sg. -пці, gen. pl. -рок, f. sweet, candy
 цúкор, -кру, m. sugar
 чай, -ю, m. tea
 чайна лóжка teaspoon
 чарівнýй, -а, -е; -i, adj. enchanting
 чárка, -и, dat. & loc. sg. -пці, gen. pl. -рóк, f. glass (for spirits)
 час, -у, m. time
 частíна, -и, f. part
 чáсто often
 чáшка, -и, dat. & loc. sg. -шні, gen. pl. -шóк, f. cup
 чéрть, -и, f. quarter
 чéк, -а, m. cheque
 чéкáти, 1, vb. impf. (на + acc.) expect, wait (for)
 чéрвень, -вня, m. June
 чéрвонýй, -а, -е; -i, adj. red
 чéрга, -и, dat. & loc. sg. -рзі, f. queue
 чéрговий, -а, -е; -i, adj. & n. successive, next; [as noun] person on duty
 чéрез, prep. (+ acc.) via, through, because of
 Чéрнівці, -ів, pl. Czernowitz
 Чéрнігів, -гова, m. Chernihiv
 чéсно honestly
 чéсний, -а -е; -i, adj. honest
 чéсть, -и, inst. sg. -тю, f. honour
 чéтвéр, -prá, m. Thursday
 чéтвéро, coll. num. four
 чéтвéртýй, -а, -е; -i, ord. num. fourth
 чи or; whether (word introducing a question)
 чий, -я, -е; -i? interrog. pron. whose?
 чýмось in some way
 чýсло, -á, n. number, date
 чýстий, -а, -е; -i, adj. clean
 чýтáти, 1, vb. impf. read
 чóвен, -вна, m. boat
 чоловíк, -а, m. man, husband
 чоловíчий, -а, -е; -i, adj. male
 чому? why?
 чомусь for some reason
 чóрний, -а, -е; -i, adj. black
 чорнóслив, -у, m. prunes
 чорт, -а, m. devil
 чотири, card. num. four

чотириáдтий, -а, -е: -i ord. num. fourteenth
 чотириáдцять, card. num. fourteen
 чотириста, card. num. four hundred
 чотирихóстий, -а, -е; -i, ord. num. four hundredth
 чудовíй, -а, -е; -i, adj. wonderful
 чудово! great! fine!
 чути, 1, vb. impf. hear
 шампáнське, -ого, adj. functioning as n. noun champagne
 шанибний, -а, -е; -i, adj. esteemed, respected
 шáпка, -и, dat. & loc. sg. -пці gen. pl. -пóк, f. hat
 шатéнка, -и dat. & loc. sg. -ші, gen. pl. -пóк, f. woman with chestnut hair
 шáпка, -и, f. cupboard
 шахи, -ів, pl. chess
 шашлóк, -ý, m. kebab
 швидкýй, -а, -е; -i, adj. quick, fast
 швидко quickly
 швидший, -а, -е; -i, comp. adj. quicker, faster
 шéстero, coll. num. six
 шестисóтýй, -а, -е; -i, ord. num. six hundredth
 ширóкий, -а, -е; -i, adj. wide, broad
 ширýший, -а, -е; -i, comp. adj. wider, broader
 шýти, 1, vb. impf. ию, -ієш sew
 шістдесáт, card. num. sixty
 шістдесáтýй, -а, -е; -i, ord. num. sixtieth
 шістнáдцять, -а, -е; -i, ord. num. sixteenth
 шістнáдцять, card. num. sixteen
 шістсóт, card. num. six hundred
 шість, card. num. six
 шкáрпéтка, -и dat. & loc. sg. -тці, gen. pl. -ток, f. sock
 шкíра, -и f. skin
 шкíрýний, -а, -е; -i, adj. leather (adj.)
 шкодá! It's a pity!
 менí шкодá I'm sorry
 шоколáд, -у, m. chocolate
 шóрти, -ів, pl. shorts
 шóстий, -а, -е; -i, ord. num. sixth
 Шотлáндія, -ї, f. Scotland

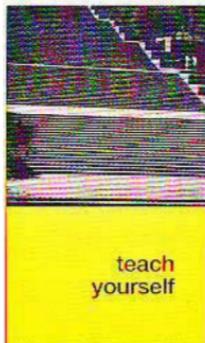
шpóти, -ів, pl. sprats
 штамп, -а, m. cancellation stamp
 штани, -ів, pl. trousers
 штраф, -у, m. fine
 щасливýй, -а, -е; -i, adj. happy, fortunate
 щасливо! cheerio!
 щáсний, -а, -е; -i, adj. happy, fortunate
 щастиý, 2, vb. impf. (impers. + dat.) be lucky
 менí щастиý I am in luck
 щастиá, -я, n. happiness
 ще yet, still, also, as well
 щíрий, -а, -е; -i, adj. sincere
 щíро sincerely
 що?, interr. pron., acc. що, gen. чогó, dat. чомý, inst. чим, loc. чомý what?
 що-небудь, indef. pron. anything, something
 щоб in order to
 щоднý every day
 щóдо (prep. + gen.) as for, as to
 щóйно just
 щокá, -и, dat. & loc. sg. -шоші, gen. pl. -шíк, f. cheek
 щопráвда indeed
 щось, indef. pron., acc. щось, gen. чогóсь, dat. чомусь, inst. чимось, loc. чомусь something
 ювелíрний, -а, -е; -i, adj. jewellery (adj.)
 юнáк, -á, m. young man
 юрист, -а, m. lawyer
 юшка, -и, dat. & loc. sg. -шці, f. yooshka (a kind of soup)
 я, pers. pron., acc. & gen. менé, dat. & loc. менí, inst. мною I
 яблуко, -а, n. apple
 яблучнýй, -а, -е; -i, adj. apple (adj.)
 ягода, -и gen. pl. ягід, f. berry
 язíк, -á, pl. tongue
 яйцé, -я, gen. pl. яéць, n. egg
 як? how?
 як тільки as soon as
 якбí if
 який, -а, -е; -i, adj. how, what (a!) (in exclamations, followed by adj.)
 який, -а, -е; -i, relative pron. which, that

який? interrogative adj. *what kind of?*
 якийсь, -а, -е; -і adj. *some*
kind of
 якісний, -а, -е; -і adj. *high-quality*
 якість, -кості, inst. sg. -кістю, f. *quality*
 якомога (+ comparative adv.) *as ... as possible*
 якщо *if*
 яловичий, -а, -е; -і adj. *beef* (adj.)
 Ялта, -и, f. *Yalta*
 японець, -я, m. *Japanese* (m.)
 Японія, -і, f. *Japan*
 японка, -и, dat. & loc. sg. -ні, gen. pl. -нок *Japanese* (f.)
 яскравий, -а, -е; -і adj. *bright*

GRAMMATICAL INDEX

The numbers in bold are the numbers of the units which include the material.

- Accusative case **3**
- Adjectives **1, 9, 12, 13**
- Adverbs **2, 11, 14**
- all, whole* **16**
- Animacy **3**
- Aspect **7, 15**
- both* **18**
- Comparative of adjectives **13**
- Comparative of adverbs **14**
- Conditional **13**
- Consonant alternations **7, 12**
- Dates **8**
- Dative case **6**
- Demonstrative pronouns **12**
- Diminutives **15**
- Emphatic pronoun **12**
- Exclamations **15**
- Future tense **8, 9**
- Gender **1**
- Genitive case **4**
- Imperative **3, 17**
- Impersonal sentences **14, 15**
- Indefinite pronouns **16**
- Instrumental case **8**
- Interrogative pronouns **1, 16**
- Locative (prepositional) case **3, 7**
- Names **5**
- Negation **1, 5, 16, 18**
- Negative pronouns **16, 18**
- Nominative singular **1**
- Nominative plural **2**
- Numerals **2, 4, 5, 10**
- Passive past participles **16**
- Passive sentences **16**
- Past tense **6**
- Patronymics **5**
- Personal pronouns **1**
- Plural **2, 17**
- Possession **5, 10, 18**
- Possessive pronouns **1, 4**
- Present tense **2, 3, 4**
- Purpose **14**
- Question words **1, 2**
- Reciprocal pronoun **15**
- Reflexive pronouns (свій) **7, (себé) 14**
- Reflexive verbs **5**
- Relative pronouns **4, 16**
- Superlative of adjectives **13**
- Superlative of adverbs **14**
- Surnames **4, 5**
- Telling the time **6, 8**
- Time constructions **6, 7, 8**
- Verbal adverbs **15**
- Verbs of motion **9, 11**
- Vocative case **1, 5, 11**
- Vowel alternations **3, 12**
- Word building **18**
- Word order **2, 4**

also available in a book/CD package

ukrainian

olena bekh & james dingley

- Do you want to cover the basics then progress fast?
- Do you want to communicate in a range of situations?
- Do you want to learn Ukrainian in depth?

Ukrainian starts with the basics but moves at an energetic pace to give you a good level of understanding, speaking and writing. You will have lots of opportunity to practice the kind of language you will need to be able to communicate with confidence and understand the culture of Ukrainian speakers.

Olena Bekh specializes in teaching Ukrainian to foreigners, and has worked at the International Renaissance Foundation, Kyiv.

James Dingley is Manager of the Language Unit, School of Slavonic and East European Languages, University College London.

- Visit www.books.mcgraw-hill.com to see our complete range of books.

Cover ● © Michael Nicholson/Corbis ● Potemkin Stairs, formerly Odessa Steps, Odessa, Ukraine

the leader in self-learning with more than 300 titles, covering all subjects
be where you want to be with **teach yourself**

US \$16.95 / CAN \$25.95

ISBN 0-07-143427-5

9 780071 434270

